

ДАНИЕЛ СТИЙЛ

ВИНАТА НА РАФАЕЛА

Превод от английски: Леда Милева, Боян Николаев, 1992

chitanka.info

I

Вратата на гаража се отвори тайнствено, устата ѝ зина в очакване — голяма, тъмна жаба, готова да погълне нищо неподозираща мушица. От другата страна на улицата едно малко момче я наблюдаваше очаровано. Обичаше да гледа как вратата се отваря сама и знаеше, че красивата спортна кола ще се появи след миг иззад ъгъла. Момчето броеше... пет... шест... седем... Без мъжът, който бе натиснал бутона за дистанционно управление на таблото, да подозира това, момчето го наблюдаваше как се прибира вкъщи всяка вечер. Това бе любим ритуал и то оставаше разочаровано, когато мъжът в черното порше се връщаше късно или изобщо не се прибираше. Момчето стоеше там, на тъмното, броеше... единайсет... дванайсет... и ето че я видя — гладката тъмна сянка, която взема завоя бързо и после с плавна маневра се плъзва в гаража. Незабелязано, момчето погледа жадно още един миг красивата кола и се прибра вкъщи, а черното порше като видение продължаваше да танцува пред очите му.

Вече вътре, Александър Хейл изгаси двигателя и остана още минута, вгледан в познатата тъмнина на гаража. За стотен път този ден мислите му отново се върнаха към Рейчъл. И за стотен път ги прогони от ума си. Въздъхна леко, взе чантата си и излезе от колата. След миг електронното устройство щеше да затвори автоматично вратата на гаража. Той влезе вкъщи през една задна врата откъм двора, спря на долния етаж в антрето на малката градска къща във викториански стил, загледа се в пустотата на някога уютната кухня. Медни съдини висяха на окачалката от ковано желязо до печката, но чистачката не беше ги лъскала много отдавна, а и нямаше друг, който изобщо да се интересува от това. Растенията, надвиснали плътно пред прозорците, изглеждаха сухи и безжизнени, а когато запали лампата в кухнята, забеляза, че някои от тях са вече мъртви. Обърна се, хвърляйки само бегъл поглед през антрето към малката, облицована с дървена ламперия столова, и бавно се качи на горния етаж.

Сега, прибирайки се вкъщи, той винаги използваше входа откъм градината. Бе по-малко потискащо, отколкото да минава през главния вход. Когато влезеше вечер през предната врата, като че все още очакваше тя да бъде там. Очакваше да я види с пищна грамада от гъста руса коса, вдигната високо на главата ѝ, и облечена в един от привидно скромните костюми, които носеше в съда. Рейчъл смайващата адвокатка благородната приятелка, интригуващата жена докато го нарани... докато го напусна... развода им преди две години, точно на този ден.

Беше си мислил по пътя от кантората до дома, дали винаги ще си спомня така ясно този ден. Дали някаква частица от него ще надава вик от наново преживяна болка в една и съща октомврийска сутрин до края на дните му? Дали винаги нещо ще му припомня? Наистина странно бе, че двете им годишнини бяха в един и същ ден. Годишнината от сватбата и годишнината от развода им. Рейчъл, съвсем делово, беше нарекла това „съвпадение“. Иронично, бе казал той. Ужасно, възкликна пък майка му по телефона в онази нощ, когато бяха пристигнали документите, а той, мъртвопиян, се смееше, защото не искаше да плаче.

Рейчъл. Мисълта за нея все още го вълнуваше. Знаеше, че не би трябвало да е така след две години, но беше... Златната коса и очите с цвета на Атлантическия океан точно преди буря, с оттенъци на синьо и зелено. Беше я видял за първи път като адвокатка по един процес, който се разреши въвн от съдебната зала. Но битката беше ожесточена и дори Жана Д'Арк не би могла да защитава каузата с повече ентузиазъм и плам. Александър я бе наблюдавал по време на цялата процедура, тя го бе очаровала, забавлявала и той се бе почувствал привлечен от нея, както от никоя друга жена в живота си. Бе я поканил на вечеря още същия ден, а тя бе настоявала да плати своята половина от сметката. „Не опорочавам професионалните си отношения“ — бе му казала с тънка усмивчица, породила у него желание едновременно да я плесне и да разкъса дрехите ѝ. Бе дяволски красива и дяволски умна.

При спомена за нея той се намръщи, като минаваше край празната всекидневна. Тя бе отнесла със себе си в Ню Йорк всички мебели от тази стая. Другата покъщнина бе оставила на Алекс, но големият двоен хол на първия етаж в хубавата малка викторианска къща, която бяха купили заедно, бе напълно изпразнен. Понякога се

чудеше дали все още не си бе купил нови мебели само за да си спомня за нея с негодувание всеки път, когато минава покрай празната всекидневна, отивайки към главния вход. Ала сега, като се качваше горе, не забеляза празнотата край себе си. Умът му го връщаше хиляди мили назад, към дните, преди тя да го напусне, мислеше за онова, което бяха и което не бяха споделяли. Споделяли бяха надежди, остроумия и смях, своите професии, леглото си, този дом и почти нищо друго.

Алекс бе искал деца — да изпълнят спалните на горния етаж с шум и смях. Рейчъл искаше да се занимава с политика или да постъпи на работа в някоя голяма адвокатска фирма в Ню Йорк. За политиката бе споменала бегло още когато се запознаха. Това щяло да бъде естествено за нея. Баща ѝ беше влиятелен човек във Вашингтон и беше губернатор на своя щат. Като че имаше нещо общо между нея и Алекс, чиято сестра бе член на Конгреса на САЩ. Рейчъл винаги се възхищаваше от нея, тя и сестрата на Алекс, Кей, бързо бяха станали близки приятелки. Но не политиката бе отделила Рейчъл от Алекс. Причината бе другата ѝ мечта, адвокатската фирма в Ню Йорк. Бяха минали две години, докато най-после реши да събере багажа си и да го напусне. Той мислено отново докосна старата рана. Вече не беше тъй чувствителна, както преди. Но и началото му причиняваше болка, каквато не бе изпитвал по-рано в живота си.

Тя бе красива, блестяща, преуспяваща, динамична, забавна... ала нещо винаги ѝ бе липсвало: нежност, деликатност, добродушие. Не тези бяха думите, с които би могла да бъде обрисувана Рейчъл. Тя бе искала от живота повече, отколкото просто това — да обича Александър, да бъде адвокатка в Сан Франсиско и нечия съпруга. Беше точно на двайсет и девет години, когато се срещнаха, неомъжвана преди. „Бях много заета, за да мисля за брак — бе му признала тя, — заета с преследване на своите цели в живота.“ Когато завършвала Правния институт, си дала обещание, че до трийсет години ще постигне нещо „голямо“. Какво например, бе попитал той. Сто хиляди годишно, гласеше отговорът ѝ, в който нямаше и следа от двоумение. В първия миг той се беше изсмял. После бе прочел и погледа ѝ, че говори сериозно и че ще постигне онова, което иска. Целият ѝ живот бе насочен към такъв успех. Успех, измерван с подобен вид мерки — долари и важни съдебни процеси, без значение кого ще унищожи по

пътя си. Преди да се премести в Ню Йорк, Рейчъл бе победила половината от Сан Франсиско и дори Алекс най-после осъзна каква всъщност бе тя. Студена, безмилостна, амбициозна, невъзпирана от нищо, за да постигне целите си.

Четири месеца след сватбата им се появи вакантно място в една от най-престижните адвокатски фирми в града. Отначало Алекс беше впечатлен от самия факт, че обсъждат кандидатурата ѝ. Все пак тя бе сравнително млада жена, млада адвокатка, но скоро стана ясно, че Рейчъл е готова на всякакви грозни маневри, за да получи мястото. Не се поколеба и го получи. Цели две години Алекс се бе мъчил да забрави какво бе вършила тя, за да постигне целта си. Казваше си, че използва такава тактика само когато става дума за бизнес, но после дойде последният ѝ удар. Тя се наложи като пълноправен съдружник, предложиха ѝ място в кантората на фирмата в Ню Йорк. Тази длъжност ѝ осигуряваше вече повече от сто хиляди долара годишно. А Рейчъл бе само на трийсет и една. Александър я наблюдаваше с ужас и възхищение как се бори с избора, който трябваше да направи. А изборът беше прост и що се отнасяше до Алекс, едва ли изобщо ставаше дума за такъв. Ню Йорк или Сан Франсиско, с Александър или без него. Най-после тя му каза кротко, че предложението е прекалено добро, за да го пренебрегне. Но то не би трябвало да промени отношенията им. Би могла да прелита до Сан Франсиско почти всеки уикенд... и, разбира се, ако Алекс го желае... Той би могъл да изостави собствената си адвокатска практика и да замине с нея.

— И какво да правя? Да подготвям адвокатските ти досиета? — погледнал я бе с обида и ярост. — Къде оставам аз в този случай, Рейчъл?

Гледал я бе дълго и след като му обяви решението си да приеме работата в Ню Йорк. Той беше искал друго, искал беше тя да му каже, че ще отклони предложението, че той значи за нея повече. Но това не би било в стила на Рейчъл, нито пък на сестрата на Алекс. Когато най-сетне пожела да види истината, осъзна, че познава само още една жена като Рейчъл. Неговата сестра, Кей, си бе проправила пътя до това, което искаше, щурмувайки препятствията, поглъщайки и разрушавайки онези, които непредпазливо се изпречваха пред нея.

Единствената разлика между двете бе, че Кей действаше в сферата на политиката, а Рейчъл — на адвокатурата.

По-лесно бе да се разбере и уважава жена като майка му, Шарлот Брандън бе сполучила някак да гледа успешно и децата, и кариерата си. Вече двайсет и пет години тя бе една от авторките на бестселъри в страната и въпреки това се бе грижила за Алекс и сестра му, беше останала близо до тях, обичаше ги, дала им бе всичко от себе си. Когато съпругът ѝ починал — Алекс бил още бебе, — тя си намерила полудневна работа: да издирва материали за една вестникарска рубрика, докато постепенно започнала да я списва самостоятелно, макар и анонимно, а през малкото свободно време и в късните нощни часове работела върху първата си творба. Останалото вече бе история, описана хронологично върху обложките на деветнайсетте ѝ книги, продадени в милионни тиражи с течение на годините. Нейната кариера бе случайност, породена от нуждата. Но независимо от причините тя умееше да приема постигнатото като специален дар, който трябва да сподели и да му се радва заедно с децата си, а не като нещо по-скъпо и обичано от тях. Шарлот Брандън бе наистина забележителна жена, но дъщеря ѝ бе друга — раздразнителна, завистлива, изискваща, тя не притежаваше нежността на майка си, нито нейната топлина и способност да се раздава. След време Алекс разбра, че тези качества липсваха и на неговата жена.

Когато Рейчъл замина за Ню Йорк, тя настояваше, че не иска развод. За известно време дори се бе опитала да прихожда, но поради различните им служебни ангажименти в противоположни краища на страната уикендите, които прекарваха заедно, ставаха все по-редки. Безнадеждно беше, както тя призна след време на Алекс, и в течение на две безкрайни седмици той действително обмисляше възможността да приключи със собствената си доходна практика и да се премести в Ню Йорк. По дяволите, какво пък толкова значеше тя за него? Може би не заслужаваше да се държи тъй здраво за работата си, ако заради нея трябваше да загуби жена си. Една сутрин в четири часа взе решение: ще приключи с практиката си и ще замине. Изтощен, но изпълнен с надежда, той се пресегна към телефона да ѝ се обади. В Ню Йорк бе седем часът сутринта. Но не Рейчъл отговори на повикването. Обади се мъж с дълбок медено кадифен глас.

— Госпожа Хейл? — и след миг на недоумение: — О, госпожица Патерсън.

Рейчъл Патерсън. Алекс не знаеше, че тя е започнала своя нов живот в Ню Йорк под старото си име. Нито беше разбрал, че заедно с новата работа тя вече имаше и нов начин на живот. Тази сутрин Рейчъл нямаше много неща за казване и той слушаше гласа ѝ, просълзен. По-късно му позвъни от кантората си.

— Какво мога да ти кажа, Алекс? Съжалявам...

Съжалява? Че го е напуснала? Че има нова връзка? За какво съжаляваше? Или може би съжаляваше него, бедния, трогателен нещастник, останал самотен в Сан Франсиско.

— Има ли смисъл да се постареем да се разберем?

Той бе имал желание да опитат, но поне този път тя беше честна.

— Не, Алекс. Боя се, че не.

Поговориха още няколко минути, после затвори телефона. Нямаше какво повече да си кажат. Следващата седмица Алекс заведе бракоразводно дело. Всичко мина гладко. „Съвсем цивилизовано“, както бе казала Рейчъл. Не бяха възникнали никакви проблеми и все пак Алекс бе разтърсен до дъното на душата си.

Цяла година се бе чувствал така, сякаш е умрял някой близък и скъп за него човек.

Може би жалеше себе си. Имаше усещането, че час от него е натъпкана в сандъци и кутии като мебелите от всекидневната, които бяха изпратени в Ню Йорк. Действаше напълно нормално: ядеше, спеше, ходеше на срещи, плуваше, играеше тенис и скуош, ходеше на гости, пътуваше, адвокатската му кариера процъфтяваше. Но някаква съществена част от него липсваше. И той го знаеше, макар никой друг да не го забелязваше. От две години не бе могъл да даде на друга жена нищо, освен тялото си.

Като се качваше нагоре към кабинета си, изведнъж тишината в къщата му се стори непоносима и му се прииска само едно — да тича. Напоследък това му се случваше често — един непобедим импулс да излезе навън, да се махне от пустотата и тишината. Едва сега, след две години без нея, изтръпването започваше да преминава. Сякаш превръзките най-после се свличаха и под тях оставаше нещо крехко и още недокосвано.

Алекс се преоблече в джинси, нахлузи гуменки и старо яке, затрополи бързо надолу по стълбите. Дългата му силна ръка леко докосваше перилата, черната му коса бе по-разрошена, а сините му очи — устремени напред, когато тръшна вратата след себе си и пое надясно чак додето стигна до Дивизадеро, където затича бавно нагоре по стръмния хълм към Бродуей. Там най-сетне спря и се обърна да види прекрасната гледка. Под него заливът блестеше в здрача като коприна, хълмовете бяха обвити в лека мъгла, а светлините на Марин искряха през залива като диаманти, рубини и смарагди.

Когато стигна до великолепните къщи на Бродуей, той зави надясно и тръгна към Пресидио, като хвърляше поглед ту към огромните внушителни къщи — едни от най-хубавите в Сан Франсиско, — ту към спокойната красота на залива. Тук бяха най-скъпите и елегантни жилищни квартали на града, които се славеха с тухлени дворци и сгради в стил Тюдор, със забележителни градини, с гледки, пред които спира дъхът, и с издигащи се високо дървета. Жива душа не се виждаше наоколо, нито долиташе някакъв звук от кокетно наредените една до друга къщи, но за минувача не бе трудно да си представи звън на кристал и сребро, прислужници в ливреи, господата и дами в смокинги и рокли от коприна. Алекс винаги се усмихваше на картините, които въображението му рисуваше. Те сякаш го караха да се чувства по-малко самотен от онова, което си представяше, когато се шляеше край по-малките къщи на не тъй личните, често посещавани от него улици. Там той мислено виждаше мъже, прегърнали жените си, усмихнати деца и кученца, които си играят в кухнята, или семейства, удобно изтегнати пред сгряващия пукотлив огън в камината. В големите къщи нямаше нищо, което той би пожелал. Това не бе светът, към който се стремеше, макар често да бе посещавал такива къщи. Алекс искаше за себе си нещо съвсем различно, нещо, което той и Рейчъл никога не бяха имали.

Трудно му бе да си представи, че ще се влюби отново, че ще обича някого дълбоко, че ще гледа в нечий очи и ще му се иска да се пръсне от радост. Толкова отдавна в живота на Алекс не бе имало нищо подобно, че почти бе забравил тези чувства и понякога дори не бе сигурен, че все още иска да ги изпита. Омръзнали му бяха вечно забързаните жени, които се стремят да правят кариера и мислят повече за заплатата си или как най-бързо да получат своето следващо

повишение, отколкото да се омъжат и да имат деца. Той искаше старомодна жена — чудо, рядкост, бисер.

Но такива нямаше, почти две години бе срещал само скъпоструващи имитации. А той търсеше нещо истинско, съвършено, безупречно, забележителен диамант, ала Алекс сериозно се съмняваше, че ще може да го намери. В едно обаче бе сигурен — че няма да се задоволи с нещо по-малко от мечтата си. И не искаше друга жена, подобна на Рейчъл. В това също бе сигурен.

Той отново я прогони от мислите си и се спря, заплепен от гледката, която се разкриваше от стълбите на Бейкър стрийт. Те бяха издълбани в склона на хълма, свързващ Бродуей с долната улица, Вайехо. Радваха го гледката и прохладният ветрец, затова реши да не отива по-нататък и седна на най-горното стъпало. Протегна дългите си крака и се усмихна на този град, който бе приел като свой. Може би никога нямаше да намери подходящата жена. Може би вече никога нямаше да се ожени. И какво от това? Животът му бе добър, имаше хубава къща и успешна адвокатска практика, която му доставяше удоволствие. Може би нямаше нужда от нищо друго. Може би нямаше право да иска повече.

Остави погледа си да се рее по постройките в пастелни тонове край пристана за лодки, по малките, украсени с богати орнаменти къщи във викториански стил, подобни на неговата, по закръглените форми и гръцко великолепие на двореца на изящните изкуства по-надолу, видя кубето, създадено от Мейбек преди половин столетие, загледа се в покривите под себе си и тогава изведнъж я съзря. Една жена седеше сгушена в долния край на стълбите, почти като изваяна, подобна на статуя от двореца на изящните изкуства, но много по-деликатна, с наведена глава и профил, очертан в контур от светлината, струяща откъм другата страна на улицата. Той остана неподвижен с поглед, впит в нея, сякаш тя беше скулптура, статуя, произведение на изкуството, изоставено там от някого, гладък мрамор във формата на жена, тъй изкусно издялана, че приличаше на истинска.

Тя не се движеше и той я наблюдава цели пет минути; после, като изправи рамене, непознатата пое дълбок дъх от свежия нощен въздух и го изпусна бавно, като че бе преживяла тежък ден. Светлото кожено палто я обгръщаше като облак и Алекс видя лицето и чертите ѝ да се открояват по-ясно в мрака. В нея имаше нещо необикновено,

което будеше у него желание да я гледа още и още. Седеше там, неспособен да отмести поглед. Алекс не си спомняше да е изпитвал такова странно чувство седеше, гледаше я долу в бледата светлина на уличните лампи и усещаше, че тя сякаш го привлича. Коя бе тя? Какво правеше там? Присъствието ѝ като че докосваше самата му същност и той седеше неподвижно, обзет от желание да узнае повече.

В мрачината кожата ѝ му се виждаше много бяла, косата ѝ бе лъскава и тъмна, спускаше се меко, събрана на кок в средата на шията. За миг го обзе безумното желание да изтича надолу по стълбите към нея, да я докосне, да я вземе в прегръдките си и да отпусне тъмната коса. И като да бе усетила мислите му, тя внезапно вдигна глава, излязла от унеса си, сякаш някаква много силна ръка я бе дръпнала от разстояние назад. Тя се обърна към него, стресна се и вдигна поглед нагоре. А той, наведен надолу, видя лице, по-красиво, от което не бе срещал досега. Лице, което — както бе подозрял отначало — имаше съвършените пропорции на творение на изкуството: тънки, нежни черти, прекрасно лице с огромни тъмни очи и леко извити устни. Но това, което го плени, бяха очите, насочени към него — невиждащи очи, които сякаш заемаха цялото ѝ лице, очи, които изглеждаха пълни с неизмерима тъга, и сега, в светлината на лампите, той забеляза, че по мраморнобелите ѝ страни се стичат две поточета сълзи. За един, сякаш безкраен миг очите им се срещнаха и Алекс усети, че цялото му същество се устремява към непознатата красавица с големи очи и тъмна коса. Тя изглеждаше така уязвима и безпомощна, седнала там долу, че сякаш засрамена от онова, което го бе оставила да види, макар и мигновено, бързо наведе глава. Алекс седеше неподвижен, после внезапно се усети притеглен от нея, усети, че трябва да иде при нея. Наблюдаваше я и се мъчеше да реши какво да направи, но изведнъж тя се изправи, загърната в кожа. Палтото, което я обвиваше като облак, бе от рис. Очите ѝ се отправиха към Алекс отново, този път за още по-кратък миг. После, като да е била само видение, тя сякаш мина през някакъв жив плет и изчезна.

Алекс дълго се визира натам, където я бе видял, без да може да помръдне от своето стъпало, като вкоренен в него. Всичко бе станало тъй бързо. После изведнъж се изправи и хукна надолу по стълбите към мястото, където тя бе седяла. Видя тясна пътека, водеща към тежка

врата. Зад нея сигурно имаше градина, но нямаше как да се разбере на коя къща принадлежи.

И тъй, тайната свършваше тук. За миг на Алекс му се прииска да почука на вратата, през която бе влязла. Може би тя седеше в градината, скрита зад заключената врата. Испита отчаяние, че няма да я види повече. После се почувства глупаво и си напомни, че тя бе само една непозната. Погледа вратата дълго и замислено, след това бавно се обърна и тръгна обратно нагоре по стълбите.

II

Алекс вече пъхаше ключа в предната врата на своя дом, а лицето на плачещата жена продължаваше да го преследва. Коя бе тя? Защо плачеше? От коя къща бе излязла? Той приседна на тясната вита стълба в антрето, загледан в празната всекидневна и в лунната светлина, която се отразяваше върху голия дъсчен под. Никога не бе виждал такава прекрасна жена. Лицето ѝ би могло да те преследва цял живот и седнал неподвижно, той си мислеше, че ако не цял живот, то безспорно ще си го спомня много дълго. Дори не чу телефона, който иззвъня след няколко минути. Бе още потънал в мислите си, в спомена за чудното видение. Когато най-после чу звъна, изтича до първата площадка с няколко бързи скока и влезе в кабинета си точно навреме, за да успее да измъкне телефона изпод купчината книжа върху бюрото.

— Ало, Алекс.

Последва миг на мълчаливо напрежение. Бе сестра му Кей.

— Какво има? — което значеше „какво искаш“.

Тя никога и на никого не се обаждаше, ако не искаше или не се нуждаеше от нещо.

— Нищо особено. Къде беше? Звъня вече от половин час. Момичето, което работи до късно в кантората ти, каза, че си тръгнал направо към къщи.

Винаги беше такава. Искаше веднага това, което си е наумила, без да мисли удобно ли е за другите, или не.

— Бях излязъл да се разходя.

— В този час? — гласът ѝ звучеше, изпълнен с подозрение. — Защо? Да не би нещо да не е в ред?

Той тихо въздъхна. Сестра му от години го тормозеше. Тя не мислеше за другите, никаква мекота нямаше у нея.

Цялата беше направена от ъгли — студени, корави и остри. Понякога му напомняше остър кристален предмет, който можеш да сложиш на бюрото си — приятен на вид, ала не ти се иска да го

вземеш и пипнеш. Ясно беше от години, че и съпругът ѝ има същото чувство.

— Не, всичко е наред, Кей.

Все пак трябваше да признае, че за жена, тъй безразлична към чувствата на другите, тя имаше необикновената способност да долавя кога е потиснат или без настроение.

— Просто имах нужда от малко въздух. Днешният ми ден бе много дълъг.

После, за да смекчи разговора и да отклони вниманието ѝ от себе си, попита:

— Ти никога ли не излизаш на разходка, Кей?

— В Ню Йорк? Да не съм луда! Можеш да умреш само от въздуха, който дишаме тук.

— Да не говорим за кражбите и изнасилванията.

Той се усмихна в слушалката и усети, че и тя се усмихва. Кей Уилард не бе жена, която се усмихва често. Все напрегната, все забързана, все неспокойна, тя рядко беше в добро настроение.

— На какво дължа честта за това телефонно обаждане?

Той се отпусна в стола си, зарея поглед навън и търпеливо зачака отговора ѝ.

Дълго време Кей се бе обаждала заради Рейчъл. По обясними причини тя не бе прекъснала връзките с бившата си снаха. Искаше ѝ се да запази стария губернатор в своето обкръжение. Ако успееше да склони Алекс да се върне при Рейчъл, старецът би бил доволен. При условие, разбира се, че убеди Рейчъл колко безнадеждно нещастен е Алекс без нея и колко би се радвал, ако му даде още една възможност. Кей не бе неспособна на такъв натиск. Тя вече няколко пъти се бе опитала да организира среща между тях, когато Алекс бе посещавал Ню Йорк. Но дори и Рейчъл да склонеше, в което Кей съвсем не бе сигурна, с течение на времето стана ясно, че Алекс няма такова желание.

— И тъй, конгресменке Уилард?

— Нищо особена просто се питах кога ще идваш в Ню Йорк.

— Защо?

— Не бъди толкова рязък, за бога. Мислех: си само да поканя няколко души на вечеря.

— Кои например?

Алекс разбра, че тя се приближава към същността, и се ухили. Сестра му бе изумителна, настъпваше като валяк. Едно трябваше да ѝ се признае — никога не се предаваше.

— Е добре, Алекс, не минавай веднага в отбрана.

— Кой е в отбрана? Просто исках да знам кого смяташ да поканиш на вечеря заедно с мене. Какво лошо има в това? Освен ако, разбира се, в списъка на гостите ти има някой, който би накарал всички ни да се чувстваме малко неудобно. Да се опитам ли да позная инициалите, Кей, това ще те улесни ли?

Макар и неохотно, тя бе принудена да се засмее.

— Добре, добре, разбрах те. Но, за бога, Алекс, онзи ден, на връщане от Вашингтон, се случихме с нея в един самолет и трябва да ти кажа, че изглеждаше прекрасно.

— Би трябвало. При заплата като нейната и ти би изглеждала така.

— Благодаря ти, скъпи.

— Моля, няма за какво.

— Знаеш ли, че са ѝ предложили да се кандидатира за член на Съвета?

— Не — гледва дълго мълчание. — Но всъщност не съм изненадан. А ти?

— И аз — сестра му въздъхна шумно. — Понякога се чудя дали съзнаваш какво изпусна.

— Напълно. И всеки божи ден съм благодарен за това. Не искам да имам жена, която се занимава с политика, Кей. Такава чест трябва да бъде запазена само за мъже като Джордж.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш?

— Той е толкова зает с работата си и съм сигурен, че дори не забелязва, когато прекарваш във Вашингтон цели три седмици. Аз обаче бих забелязвал.

Той не ѝ каза, че нейната собствена дъщеря също забелязва. Знаеше това, защото разговаряше с Аманда винаги когато отиваше в Ню Йорк. Водеше я на обед, на вечеря или на дълги разходки. Познаваше племенницата си по-добре, отколкото я познаваха родителите ѝ. Понякога му се струваше, че Кей изобщо не се интересува от дъщеря си.

— Да не забравя: как е Аманда?

— Предполагам, че е добре.

— Какво значи това „предполагам“? — лесно бе да се разбере, че тонът му е критичен. — Не си ли я виждала?

— Боже мой, аз едва съм слязла от проклетия самолет от Вашингтон! Какво искаш от мене, Алекс?

— Не искам много. Какво вършиш, не е моя работа. Но какво ѝ причиняваш, е друго нещо.

— То също не е твоя работа.

— Не е ли? Тогава чия работа е, Кей? На Джордж? Забелязва ли той, че никога не прекарваш дори десет минути с дъщеря си? Бездруго не.

— Тя е шестнайсетгодишна, бога ми, и вече няма нужда от бавачка, Алекс.

— Не, но има огромна нужда от майка и баща, както всяко младо момиче.

— Не мога да направя нищо повече. Аз се занимавам с политика. Знаеш с какви големи изисквания е свързано това.

— Да-а.

Той бавно поклати глава. Ето какво му желаше тя — живот с Рейчъл „Патерсън“, живот, който ще го превърне в „мъж на жена си“.

— Нещо друго? — не му се искаше да говори повече с нея. Достатъчно ѝ се беше наслушал за пет минути.

— Ще се кандидатирам за Сената догодина.

— Поздравявам те — гласът му беше равен.

— Не се вълнувай толкова.

— Не се вълнувам. Помислих си за Манди и какво би означавало това за нея.

— Ако спечеля, ще значи, че тя ще бъде сенаторска дъщеря, това е.

В гласа на Кей изведнъж прозвуча злоба и на Алекс му се дощя да ѝ удари шамар.

— Мислиш ли, че тя изобщо ще се впечатли от това Кей?

— Вероятно не. Главата на това момиче е толкова високо в облаците, че може и пет пари да не даде, дори ако се кандидатирам за президент.

За миг в гласа на Кей се прокрадна тъга и Алекс поклати глава.

— Не това има значение, Кей. Ние всички се гордеем с тебе, обичаме те, но има и още нещо...

Как би могъл да ѝ каже? Как да ѝ обясни? Тя не се интересуваше от нищо, освен от кариерата си, от работата си.

— Мисля, че никой от вас не разбира какво значи това за мене, Алекс, колко съм работила, за да го постигна, и какъв дълъг път съм преодоляла. Беше убийствено, но успях, а ти само ми опяваш каква майка съм била. Ами нашата мила майчица да не е по-добра? Джордж пък е прекалено зает с хирургията си, та да запомни дори дали съм член на Конгреса или кметица. Не е ли, меко казано, малко обезкуражаващо, братко?

— Сигурен съм, че е така. Но понякога човек може да бъде наранен и от кариери като твоята.

— Това трябва да се очаква.

— Тъй ли? Такава ли била работата?

— Може би — стори му се уморена. — Нямам отговор на всички въпроси. Бих искала да имам. А какво ще кажеш за себе си? Какво става в твоя живот напоследък?

— Нищо особено. Работа...

— Щастлив ли си?

— Понякога.

— Би трябвало да се върнеш при Рейчъл.

— Не може да се отрече, че бързо стигаш до главния въпрос. Но аз не искам, Кей. Освен това какво те кара да мислиш, че и тя ме иска?

— Каза, че би желала да те види.

— О, боже! — въздъхна той в слушалката. — Ти никога не се предаваш! Защо просто не се ожениш за баща ѝ и да ме оставиш на мира? Това ще ти донесе същите резултати, нали?

Този път Кей се засмя:

— Може би.

— Наистина ли очакваш от мене любовни връзки, които да подпомагат кариерата ти?

Самата идея му се видя забавна, но той знаеше, че колкото и възмутителна да е, в нея имаше зрънце истина.

— Мисля, че това, което харесвам най-много у тебе, моя голяма сестричке, е безграничната ти дързост.

— Тя ми помага да стигна, където съм пожелала, малко мое братче.

— Не се съмнявам, но не и този път, мила.

— Няма ли да участваш в една малка вечеря с Рейчъл?

— Не. Но ако я видиш пак, предай ѝ най-добрите ми пожелания.

При споменаването на името ѝ нещо го жегна отново. Не я обичаше вече, но от време на време все още изпитваше болка, когато се заговори за нея.

— Ще и предам. А ти пак си помисли. Винаги мога да организирам нещо, когато си в Ню Йорк.

— Ако имам късмет, ти ще бъдеш тогава във Вашингтон и няма да имаш време да ме видиш.

— Възможно е. Кога ще идваш на изток?

— Може би след две седмици. Трябва да се срещна с един клиент в Ню Йорк. Аз съм един от адвокатите му в сравнително голям процес.

— Това ме впечатлява.

— Нима! — очите му се присвиха, отново се загледа навън. — Защо? Ще звучи ли добре в пропагандната ти кампания? Читателите на майка ни ще ти привлекат повече гласове, отколкото аз, не мислиш ли? — в думите му прозвуча иронична нотка. — Освен ако, разбира се, бъда достатъчно разумен да се ожения отново за Рейчъл.

— Само не се заплитай в неприятности.

— Случвало ли ми се е такова нещо? — каза развеселен.

— Не, но аз съм кандидат за Сената; двубоят ще бъде напрегнат, състезавам се с онзи маниак моралист и ако някой, дори и далечен мой роднина, направи нещо излагащо, ще ме натикат в миша дупка.

— Не забравяй да предупредиш мама.

Той го каза на смях, но тя веднага отговори съвсем сериозно:

— Вече я предупредих.

— Шегуваш ли се?

Досмеша го при самата мисъл, че неговата елегантна, дългонога, облечена модно, белокоса майка би могла да направи нещо неподходящо, което да провали кандидатурата на Кей за място в Сената или където и да било.

— Не се шегувам. Говоря точно. Не мога да допусна никакви проблеми тъкмо сега. Никакви глупости, никакви скандали.

— Колко жалко.

— Какво значи това?

— Не знам... Мислех да започна авантюра с онази бивша курветина, която току-що излезе от затвора.

— Много смешно! Аз съм сериозна.

— За жалост, изглежда, че е така. Във всеки случай ще можеш да ми дадеш списък с твоите указания, когато дойда в Ню Йорк. А дотогава ще се старая да се държа прилично.

— Постарай се и се обади кога смяташ да идваш насам.

— Защо? За да можеш да ми уредиш случайна среща с Рейчъл? Боя се, конгресменке Уилард, че дори заради твоята кариера няма да се хвана на такава въдица.

— Ти си глупак.

— Възможно е.

Но той вече не се мислеше за такъв. Ни най-малко. И след телефонния разговор с Кей, загледан през прозореца, Алекс откри, че мисли не за Рейчъл, а за жената, която бе съзрял на стълбите. Със затворени очи той продължаваше да я вижда — съвършено очертания ѝ профил, огромните очи и нежната уста. Никога не бе срещал жена по-красива и по-обсебваща. Седеше на бюрото си със затворени очи и мислеше за нея. После въздъхна, поклати глава, отвори отново очи и се изправи. Абсурдно бе да мечтае за една напълно непозната. Почувства се глупаво, засмя се тихо и я прогони от ума си. Безсмислено беше да се влюбва в абсолютно непознатата. Но като слизаше долу да си приготви нещо за вечеря, той разбра, че ще трябва да си напомня това още много пъти.

III

Слънчева светлина струеше в стаята, трептеше по кремавата копринена покривка на леглото и по тапицираните в същия плат столове. Стаята бе голяма и красива, с дълги френски прозорци, обърнати към залива. От будоара, свързан със спалнята, се виждаше мостът Голдън Гейт. Във всяка стая имаше бяла мраморна камина, грижливо подбрани френски живописни платна, безценна китайска ваза бе поставена в един ъгъл зад инкрустирана витрина от времето на Луи XV. До прозорците стоеше хубаво писалище в същия стил, от което всяка стая — но не и тази — би изглеждала малка. Писалището бе красиво, огромно, бездушно и студено. До будоара имаше малка стая, облицована с дървена ламперия, пълна с книги на английски, испански и френски. Книгите бяха душата на живота ѝ, пред тях бе застанала Рафаела тихо, загледана в залива. Беше девет часът сутринта. Облечена бе в безупречно ушит черен костюм, изваян по тялото ѝ, подчертаващ грациозната ѝ фигура ненатрапчиво и стилно. Костюмът бе ушит в Париж, както впрочем почти всичките ѝ дрехи, освен онези, които си купуваше в Испания. Рядко пазаруваше в Сан Франсиско. Тя всъщност и много малко излизаше. В Сан Франсиско бе невидима, хората рядко споменаваха името ѝ и никога не я виждаха. За повечето от тях би било трудно да свържат нечие лице с името на госпожа Джон Хенри Филипс, а най-малко нейното. Трудно някой би могъл да си представи тази съвършена, снежнобяла красота с огромните черни очи. Когато се бе омъжила за Джон Хенри, един репортер писа, че прилича на принцеса от приказките, добавяйки, че в много отношения тя наистина е такава. Но очите, вперени в залива в тази октомврийска утрин, не бяха очи на принцеса от приказките, а очи на една много самотна млада жена, заключена в един много самотен свят.

— Закуската ви е готова, госпожо Филипс.

Прислужница в чиста бяла дреха стоеше на вратата и Рафаела си помисли, че това съобщение звучи повече като заповед, ала точно така

й звучаха и другите слуги на Джон Хенри. Бе имала същото чувство и в бащината си къща в Париж, и в къщата на дядо си в Испания. Струваше ѝ се, че слугите дават нарежданията — кога трябва да станеш, кога да се приготвиш, кога да обядваш и кога да вечеряш. „Мадам, сервирано е“ — обявяваха вечерята в бащиния ѝ дом в Париж. Но ако мадам не искаше да ѝ бъде сервирано? Какво, ако мадам искаше да изяде само някакъв сандвич, седнала на пода пред камината? Или за закуска да предпочете сладолед вместо препечения хляб и яйцата на очи? Тази мисъл извика усмивка на устните ѝ. Рафаела се върна в спалнята си и се огледа. Всичко бе готово. Пътните ѝ чанти бяха подредени грижливо в ъгъла — всичките меки като ръкавици, от велурена кожа в шоколадов цвят. Там бе и голямата чанта, в която Рафаела носеше подаръци за майка си, леля си и братовчедките, своите бижута и нещо за четене в самолета.

Видът на багажа не събуди у нея радостно вълнение, че ще пътува. Тя вече почти никога не изпитваше радостно вълнение. То бе изчезнало от живота и. Останала бе безкрайната лента на някакъв път, водещ в невидимо и неизвестно направление, от което Рафаела вече не се интересуваше. Знаеше, че всеки нов ден ще бъде също като предишния. Всеки ден щеше да прави точно това, което вършеше вече почти седем години, като се изключат четирите седмици през лятото на престоя ѝ в Испания, предшестван от няколко дни, прекарвани при баща ѝ в Париж. Прескачаше от време на време и до Ню Йорк, за да се срещне с испанските си роднини. Струваше ѝ се, че бяха минали години, откакто бе ходила там за последен път, откакто бе напуснала Европа, откакто бе станала съпруга на Джон Хенри... Сега всичко бе толкова по-различно, отколкото в началото.

Беше станало като във вълшебна приказка. Или като сливане на редица прилики и обстоятелства, каквито винаги има в приказката, сливане и на банка „Мал“ в Париж, Милано, Мадрид и Барселона с „Филипс банк“ от Калифорния и Ню Йорк. И в двете империи бяха включени инвестиционни банки от голям международен мащаб. Първата, и то с гигантски мащаб, бизнес сделка на баща ѝ с Джон Хенри им бе спечелила честта да се появят заедно на корицата на списание „Таим“. Тя бе и причината те двамата да се срещат често през онази пролет, а колкото повече преуспяваха плановете им, толкова повече Джон Хенри ухажваше единственото дете на Антоан.

Рафаела никога не бе срещала човек като Джон Хенри. Висок, красив, внушителен, властен, той бе в същото време нежен и внимателен, говореше кротко, а очите му постоянно се усмихваха. В погледа му имаше и нещо дяволито, та постепенно Рафаела откри, че той много обича да се закача и да се шегува. Бе човек с изключително въображение и творчески способности, човек с голямо остроумие, голямо красноречие, голям стил. Притежаваше всичко, което тя или което и да е друго момиче би могло да желае. Единственото, което липсваше на Джон Хенри, бе младост. Но в началото това бе трудно да се повярва — лицето му бе стегнато и красиво, ръцете му изглеждаха силни, когато играеше тенис или плуваше. Много мъже, два пъти по-млади от него, биха могли да завидят на дългото му, стройно тяло.

Възрастта на първо време го възпираше да ухажва Рафаела, но постепенно, при зачестилите му посещения в Париж, тя започна да му се струва по-очарователна, по-отворена, по-възхитителна. Въпреки строгото отношение към дъщеря си Антоан дьо Морне Мал не се възпротиви на възможността неговият стар приятел да се ожени за единственото му дете. Той самият виждаше красотата на дъщеря си, нейната нежност и откритост, невинния ѝ чар. Но виждаше също, че Джон Хенри Филипс би бил изключително добра партия за всяка жена, независимо от разликата в годините. Не му беше безразлично и отражението на такава женитба върху бъдещето на банката му — съображение, което веднъж вече бе играло роля в неговия живот. Собственият му брак бе продиктуван от привързаност, но също така и от добър усет за бизнес.

Възрастният маркиз Де Куадрал, баща на жена му, бе могъщият финансов гений на Мадрид, но у синовете му не гореше неговата страст към банковия свят и те се бяха насочили към други области. От доста време стареещият маркиз търсеше някого, който да наследи банките, основани от него в течение на години. Но се случи така, че срещна Антоан, и впоследствие след доста сложни маневри банка „Мал“ се включи в многобройни сделки на банка „Куадрал“. Съюзът им бързо увеличи четирикратно властта, а богатството на Антоан, очаровало маркиза, изведе на преден план дъщеря му Алехандра маркиза Де Сантос и Куадрал. Антоан веднага се увлече по светлорусата синеока испанска красавица, пък и вече съзнаваше, че му е време да се ожени и да се сдобие с наследник. До трийсет и петата си

година бе твърде много зает да превърне семейната банка във финансова империя, но сега го вълнуваха вече и други проблеми. Алехандра бе идеалното решение, при това — решение наистина хубаво. Деветнайсетгодишна, тя бе поразително красива и Антоан си мислеше, че не е виждал по-изящно и прекрасно лице. До нея той приличаше на испанец с черната си коса и тъмни очи. Двамата бяха изключителна двойка.

Седем месеца след тяхната първа среща сватбата им стана главното събитие на светската хроника, след което те прекараха медения си месец в Южна Франция. Веднага след това отидоха, както се полага, в извънградския дом с имение на маркиза, Санта Еухения, на испанското крайбрежие. Домът приличаше на дворец и едва тук Антоан започна да разбира какво ще представлява бракът му с Алехандра. Сега той беше член на семейството, още един син на стария маркиз. Щяха да очакват от него да посещава често Санта Еухения и да прескача колкото може по-редовно до Мадрид. Какво смята да прави Алехандра беше ясно едва когато дойде време да се връщат в Париж, тя се примили на мъжа си да ѝ позволи да остане още няколко седмици в Санта Еухения. Дойде при него в Париж шест седмици по-късно, отколкото бе обещала, и Антоан вече не се съмняваше какво ще се случи понататък. Алехандра щеше да прекарва по-голямата част от времето така, както и досега — заобиколена от членовете на семейството си, в техните испански имения. Бе прекарала изцяло военните години уединена там и сега, след войната и вече омъжена, искаше да продължи да живее в тези познати и близки за нея места.

Както можеше да се очаква, на първата годишнина от сватбата Алехандра роди детенце момче, което нарекоха Жулиен. Антоан, разбира се, бе много доволен. Сега имаше наследник за собствената си империя. Той и маркизът се разхождаха с часове из имението Санта Еухения, когато детето бе на един месец и обсъждаха всичките планове на Антоан за бъдещето на банките и на неговия син. Имаше пълната подкрепа на тъста си и година след като се бе оженил за Алехандра, банка „Мал“ и банка „Куадрал“ се бяха разраснали още повече.

През лятото Алехандра остана в Санта Еухения при своите братя и сестри, техните деца, братовчеди, племенници и приятели. А когато

Антоан се върна в Париж, тя бе забременяла отново. Но този път Алехандра не можа да доноси детето, а след това доби преждевременно близнаци — мъртвородени. Последва кратка пауза, която прекара в почивка със своето семейство в Мадрид. Когато отиде при съпруга си в Париж, тя зачена още веднъж. От тази четвърта бременност се роди Рафаела, две години по-малка от Жулиен. Последваха още два спонтанни аборта и още едно мъртвородено. Тогава красивата Алехандра обяви, че парижкият климат не ѝ понася, а и сестрите ѝ смятаха, че нейното здраве ще укрепне само в Испания. От самото начало на брака им Антоан чувстваше, че завръщането ѝ в Испания е неизбежно, затова мълчаливо се съгласи. Такъв обичай имаха жените в нейната страна и той знаеше, че и да поведе битка, няма да я спечели.

Оттогава се задоволяваше да я вижда в Санта Еухения или в Мадрид, заобиколена от братовчедки, сестри и дусни^[1], доволна да бъде винаги в компанията на роднини, подобрани приятелки и техните неженени братя, които ги придружаваха на концерти, оперни и театрални представления. Алехандра все още бе една от големите красавици в Испания и водеше там изключително приятен живот сред разкош и безделие, което напълно я удовлетворяваше. За Антоан не бе много трудно да прелита до Испания и обратно, когато можеше да се откъсне от банката, но това започна да става все по-рядко. След време той я убеди да разреши на децата да учат в Париж, но при условие, че ще прекарват всяка малка ваканция в Санта Еухения и по четири месеца през лятото. От време на време тя се съгласяваше да му гостува в Париж, макар че постоянно говореше за пагубното влияние на френския климат върху здравето ѝ. След последното мъртвородено не бе забременявала и всъщност между Алехандра и мъжа ѝ се бе запазила само платоничната привързаност, което според сестрите ѝ бе съвсем нормално.

Антоан бе напълно съгласен всичко да си остане така, а когато маркизът умря, бракът отново се оказа изгоден. Никой не бе изненадан от развитието на нещата. Алехандра и Антоан бяха наследили заедно банка „Куадрал“. Братята получиха щедра компенсация, а империята, която тъй много бе искал да присъедини към своята, остана за Антоан. Сега, като продължаваше да я разширява, той мислеше за сина си, но на единствения син на Антоан не бе съдено да стане негов наследник.

На шестнайсет години Жулиен дьо Морне-Мал умря при злополука, като играеше поло в Буенос Айрес, оставяйки, майка си потресена, баща си безутешен, а сестра си — едничко дете на Антоан.

Сега Рафаела трябваше да утешава баща си и отлетя с него до Буенос Айрес, за да донесат тялото на момчето. Тя държеше ръката му в онези безконечни часове в самолета и после, докато наблюдаваха как спускат бавно ковчега върху пистата на летището в Орли. Алехандра дойде в Париж отделно, придружена от сестри, братовчедки, един от братята ѝ и няколко близки приятелки, винаги заобиколена от тях, закриляна, както бе живяла през целия си живот. И само няколко часа след погребението те започнаха да я увещават да се върне с тях в Испания. Тя се съгласи, обляна в сълзи, позволи им да я отведат. Цяла армия се грижеше за Алехандра, а Антоан нямаше никого, освен едно четиринайсетгодишно дете.

По-късно преживяната трагедия се превърна в една особена връзка между тях. Нещо, за което никога не говореха, но то бе винаги там. Трагедията свърза баща ѝ по особен начин и с Джон Хенри, когато двамата откриха, че са преживели еднаква загуба — смъртта на своите единствени синове. Синът на Джон Хенри бе загинал при самолетна катастрофа. Двайсет и една годишният младеж пилотирал собствения си самолет. Съпругата на Джон Хенри починала пет години по-късно. Но непоносимият удар и за двамата бе загубата на техните синове. Антоан все пак имаше Рафаела да го утешава, а Джон Хенри нямаше други деца и след смъртта на жена си не бе встъпил повторно в брак.

В началото на деловото сътрудничество между двамата мъже, при всички посещения на Джон Хенри в Париж, Рафаела се оказваше в Испания. Той дори започна да закача Антоан за неговата въображаема дъщеря. Това бе станало постоянен повод да се шегуват, докато един ден, когато икономът въведе Джон Хенри в кабинета на Антоан, той видя срещу себе си тъмните очи на изумително красиво младо момиче, което го гледаше с трепет като изплашена сърна. Тя вдигна глава почти ужасена при вида на непознатия мъж в стаята. Преглеждаше някакви записки за училище и бе дошла да провери нещо в справочниците, които баща ѝ държеше тук. Дългата ѝ черна коса се спускаше по раменете ѝ като потоци от черна коприна, разчупени с водопади от

меки къдрици. За момент той бе останал безмълвен, омаян. После бързо се съвзе и топлината светлина в очите му я успокои, че е приятел. Но през месеците, когато ходеше на училище в Париж, а и в Испания, тя бе така добре охранявана и закриляна, че почти не ѝ се бе случвало да бъде някъде сама с непознат човек. Най-напред просто не знаеше какво да му каже, ала след няколко шеговити фрази тя забеляза весел блясък в погледа му и се засмя. Половин час по-късно Антоан ги завари заедно и дълго им се извиняваше за това, че го забавили в банката. В колата по пътя към къщи беше се чудил дали Джон Хенри се е срещнал най-после с дъщеря му и както трябваше да признае в себе си по-късно, надявал се бе той да я е видял.

Малко след идването на баща ѝ Рафаела се бе оттеглила, а страните на свършено гладкото ѝ лице бяха леко порозовели.

— Господи, Антоан, та тя е красавица!

Джон Хенри погледна своя френски приятел с особено изражение и Антоан се усмихна.

— Значи харесваш моята въображаема дъщеря? Не беше ли прекалено срамежлива? Майка ѝ я е убедила, че всички мъже, които се опитват да заговорят някое самотно младо момиче, са убийци или поне изнасилвачи. Понякога ме тревожи ужасът, който проблясва в очите ѝ.

— А какво очакваш? През целия си живот тя е била под постоянна закрила. Едва ли е учудващо тогава, че е стеснителна.

— Не, но тя е вече почти осемнайсетгодишна и това може да се окаже за нея истински проблем, освен ако прекара живота си в Испания. В Париж би трябвало поне да може да разговаря с мъж, без в стаята да има още поне пет-шест жени, и то повечето, ако не и всички, нейни роднини.

Каза това с шеговит тон, но в погледа му имаше нещо много сериозно. Гледа дълго и съсредоточено към Джон Хенри, като се стремеше да долови израза в очите на американеца.

— Прекрасна е, нали? Нескромно е от моя страна да говоря така за дъщеря си, но... — разпери ръце безпомощно и се усмихна.

Сега Джон Хенри отговори открито на усмивката му.

— Малко е да се каже „прекрасна“ — после почти хлапашки зададе въпрос, който накара очите на Антоан да се засмеят. — Тя ще вечеря ли с нас?

— Ако нямаш нищо против. Смятах да хапнем тук, а после можем да се отбием в — моя клуб. Матийо дьо Буржон ще бъде там тази вечер, а аз от месеци му обещавам да ви запозная, когато си тук.

— Звучи чудесно.

Но не за Матийо дьо Буржон мислеше Джон Хенри, усмихвайки се.

Бе сполучил да изведе Рафаела тази вечер и отново два дни покъсно, когато бе пристигнал в дома им на чай. Идваше специално, за да я види, и носеше две книги, за които ѝ беше говорил по време на вечерята преди два дни. Тя се бе изчервила пак и отново бе замълчала, но и този път той успя да я предразположи да си побъбрят и до края на следобед бяха станали почти приятели. През следващите шест месеца тя започна да гледа на него като на човек, почти тъй уважаван и обичан като баща ѝ, а когато отиде в Испания, разказа на майка си за него като за един вид чичо.

По време на това пътуване Джон Хенри се яви в Санта Еухения заедно с баща ѝ. Прекараха там само един кратък уикенд, ала Джон Хенри успя да очарова Алехандра и множеството гости в имението през онази пролет. Още тогава Алехандра разбра намеренията му, но Рафаела научи за тях едва през лятото.

Беше първата седмица на ваканцията ѝ и трябваше да отлети за Мадрид след няколко дни. Радваше се на последните си дни в Париж и когато Джон Хенри пристигна, тя го покани да се разходят заедно край Сена. Разговаряха за уличните художници и за децата, а лицето ѝ светна, когато му разказа за всички свои братовчедчета в Испания. Сякаш имаше особено влечение към децата и изглеждаше особено красива, когато го погледнеше с огромните си черни очи.

— И колко деца искаш да имаш, когато пораснеш, Рафаела?

Той винаги произнасяше името ѝ така ясно и това ѝ харесваше. За американец то бе трудно име.

— Аз вече съм пораснала.

— Така ли? На осемнайсет?

Погледна я развеселен, но в очите му имаше нещо особено, което тя не разбра. Нещо уморено, възрастно, мъдро и тъжно, като че за миг си бе спомнил за своя син. Бяха говорили и за него. Тя му бе разказала за своя брат.

— Да, аз съм вече голяма. През есента ще се запиша в Сорбоната.

Бяха се усмихнали един на друг и той едва се въздържа да не я целуне още там и още тогава.

През цялото време, докато се разхождаха, размишляваше как да я попита и дали не е съвсем полудял, щом изобщо се готви да ѝ зададе такъв въпрос.

— Рафаела, не си ли мислила, че би могла да се запишеш в някой колеж в Щатите?

Вървяха бавно край Сена, пропускайки край себе си деца, а тя нежно късаше листенцата на едно цвете. Вдигна поглед към него и поклати глава.

— Струва ми се, че не бих могла.

— Защо не? Английският ти е отличен.

Тя отново поклати бавно глава и когато го погледна, в очите ѝ имаше тъга.

— Мама никога не би ми разрешила. Ще бъде просто... много различно от нейния начин на живот. И е толкова далеч.

— Но няма това искаш и ти? Животът на баща ти също е различен от нейния. Ще бъдеш ли щастлива с онзи живот в Испания?

— Мисля, че не — каза тя съвсем делово. — Но ми се струва, че нямам голям избор. Татко смяташе да вземе Жулиен при себе си в банката и се подразбираше, че аз пък ще отида при мама в Испания.

Представата, че тя ще трябва да бъде заобиколена от дусня до края на живота си, го ужасяваше. Дори като приятел, той искаше за нея много повече. Искаше да я види свободна, жизнена, смееща се, независима, а не погребана в Санта Еухения като майка си. Щеше да бъде несправедливо спрямо момичето. Чувстваше го дълбоко в душата си.

— Не мисля, че си длъжна да постъпиш така, ако не го желаеш.

Усмихна му се с примирение, примесено с мъдрост в осемнайсетгодишните ѝ очи.

— В живота има задължения, господин Филипс.

— Не и на твоята възраст, малка моя. Още не. Някакви задължения, да. Като например училището. И да слушаш родителите си до известна степен, но не си длъжна да приемаш изцяло определен начин на живот, ако не го искаш.

— Какво друго бих могла да правя тогава? Не знам нищо друго.

— Това не е извинение. Щастлива ли си в Санта Еухения?

— Понякога. Друг път не. Понякога всичките тези жени ми се струват много отегчителни. Но на мама ѝ харесва. Тя дори ги взема със себе си, когато пътува. Пътуват на големи групи, ходят до Рио и Буенос Айрес, до Уругвай и Ню Йорк. Те я придружават и когато идва в Париж. Винаги ми приличат на пансионерки, изглеждат толкова... толкова — големите ѝ очи сякаш се извиняваха, — толкова глупави. Нали?

Погледна го и той кимна.

— Малко, може би Рафаела.

Като произнесе името ѝ, тя изведнъж спря, извърна се с лице към него, чистосърдечна, несъзнаваща красотата си. Стройното ѝ грациозно тяло се наклони към него и тя се вгледа в очите му с такова доверие, че той не посмя да каже нищо повече.

— Да?

Но той не можеше да се въздържа повече. Не можеше. Просто трябваше...

— Рафаела, скъпа, обичам те.

Думите бяха само шепот в мекия въздух на Париж и неговото красиво очертано лице остана за миг надвесено над нейното, преди да я целуне. Устните му бяха нежни и меки, езикът му докосваше нейните, сякаш жаждата му за нея беше безгранична, но и тя впи уста в неговата, а ръцете ѝ, увити около врата му, я притискаха към тялото му, докато той също тъй нежно се отдръпна, защото не искаше да усети възбудата му.

— Рафаела — толкова отдавна ми се искаше да те целуна.

Целуна я пак, по-леко сега, тя му се усмихна и на лицето и се изписа удоволствието на жена, каквото не бе виждал досега у нея.

— На мене също — тя наведе глава като ученичка. — Харесах те още първия път, като те видях — усмихна се вече по-смело. — Толкова си красив!

Този път тя го целуна. Взе ръката му, като че искаше да продължат разходката си край Сена, но той поклати глава и сложи нейната ръка в своята.

— Има нещо, за което трябва да поговорим преди това. Искаш ли да седнем? — посочи една пейка и тя го последва.

Погледна го въпросително, нещо в очите му я озадачи.

— Нещо лошо ли има?

— Не — усмихна се той. — Но ако мислиш, че съм те довел тук днес, за да те уловя на въдицата си, както се казваше по моето време, лъжеш се, моя малка. Искам да те попитам нещо и цял ден се страхувам да го направя.

— Какво е то? — изведнъж сърцето ѝ заби силно и гласът ѝ стана много тих.

Той я гледа дълго, лицето му близо до нейното, ръката ѝ стисната здраво в неговата.

— Ще се омъжиш ли за мене, Рафаела?

Той чу как тя пое дълбоко дъх, после затвори очи и я целуна пак, когато се отдръпна бавно, в очите ѝ светеха сълзи, тя се усмихна, както никога досега, а усмивката ѝ стана още по-широка и тя бавно кимна:

— Да... ще се омъжа!

Рафаела дъо Морне Мал и Де Сантос и Куадрал с Джон Хенри Филипс IV бе тържество, каквото рядко се вижда. Тя стана в Париж. В деня на гражданската церемония бе даден обед за двеста души и вечеря за двеста и петдесет членове на семейството и „близки приятели“. Тълпа от повече от шестстотин души се събра в „Нотр Дам“ за венчавката на другия ден. Антоан бе ангажирал целия поло клуб и всички бяха единомдушни, че не са виждали по-хубава сватба, нито по-хубав прием. Удивително бе, че се постигна споразумение с пресата Рафаела и Джон Хенри да позират пред фотографите и да отговарят на въпроси на журналистите за половин час, а след това да бъдат оставени на спокойствие.

Репортажи за сватбата се появиха във „Вог“, „Уименс Уеър Дейли“ и дори в „Таим“. По време на всички интервюта Рафаела бе стискала ръката на Джон Хенри почти в отчаяние, а очите ѝ се открояваха — по-големи и по-тъмни от всякога — на снежнобялото лице.

Още тогава той се закле, че в бъдеще ще ѝ осигури защита от любопитния поглед на пресата. Не искаше тя да е принудена да се справя с нещо, което ѝ е неприятно или ѝ причинява неудобство. Съзнаваше добре колко грижливо е била закриляна през детството и

ранната си младост. Проблемът беше в това, че Джон Хенри привличаше вниманието на журналистите прекалено често, и сега, когато младоженката бе четирийсет и четири години по-млада от него, естествено бе и тя да бъде обект на особен интерес. Състояния, огромни като това на Джон Хенри, бяха нещо почти нечувано, а и появата на едно осемнайсетгодишно момиче, дъщеря на маркиза и на известен френски банкер, бе колкото неочаквана, толкова и невероятна. Всичко приличаше на вълшебна приказка, а нито една приказка не може да завърши, без да се появи и приказна принцеса. Но благодарение на усилията на Джон Хенри тя оставаше в прикритие.

Двамата заедно поддържаха анонимност, каквато никой дотогава не бе смятал за възможна. Рафаела дори успя да посещава две години Калифорнийския университет в Бъркли и всичко мина спокойно. Никой не разбра коя е през тези две години. Тя отказа шофьорът да я кара до Бъркли, затова Джон Хенри ѝ купи малка кола, с която пътуваше сама до университета.

Вълнуващо бе да си сред студенти, а да имаш своя тайна и обожаван съпруг. Защото тя наистина обичаше Джон Хенри, който винаги бе нежен и любящ. Струваше му се, че е получил безценен подарък, и почти се боеше да го докосва, тъй благодарен беше за своя нов живот с изумително красивото и тъй деликатно младо момиче. В много отношения Рафаела беше като дете и всецяло му се доверяваше. Може би затова той бе така дълбоко разочарован, когато разбра, че е станал стерилен, по всяка вероятност вследствие на острата бъбречна инфекция преди десет години. Знаеше как горещо тя желаше да има деца и чувстваше като товар вината си, че я лишава от нещо, което тъй много иска. Когато той ѝ го каза, тя настояваше, че това няма значение, че нейни са всичките деца в Санта Еухения, които можеше да глези, да забавлява и да обича. Приятно ѝ бе да им разказва приказки и да им купува подаръци. Имаше дълги списъци с техните рождени дни и постоянно слизаше до центъра на града, за да изпрати някаква фантастична нова играчка в Испания.

Но дори неспособността му да я дари с деца не можеше да наруши хармонията, която ги свързваше от години. Тя го обожаваше, а той я боготвореше и ако разликата във възрастта им предизвикваше коментари сред другите, никак не смущаваше самите тях. Почти всяка сутрин играеха заедно тенис, Джон Хенри тичаше в Пресидио или

край плажа, а Рафаела го следваше по петите като кученце, смееше се и го закачаше. Понякога просто ходеха мълчаливо, хванати за ръце. Животът ѝ бе запълнен от Джон Хенри, учението, писмата до роднините ѝ в Париж и в Испания. Съществуването и бе закриляно, старомодно, но тя бе щастлива жена или по-скоро щастливо момиче, докато стана двайсет и пет годишна.

Два дни преди шейсет и деветия си рожден ден Джон Хенри трябваше да отлети за Чикаго, за да сключи важна сделка. От няколко години говореше, че може би е време вече да се оттегли, но както и при баща ѝ, този момент все не настъпваше. Бе много пристрастен към големия финансов свят, към управлението на банки, придобиването на нови корпорации и продажбата на огромни серии акции. Обичаше да урежда гигантски имотни сделки като първата, която бе осъществил заедно с баща ѝ. Да се оттегли просто не му подходеше. Но когато тръгваше за Чикаго, усети главоболие и въпреки хапчетата, дадени му от Рафаела сутринта, главоболието постоянно се усилваше.

Ужасен, сътрудникът му бе наел специален самолет и излетя заедно с него от Чикаго още същата вечер, ала като пристигнаха, Джон Хенри беше почти в безсъзнание. Рафаела се наведе към бледото му посивяло лице, когато го свалеха на носилка от самолета. Той изпитваше такава болка, че едва можеше да продума, но все пак стисна няколко пъти ръката ѝ в линейката по пътя към болницата. Гледайки го с ужас и отчаяние, сдържайки сълзите, заседнали в гърлото ѝ, тя забеляза нещо особено около устата му. След час лицето му изглеждаше странно изкривено и не след дълго той изпадна в кома, от която не излезе няколко дни. Джон Хенри Филипс бе получил мозъчен удар. Съобщението предадоха във вечерните новини. Материалът за пресата бе подготвен от неговата канцелария и, както винаги, Рафаела бе предпазена от любопитството на вестникарите.

Джон Хенри остана в болницата почти четири месеца и получи още два по-слаби удара, преди да излезе. Прибра се вкъщи с парализирани завинаги дясна ръка и крак, младеещото му красиво лице сега бе някак тъжно изкривено на една страна, излъчването на сила и власт се бе стопило. Джон Хенри Филипс беше станал изведнъж

старец. Отпаднал бе и тялом, и духом, но седем години оттогава животът му продължаваше да тлее.

Не излизаше изобщо от дома си. Медицинска сестра го извеждаше в градината с инвалидната количка, за да поседи на слънце, а Рафаела оставаше при него с часове. Но умът му невинаги бе много ясен, а животът му — някога тъй динамичен, деен и пълноценен — се бе коренно променил. От предишния Джон Хенри бе останала сякаш само черупката му. И с тази черупка живееше сега Рафаела — вярно, предано и всеотдайно. Четеше му, разговаряше с него, успокояваше го. Както сестрите, които се сменяха и през цялото денонощие се грижеха за немощното му тяло, така и Рафаела се стремеше да поддържа духа му. Но духът му бе убит, а понякога тя се чудеше дали и нейното самочувствие не е в същото състояние. Бяха минали седем години от първите няколко удара. По-късно бе получил още два, след които отпадна още повече, и сега не можеше да прави друго, освен да седи в количката, вторачен в пространството, завърнал се завинаги към отминалото. Все още можеше да говори, макар и трудно, но най-често нямаше какво да каже. Жестока ирония на съдбата бе превърнала един толкова жизнен човек в дребна и безпомощна сянка. Когато Антоан бе долетял от Париж да го види, излезе от стаята на Джон Хенри, без да се срамува от сълзите, стичащи се по лицето му. А думите, с които се обърна към дъщеря си, бяха съвсем ясни. Тя трябваше да стои до човека, който я бе обичал и когото бе обичала, за когото се бе омъжила — до смъртта му. И никакви глупости, никакво хленчене, никакво бягство от задълженията ѝ, никакво оплакване. Какъв е дългът ѝ бе ясно. И Рафаела го изпълняваше, не бе се поколебала, нито прохленчила, нито се бе оплакала цели седем години.

Единственият отдих от неумолимата действителност на съществуването ѝ бяха нейните пътувания до Испания през лятото. Сега прекарваше там по две седмици вместо четири. Но Джон Хенри упорито настояваше, че трябва да замине. Измъчваше го съзнанието, че момичето, за което се бе оженил, сега е станало пленница на неговата немощ, подобно нему самия. Едно бе да я пази от любопитните очи на света, докато той я забавляваше ден и нощ. Съвсем друго бе да я заключи въкъщи със себе си, докато тялото му, което душата не бе в състояние да опази, бавно се разпадаше. Ако знаеше как, би прекратил живота си, казваше често на своя лекар, така

би освободил и себе си, и нея. Бе споменал това веднъж и на Антоан, който се възмути от самата идея.

— Момичето те обожава! — извика той и думите му отекнаха между стените на стаята, в която бе прикован приятелят му. — Заради нея не бива и да помисляш за такива безумства!

— Не това ѝ дължа — говореше трудно, но разбираемо. — Престъпление е да я измъчвам така. Нямам право — и се задави в сълзи.

— Нямах право да я лишиш от себе си. Тя те обича. Обичала те е седем години преди да се случи това. Чувствата не се променят за една нощ. Не могат да се променят, защото си болен. Ами ако тя беше болна? По-малко ли щеше да я обичаш заради това?

Джон Хенри поклати глава.

— Тя трябва да се ожени за млад човек и да има деца.

— Тя има нужда от тебе, Джон. Тя ти принадлежи. Тя порасна при тебе. И ще бъде загубена без тебе. Как може да ти мине през ума да я напуснеш дори и една минута, преди да си принуден да го направиш? Може би ще живееш още години.

Искаше да му даде кураж, но Джон Хенри го погледна с отчаяние. Още години, а на колко ще бъде Рафаела тогава? Трийсет и пет? Четирийсет? Четирийсет и две? И ще бъде съвсем неподготвена да започне нов живот. Такива мисли се въртяха болезнено в ума му, но той не ги изказа, само в очите му се четеше мъка и скръб — не толкова за самия него, колкото за нея. Той настояваше жена му да пътува колкото може по-често, но тя се чувстваше виновна, когато го оставяше, а разнообразието не ѝ носеше облекчение. Джон Хенри бе постоянно в ума ѝ.

Все пак Джон Хенри често я караше да напуска своя затвор. Щом научеше от Рафаела, че майка ѝ ще бъде за няколко дни в Ню Йорк на път за Буенос Айрес, за Мексико Сити или за другаде, придружена от обичайната тълпа сестри и братовчедки, той започваше да настоява Рафаела да се присъедини към тях. За два дни или за десет, той искаше тя да види свят, макар и за кратко, а и бе сигурен, че в тази компания ще бъде в безопасност, придружавана, закриляна. Единствените часове, в които оставаше сама, бяха по време на полетите до Европа или до Ню Йорк. Шофьорът му винаги я изпращаше до самия самолет в Сан Франсиско, а там, където пристигаше, винаги я чакаше

предварително наета лимузина. Рафаела все още живееше като принцеса, но приказката вече бе друга. Очите ѝ сега бяха по-големи и по-кротки, тя седеше мълчалива и замислена с часове, загледана в огъня или навън, към залива. Смехът ѝ бе само спомен и ако понякога се чуваше за миг, прозвучаваше съвсем необичайно.

Дори когато се срещаше с роднините си при техните няколко дневни посещения в Ню Йорк или на друго място, тя сякаш не беше истински там. В годините след заболяването на Джон Хенри Рафаела постепенно се бе оттеглила и вече малко се различаваше от него по начин на съществуване. Животът ѝ сякаш бе свършил, както и неговият. Единствената разлика бе, че нейният всъщност никога не бе започвал. Тя като че се съвземаше отново само в Санта Еухения, взела в скута си едно дете и подрусваща друго на коленете си, събрала още три-четири край себе си, всичките заслушани с възторг и затаен дъх в чудните приказки, които умееше да им разказва. Само с децата успяваше да забрави болката от случилото се, своята самота и потискащото я чувство за загуба. С възрастните винаги бе сдържана и тиха, сякаш нямаше повече какво да каже, а да се включи в забавленията им би било неприлично. За Рафаела това бе погребение, което продължаваше вече половин живот или по-точно — седем години. Но тя знаеше прекрасно колко много той страда и колко виновен се чувства за своята инвалидност през цялото това време. Затова, когато бе с него, в гласа ѝ имаше само нежност и съчувствие, тонът ѝ бе ласкав, а още по-ласкава — ръката ѝ. Ала онова, което той виждаше в очите ѝ, го нараняваше до дъното на душата му. Не го гнетеше толкова това, че умира, колкото, че е убил едно съвсем младо момиче и поставил на негово място тази тъжна, самотна млада жена с прекрасно лице и огромни, посърнали очи. Той бе създал тази жена. Така бе постъпил с момичето, което бе обичал.

Като слизаше бързо по стълбите, застлани с дебели килими, Рафаела хвърли бегъл поглед към хола и видя, че прислужници вече бършат праха от дългите старинни маси, наредени в безкрайните салони. Къщата, в която живееха, бе построена от дядото на Джон Хенри още когато дошъл в Сан Франсиско след Гражданската война. Тя беше устояла през земетресението в 1906 година и сега биваше

считана за един от най-важните архитектурни паметници в града със своя внушителен силует и с петте си етажа, кацнали до Пресидио и обърнати към залива. Къщата бе забележителна и с това, че притежаваше едни от най-хубавите стъклописи, ефектно осветявани отгоре, и че все още беше в ръцете на потомци на семейството, което я бе построило — нещо твърде рядко. Но това не бе къща, в която Рафаела би могла да бъде щастлива сега. Приличаше ѝ повече на музей или на мавзолей, отколкото на дом. Къщата изглеждаше студена и неприветлива, също както и целият обслужващ персонал, нает от Джон Хенри преди нейното пристигане. Не бе имала възможност дори да промени подредбата в някоя от стаите. Сега къщата бе същата, както и тогава. Четиринайсет години тук беше нейният дом и все пак винаги когато го напускаше, се чувстваше като сираче, понесло куфара си.

— Още малко кафе, госпожо. Филипс?

Възрастната жена, която обслужваше долния етаж от трийсет и шест години, се взираше в лицето на Рафаела, както правеше всяка сутрин. Рафаела виждаше това лице по пет дни на седмица в течение на четиринайсет години, но въпреки това жената ѝ бе чужда и щеше да остане такава. Името ѝ бе. Мари.

Но сега Рафаела поклати глава.

— Не искам тази сутрин. Бързам. Благодаря ти.

Тя погледна златния часовник на ръката си, остави салфетката и стана. Изрисуваните с цветя съдове бяха останали от първата съпруга на Джон Хенри. В къщата имаше много такива предмети. Всичко бе принадлежало на другото. „На първата госпожа Филипс“, както казваха прислужниците, или на майката на Джон Хенри, или на баба му... Понякога си мислеше, че ако непознат човек мине през къщата и започне да пита за различните художествени изделия и картини, та дори за най-обикновените предмети, не би се намерило нищо, за което да кажат: „О, това е на Рафаела.“ Нищо не принадлежеше на Рафаела, освен нейните дрехи, книгите ѝ и събраната благодарение на децата в Испания огромна колекция писма, които тя пазеше в кутии.

Токчетата на Рафаела отекнаха за миг по черно-белия мраморен под пред столовата. Вдигна телефонната слушалка и се свърза по вътрешната линия. Отговори ѝ сутрешната сестра на третия етаж.

— Добро утро. Буден ли е вече господин Филипс?

— Да, но не е напълно готов.

Готов. Готов за какво? Застанала там, Рафаела усети, че сърцето ѝ се свива. Нима би могла да му се сърди за нещо, което не бе негова вина? И все пак, защо ѝ се случи тъкмо такава нещо? Първите седем години бяха тъй прекрасни... тъй съвършени... тъй...

— Бих искала да се кача за малко, преди да тръгна.

— Заминавате тази сутрин?

Рафаела погледна отново часовника си.

— Тръгвам след половин час.

— Добре. Дайте ни тогава петнайсет-двайсет минути. Можете да се отбиете за малко, преди да излезете.

Бедният Джон Хенри. Десетина минути и после нищо. Нямахше кой да го посети, докато тя не се завърне. Щеше да отсъства само четири-пет дни, но се чудеше дали изобщо трябва да заминава. Ами ако се случеше нещо? Ако сестрите не бъдат достатъчно внимателни? Винаги се чувстваше така, когато го оставяше. Тревожна, измъчена, виновна, като че нямаше право на няколко дни за себе си.

Но Джон Хенри винаги успяваше да я убеди да тръгне, излизайки от унеса си, да я принуди да се откъсне от кошмара, в който двамата живееха толкова отдавна. Това дори не беше вече кошмар. Беше една абсолютна празнота, преддверие на ада, летаргия, в която минаваше монотонното им съществуване.

Качи се с асансьора до втория етаж и влезе в спалнята си, след като бе уведомила сестрата, че ще се отбие при съпруга си подир петнайсет минути. Дълго остана пред огледалото, приглади копирената си черна коса, прекара ръка по стегнатия, тежък кок на тила. Извади от шкафа една шапка, красив модел, купена в Париж преди година, когато шапките се бяха върнали в света на голямата мода. Сложи я на главата си внимателно, наклони я точно колкото трябва, като в същото време се запита защо ли я бе купила изобщо. Кой би забелязал елегантната ѝ шапка? Имаше нежна като шепот воалетка, която придаваше още по-голяма загадъчност на дълбоките ѝ бадемови очи. А контрастът с черната шапка, косата и воалетката подчертаваше кадифената белота на кожата ѝ. Покри грижливо устните си с тънък слой ярко червило, сложи си перлени обици с клипс. Поглади с ръка костюма си, оправи си чорапите и провери още веднъж, че както винаги когато пътуваше, бе сложила пари в един страничен джоб на черната чанта от гущерова кожа, изпратена от

майка ѝ от Испания. Пред огледалото стоеше жена необикновено елегантна, красива и стилна. Жена, която вечеря в „Максим“ и се забавлява на конните надбягвания в Лонгшан. Жена, която ходи на приеми във Венеция, Рим, Виена и Ню Йорк. Жена, която посещава театрите в Лондон. Това не бе нито лицето, нито фигурата, нито видът на момиче, превърнало се незабелязано в зряла жена, омъжена за недъгав, умиращ седемдесет и шест годишен човек. Виждайки съвсем ясно и себе си, и истината, Рафаела взе чантата и дрехите си и се усмихна печално, защото знаеше много добре колко измамна може да бъде външността.

На излизане от спалнята си тя сви рамене, метна на ръка красиво, дълго палто от норка и се насочи към стълбите. Асансьорът бе поставен заради Джон Хенри, а тя предпочиташе да ходи. И сега се изкачи до третия етаж, където за мъжа ѝ отдавна бе отделен апартамент, свързан с три стаи за трите сестри, които се грижеха на смени за Джон Хенри. Три солидни жени, доволни от условията, в които живеяха, от пациента и от работата си. Бяха добре платени и също като жената, която бе сервираща закуската на Рафаела, бяха останали ненаатрапчиви и безлични вече толкова години. На Рафаела понякога ѝ липсваха темпераментните и дори невъзможни прислужници от Санта Еухения. Макар и сервилни, те често се държаха като деца и се бунтуваха; повечето бяха потомствени прислужници в семейството на майка ѝ или поне живеяха там от много години. Бяха бойки и наивни, привързани и всеотдайни. Те се смееха, гневяха се и бяха предани на хората, за които работеха, не приличаха на хладните професионалисти, обслужващи Джон Хенри.

Рафаела почука леко на вратата към апартамента на мъжа си, откъдето веднага се показва едно лице.

— Добро утро, госпожо Филипс. Ние сме напълно готови.

Ние сме готови? Рафаела кимна и влезе през един малък салон в спалнята, която, също като нейната на долния етаж, имаше будоар и малък кабинет. Джон Хенри бе подпрян на възглавници в леглото си и гледаше към огъня, просветващ зад решетката. Тя се приближи към него бавно, но той като че не я забеляза, преди да седне в стола до леглото и да вземе ръката му.

— Джон Хенри... — след четиринайсет години в Сан Франсиско тя все още произнасяше името му с акцент, но английският ѝ от години

вече бе безупречен. — Джон Хенри...

Той бавно обърна очи към нея, без да движи главата си, после леко се извърна, за да може да я гледа, и върху набразденото му уморено лице се яви полуусмивка.

— Здравей, моя малка.

Говорът му бе неясен, но тя го разбираше, а мъчителната му, изкривена след удара усмивка винаги разкъсваше сърцето ѝ.

— Много си хубава — и след още една пауза добави — Майка ми, много, много отдавна, имаше подобна шапка.

— Мисля, че на мене ми стои малко глупаво, но... Тя внезапно повдигна рамене и изглеждаше съвсем по френски, когато се усмихна колебливо. Напоследък се усмихваха само устните ѝ, но очите — почти никога. И неговите вече не се смееха, освен в много редки случаи, когато гледаше нея.

— Заминаваш ли днес?

Изглеждаше разтревожен ѝ тя отново се замисли дали да не се откаже от пътуването.

— Да. Но, скъпи, искаш ли да остана?

Той поклати глава и се усмихна пак.

— Не. Никога. Бих искал да пътуваш по-често. Това е добре за тебе. Ще се срещнеш с...

За момент погледна унесено, сякаш търсеше в паметта си нещо, което вече не беше там.

— С мама, леля и две братовчедки.

Той кимна и затвори очи.

— Тогава знам, че ще бъдеш в безопасност.

— Аз винаги съм в безопасност.

Той кимна пак, като че бе много уморен, тя се изправи, наведе се да го целуне по бузата и после съвсем леко остави ръката му. Стори ѝ се, както бе надвесена над него, че болният ще заспи, но той изведнъж отвори очи.

— Пази се, Рафаела!

— Обещавам. Ще ти се обадя.

— Няма нужда. Забрави за всичко тук и се позабавлявай.

С кого? С майка си? Или с леля си? Една въздишка се надигна в гърдите ѝ, ала тя я възпря.

— Ще се върна много скоро, а всички тук знаят къде съм, ако имаш нужда от мен.

— Нямам нужда от теб... — той се усмихна. — Не в този смисъл. Не толкова, че да разваля забавлението ти.

— Това не се е случвало никога — тя му пошепна тези думи и се наведе да го целуне отново. — Ще ми липсваш.

Той поклати глава и се отвърна от нея.

— Не бива.

— Скъпи...

Тя вече трябваше да тръгва към летището, но не ѝ се искаше да го оставя така. Винаги беше същото. Имаше ли право да го остави? Да се откаже ли от пътуването?

— Джон Хенри... — докосна ръката му и той я погледна пак. — Вече трябва да тръгвам.

— Добре, моя малка, добре.

Този път очите му я освобождаваха, той взе нейната здрава, млада ръка в набръчканите си уморени пръсти, които някога изглеждаха толкова нежни и тъй млади.

— Приятен път.

Опита се да придаде на думите си колкото може повече убедителност и поклати глава, като видя влага в очите ѝ. Знаеше какво си мисли.

— Тръгвай, аз ще бъда добре.

— Обещавах ли?

Очите ѝ блестяха от сълзи, а неговата усмивка бе много нежна, когато целуна ръката ѝ.

— Обещавам. Сега бъди добро момиче и тръгвай. И прекарай хубаво. Обещай, че ще си купиш нещо нечувано и страшно красиво в Ню Йорк.

— Какво например?

— Кожено палто или някакво чудесно бижу — погледна я тъжно. — Нещо, което би искала аз да, ти купя.

После се взря в очите ѝ и се усмихна.

Тя поклати глава, а сълзите се стичаха по страните ѝ. Така изглеждаше още по-красива, а малката черна воалетка придаваше загадъчност на очите ѝ.

— Никога не съм толкова щедра, колкото си ти, Джон Хенри.

— Тогава постарай се повече — опита се да извика той и двамата се засмяха. — Обещавах ли?

— Добре, обещавам. Само да не е кожа.

— Тогава нещо, което искри.

— Ще видя.

Но къде би могла да носи новия накит? У дома в Сан Франсиско, седнала край камината? Безсмислието на всичко я съкрушаваше, но тя му се усмихна от вратата и му помахна с ръка.

---

[1] Дусня — компаньонка, гувернантка (исп.). — Б.пр. ↑

IV

На летището шофьорът спря колата до бордюра на сектора с надпис „Заминаване“ и показа на полицая специален пропуск. Шофьорите на Джон Хенри бяха снабдени от канцеларията на губернатора с такива пропуска, които се подновяваха всяка година. Те им даваха възможност да паркират, където поискат. Сега шофьорът остави лимузината до бордюра, докато той влезе с Рафаела вътре, за да я придружи до самолета. Както винаги, авиокомпанията бе предупредена за нейното пътуване и тя можеше да се качи преди другите пътници.

Движеха се бавно през огромния оживен салон, шофьорът носеше голямата ѝ пътна чанта, а непознати хора се заглеждаха в необикновено красивата жена с палто от норка и шапка с воалетка. Шапката ѝ придаваше нещо драматично, страните ѝ бяха леко хлътнали под красиво изваяните като от слонова кост скули, които подчертаваха прекрасните тъмни очи.

— Том, моля те, почакай ме малко тук.

Докосна леко ръката му, за да го спре, забързан редом с нея, както повеляваше дългът му, през дългия салон, защото трябваше да я качи в самолета колкото може по-бързо. Господин Филипс не обичаше жена му да стои дълго по летищата, макар че репортери и фотографи не ги бяха безпокоили от години. Рафаела беше така напълно изолирана от общественото внимание, че дори журналистите вече не я познаваха.

Остави шофьора до една колона и влезе бързо в книжарницата, а той застана на пост до стената, стиснал здраво в едната си ръка голямата ѝ кожена чанта. От мястото си шофьорът се любуваше на красотата ѝ, докато тя обикаляше рафтовете със списания, книги и бонбони, тъй различна от другите пътници, които се въртяха наоколо, облечени в якета, небрежни пътни дрехи и стари дънки. Тук-там се виждаше някоя привлекателна жена или добре облечен мъж, но никой не можеше да бъде сравнен с госпожа. Филипс. Том я наблюдаваше как

взема книга с твърда подвързия от един рафт, отива до касата и бърка в чантата си.

В този момент Алекс Хейл пристигна забързан на летището, взел в една ръка адвокатската си чанта и преметнал върху другата сака с костюмите си. Беше разсеян. Още бе рано, но трябваше да се обади в кантората, преди да се качи в самолета. Спря се при телефоните, наредени точно до книжарницата, остави си багажа и затърси монета в джоба на панталона. Набра бързо номера и пусна още няколко монети, както му каза телефонистката, докато неговата секретарка вдигна слушалката. Искаше да предаде няколко последни съобщения за съдружниците си, да ѝ обясни една паметна записка, преди да отлети, и да разбере дали се бяха обаждали от Лондон, както очакваше. И тъкмо задаваше последния въпрос, когато случайно се обърна и с интерес забеляза, че екземпляр от последната книга на майка му преминава от едни ръце в други на книжарския щанд. Купуваше я жена, облечена в палто от норка, с черна шапка с воалетка. Той я гледаше захласнат, докато секретарката го помоли да почака, за да отговори на друго повикване. Точно тогава Рафаела тръгна към него, очите ѝ бяха леко прикрити от воалетката, ръката ѝ в ръкавица държеше книгата. Той усети дъха на парфюма ѝ, като мина край него, и внезапно осъзна, че не за първи път вижда тези очи.

— Боже мой! — прошепна, загледан в нея.

Това бе жената от стълбите. Появила се бе ненадейно и изчезваше в тълпата от хора на летището с най-новата книга на майка му в ръка. В един безумен миг му се прищя да извика „Спрете!“, но беше вързан да чака, докато секретарката му се върне с отговора на последния въпрос. Очите му следяха движещото се множество. Но въпреки усилието да не я изгуби от поглед в един момент, тя бе излязла от полезрението му и отново изчезна. Секретарката в това време се обади пак, но отговорът, който предаде, бе неудовлетворителен и на всичко отгоре му каза, че отново трябва да прекъсне разговора с него заради обаждане на другия телефон.

— И само заради това ли трябваше да чакам толкова дълго, Барбара?

Секретарката си помисли, че за пръв път от дълго време ѝ говори сърдито, но успя да каже само „съжалявам“, защото трябваше да отговори на нови две повиквания.

А той, сякаш все още можеше да открие непознатата, ако побърза, се втурна през навалищата, търсейки трескаво с очи кожено палто и черна шапка с воалетка. Но след няколко минути стана ясно, че я няма никъде. По дяволите, какво значение имаше това? Коя бе тя? Никоя. Една непозната.

Упрекваше се за своята романтична нагласа, която го караше да гони някаква мистериозна жена през половината летище. Все едно бе да търси белия заек от „Алиса в страната на чудесата“, макар че в този случай търсеше красива жена с тъмни очи, облечена в палто от норка, с черна воалетка и, разбира се, носеща „Любовници и лъжи“ от Шарлот Брандън. „Успокой се“ — каза си той, като минаваше през навалищата пред гишето, където пътниците чакаха на опашка, за да получат бордните карти и номерата на местата си. Пред него имаше толкова хора, че когато най-после стигна до гишето, се оказа, че са останали места само на последните два реда в самолета.

— Защо не ме сложите просто в тоалетната? — каза той мрачно на младия човек зад гишето, който се усмихна.

— Там ще трябва да сложим пътника, който дойде след вас, а останалите — в багажника. Самолетът е препълнен.

— Това сигурно ви е приятно.

Представителят на авиокомпанията се усмихна обезоръжаващо и разпери ръце.

— Какво да се прави, като сме популярни!

И двамата се засмяха. Изведнъж Алекс започна пак да се озърта за нея, но напразно. В един момент едва не попита мъжа, който го обслужваше на гишето, дали не я е виждал, но почувства, че това изкушение е направо лудост.

Служителят на компанията му подаде билета и след малко Алекс се нареди на опашката пред вратата към пистата. Много неща минаваха през ума му, докато чакаше: клиентът, с когото трябваше да се срещне в Ню Йорк; майка му; сестра му; Аманда, неговата племенница. И все пак жената с палтото от норка отново започна да го вълнува така, както го бе вълнувала в онази нощ, когато я бе видял да плаче на стълбите. А дали не беше напълно полудял и дали тази не бе съвсем друга жена? Засмя се сам на себе си — неговите фантазии дори купуваха книгите на майка му. Може би всичко бе на психична основа и той наистина губеше ума си. Това предположение му се видя

забавно. Опашката се движеше бавно напред, той извади бордната карта от джоба си и отново насочи мислите си към онова, което му предстоеше в Ню Йорк.

Рафаела зае бързо своето място, а Том мушна пътната чанта под седалката ѝ, докато стюардесата поемаше красивото тъмно кожено палто от норка. Целият персонал на борда бе предупреден, че тази сутрин с тях до Ню Йорк ще пътува важна особа от категория VIP, но ще седне в общия салон, а не в първа класа, явно както тя по принцип предпочиташе. От години Рафаела настояваше пред Джон Хенри, че така е много „по-дискретно“. Никой не би очаквал да види съпругата на един от най-богатите хора в света, сбутана между домакини, секретарки, продавачи и бебета в общия салон. Когато я посрещаха в самолета, преди другите пътници, тя бързо се настаняваше на предпоследния ред. Това бе не само дискретно, но я правеше почти невидима. Рафаела знаеше също, че персоналът на авиокомпанията ще направи всичко възможно креслото до нея да остане празно. Така бе почти сигурно, че ще бъде сама по време на целия полет. Тя благодари на Том за помощта, която ѝ бе оказал, и го видя да напуска самолета, когато първите пътници започнаха да се качват на борда.

V

Алекс стоеше сред множеството пътници, придвижвайки се стъпка по стъпка през тесния ръкав до вратата на самолета. Там един по един ги пропускаха в огромната машина, проверяваха и прибираха бордните им карти и цяло ято усмихнати стюардеси, готови да ги посрещнат, ги насочваха към местата им. Първокласните пътници вече бяха настанени и седяха скрити в своя свят, а две затворени завески ги предпазваха от всеки любопитен поглед. В главния салон на самолета обикновените пътници заемаха местата си, мъкнейки твърде обемист ръчен багаж по пътеката и набутвайки чанти и пакети в горните багажници, а стюардесите бързо притичваха напред-назад и ги подканяха да поставят всичко, освен палта и шапки, под седалките. За Алекс това бе познат ритуал, той търсеше мястото си механично, като предварително знаеше къде е. Бе предал сака с костюмите си на стюардесата още на входа, а чантата щеше да мушне под седалката, след като извади от нея една-две папки, които искаше да прегледа в началото на пътуването. Това си мислеше, докато си проправяше път към задната част на самолета и се стараяше да не се блъска в другите пътници. За миг си спомни отново за непознатата жена, но да се чуди тук коя е тя беше безсмислено. Не я бе видял в тълпата при качването и бе убеден, че няма да лети с този самолет.

Стигна до определеното му кресло и полека остави чантата си под него, готвейки се да седне. С известно неудоволствие забеляза, че под съседната седалка вече е поставен малък багаж, и с изненада разбра, че няма да бъде сам по време на полета.

Надяваше се, че съседът му също се е приготвил да свърши някаква работа, докато пътуват. Не искаше да му досаждат с разговори. Бързо се настани, измъкна отново чантата изпод седалката, извади двете папки, които му трябваша, радостен, че съседът му бе в миг изчезнал. Няколко минути по-късно усети движение край себе си и инстинктивно премести поглед от страницата, която четеше, към пода. Видя чифт много елегантни и скъпи черни обувки от гущерова кожа.

„Гучи“ — позна марката веднага и зърна малките златни клипсове, прикачени към деколтето на обувките. После, за част от секундата, забеляза, че глезените са дори по-привлекателни от обувките. Чувствайки се почти като ученик, той бавно плъзна поглед нагоре по дългите, стройни крака до подгъва на черната пола, после — понагоре, по изискания френски костюм, до наведеното лице и леко наклонената встрани глава. Жената до него като че искаше да му зададе някакъв въпрос, ясно съзнавайки, че току-що бе огледана от обувките до главата. Но като вдигна очи, за да я види по-добре, Алекс остана така изумен, че неволно се изправи и възкликна:

— Боже мои, това сте вие?

Тя изглеждаше също толкова стресната от думите му и го загледа втренчено, чудейки се какво е искал да каже и кой бе той. Навярно си помисли, че я познава, и с ужас ѝ хрумна, че може да е виждал много отдавна снимката ѝ или да е чел за нея в пресата. А дали самият той не е и журналист — тя изведнъж бе обзета от порив да се обърне и побегне. Но тук, в самолета, щеше да остане негова пленница за часове. Разтревожена, Рафаела започна да се отдръпва по-далеч от него с широко отворени очи и чанта, стисната под мишница. Трябваше да извика стюардесата и да поиска този път да бъде преместена в първа класа. А може би не беше още много късно и можеха да я свалят от самолета. Тогава би взела следващия полет за Ню Йорк.

— Аз не — прошепна и се обърна, но преди да може да направи една стъпка, усети ръката му над лакътя си.

Той бе видял уплахата в очите ѝ и изведнъж се ужаси от своята постъпка.

— Не, недейте!

Тя се обърна към него и го погледна почти несъзнателно. Инстинктът ѝ все още подсказваше, че трябва да избяга.

— Кой сте вие?

— Алекс Хейл. Аз просто... това че...

Усмихна ѝ се нежно, огорчен от онова, което виждаше в очите на красивата жена. Това бяха очи, пълни с тъга и ужас. Може би в тях имаше и болка — още не знаеше.

Знаеше само, че не иска тя да избяга, и то за втори път.

— Видях ви на летището, когато купихте това.

Той погледна към книгата на седалката, но за Рафаела това бе безсмислица, която нямаше никакво значение в случая.

— Аз ви видях на стълбите, на Бръдърк и Бродуей, преди около една седмица. Вие...

Как можеше да ѝ каже, че тогава тя плачеше? Това само би я накарало да избяга от него още веднъж. Но думите му като че я обезпокоиха, тя го изгледа продължително и втренчено. Сякаш си припомняше нещо и постепенно бледа розовина покри лицето ѝ.

— Аз...

Кимна и погледна встрани. Може и да не беше натрапник фотограф. Може би беше само луд или глупак. Ала тя не искаше да пътува пет часа, седнала до него, и да се чуди защо ѝ бе казал „Боже мой, това сте вие“. Но докато го гледаше — неподвижна и зачудена, — а той не сваляше поглед от нея, последното съобщение пътниците да заемат местата си се чу по високоговорителя в самолета и той полека се отмести, за да ѝ направи път да се върне на креслото си.

— Защо не седнете?

Изправен, той изглеждаше много силен, висок и красив, а тя, като не можеше да го избегне, мина мълчаливо край него и зае мястото си. Бе си оставила шапката в горния багажник и сега косата ѝ блестеше като черна коприна, когато наведе глава и се обърна настрана. Тя гледаше навън през прозорчето и Алекс не ѝ каза нищо повече. Седна на своето място, оставяйки една празна седалка помежду им.

Чувстваше как сърцето му бие. Беше толкова красива, колкото си я бе представил първата нощ, когато я видя там, на стълбите, обгърната в кожа от рис с дълбоките черни очи, обърнати към него, и с поточетата от сълзи, стичащи се по лицето ѝ. Това бе същата жена, седнала сега само на няколко сантиметра от него, и цялото му същество, всяка негова фибра искаше да се протегне към нея, да я докосне, да я вземе в обятията си. Това бе лудост и той го съзнаваше. Тя бе една съвършена непозната. Усмихна се на себе си. Словосъчетанието бе подходящо. Изглеждаше съвършена във всяко отношение. Като оглеждаше шията ѝ, ръцете ѝ, начина, по който бе седнала, не виждаше нищо друго, освен съвършенство, а когато за миг зърна профила ѝ, просто не можеше да откъсне очи от него. Но като разбра колко неудобно се чувства тя, той грабна изведнъж двете си

папки и се вторачи в тях, без всъщност да вижда нищо, надявайки се тя да помисли, че е забравил за своето увлечение по нея и е насочил съзнанието си към нещо друго. Едва след излитането на самолета той забеляза, че тя се е обърнала към него, и с крайчеца на окото си видя, че го гледа дълго и съсредоточено.

Невъзможно му бе да продължава тази игра, затова се изви към нея, погледна я нежно, с колеблива, но топла усмивка.

— Съжалявам, ако ви изплаших преди малко. Това бе... обикновено не правя такива неща — усмивката му стана по — широка, но тя не му отговори с усмивка. — Аз не знам как да го обясня.

За момент му се стори, че е наистина луд, щом смята, че може да обясни всичко на жената, седнала с неподвижен поглед и лице, неизразяващо нищо, освен онова, което излъчваха очите ѝ и което го бе развълнувало тъй дълбоко при първата случайна среща.

— Когато ви видях онази нощ на стълбите — реши да продължи и да ѝ разкаже всичко — да плачете, почувствах се съвсем безпомощен, особено като погледнахте нагоре към мене, преди да изчезнете. Ей така. Просто изчезнахте. Това ме разтревожи. Продължавах да си спомням погледа ви и сълзите, които се стичаха по лицето ви.

Докато говореше, стори му се, че погледът ѝ се смекчи, ала нямаше и следа от промяна в израза на лицето ѝ. Той се усмихна и леко повдигна рамене.

— Може би просто не мога да гледам спокойно тъгуващи девойки. Но се безпокоях за вас цялата седмица. И ето ви отново тази сутрин. Докато се обаждах по телефона в кантората си, забелязах, че една жена си купува книга — засмя се, като погледна познатата обложка, без все още да ѝ казва колко добре му е известна. — И тогава осъзнах, че това сте вие. Беше невероятно, като на филм. Цяла седмица ме преследвате като видение, седнала разплакана на стълбите, и после — ето ви изведнъж и също толкова красива.

Сега тя отговори на усмивката му, той беше приятен и изглеждаше много млад. По странен начин изведнъж ѝ напомни за брат ѝ, който се влюбваше през седмица, когато бе на петнайсет години.

— И после пак изчезнахте — продължи той с огорчение. — Окачих телефонната слушалка, а вие сякаш се бяхте изпарили във

въздуха.

Тя не пожела да му каже, че бе минала през един служебен вход и оттам бе преведена до самолета през няколко странични коридора. Но той наистина я гледаше озадачен.

— Дори не ви видях да се качвате в самолета — и като сниши гласа си конспиративно, попита: — Кажете ми, да не сте вълшебна?

Заприлича ѝ на прекалено едро дете и не можа да сдържи усмивката си.

Докато го гледаше, очите ѝ сякаш подеха танц — вече нито сърдити, нито уплашени. Той бе малко луд, още млад и много романтичен. Усещаше, че не ѝ желае зло. Бе просто приятен и глуповат. Кимна му с лека усмивка:

— Да, вълшебна съм.

— Аха! Така си и мислех. Една вълшебна дама. Това е страхотно!

Той се отпусна назад на облегалката, широко усмихнат, и тя му отвърна с усмивка. Играта беше забавна. И нищо лошо не можеше да ѝ се случи, все пак беше в самолет. Той бе непознат, когото нямаше да види повече. Щом кацнеха в Ню Йорк, стюардесата щеше да я отведе незабавно и отново я очакваше безопасност, кръгът на близки хора. Но пък един-единствен път можеше да си позволи тази примамлива игра с непознатия. Сега си спомни, че го бе видяла през онази нощ, когато се чувстваше така безнадеждно самотна, та избяга от къщи и седна разплакана на високите каменни стълби, опасали склона. Видя го, като погледна нагоре, но преди той да може да се приближи, избяга през градината. Докато си припомняше това, забеляза, че Алекс отново я гледа усмихнат.

— Мъчно ли е да бъдеш вълшебна дама?

— Понякога.

Стори му се, че забеляза някакъв акцент в говора ѝ, но не бе сигурен. И успокоен, че всичко прилича на игра, реши да я попита:

— Вие американска вълшебна дама ли сте?

Все още усмихната, тя поклати глава:

— Не, не съм.

Макар да се бе омъжила за Джон Хенри, тя беше запазила своето френско и испанско гражданство. Не виждаше нищо лошо в това, че разговаря с Алекс, който се взираше в колекцията от пръстени по двете

й ръце. Досещаше се какво се пита той, но също така й беше ясно, че ще му бъде много трудно да открие онова, което се стреми да узнае.

Не й се искаше да му казва, нито да бъде госпожа Джон Хенри Филипс, поне за известно време. Искаше й се, макар и за кратко, да бъде само Рафаела, едно много младо момиче.

— Не сте ми казали откъде сте, вълшебна лейди. Погледът му се откъсна от ръцете й. Реши, че която и да е, тя е преуспяла и с облекчение констатира, че не носи венчална халка. Смяташе, кой знае защо, че има богат баща, който понякога я тормози, и вероятно затова плачеше на стълбите, когато я видя за първи път. А може и да беше разведена. Но това всъщност изобщо не го интересуваше. Интересуваха го единствено ръцете й, очите й, усмивката й и силата, която усещаше, че го привлича към нея дори от разстояние. Сега бе много по-близо, но знаеше, че не бива да я докосва. Можеше само да играе играта.

Забеляза, че тя му се усмихна открито. За няколко минути бяха станали почти приятели.

— Аз съм от Франция.

— Така ли? И още ли живеете там?

В отговор тя поклати глава, вече по-въздържано.

— Не, живея в Сан Франсиско.

— Така си измислех.

— Нима? — погледна го с изненада и интерес. — Откъде знаехте?

Излъчваше някаква невинност, като попита това. В същото време очите й бяха сериозни. Начинът, по който разговаряше с него, подсказват, че не е виждала много от големия лош свят.

— Приличам ли на жителка на Сан Франсиско?

— Не, не приличате. Но имах чувството, че живеете тук. Харесва ли ви?

Тя кимна бавно, ала бездънната тъга отново се появи в очите й. Да се разговаря с нея, приличаше на плаване с лодка в опасни води — никога не си сигурен кога можеш да заседнеш в плитчина и кога да плаваш свободно.

— Харесва ми. Но вече не виждам много от Сан Франсиско.

— Така ли? — боеше се да зададе сериозен въпрос, като например защо вече не вижда много от града. — А с какво се

занимавате тогава?

Гласът му беше тъй мек, сякаш я галеше, и тя се обърна към него с широко отворени очи.

— Чета. Чета много — усмихна му се и повдигна рамене, сякаш се стесняваше. Изчерви се леко, погледна встрани, после пак към него и попита: — А вие? — почувства се много смела, че е задала толкова личен въпрос на един непознат.

— Аз съм адвокат.

Тя кимна леко и се усмихна. Отговорът му ѝ беше харесал. Правото винаги ѝ се струваше интригуващо и адвокатската професия ѝ се стори подходяща за този човек. Предполагаше, че е приблизително на нейната възраст. Всъщност той бе шест години по-възрастен от нея.

— Харесва ли ви?

— Много. А вие? С какво друго се занимавате, вълшебна лейди, освен с четене?

За миг, в изблик на самоирония, едва не му каза, че е медицинска сестра. Но това щеше да бъде извънредно жестоко спрямо Джон Хенри, затова не отговори веднага, само поклати глава.

— С нищо — и погледна Алекс открито. — С абсолютно нищо.

Той отново започна да се чуди каква е историята ѝ, какво ли представлява животът ѝ, какво правеше тя по цял ден и защо бе плакала онази нощ. Изведнъж го обхвана още по-голямо недоумение.

— Пътувате ли много?

— От време на време. Само по за няколко дни.

— Тя загледа ръцете си, очите ѝ се спряха на големия, обкован в злато диамант на лявата ѝ ръка.

— Сега във Франция ли се връщате?

Имаше предвид Париж и, разбира се, бе прав. Но тя поклати глава.

— Ню Йорк. Връщам се в Париж само веднъж в годината, през лятото.

Той кимна бавно и се усмихна.

— Красив град. Прекарах веднъж шест месеца в Париж и бе прекрасно.

— Наистина ли? — Рафаела изглеждаше доволна. — Говорите, ли френски?

— По-скоро не — широката му момчешка усмивка се появи отново. — Във всеки случай не така добре, както вие говорите английски.

Тя се засмя тихо и запрелиства книгата, която си бе купила на летището. Алекс забеляза това и очите му трепнаха.

— Четете ли много от нея?

— От кого?

— От Шарлот Брандън.

Рафаела кимна.

— Наистина ми харесва. Прочела съм всичките ѝ книги — погледна го, като че се извинявате. — Знам, че не е много сериозно четиво, но е чудесно, за да те откъсне от всекидневието. Отварям книгите ѝ и веднага потъвам в света, който описва. Може би за един мъж такива книги изглеждат наивни, но... — не можеше да му каже, че книгите са спасили душевното ѝ здраве през последните седем години. Навярно би помислил, че е побъркана. — Книгите ѝ са просто много приятни.

Той се усмихна още по-широко.

— Знам, аз също съм ги чел.

— Наистина ли? — Рафаела го погледна с истинско учудване. Книгите на Шарлот Брандън едва ли бяха четиво за мъже. Джон Хенри положително никога не би се заинтересувал от тях. Нито баща ѝ. Те не четяха романи, а книги за икономика, за световните войни. — Допадат ли ви?

— Много — и реши да продължи играта още малко. — Изчел съм всичките.

— Нима? — огромните ѝ очи се разшириха още повече. Странно ѝ се струваше адвокат да чете такива книги. Усмихна му се пак и приближи книгата към него. — А тази чели ли сте? Тя е най-новата — може би най-последна бе намерила приятел.

Той кимна, като погледна книгата.

— Мисля, че тази е най-добрата ѝ. Ще ви хареса. По-сериозна е от някои от предишните. С повече мисъл. Разсъждава задълбочено върху смъртта, не е просто една хубава история. Тук тя казва много нещо.

Знаеше, че майка му я бе писала миналата година, преди да се подложи на сравнително тежка операция, и се бе страхувала, че тази

ще бъде последната ѝ книга. Беше се постарала да каже в нея нещо важно и бе успяла. Лицето на Алекс изглеждаше по-сериозно сега, когато се обърна към Рафаела.

— За нея тази книга значи много — каза той.

Рафаела го погледна озадачена.

— Откъде знаете? Познавате ли я?

Настъпи малка пауза, после усмивката отново озари лицето му, той се наведе напред и прошепна на Рафаела:

— Тя е майка ми.

Този път Рафаела му се изсмя. Смехът ѝ, тъй приятен за ухото му, отекна като сребърно звънче.

— Наистина ми е майка.

— Знаете ли, че сте много наивен за адвокат?

— Наивен? — той се постара да изглежда сърдит. — Говоря сериозно, Шарлот Брандън е моя майка.

— А президентът на Съединените щати е мой баща.

— Поздравявам ви.

Той протегна ръка, за да стисне нейната, тя кротко сложи своята хладна длан в неговата и те се здрависаха енергично.

— Впрочем казвам се Алекс Хейл.

— Виждате ли? — и тя се засмя пак. — Името ви не е Брандън.

— Това е моминското ѝ име. Тя е, Шарлот Брандън Хейл.

— Безспорно! — Рафаела не можеше да спре смеха си и колкото повече го гледаше, толкова повече се смееше. — Винаги ли разказвате такива приказки?

— Само на напълно непознати. Впрочем, вълшебна лейди, как е вашето име?

Той знаеше, че е малко нахален, ала страшно му се искаше да узнае коя е тя. Искеше и двамата да престанат да бъдат анонимни. Искеше да знае коя е тя, къде живее, къде би могъл да я намери, за да може да я открие, ако се изпари отново.

Тя се поколеба как да отговори на въпроса му, но само за минута, после каза усмихната:

— Рафаела.

Той поклати недоверчиво глава с тънка усмивка.

— Това пък на мене ми звучи като приказка. Рафаела. Името не е френско.

— Не, испанско е. Само наполовина съм французойка.

— И наполовина испанка?

Видът ѝ подсказваше, че това е вярно: гарвановочерната коса, черните очи и порцелановобялата кожа подхождаха на една испанка. Той не можеше да знае, че всъщност е наследила всичко това от баща си, който бе французин.

— Да, наполовина съм испанка.

— Коя половина? Умът или сърцето?

Въпросът бе труден и тя се смръщи, докато обмисляше отговора.

— Това е сложен въпрос. Не съм сигурна. Предполагам, че сърцето ми е френско, а умът испански. Мисля като испанка не толкова, защото искам, а по навик. Начинът на живот някак прониква в цялото ти същество.

Алекс я погледна през рамото си подозрително и като се наклони към нея, прошепна:

— Не виждам къде е дуенята ви.

Тя завъртя очи и се засмя.

— Не, но ще я видите.

— Наистина ли?

— Разбира се. Единственото място, където съм сама, е самолетът.

— Колко странно и интригуващо.

Тогава му се прищя да я попита на колко години е. Предполагаше, че е на двайсет и пет или шест; щеше да се изненада, ако разбере, че е на трийсет и две.

— Не ви ли е неприятно да бъдете придружавана през цялото време?

— Понякога. Но ако не е така, навярно ще ми се струва странно. Свикнала съм. Мисля, че е страшно да не бъдеш защитена.

— Защо?

Тя го интригуваше все повече. Беше различна от всички жени, които бе срещал досега.

— Защото няма да имаш защита — каза тя съвсем сериозно.

— От какво?

Тя помълча, после му се усмихна и каза кротко:

— От хора като вас.

В отговор той не можеше да направи нищо друго, освен също да се усмихне. Известно време останаха мълчаливи, всеки със своите мисли и въпроси за живота на другия. После тя се обърна към него, а очите ѝ бяха по-любопитни и по-весели, отколкото досега.

— Защо ми разказахте онази приказка, за Шарлот Брандън?

Не можеше да разбере какво представлява, но ѝ харесваше: изглеждаше честен и внимателен, забавен и умен, доколкото можеше да прецени.

Но сега той ѝ отговаряше с усмивка:

— Защото е вярно. Тя е моя майка, Рафаела. Кажете, това истинското ви име ли е?

Тя кимна сериозна.

— Да, истинското.

Но не каза нищо повече, не каза второто си име. Само Рафаела. То му харесваше много.

— Във всеки случай тя е наистина моя майка.

Той посочи снимката на гърба на корицата и погледна кротко към Рафаела, която още държеше книгата в ръка.

— Ще ви хареса много. Тя е забележителна жена.

— Не се съмнявам в това.

Но очевидно все още не вярваше на твърдението на Алекс, а той, с шеговит израз, бръкна в джоба на сакото си и извади продълговатия черен портфейл, който Кей му бе подарила за рождения ден миналата година. Имаше закопчалка със същото „Г“ като черната чанта от гуцеровата кожа на Рафаела. „Гучи“. Той извади две снимки с поизмачкани ъгли и мълчаливо ѝ ги подаде през празната седалка помежду им. Тя се вгледа в тях и очите ѝ се разшириха. Едната беше същата като тази на корицата на книгата, но в умален формат, на другата той бе обгърнал с ръка раменете на майка си, която гледаше усмихната към Кей и Джордж.

— Семейна снимка. Правена е миналата година. Сестра ми, зет ми и мама. Сега какво ще кажете?

Рафаела се усмихваше и изведнъж погледна Алекс с благоговение.

— Трябва да ми разкажете за нея! Сигурно е чудесна.

— Наистина е чудесна. Но всъщност, вълшебна лейди — той се изправи в целия си ръст, мушна двете папки в джоба на облегалката

пред себе си и седна в празното кресло до Рафаела, — аз мисля, че вие също сте чудесна. Преди да ви разкажа всичко за майка си, не бихте ли искали да пийнем по нещо преди обедата?

За първи път си служеше с името на майка си, за да ухажва една жена. Но какво от това? Искаше да опознае Рафаела колкото е възможно по — добре, преди самолетът да кацне в Ню Йорк.

Разговаряха през следващите четири и половина часа, докато отпиваха бяло вино и обядваха. Храната, която им бяха сервирали, бе съвсем безвкусна, но те дори не забелязваха какво ядат. Говориха за Париж и за Рим, за Мадрид, за живота в Сан Франсиско, за литература, за разни хора, за деца, за адвокатската професия. Тя научи, че той има красива малка къща във викториански стил, която обича. Той научи за живота ѝ в Санта Еухения, слушаше прехласнат разказа ѝ за един свят с вековни традиции, но съвсем непознат за него. Говореше му за децата, към които е много привързана, за приказките, които им разказва, за своите братовчедки, за невероятните клюки около живота на този слой от обществото в Испания. Говореше за всичко, освен за Джон Хенри и за живота си сега. Но то всъщност не бе и живот, а една тъмна, безкрайна пустош, един анти живот. И не че тя искаше да скрие нещо от него, а просто сама не желаше да мисли за това в момента.

Когато най-последно стюардесата им съобщи, че трябва да закопчечат коланите си, двамата приличаха на деца, на които са казали, че празненството е свършило и трябва да си отиват вкъщи.

— Какво ще правите сега?

Той вече знаеше, че Рафаела има среща с майка си, леля си и две братовчедки, съвсем по испански, и че ще отседне с тях на хотел в Ню Йорк.

— Сега? Ще се видя с майка си в хотела. Те навярно вече са там.

— Мога ли да ви изпратя дотам с такси?

Тя бавно поклати глава.

— Ще ме посрещнат. Всъщност — погледна го с тъга — аз ще изчезна в момента на пристигането ни.

— Поне мога да ви помогна да вземете багажа си — каза той почти умолително.

Но тя отново поклати глава.

— Не. Разбирате ли, ще бъда ескортирана още от самолета.

Той се опита да ѝ се усмихне.

— Да не би да сте затворничка и да пътувате по етапен ред?

— Все едно, че съм.

Гласът ѝ бе толкова унил, колкото и очите ѝ. Веселото настроение от последните пет часа бе помръкнало изведнъж и за двамата. Истинският свят щеше да нахлуе грубо в тяхната малка игра.

— Съжалявам — каза тя.

— Аз също — после я погледна сериозен. — Рафаела... бих ли могъл да ви видя, докато сте в Ню Йорк? Знам, че ще бъдете заета, но може би само за чашка.

Тя вече клатеше глава.

— Защо не?

— Невъзможно. Моето семейство в никакъв случай няма да ме разбере.

— А защо не, за бога, вие не сте дете, а жена.

— Точно така. Жените от моя свят не се срещат на чашка с непознати мъже.

— Аз не съм непознат — погледна я пак с израза на момче и се засмя. — Добре, такъв съм. Тогава ще приемете ли да обядвате с мене и майка ми? Утре?

Той импровизираше, но щеше да довлече майка си за обед дори ако трябваше да я хване за косата и да я измъкне от някое редакционно заседание. Щом, Шарлот Брандън беше нужна като дуеня, за да убеди Рафаела да обядва с него, щеше да стане такава.

— Ще дойдете ли? В „Четири сезона“. В един часа.

— Алекс, не знам. Сигурна съм, че ще бъда...

— Опитайте се. Не е нужно да обещавате. Но ние ще бъдем там. Ако успеете да дойдете, чудесно. Ако не се появите, ще ви разбере. Просто опитайте.

Самолетът бе докоснал пистата и в гласа на Алекс вече имаше особена настойчивост.

— Не виждам как — тя изглеждаше отчаяна, когато погледът ѝ срещна неговия.

— Няма нищо. Само не забравяйте колко много искате да се запознаете с майка ми. „Четири сезона“. Един часа. Нали ще запомните?

— Да, но...

— Шшт! — той сложи пръст върху устните ѝ и очите им като че не можеха да се откъснат.

Внезапно се наведе по-близо до нея, като се бореше отчаяно с желанието да я целуне. Ако го направеше, навярно никога вече нямаше да я види; ако не го направеше, може би щеше да има някакъв шанс. Самолетът приближаваше терминала и той се стремеше да надвика рева на моторите.

— Къде ще отседнете?

Огромните ѝ очи го; гледаха неуверено, с колебание. Всъщност той я молеше да му се довери и тя имаше желание да го направи, но не знаеше дали е разумно. Ала думите излетяха от устните ѝ почти неволно точно когато самолетът се разтърси и спря.

— Хотел „Карлайл“.

В същия миг, като по предварително даден сигнал, две стюардеси застанаха на пътеката. Едната държеше палтото ѝ от норка, другата издърпа пътната ѝ чанта изпод седалката. Като послушно дете Рафаела помоли Алекс да ѝ подаде шапката от багажника над тях, сложи я на главата си, без да продума, откопча колана и се изправи. Стоеше така, както я бе видял най-напред на летището, загърната в палтото от норка, очите ѝ леко прикрити от малката черна воалетка на шапката, стиснала в едната ръка книгата и ръчната си чанта. Погледна го и му протегна ръката си в кожена ръкавица.

— Благодаря ви.

Благодарността беше за петте часа, които ѝ бе дал, за тези ценни минути, за откъсването от реалността, за това, че бе усетила какъв би могъл да бъде животът ѝ, какъв можеше да бъде, но не беше. Очите ѝ се спряха върху неговите за един последен миг, преди да се обърне.

Към двете стюардеси се присъедини и стюард, който стоеше плътно зад нея, докато се отвори един от резервните изходи в задната част на самолета, недалеч от местата на Алекс и Рафаела, а по вътрешната радиоредба бе съобщено, че пътниците трябва да слизат от предните изходи. Задната врата се отвори за малко и Рафаела и тримата членове на екипажа бързо излязоха навън. Вратата незабавно се затвори отново и няколко пътници от последните редове се зачудиха какво става и защо жената в тъмно палто от норка бе изведена оттам. Но всеки бе зает със своя живот, със своите планове и само Алекс остана по-дълго, загледан във вратата, през която бе изчезнала. Бе му

избягала още веднъж. Бе си отишла жената с тъмна, необикновена красота. Но сега той знаеше, че името ѝ е Рафаела и че ще отседне в хотел „Карлайл“.

Внезапно, с тревожно чувство, той съзна, че не знае фамилното ѝ име. Рафаела. Рафаела чия? Как можеше да попита за нея в хотела? Единствената му надежда сега бе да я види на другия ден на обед. Ако дойдеше, ако успееше да се измъкне от роднините си... ако... Чувстваше се като уплашен ученик, когато взе връхната си дреха и чантата и пое към предния изход на самолета.

VI

Келнерът в „Четири сезона“ съпроводи високата привлекателна жена през салона до масата при бара, където седнаше обикновено. Модерният стил на ресторанта беше напълно подходящ фон за колоритната публика, която го посещаваше денем и нощем. Като отиваше към масата си, жената се усмихваше, кимаше, обръщаше се към приятели, които прекъсваха разговора си, за да ѝ махнат с ръка. Шарлот Брандън бе редовна посетителка тук. Идваше да обядва в ресторанта като в свой клуб; високата ѝ тънка фигура се движеше свободно в познатата обстановка, снежнобялата ѝ коса се показваше изпод тъмната шапка от норка, която ѝ стоеше много добре и отговаряше на елегантното палто от същата кожа над тъмносиня рокля. Носеше обици от сапфири и диаманти, а на тинята ѝ висяха три реда големи и красиви перли; на лявата ѝ ръка имаше само един сапфир, който бе купила за петдесетия си рожден ден, след като бе издала петнайсетата си книга. Предишният ѝ роман бе продаден в три милиона екземпляра — затова бе решила сама да си направи подарък и си купи пръстена.

Все още се учудваше, че нейната кариера бе започнала след смъртта на съпруга ѝ, загинал при самолетна катастрофа. Тогава бе постъпила на работа за първи път — да издирва материали за една много скучна рубрика, която самата тя не харесваше. Но това, което я привличаше — и тя го откри много скоро, — бе писането. Когато започна да пише първия си роман, почувства, че най-после си е намерила мястото. Първата книга бе посрещната сравнително добре, втората бе имала още по-голям успех, а третата бе станала незабавно бестселър. Оттогава досега бе работила усилено, но всичко вървеше добре и с всяка изминала година, с всяка нова книга все повече се увеличаваше в работата си. Вече от години истинско значение за нея имаха само книгите ѝ, децата и внучката Аманда.

След смъртта на съпруга в живота ѝ не бе се появила друга сериозна връзка, но постепенно си бе наложила да излиза с мъже. За

половин живот бе намерила много близки приятели и топли взаимоотношения, но не бе срещнала никого, за когото да пожелае да се омъжи. Двайсет години се извиняваше с децата, а сега с работата си.

„Аз съм трудна за съвместен живот. Програмата ми е невъзможна. Пиша цяла нощ и спя по цял ден. Бих те подлудила. Няма да ме изтърпиш.“ Извиненията ѝ бяха многобройни, но несериозни. Тя бе извънредно организирана и дисциплинирана жена, способна да планира работните си часове с точността на военен поход. Истината бе, че не искаше да се омъжи повторно. Не можеше да обича друго след Артър Хейл. Той бе светлината на нейния небосклон и прототипът на половин дузина герои от книгите ѝ: А Александър приличаше толкова много на него, че нещо засядаше в гърлото ѝ всеки път, като го видеше — тъмен и висок, източен, стегнат и красив. Преливаше от гордост, че този необикновено хубав, интелигентен и сърдечен човек е неин син. Съвсем други чувства изпитваше спрямо дъщеря си. Кей винаги събуждаше у нея усещането за някаква неизвестна вина, за някаква грешка. Защо Кей бе станала тъй остра, тъй студена и гневна? Каква можеше да бъде причината? Дългите часове, които майка и отделяше за работата си? Смъртта на баща ѝ? Съперничеството с брат ѝ? У Шарлот винаги се появяваше чувство за несполука, тъга и лоши предчувствия, когато погледнеше тези студени очи, външно подобни на нейните, но никога неизлъчващи радост.

Тя бе тъй различна от Алекс, който в този миг се изправи в целия си ръст пред майка си с искрена веселост в очите и с топла, щастлива усмивка.

— Мамо, изглеждаш прекрасно, бога ми!

Наведе се леко, за да я целуне, а тя му отвърна с бърза прегръдка. За пръв път от няколко месеца идваше в Ню Йорк от Сан Франсиско, но всъщност никога не го чувстваше много далеч. Обаждаше ѝ се често, за да разбере как е, да ѝ разкаже някаква случка, да попита за най-новата ѝ книга или да сподели нещо за последния си процес. Тя имаше постоянното чувство, че има място в живота му, без да се държат прекалено здраво един за друг. Отношенията им я изпълваха с удовлетворение. Тя седна срещу сина си от другата страна на масата и радостта, че го вижда, грееше в очите ѝ.

— Изглеждаш по-добре от всякога — и той я погледна с нескрита гордост.

— Ласкателството, мили мой, е лошо, но приятно нещо. Благодаря ти.

Очите ѝ се оглеждаха в неговите и той ѝ се усмихна широко. На шейсет и две години тя все още беше обаятелна, стройна, грациозна, елегантна, с гладката кожа на жена, почти двойно по-млада.

Козметична операция ѝ бе помогнала да запази красотата на лицето и кожата си, но тя поначало бе прелестна. И тъй като участваше активно — в рекламирането на своите книги, не бе изненадващо, че държеше да изглежда млада. В течение на годините, Шарлот Брандън беше направила голям бизнес. Като авторка тя знаеше, че лицето ѝ е важна част от нейния имидж, също както нейната сърдечност и жизненост. Другите жени я уважаваха и вече три десетилетия тя бе запазила доверието на своите читатели.

— И тъй, какво става с тебе? Мога да кажа, че ти също изглеждаш чудесно.

— Работя. Без никакво прекъсване, всъщност от последната ни среща.

Но както отговаряше на майка си, очите му изведнъж се насочиха към вратата. Бе му се сторило, че вижда Рафаела. Жена с тъмна коса и палто от норка се бе качила по стълбите, но видя, че не е тази, която очакваше, и очите му бързо се върнаха към майка му.

— Очакваш ли някого, Алекс? — тя долови израза на лицето му и се усмихна. — Или просто са ти омръзнали жените в Калифорния?

— Кой има време да се среща с жени? Работя денем и нощем.

— Не би трябвало да е така.

Погледна го тъжно. Не искаше животът му да бъде половинчат. Искаше и двете ѝ деца да получат от него повече, но досега и двамата не бяха намерили онова, което търсеха. Бракът на Алекс с Рейчъл бе излязъл несполучлив, а Кей беше до такава степен погълната от страстта си към политиката, че амбицията засенчваше всичко останало в съществуването ѝ. Понякога, Шарлот си мислеше, че не разбира децата си. Тя все пак бе успяла да има и двете — семейство и кариера, — но ѝ казваха, че сега времената са други, че вече не може да се направи кариера така леко, както бе успяла тя. Имаха ли право, или се самозалъгваха за своите неуспехи? И сега, като наблюдаваше сина си, тя се питаше дали бе щастлив със самотното си съществуване и не

искаше ли нещо по-различно. Чудеше се дали има сериозна връзка с жена, която да обича истински.

— Не гледай така разтревожено, мамо — той погали нежно ръката ѝ и даде знак на келнера. — Ще прием ли нещо?

Тя кимна, той поръча две водки с доматиен сок и се отпусна усмихнат. Трябваше да ѝ каже. И то сега, в случай че Рафаела дойде навреме. Бе я поканил в един часа, а се среща с майка си в дванайсет и половина. Разбира се, Рафаела можеше изобщо да не дойде. Смръщи чело за миг, после погледна в дълбоките сини очи на майка си.

— Поканих една приятелка да обядва с нас. Но не знам дали ще успее да дойде.

С момчешки и смутен вид той наведе глава, после отново се вгледа в сините очи.

— Надявам се, че нямаш нищо против.

Но, Шарлот Брандън вече се смееше с младежкия си весел смях, който винаги го караше да се усмихва.

— Не ми се присмивай, мамо.

Смехът ѝ бе все така заразителен и той също се присъедини, отгатвайки по очите ѝ, че това ѝ е забавно.

— Ти си като четиринайсетгодишно момче, Алекс. Извинявай. Кого, за бога, си поканил на обед?

— Просто приятелка. О, по дяволите, една жена — той едва не добави: „Срещнах я в самолета.“

— Твоя приятелка от Ню Йорк ли е?

Въпросите не бяха задавани от любопитство, а приятелски, и Шарлот продължаваше да се усмихва на сина си.

— Не. Живее в Сан Франсиско. Тук е само за няколко дни. Пътувахме с един и същ самолет.

— Това е хубаво. С какво се занимава?

Отпи първа глътка от питието, като се чудеше дали не бе по-добре да не задава въпроси, макар че винаги се интересуваше от приятелите му. Понякога ѝ бе трудно да не говори като майка, но питаше ли прекалено много, той винаги ѝ казваше кротко да престане. Сега го гледаше изпитателно, ала не личеше да му е неприятно. Изглеждаше по-щастлив, отколкото от доста време насам, а в очите му имаше някаква топлина и нежност. Не бе изглеждал така с Рейчъл, тогава винаги ѝ се струваше, че той изпитва някакво неудобство и

притеснение. Шарлот започна да се чуди дали Алекс не ѝ готви някаква изненада.

Но той само се смееше в отговор на нейните въпроси.

— Може за тебе, прочутата авторка, Шарлот Брандън, да е трудно да повярваш, но тя изглежда, че не се занимава с абсолютно нищо.

— Ай, ай, колко декадентско!

Шарлот обаче не изглеждаше обезпокоена, а по-скоро заинтригувана от онова, което виждаше в очите на сина си.

— Много ли е млада?

Това би могло да бъде обяснението. Младите хора имаха право да размишляват известно време с какво да почнат да се занимават. Но, Шарлот очакваше от малко по-възрастните вече да са намерили пътя си или поне някаква работа.

— Не, не е чак толкова млада. Около трийсет. Но тя е европейка.

— А — въздъхна майка му с разбиране, — ясно.

— Все пак е странно — каза той и остана замислен за миг. — Никога не съм срещал човек, който води такъв живот. Баща ѝ е французин, а майка ѝ — испанка. По-голямата част от живота си е прекарала затворена, съпровождана, обсадена от роднини и дуени. Невероятен живот.

— Как успя да я измъкнеш от цялото ѝ обкръжение достатъчно дълго, за да я опознаеш?

Шарлот бе заинтригувана и отклони вниманието си само за да махне разсеяно на някакъв приятел в другата половина на салона.

— Не съм я опознал още. Но възнамерявам да го направя. Това е една от причините да я поканя на обед днес. Тя обожава твоите книги.

— Боже мой, Алекс, една от тези ли е? Как мога да обядвам с хора, които ми задават въпроси от рода на откога съм започнала да пиша и колко месеца съм работила върху всяка книга — но тонът на укора ѝ бе игрив и все още на лицето ѝ имаше полуусмивка. — Не можеш ли да се забавляваш с момичета, които предпочитат други автори? Някое добро момиче, което обича да чете Пруст или Балзак, или Камю, което обожава мемоарите на Уинстън Чърчил. Някое разумно момиче.

Той се подсмихна на сериозния израз на лицето ѝ, но точно тогава през рамото си зърна едно видение да влиза в „Четири сезона“

и на, Шарлот Брандън се стори, че дъхът на Алекс спря. Обръщайки се в същата посока, тя видя забележително красива, висока, тъмнокоса млада жена, застанала в горния край на стълбите, която изглеждаше много крехка и в същото време напълно спокойна. Жената бе толкова красива, че всички погледи се впериха в нея с нескрито възхищение. Стойката ѝ беше съвършена, държеше главата си изправена, косата ѝ — прибрана в грижливо увит кок — блестеше като черна коприна. Носеше тясна кашмирена рокля в тъмно шоколадов цвят, почти в същия тон като богатата кожа. Кремав копринен ешарп „Хермес“ бе свободно вързан около врата и, на ушите ѝ блестяха перли и диаманти. Краката ѝ бяха дълги и грациозни в тъмно шоколадови чорапи и кафяви обувки от шведска кожа. Чантата ѝ — от същата кафява кожа, но този път не бе „Гучи“, а „Хермес“. По-красиво създание, Шарлот не бе виждала от години и тя веднага си обясни възторженото изражение на сина си. Мина ѝ през ума — докато Алекс се извини, стана от масата и отиде да я посрещне, — че младата жена ѝ напомня нещо познато. Шарлот бе виждала някъде това лице или може би ѝ се струваше така, защото бе типично за испанската аристокрация. Приближаваше се към масата с грация и с присъствие, достойни за държането на млада кралица, но в същото време очите ѝ излъчваха някаква кротост и стеснителност, нещо необичайно при такава красота. Сега и Шарлот почти възкликна, като я наблюдаваше. Беше тъй красива, че можеше да се съзерцава само с благоговение. Лесно бе да се разбере възхищението на Алекс. Тя бе много рядък скъпоценен камък.

— Мамо, бих искал да те представя на Рафаела. Рафаела, майка ми, Шарлот Брандън.

За миг, Шарлот се изненада от липсата на фамилно име, но забрави за това, като погледна тъмните загадъчни очи на момичето. Отблизо можеше да се види, че тя е почти изплашена и малко запъхтяна, като да бе тичала. Ръкува се много учтиво с Шарлот и остави Алекс да вземе палтото ѝ.

— Много съжалявам, че закъснях, госпожо Брандън — тя погледна Шарлот право в очите, а светлите ѝ страни леко се зачервиха. — Бях заета. Трудно беше... да се освободя.

Клепките ѝ засенчиха очите, докато се отпуснаше на стола, а Алекс имаше чувството, че се разтапя. Не беше срещал по-невероятна

жена. Гледайки ги един до друг, Шарлот трябваше да си признае, че биха били чудесна двойка. Двете тъмни глави една до друга, големите очи, гъвкавите млади крайници, грациозните ръце. Приличаха на двама млади богове от митологията, предопределени да бъдат двойка. Шарлот направи усилие да се върне към разговора с една приятна усмивка.

— Няма нищо, мила. Не се безпокойте. Алекс и аз тъкмо се видяхме. Каза ми, че и вие също сте дошли от Сан Франсиско снощи. На гости на приятели?

— Да се видя с майка си.

Рафаела започна да се отпуска постепенно макар, че бе отказала да пийне нещо, когато седна.

— Тук ли живее тя?

— Не, в Мадрид. Минава на път за Буенос Айрес. И реших, че... това ми дава възможност да дойда за няколко дни в Ню Йорк.

— Ще бъде щастлива да ви види. Както и аз, когато Алекс идва тук.

И тримата се засмяха, а Алекс ги подкани да поръчат обета, преди да продължат разговора. След това Рафаела призна на, Шарлот колко радост ѝ носеха нейните книги от години насам.

— Трябва да призная, че отначало ги четях на испански и от време на време на френски, но когато дойдох за първи път в Америка, моят...

Изчерви се и наведе очи. Едва не каза, че съпругът ѝ беше купил някои от книгите на Шарлот на английски, ала изведнъж спря. Не постъпваше честно, но не искаше да говори за Джон Хенри сега.

— Купих си ги на английски и сега чета всичките ви книги на английски — очите ѝ станаха отново тъжни, като върна поглед към, Шарлот. — Не можете да си представите какво значи вашето творчество за мене — гласът ѝ бе толкова тих, че едва се чуваше, — понякога то ми е помагало да продължа да живея.

Като я наблюдаваше, Шарлот ясно долови страданието в гласа ѝ, а Алекс си спомни за първия път, когато я бе видял да плаче на стълбите. Сега, сред разкоша на нюйоркския ресторант, той пак се мъчеше да отгатне тайната, която тъй много тежеше на душата ѝ. Но тя само погледна към майка му с благодарна усмивка, а Шарлот, без да мисли, се пресегна и докосна ръката ѝ.

— То значи много и за мене, докато пиша. Но по-важното е, че има значение и за хора като вас. Благодаря ви, Рафаела. Това е голям комплимент, който, може да се каже, дава смисъл на живота ми — и като да бе усетила някакво далечно, скрито желание, някаква мечта, тя погледна Рафаела и попита: — Вие също ли пишете?

Но Рафаела само се усмихна и поклати глава. Сега изглеждаше много млада, в нея имаше дори нещо детско и съвсем различно от изтънчения ѝ вид в началото.

— О, не! — и се засмя. — Но аз разказвам приказки.

— Това е първата стъпка.

Алекс мълчаливо ги наблюдаваше. Приятно му бе да ги гледа заедно: две красиви жени, тъй различни една от друга, едната — толкова млада и крехка, другата — зряла и силна, едната с бяла, а другата с черна коса, едната познаваше толкова добре, а другата — никак. Но имаше желание да я опознае. Да я познава по-добре от всички, които бе познавал преди. Докато ги наблюдаваше, той слушаше разговора им.

— Какви приказки разказвате, Рафаела?

— Разказвам приказки на деца. През лятото. На всичките си малки братовчедчета. Прекарваме лятото заедно в нашата фамилна къща в Испания.

Но доколкото имаше представа от такива фамилни „къщи“, Шарлот се досети, че става дума за нещо много по-голямо.

— Децата са много, ние сме много голямо семейство. А аз много обичам да се занимавам с децата. Разказвам им приказки — тя се усмихна весело, — а те слушат, хихикат и се смеят. Чудесно е, някак ти става леко на душата.

Шарлот се усмихна на изражението на младата жена в този момент, кимна ѝ, а като се вгледа в нея по-дълго, всичко дойде на фокус в ума ѝ. Рафаела... Рафаела — Испания... семейно имение там... и Париж някаква банка. Тя овладя неволното си желание да каже нещо на глас. Остави Алекс да води разговора, а тя отново и отново разглеждаше лицето на младата жена. И в същото време се чудеше дали Алекс знае цялата история. Нещо ѝ подсказваше, че не я знае.

Само един час след като бе дошла, Рафаела погледна часовника си със съжаление и притеснена.

— Много съжалявам. Трябва да се върна при майка си, при леля и братовчедките си. Те сигурно ще си помислят, че съм избягала.

Не каза на майката на Алекс как се бе престорила, че има главоболие, за да не обядва със своя антураж.

Страшно много ѝ се бе искало да се запознае с, Шарлот Брандън и да види Алекс поне още веднъж. Сега той ѝ предлагаше да я изпрати до таксито и оставяйки майка си с току-що донесена кана кафе, обеща да се върне веднага. Излезе, хванал под ръка очарователната си приятелка. Преди да си тръгне, Рафаела се бе сбогувала с Шарлот, както се полага, и за миг погледите им се бяха срещнали. Сякаш Рафаела ѝ казваше цялата си история, а Шарлот — че вече я знае. Бяха се разбрали без думи, както се случва между жени, и докато очите им още не бяха се разделили, Шарлот почувствува, че сърцето ѝ се разтваря за тази хубава млада жена. Докато седяха заедно, тя си бе припомнила цялата история, но това вече не бе просто една трагедия, за която се съобщаваше в новините; сега бе видяла живата, дишаща, самотна млада жена, сполетяна от тази трагедия. В един момент бе изпитала желание да я прегърне, но вместо това само стисна хладната нежна ръка и ги изпрати с поглед, когато тръгнаха — хубавият ѝ син и очарователното момиче се спуснаха по стълбите.

Алекс я гледаше с видимо удоволствие, когато излязоха на улицата. Спряха за миг, дишаха хладния есенен въздух и се чувстваха щастливи и млади. Очите му светеха и той не можа да сдържи усмивката си, когато тя го погледна. Нейните бяха тъжни и умни, но в тях проблясваше и искрица радост.

— Майка ми остана във възторг от вас, разбрахте ли?

— Не знам с какво бих я възхитила. Но аз също съм във възторг от нея. Каква прекрасна жена е тя, Алекс, има всички качества, които една жена трябва да притежава.

— Да-а, старата дама е доста приятна — каза той шеговито, но всъщност не за майка си мислеше, загледан в очите на Рафаела. — Кога ще ви видя пак?

Но преди да отговори, тя се извърна нервно, търсейки с поглед минаващо по улицата такси. После се обърна пак към Алекс, очите ѝ бяха помръкнали и тревожни, лицето ѝ, необяснимо защо, изведнъж бе станало тъжно.

— Не мога, Алекс. Съжалявам. Трябва да бъда с майка си... и...

— Не можете да бъдете с тях по цял ден и по цяла нощ.

Гласът му звучеше настойчиво, а тя се усмихна. Не би могъл да я разбере. Никога не бе живял такъв живот като нейния.

— Но аз съм с тях всеки момент. А после трябва да се върна вкъщи.

— Също и аз. Тогава ще ви видя там. Но това ми напомня, млада лейди, че забравихте да ми кажете нещо, когато ми съобщихте, че ще отседнете в хотел „Карлайл“.

— Какво? — погледна го внезапно разтревожена.

— Фамилното си име.

— Така ли?

Трудно бе да се прецени дали наивността ѝ е истинска или престорена.

— Да. Ако не бяхте дошли днес, трябваше да стоя във фоайето на „Карлайл“ до края на седмицата и да чакам кога ще се появите. Тогава щях да се хвърля в краката ви пред очите на майка ви и да ви изложа ужасно с молбата си да ми кажете името си.

И двамата се засмяха при тези думи и той нежно взе ръката ѝ в своята.

— Рафаела, искам да те видя пак.

Тя вдигна очи към него и погледът ѝ се стопи в неговия, тя искаше всичко, което искаше и той, но знаеше, че няма правото да го получи. Той се сведе бавно над нея, за да я целуне, но тя се обърна настрана, зарови лице в рамото му, стискайки здраво ревера на сакото му с едната си ръка.

— Не, Алекс, недей.

Той разбра, че щом нейният свят е пълен с дуени, тя едва ли би целунала мъж на улицата.

— Добре. Но искам да те видя, Рафаела. Какво ще кажеш за довечера?

Тя се засмя на рамото му и се отдръпна, за да го погледне.

— А майка ми, а леля ми, а братовчедките? Невъзможен бе — толкова упорит, но беше и един от най-хубавите мъже, които беше срещала.

— Доведи и тях. Аз ще доведа майка ми.

Той само се закачаше и тя знаеше това, но този път се изсмя с глас.

— Ти си невъзможен.

— Знам. Но също така знам, че няма да приема „не“ като отговор.

— Алекс, моля те! — тя погледна пак часовника си и изведнъж изпадна в паника. — Господи, ще ме убият! Те вече са се върнали от обед.

— Тогава обещавай, че ще се видим довечера за по една чашка — стискаше здраво ръката ѝ, но изведнъж си спомни. И как, по дяволите, е второто ти име?

Тя протегна ръка към едно такси, което минаваше наблизко. То спря до тях със скърцане на спирачките, ала Алекс продължаваше да държи едната ѝ ръка здраво.

— Алекс, недей. Аз трябва...

— Но не преди...

Бе полунашега, полунаистина, тя се засмя нервно, погледна го в очите и каза:

— Добре, добре Филипс.

— Така ли си записана в „Карлайл“?

— Да, ваша светлост — изглеждаше омекнала за момент, но после пак стана нервна. — Но, Алекс, не мога да те виждам. Нито тук, нито в Сан Франсиско, никога. Това трябва да бъде нашето сбогом.

— За бога, не бъди глупава. Това е само началото.

— Не, не е.

За миг тя изглеждаше сериозна, застанала до него, докато шофьорът пухтеше нетърпеливо, а Алекс гледеше свирепо.

— Това не е началото, Алекс. Това е краят. И трябва да тръгвам.

— Не по този начин! — Алекс изведнъж се отчая и съжаляваше, че не бе я целунал. — И какво? Обядва с мене само за да се запознаеш с прочутата ми майка? Чудесно, нали?

Дразнеше я, но тя го погледна смутено и той усети, че е спечелил една точка.

— Алекс, как можеш...

— Ще се срещнем ли по-късно?

— Алекс...

— Няма значение. Единайсет часа довечера. В кафе „Карлайл“. Ще можем да поговорим и ще слушаме Боби Шорт. А ако не дойдеш, ще се кача горе и ще чукам на вратата на майка ти — но нещо като че

изведнъж го смути. — Ще можеш ли да се разделиш с тях до единайсет?

Дори той трябваше да признае, че това е смешно. Беше на трийсет и две години, а той я питаше може ли да избяга от майка си. Бе направо абсурдно.

— Ще се опитам — усмихна му се тя и отново изглеждаше млада, но в очите ѝ имаше сянка на вина. — Не трябва да правим това.

— Защо не?

Беше почти готова да му каже, но знаеше, че не може. Застанала на тротоара пред един нетърпелив шофьор, който почваше да ръмжи.

— Ще говорим за това довечера.

— Добре.

Той се усмихна широко. Значи щеше да дойде. Отвори ѝ вратата на таксито и ѝ се поклони.

— До довечера, госпожице Филипс.

Наведе се леко и я целуна по челото. Вратата се затвори и таксито се понесе към центъра на града, а Рафаела седеше на задната седалка, ядосана от своята слабост. Не трябваше да го подвежда от самото начало. Трябваше да му каже истината още в самолета и не трябваше да ходи на обеди. Но веднъж, поне веднъж, каза на себе си, и тя имаше право да извърши нещо диво и романтично, и забавно. Или може би изобщо го нямаше? Какво и даваше такова право, когато Джон Хенри умираше в инвалидната си количка? Нима можеше да играе такива игри? Когато таксито приближаваше „Карлайл“, тя се закле тази вечер да каже на Алекс, че е омъжена. И че няма да се вижда с него повече. След тази вечер, но имаше все пак още една среща... и сърцето ѝ трепна само при мисълта, че ще го види още веднъж.

— Е?

Алекс погледна майка си победоносно и седна. Тя му се усмихна и в същия миг се почувства много стара. Колко млад изглеждаше той, колко пълен с надежди, колко щастлив и колко сляп.

— Какво „е“? — сините ѝ очи бяха нежни и тъжни.

— Какво искаш да кажеш? Не е ли невероятна?

— Да — каза Шарлот безстрастно. — Тя е може би най-красивата млада жена, която съм виждала. Очарователна е, нежна,

мила и ми харесва. Но, Алекс... — тя се поколеба известно време, но после реши да бъде откровена. — Какво добро ще видиш ти от това?

— А ти какво се опитваш да ми кажеш? — раздражни се той изведнъж и отпи глътка от истиналото си кафе. — Тя е прекрасна.

— Колко добре я познаваш?

— Не много — усмихна се той. — Но се надявам да я опозная въпреки майка ѝ, леля ѝ, братовчедките и дуените.

— А нейният съпруг?

Алекс се вцепени, като да бе застрелян. Очите му се разшириха, после се присвиха с огромно недоверие.

— Какво значи това „нейният съпруг“?

— Алекс, знаеш ли коя е тя?

— Наполовина францужойка, наполовина испанка, живее в Сан Франсиско, не работи никъде, трийсет и две годишна, както научих днес, името ѝ е Рафаела Филипс. Току-що ми каза второто си име.

— То не ти ли говори нещо?

— Не! И, за бога, престани да си играеш с мене.

От очите му излизаха мълнии. Шарлот Брандън се отпусна в стола си и въздъхна. Значи имаше право. Фамилното име го потвърждаваше. Не знаеше защо, но бе запомнила това лице, макар да не бе виждала нейна снимка във вестниците от години. За последен път, преди седем или осем години, я бяха показали на излизане от болницата, след като Джон Хенри Филипс бе получил първия си удар.

— Какво, по дяволите, искаш да ми кажеш, мамо?

— Че тя е омъжена скъпи, и то за един много важен човек. Името Джон Хенри Филипс значи ли нещо за тебе?

За част от секундата Алекс затвори очи. Мислеше си, че това, което казва майка му, не може да бъде вярно.

— Той е умрял, нали?

— Не, доколкото знам. Получи серия от удари преди няколко години и трябва да е почти осемдесетгодишен, но съм сигурна, че е още жив. Положително всички щяхме да знаем, ако беше умрял.

— Но какво те кара да мислиш, че тя му е жена?

Алекс изглеждаше като пострадал от земетресение, като ударен точно между очите.

— Спомням си, че съм чела тази история и съм виждала снимки. И тогава тя бе невероятно красива. Най-напред ми се стори ужасно, че

той се жени за толкова младо момиче. Не помня, на седемнайсет-осемнайсет или нещо подобно. Дъщеря на някакъв голям френски banker. Но когато ги видях заедно на пресконференция, където бях отишла с един приятел журналист, вече нямах същото чувство. Навремето Джон Хенри Филипс бе изключителен мъж.

— А сега?

— Кой знае. Знам, че е прикован на легло и е засегнат лошо от ударите, но мисля, че на малцина е известно нещо повече от това. Тя винаги е била държана вън от общественото внимание, затова не можах да я позная веднага. Но това лице... не се забравя лесно.

Очите им се срещнаха и Алекс кимна. Той също не бе го забравил лесно и знаеше, че никога няма да го забрави.

— Предполагам, че тя не ти е казала нищо за това?

Той поклати отново глава.

— Надявам се, че ще го направи — гласът на майка му бе ласкав. — Тя би трябвало да ти каже сама. Може би аз не биваше.

Гласът ѝ заглъхна, той поклати глава пак и се загледа с огорчение в жената, която бе най-старата му приятелка.

— Защо? Защо трябва да бъде омъжена за този древен нещастник? Той би могъл да ѝ бъде дядо и е почти мъртвец.

Ужасната несправедливост разкъсваше сърцето му. Защо? Защо такъв човек трябваше да притежава Рафаела?

— Но той още не е умрял, Алекс. Не разбирам какво смята да прави с тебе. Ще ти кажа обаче честно — мисля, че тя самата е объркана. Не е сигурна какво иска от тебе. А ти трябва да имаш предвид, че е водила живот под похлупак. Джон Хенри Филипс я е държал скрита от обществото почти петнайсет години. Не мисля, че е свикнала да се среща с нахакани млади адвокати или да завързва случайни връзки. Може и да се лъжа по отношение на нея, но мисля, че е така.

— Навярно не се лъжеш. Господи! — и той се отпусна в стола си с дълга, тъжна въздишка. — И сега какво?

— Ще я видиш ли пак?

Той кимна:

— Довечера. Каза, че иска да говори с мене.

Дали щеше да му каже тогава? И после какво? Алекс съзнаваше, гледайки в пространството зад майка си, че Джон Хенри Филипс

можеше да живее още двайсет години. В това време Алекс щеше да стане почти на шейсет, а Рафаела — на петдесет и две. Да чакат цял живот, докато умре един старец.

— Какво мислиш? — гласът на майка му бе много мек. Той бавно върна погледа си към нея.

— Нищо приятно — каза бавно. — Видях я една нощ на стълбите близо до тяхната къща. Плачеше. Мислих за нея по цели дни, докато я видях отново в самолета, пътувайки насам. Говорихме и... — Той погледна мрачно към майка си.

— Алекс, ти почти не я познаваш.

— Грешиш. Познавам я. Имам чувството, че я познавам по-добре от когото и да било. Познавам душата ѝ, ума и сърцето ѝ. Разбирам какво изпитва и колко е самотна. А сега вече знам и защо. И още нещо знам.

Той устреми поглед към майка си — дълго и съсредоточено.

— Какво е то, Алекс?

— Че я обичам. Знам, че звучи налудничаво, но е така.

— Още не можеш да знаеш. Тя ти е почти напълно непозната.

— Не, не е.

Не каза нищо повече. Извади кредитната си карта и чек, погледна майка си и каза:

— Ще намерим някакво решение.

Но, Шарлот Брандън само кимна, защото се съмняваше, че ще го намерят.

Когато Алекс я остави няколко минути по-късно на Лексингтън авеню, погледът му ѝ говореше, че той е непоколебим. А като тръгна бързо на север, навел глава срещу острия вятър, той вече не се интересуваше какво ще му струва да спечели Рафаела, защото трябваше да я спечели. Никога не бе желал друга жена така, както желаше нея. Борбата му за Рафаела едва бе започнала. И това не бе борба, която Алекс Хейл смяташе да загуби.

VII

В единайсет без пет вечерта, след като бе минал бързо по Медисън авеню, Алекс Хейл сви надясно по 76-а улица и влезе в хотел „Карлайл“.

Бе ангажирал маса в кафе „Карлайл“ с намерение да си поговорят с Рафаела един час, а след това да се поразвлекат със среднощното шоу на Боби Шорт. Той бе една от големите атракции на Ню Йорк и да го гледа заедно с Рафаела бе удоволствие, което Алекс очакваше цяла вечер. Предаде палтото си на гардероба, проправи си път към запазената маса и поседя там десетина минути в очакване тя да дойде. В единайсет и четвърт започна да се безпокои, а в единайсет и половина вече се чудеше дали не трябва да позвъни в нейната стая. Съзнаваше обаче, че това е невъзможно. Особено сега, когато знаеше за съпруга ѝ. Трябваше да я чака тихо, без да създава усложнения.

В дванайсет без двајсет я видя да наднича през стъклената врата, сякаш готова да побегне. Опита се да улови погледа ѝ, но тя не го забеляза, и след като огледа салона още веднъж, изчезна. Почти инстинктивно той стана от масата, спусна се към вратата и излезе във фойето точно в момента, когато тя свиваше по коридора и щеше да се изгуби от погледа му.

— Рафаела! — извика той тихо.

Тя се обърна, очите и бяха огромни и изплашени, лицето ѝ — пребледняло. Беше облечена в красива рокля от атлаз с цвят на слонова кост, която се спускаше надолу и право от раменете ѝ до черния бордюр над обувките. На лявото и рамо бе забодена красива брошка с голяма барокова перла в средата, заобиколена с оникс и диаманти, а обиците ѝ подхождаха на брошката. Ефектът беше поразителен и Алекс отново бе развълнуван от нейната необикновена красота. Тя бе спряла, чувайки името си, и стоеше неподвижна, когато той се изправи пред нея и я погледна много сериозно.

— Не бързай да избягаш. Нека пийнем по нещо и поговорим.

Гласът му бе много нежен и му се искаше да пресегне към нея, но не смееше да докосне дори ръката ѝ.

— Аз... не бива. Не мога. Дойдох да ти кажа, че... Съжалявам, вече е много късно... аз...

— Рафаела, дори няма полунощ. Не можем ли да поговорим само за половин час?

— Има толкова хора...

Застанала там, тя изглеждаше нещастна и той изведнъж си спомни за бара „Бемелман“. Съжаляваше, че няма да могат да видят заедно Боби Шорт, но по-важно бе да използват времето за разговор върху това, което занимаваше ума ѝ.

— Тук има и друг бар, където бихме могли да поговорим спокойно. Ела.

И без да чака отговор, той я улови под ръка и я поведе обратно през фойето към един бар срещу кафе „Карлайл“, където се сместиха на канапенцето зад една малка маса.

Алекс я погледна с щастлива усмивка.

— Какво би искала да пиеш? Малко вино? Или шери?

Но в отговор тя само поклати глава и той видя, че е много разстроена. Когато келнерът си отиде, Алекс се обърна към нея и попита тихо:

— Рафаела, нещо лошо ли има?

Тя кимна бавно и загледа ръцете си, а той видя съвършения ѝ профил, който се очертаваше ясно в затъмнения салон.

Вдигна глава към него и очите ѝ потърсиха неговите, но дори това като че ли ѝ причиняваше голяма болка. Лицето ѝ изразяваше същата тъга, каквато бе видял първата вечер, когато я намери разплакала на стълбите.

— Защо не поговорим за това, което ти тежи?

Тя си пое дъх, облегна се назад, като продължаваше да го гледа в очите.

— Трябваше да ти кажа това по-рано, Алекс. Аз бях... — поколеба се каква дума да употреби, после продължи: — много непочтена към тебе. Не знам как се случи това. Струва ми се, че се увлякох. Ти беше толкова мил в самолета. Майка ти бе чудесна. Но аз не постъпих честно с тебе, приятелю... — очите ѝ преливаха от тъга и тя леко докосна ръката му. — Създадох у тебе впечатлението, че съм

свободна, а не биваше да правя това. И сега трябва да ти се извиня. — Погледна го скръбно и отдръпна ръката си. — Омъжена съм, Алекс. Трябваше да ти го кажа в самото начало. Не знам защо започнах тази игра с тебе. Постъпих много, много лошо. Не мога да се виждам с тебе повече.

Тя бе жена с чувство за чест и той се трогна до дъното на душата си от искреността в погледа ѝ сега, от сълзите, които трептяха по клепките ѝ; очите ѝ бяха тъй големи, а лицето ѝ — тъй бледо.

Той ѝ заговори внимателно и много сериозно, както говореше с Аманда, когато беше съвсем малко момиче:

— Рафаела, дълбоко те уважавам за това, което току-що направи. Но трябва ли то да се отрази на... на нашето приятелство? Аз приемам твоето положение. Не можем ли да продължим да се виждаме въпреки това?

Въпросът му бе честен, той нямаше намерение да се отказва.

Тя поклати тъжно глава.

— Бих искала да те виждам — ако... ако бях свободна. Но аз съм омъжена жена. Не е възможно. Няма да бъде правилно.

— Защо?

— Няма да бъде честно към съпруга ми. А той е — тя отново търсеше подходящите думи — толкова добър човек. Винаги е бил толкова... справедлив... толкова внимателен с мене.

Рафаела обърна лице настрана и Алекс видя как една сълза се спуска бързо по нежната ѝ бяла буза. Протегна ръка, за да докосне с върха на пръстите си атлазената мекота на лицето ѝ, чувствайки, че и той може да заплаче. Тя не би могла да говори всичко това сериозно. Не би могла да смята, че трябва да бъде вярна на съпруга си до смъртта му. Като я наблюдаваше, постепенно осъзна целия ужас, скрит в думите ѝ.

— Но, Рафаела, ти не можеш... онази нощ, когато те видях на стълбите... ти не си щастлива. Знам това. Защо да не можем да се виждаме и да се радваме на това, което имаме?

— Защото нямам право. Аз не съм свободна.

— За бога...

Едва не ѝ каза, че знае всичко, но тя го спря, простирайки ръка, сякаш за да се предпази от нападател. Изправи се бързо и погледна

надолу към него, докато сълзите продължаваха да се стичат по лицето ѝ.

— Не, Алекс, не! Не мога. Аз съм омъжена. И много, много съжалявам, че оставих нещата да стигнат дотук. Не трябваше да го правя. Не бе честно да дойда на обед с майка ти...

— Спри да се изповядваш и седни.

Хвана я леко за ръката, притегли я до себе си и без сама да разбира защо, тя не се възпротиви, а той избърса сълзите ѝ с длан.

— Рафаела — говореше съвсем тихо, за да не може никой да го чуе, — обичам те. Може да звучи като лудост. Ние почти не се познаваме, но аз те обичам. Търсил съм те толкова години. Не можеш да ме изоставиш сега. Не и заради това, което имаш с... със съпруга си.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че от онова, което научих от майка си, съпругът ти е много стар и много болен, вече дълги години. Трябва да призная, че нямах идея коя си, когато те срещнах. Майка ми те позна, тя ми каза коя си и за... за съпруга ти.

— Значи тя е знаела. Сигурно мисли, че съм ужасна — Рафаела изглеждаше дълбоко засрамена.

— Не.

Той беше категоричен и гласът му бе настоятелен, когато се наклони към нея. Почти чувстваше топлината на гладката ѝ плът до себе си; никога не бе усещал такова силно влечение както в този момент, но сега не бе време за страст. Трябваше да ѝ говори, да я вразуми, да я накара да разбере.

— Нима някой може да мисли, че си ужасна? Ти си му била вярна през всичките тези години, нали?

Въпросът бе почти риторичен, тя бавно поклати глава и въздъхна:

— Да. И няма причина да престана да му бъда вярна сега. Нямам право да се държа така, като че ли съм свободна, Алекс. Защото не съм. Нито имам право да обърквам твоя живот и да го обременявам с тъгата на моя.

— Животът ти е самотен, защото ти го живееш така. Самотна и сама с един много болен, стар човек. А имаш право на много повече от това.

— Да. Но той не е виновен, че нещата се развиха така.

— Нито пък е твоя вината. Трябва ли да се самонаказваш?

— Не, ала не мога да наказвам и него.

Начинът, по който произнесе това, му подсказа, че той пак губи битката, и сърцето му се сви от отчаяние. Тя се изправи отново, този път съвсем решително.

— Трябва да си отивам сега.

Очите му я молеха да остане.

— Трябва.

И без да каже нищо повече, тя докосна челото му с устни, целуна го леко и бързо излезе от бара. Той направи опит да я последва, но тя поклати глава и го възпря с вдигната ръка. Знаеше, че тя плаче пак, но знаеше също, че този път е загубил. Да я последва, би значило да я направи още по-нещастна и разбираше, че няма нищо друго, което би могъл да стори. Бе усетил това в думите ѝ. Рафаела бе свързана с Джон Хенри Филипс чрез брака и честта си, а не бе готова да разкъса тази връзка, нито дори да я накърни — при това с един напълно непознат мъж, срещнат предния ден в самолета.

Алекс Хейл плати напитката си на бара, забрави напълно за масата, която бе резервирал в салона отсреща, за да види Боби Шорт, излезе на Медисън авеню и вдигна ръка да спре едно такси, което да го отведе до хотела му. А като седна на седалката, шофьорът погледна в огледалото за обратно виждане, смукна силно от пурата си и остана изненадан.

— Трябва да е много студено навън, а приятелче?

Това навярно бе единственото обяснение, което шофьорът можа да намери за сълзите, които извираха от очите на Алекс и се стичаха по лицето му.

VIII

Алекс и племенницата му седяха един до друг в Рокфелеровия център и наблюдаваха кънкьорите, които се въртяха в грациозни кръгове долу под тях. Бяха вечеряли рано в „Кафе Франсез“ и той трябваше да я върне вкъщи преди осем часа, за да не изпусне самолета си.

— Бих искала да прекарам живота си така, вуйчо Алекс.

Дребното, нежно, русо момиче с порцеланово сини очи и с мек ореол от къдрици погледна към вуйчо си с усмивка.

— Какво? Пързалайки се на кънки?

Той се усмихна колкото на думите ѝ, толкова и на това колко дребничка изглеждаше тя, седнала до него. Бяха прекарвали приятна вечер и както винаги самотата на хубавото девойче късаше сърцето му. Тя не приличаше на никого от семейството. Нито на майка си и баща си, нито дори на баба си или на самия Алекс. Беше тиха и предана, нежна, самотна и вярна. Всъщност тя му напомняше за Рафаела. Може би и двете бяха наранени от живота и като гледаше девойчето, той се чудеше дали не бяха почти еднакво самотни. Питаше се цяла вечер какво ли вълнуваше момичето. Винаги му изглеждаше плаха и смутена, а сега наблюдаваше кънкьорите с копнежа на гладно дете. Изведнъж изпита желание да не тръгва с нощния полет за Сан Франсиско, за да може да прекара повече време с нея и дори да вземат под наем кънки. Но вече имаше резервация за самолета я бе освободил хотелската си стая.

— Другия път, когато съм тук, ще дойдем да се пързалиме с кънки.

— Вече съм истински добра, знаеш ли — усмихна му се тя.

— Хайде де — погледна я шеговито, — как така?

— Аз се пързалим с кънки най-редовно.

— Тук ли?

Той хвърли радостен поглед към хубавото момиче. И отново съжали, че нямаше възможност да види още сега колко „истински

добра“ е.

Но, в отговор тя вече клатеше глава:

— Не тук. Не мога да си го позволя с парите, които ми се отпускат.

Това му се видя абсурдно. Баща ѝ бе един от най-известните хирурзи в Манхатън, а и Кей несъмнено бе събрала прилична сума от собствените си доходи.

— Пързаям се в парка, вуйчо Алекс — вече само от време на време му казваше „вуйчо“.

— Самичка? — попита я той ужасен, а тя го погледна гордо.

— Понякога. Аз съм вече голямо момиче, както виждаш.

— Достатъчно голяма, за да те нападне някой.

Той изглеждаше ядосан, а тя поклати глава и се засмя.

— Говориш също като баба.

— Тя знае ли, че ходиш да се пързаяш с кънки сама в Централния парк? А майка ти впрочем знае ли?

Кей се бе върнала във Вашингтон, преди той да пристигне тук, така че изобщо не можаха да се видят.

— И двете знаят. Пък и аз внимавам. Ако се пързаям вечер, тръгвам си от парка с други хора, за да не се движа сама.

— А откъде знаеш, че тези „други хора“ няма да ти напакостват?

— Че защо?

— За бога, Манди, знаеш какви неща стават. Живяла си в Ню Йорк целия си живот. Аз ли трябва да ти обяснявам какво не бива да се прави тук?

— С децата не е така. Защо ще нека някой да ме ограби? Какво може да вземе от мене? Две пакетчета ментови бонбони, три долара и ключовете ми.

— Може би. Или — не му се искаше дори да го произнесе, — или нещо много по-ценно. Могат да те наранят.

Не искаше да каже „да те изнасилват“. Не на това невинно личице, което го гледаше със смешна усмивка.

— Слушай — продължи той, — не го прави повече, заради мене.

После сви вежди, бръкна в джоба си, взе оттам портфейла си и извади от него една съвсем нова банкнота от сто долара. Подаде я на Аманда със сериозно лице, а нейните очи се разшириха от изненада.

— Какво правиш?

— Това е твоят фонд за пързалката. Настоявам отсега нататък да идваш тук. И когато фондът се изчерпи, искам да ми кажеш, за да ти изпратя още. Това да си остане само между нас двамата, млада госпожице, но не искам да се пързалияш повече в Централния парк. Ясно ли е?

— Да, сър. Но Алекс, ти си луд! Сто долара!

После се ухили до уши и заприлича на десетгодишно момиченце.

— Аай!

И без повече приказки се изправи на пръсти, обви с ръце раменете на вуйчо си, целуна го звучно по бузата и мушна стодоларовата банкнота в платнената си торба. Това, че прие парите, му достави удоволствие, но онова, което не знаеше и което би го разтревожило много, бе, че Аманда ходи на кънки толкова често, че парите щяха да ѝ стигнат само за няколко седмици. А тя би се срамувала да му поиска още. Просто не беше такава момиче. Не беше капризна. Благодарна бе за всичко, което получаваше, но не искаше повече.

Той погледна неохотно часовника си и се наведе към Аманда. Съжалението му веднага се отрази върху нейното лице.

— Боя се, млада госпожице, че трябва да тръгваме.

Тя кимна, без да каже нещо, но се чудеше кога ли ще го види пак. Неговите посещения бяха за нея винаги като сноп слънчеви лъчи. Те и времето, което прекарваше с баба си, правеха живота ѝ малко по-поносим и с много повече смисъл. Вървяха бавно по наклонената алея към Пето авеню и когато стигнаха там, той извика такси.

— Знаеш ли кога ще дойдеш пак, Алекс?

— Не знам, но няма да е след дълго.

Винаги чувстваше болка и угризение на съвестта, когато се разделяше с Манди. Като че е трябвало да направи нещо повече за нея и се упрекуваше, че не е. Но колко можеше да направи той? Можеше ли да замести един заслепен и един безчувствен родител? Да даде на детето онова, което не бе получило в течение на почти седемнайсет години. Въпреки дребния си ръст тя не бе вече дете, дори Алекс не можеше да го отрече. Аманда беше изключително хубаво младо момиче. Странно, че тя самата не бе още осъзнала това.

— Ще дойдеш ли за Деня на благодарността?

— Може би — каза той, но забеляза умоляващия ѝ поглед и добави: — Добре, ще се опитам. Но не обещавам.

Бяха вече стигнали до къщата, в която живееше, и Алекс я прегърна, целуна я по бузата, дълго и силно стисна ръката ѝ. Видя, че сълзи блестят в очите ѝ, като се сбогуваха, но когато таксито потегли, тя му махна весело и усмивката ѝ бе озарена от всичките очаквания на нейните шестнайсет и половина години. Винаги му бе мъчно, когато се разделяше с нея. Тя сякаш му напомняше за възможностите, които бе пропуснал, за децата, които той самият нямаше. Щеше да бъде щастлив, ако Аманда бе негова дъщеря. Тази мисъл винаги го ядосваше. Сестра му не заслужаваше такова чаровно дете.

Даде на шофьора адреса на хотела, откъдето взе багажа си, оставен при портиера, и седна отново в таксито, поглеждайки часовника си с дълга и уморена въздишка.

— Летище „Кенеди“, моля.

Почувства, че ще бъде добре да се прибере вкъщи. Бе прекарал в Ню Йорк само два дни, но те го бяха изтозили. Разговорът с Рафаела предната вечер го беше оставил тъжен и самотен. Служебната си работа бе свършил добре, но емоционалното напрежение, което усещаше, като пътуваха бавно към центъра на града, засенчваше всичко. Облегнат на седалката, той мислеше все по-малко за Аманда и все повече за Рафаела. Изпитваше съжаление към нея, но и гняв. Защо настояваше, че трябва да бъде върна на съпруг, който можеше да ѝ бъде дядо и вече бе полумъртъв? Нямаше никаква логика в това. Беше безумие... Спомни си израза на лицето ѝ, когато го напусна предната вечер. Вчера. Бе я видял едва, вчера. И внезапно, с необясним изблик на ярост, той се запита защо трябваше да проявява разбиране, защо трябваше да приеме казаното от нея. „Отивай си“ — това му бе рекла тя всъщност. Но той реши да не се подчинява. Реши внезапно. Изведнъж.

— Шофьор! — Алекс се огледа, като че се бе събудил току-що. Бяха на 99-а улица по Ийст Ривър Драйв. — Откарайте ме в хотел „Карлайл“.

— Сега ли?

— Сега! — и Алекс кимна решително.

— Не на летището?

— Не.

По дяволите! Винаги можеше да преспи в апартамента на майка си, ако изпусне самолета за Сан Франсиско. Тя бе отишла в Бостън за уикенда, за да участва в представянето на новата си книга. Заслужаваше да се опита още веднъж, само да я види. Ако е там. Ако се съгласи да слезе долу при него. Ако...

В своята стая в „Карлайл“ Рафаела се бе изтегнала на голямото двойно легло в розов сатенен пенъор над бельо от кремава дантела. За първи път от много време, сякаш от векове, бе сама. Преди малко се бе сбогувала с майка си, леля си и братовчедките, които навярно вече бяха на летището, за да отлетят за Буенос Айрес. Щеше да се върне в Сан Франсиско утре сутринта, а тази вечер можеше да си отдъхне в „Карлайл“ и да не прави нищо. Нямаше нужда да бъде чаровна, приятна, търпелива. Нямаше нужда да бъде преводачка на роднините си в дузина елегантни магазини. Нямаше нужда да им поръчва ядене в ресторанта, нито да тича по покупки с тях из града. Можеше просто да полежи, да почете и да се отпусне, а след малко келнерът, който обслужва етаж, щеше да ѝ донесе вечеря в стаята. Щеше да хапне сред самотен разкош в хола на апартамента, в който отсядаше винаги. Огледа стаята, както бе полегнала, със смесено усещане на изтощение и радост. Приятно бе да не чува брътвежа им и да не е принудена да се прави на заинтересована, да се преструва, че е щастлива. Откакто бе пристигнала тук, не бе имала нито една минута за себе си. Но нали така бе винаги? В това се състоеше същността на нейния живот.

Не ѝ се полагаше да бъде сама. Никога. Не такава бе ролята на жената. Жената трябваше да бъде винаги обкръжена, пазена, закриляна. Освен, разбира се, ако се налагаше да пренощува сама в хотела, както сега, преди да се върне в Сан Франсиско на другата сутрин. Щеше да остане в стаята си, да си поръча храна тук, а на следния ден лимузина щеше да я откара на летището. Все пак човек трябва да бъде предпазлив, напомни на себе си тя с горчивина, защото ако не си, ето какво се случва. Както хиляди пъти през последните четирийсет и осем часа мислите ѝ се върнаха към Алекс, към лицето му, към погледа, към широките рамене, към меката коса — ето какво се случва. Непознати те заговарят в самолета. Отиваш на обед с тях. Сядаш на чашка. Забравяш задълженията си. И се влюбваш.

Тя си напомни още веднъж, че вече е взела решението си, като се утешаваше, че е постъпила правилно, и си наложи да мисли за други неща. Няма никаква причина да продължава да мисли за Алекс Хейл, каза си тя. Абсолютно никаква. Няма да го види никога повече. Няма да се сближава с него. А декларацията му пред нея предишната вечер бе само сляпо увлечение на един глупав мъж. Глупав и дързък. Как можеше да очаква, че тя ще продължи да се среща с него? Какво го караше да мисли, че тя иска да започне връзка с него? Продължаваше да си представя лицето му и както бе легнала, се запита дали майка ѝ бе правила някога нещо подобно. Беше ли срещала човек като Алекс? А другите жени в Испания, които познаваше? Изглеждаха напълно доволни от своя самотен живот, от това, че постоянно харчат пари, купуват си скъпоценности, кожи, рокли, ходят на гости, макар че живеят заобиколени само от жени, зад грижливо охранявани стени. Какво ставаше с нея? Защо изведнъж бе почнала да се дразни от тези традиции? А други жени, които беше срещала в Париж, Мадрид и Барселона, ходеха по приеми, забавляваха се, очакваха празнични събития и така минаваха годините.

Те имаха още и деца... деца... Сърцето ѝ винаги се свиваше, когато си помислеше за бебета. От години не можеше да мине край бременна жена, без да ѝ се приплаче. Никога не бе казвала на Джон Хенри колко ѝ бе мъчно, че нямат деца. Но предполагаше, че той го знае. Затова бе толкова щедър към нея, глезеше я и като че все повече я обикваше.

Рафаела затвори очи и седна в леглото, загърнатата в пенъоара, ядосана, че остави мислите си да текат в тази посока. Сега бе свободна от този живот — още една нощ, още един ден. Нямахше защо да мисли за Джон Хенри, за болките му, за ударите му, нито за онова, което ще ѝ се случи, докато той умре. Нямахше защо да мисли какво пропуска и какво бе пропуснала досега. Нямахше смисъл да мечтае за приеми, на които няма да отиде, за хора, които няма да срещне, за децата, които никога няма да има. Животът ѝ бе предопределен. Такава бе съдбата ѝ, пътят ѝ, задълженията ѝ.

Избърса с ръка една сълза на бузата си и си наложи да вземе книгата, която бе до нея на леглото. Беше романът на Шарлот Брандън, купен на летището; книгите прогонваха тъкмо такива мисли, каквито я гнетяха сега. Докато ги четеше, в ума ѝ витаеха само техните оплетени

истории. Те бяха единственият ѝ пристан, и то от години. С тиха въздишка тя и този път отвори книгата благодарна, че Шарлот Брандън още успяваше да пише по два романа на година. Понякога Рафаела ги препрочиташе. Повечето от книгите ѝ бе чела поне по два-три пъти. Случваше се да ги чете на различни езици. Но сега бе прелистила едва две-три страници, когато телефонът иззвъня, вмъквайки се в света, където бе избягала от себе си.

— Ало?

Изненада се, че някой я търси. Майка ѝ вече трябваше да е в самолета, а от Сан Франсиско не ѝ се обаждаха никога, освен ако не станеше нещо много лошо. Сутринта се бе обаждала на Джон Хенри и сестрата ѝ каза, че той е добре.

— Рафаела?

В първия миг не позна гласа, после сърцето ѝ изведнъж заби силно.

— Да?

Той едва я чуваше.

— Аз извинявай помислих си... дали не бих могъл да те видя. Знам, че ми обясни всичко снощи, но просто си помислих дали не бихме могли да поговорим по-спокойно и... да бъдем само приятели.

Неговото сърце биеше също тъй силно, както и нейното. Ами ако каже, че не иска да го види? Изведнъж мисълта, че може да не я види никога вече, му се стори непоносима.

— Аз... Рафаела — тя не отговаряше и той се изплаши, че е затворила телефона. — Там ли си?

— Да.

Тя почти не можеше да говори. Защо правеше това? Защо ѝ се обаждаше сега? Тя се бе примирила със своите задължения, с отговорността си, защо трябваше да я измъчва така жестоко?

— Тук съм.

— Мога ли, можем ли... мога ли да те видя? Аз тръгвам за летището след няколко минути. Реших само да поспра и да те видя, ако може.

Наистина искаше само това. Да поговори с нея още веднъж, преди да хване последния самолет.

— Ти къде си? — смръщи тя вежди в учудване.

— Долу.

Каза го с такъв смутен и извинителен тон, че Рафаела се засмя.

— Тук, в хотела? — тя се усмихваше. Беше наистина смешен. Като малко момченце.

— Какво казваш?

— Алекс, не съм облечена.

Но това бе незначителна подробност. Изведнъж и двамата почувстваха, че той е победил. Макар само за няколко минути. Но бе победил.

— Какво от това? Все ми е едно, дори и да си загърната с пешкир Рафаела?

Дълго мълчание настъпи между тях, после той чу отдалеч, че се звъни на вратата на апартамента.

— Майка ти ли идва?

— Едва ли. Тя току-що замина за Буенос Айрес. Мисля, че ми носят вечерята.

След миг вратата на апартамента бавно се отвори и келнерът вкара в стаята тежка маса на колелца. Тя му даде знак, че ще разпише сметката, сложи подписа си и се върна към телефонния разговор.

— Какво да направим? Ти ли ще слезеш долу, или аз трябва да се кача горе и да чукам на вратата ти? Или да се маскирам като келнер? Какво ще кажеш?

— Алекс, стига — после гласът ѝ отново прозвуча сериозно. — Казах ти снощи всичко, което имах да казвам.

— Не, не си. Не ми обясни защо се чувстваш така...

— Защото обичам съпруга си — тя стисна очи, за да не се поддаде на чувството, което бе почнала да изпитва към него. — И нямам никакъв избор.

— Това не е вярно. Имаш много възможности. Всички ги имаме. Понякога не ги искаме, но те съществуват. Разбирам чувствата ти и ги уважавам. Но не можем ли поне да си говорим? Слушай, ще стоя до вратата. Няма да те докосна. Обещавам. Искам само да те видя. Рафаела... моля те!

Очите ѝ се изпълниха със сълзи, тя си пое дълбок дъх, за да му каже, че трябва да си върви, че няма право да постъпва така с нея, че не е честно, но внезапно, без сама да знае защо, тя кимна:

— Добре. Ела горе. Но само за няколко минути.

Като остави слушалката, ръката ѝ трепереше, чувстваше се така замаяна, че затвори очи.

Не бе успяла дори да облече нещо, когато на вратата се позвъни. Тя само пристегна пеньоара си и приглади коса. Беше я пуснала — дълга и тежка — на раменете си и сега изглеждаше много по-млада, отколкото с елегантния кок. Поколеба се доста дълго до вратата, преди да я отвори, и си каза, че все още може да не го пусне да влезе. Но вместо това отключи и остана неподвижна, загледана в красивия мъж на прага. Той също стоеше безмълвен, после тя отстъпи една крачка назад и му даде знак да влезе. На лицето ѝ нямаше усмивка, само сериозните ѝ очи го проследиха, като влизаше в стаята.

— Здравей! — гласът му бе нервен, а видът момчешки, докато стоеше до вратата, загледан в нея. — Благодаря, че ми позволи да се кача. Знам, че е малко неудобно, но трябваше да те видя.

Гледаше я и се чудеше защо всъщност бе дошъл. Какво щеше да ѝ каже? Какво можеше да ѝ каже, освен че всеки път, като я види, се влюбва все повече в нея? А когато не я виждаше, тя го преследваше като дух, без който не би могъл да живее. Но той просто кимна и каза:

— Благодаря.

— Няма защо — гласът ѝ бе много тих. — Искаш ли да хапнеш нещо?

Посочи огромната маса на колелца, но той поклати глава.

— Благодаря. Вечерях с племенницата си. Но не искам да прекъсвам твоята вечеря. Защо не седнеш да се храниш?

Тя само се усмихна.

— Вечерята може да почака.

След кратко мълчание Рафаела въздъхна и бавно пресече стаята. Погледна към улицата разсеяно и после се обърна към него:

— Алекс, съжалявам. Дълбоко съм трогната от твоите чувства, но не мога да направя нищо.

Гласът, който му говореше, бе сякаш глас на самотна принцеса, която винаги помни своите височайши задължения и съжалява, че не може да постъпи по друг начин. Всичко в нея бе аристократично — стойката ѝ, изражението, начинът, по който бе застанала. Дори в розовия сатенен пеньоар Рафаела Филипс бе царствена от главата до петите. Единствено острата болка, скрита в очите ѝ, му подсказваше, че тя е обикновено човешко същество.

— А какво ще кажеш за твоите чувства, Рафаела? Какво ще кажеш за себе си?

— Какво да кажа? Аз съм такава, каквато съм. И не мога да се променя. Съпруга съм на Джон Хенри Филипс. Вече почти петнайсет години. И трябва да живея като такава, Алекс. И винаги ще бъде така.

— И колко от тези години е бил той... в състоянието, в което е сега?

— Повече от седем.

— Това задоволява ли те? Да се убеждаваш, че изпълняваш едно задължение? Утеха ли е това за изгубената ти младост? На колко години си сега? На трийсет и две? Живееш по този начин, откакто си станала на двайсет и пет, Рафаела. Как можеш да правиш това? И да продължаваш.

В отговор тя бавно поклати глава, а очите ѝ преливаха от сълзи.

— Трябва да го правя. Това е всичко. Няма значение.

— Има значение, разбира се. Как можеш да говориш така? — той се приближи към нея и я погледна нежно. — Рафаела, става дума за живота ти.

— Но аз нямам избор, Алекс. Това е, което не разбираш. Вероятно начинът, по който майка ми живее, е по-добър. Може би в това е смисълът му. Така не съществуват изкушения. Никой няма възможност да се приближи достатъчно, за да те принуждава да правиш избор. И няма нужда да избираш.

— Съжалявам, че всичко е тъй болезнено. Но защо изобщо трябва да се прави избор? Защо трябва да говорим за всичко това сега? Не можем ли да бъдем просто приятели — ти и аз. Няма да искам нищо от тебе. Но можем да се срещаме като приятели, например да обядваме заедно.

Това беше илюзия и той го знаеше, Рафаела също.

— Според тебе колко може да продължи това, Алекс? Знам какво чувстваш, а ти знаеш, че и аз чувствам същото.

Нещо в сърцето му се преобърна при тези думи, искаше му се да я вземе в прегръдките си, но не посмя.

— Нима можем да забравим това, да се преструваме, че не съществува?

Лицето му говореше, че е невъзможно.

— Мисля, че трябва да го направим — после тя добави с тънка, смела усмивка: — Може би ще се срещнем отново след няколко години.

— Къде? В семейния ви дом в Испания, когато те заключат отново? Кого лъжеш Рафаела?

Алекс се приближи до нея, сложи леко ръце върху раменете ѝ, а тя вдигна към него огромните си и тъжни черни очи, които той тъй много обичаше.

— Рафаела, хората цял живот търсят любовта, желаят я, нуждаят се от нея, дирят я, но в повечето случаи не я намират. Ала понякога, много рядко, тя сама идва при тебе, хвърля се в ръцете ти, чука на вратата ти и казва: „Ето ме, вземи, аз съм твоя.“ А когато тя дойде, можеш ли да я изгониш? Да ѝ кажеш: „Не сега, може би по-късно.“ Как смееш да поемеш този риск, като знаеш, че тази възможност може да не се повтори никога?

— Да се възползвам от тази възможност понякога е лукс, който човек не може да си позволи. Точно сега аз не мога да си го позволя. Няма да бъде правилно и ти го знаеш.

— Не го знам. Ако си позволиш да ме обичаш, от какво ще лишиш съпруга си? Какво ще се промени за него в сегашното му състояние?

— Възможно е да се промени — очите ѝ не се отделяха от Алекс и неговите ръце бяха все още на раменете ѝ. Стояха един срещу друг в средата на стаята. — Много нещо може да се промени, ако стана безразлична към нуждите му, ако не следя дали получава необходимите грижи, ако се свържа с тебе и го забравя. Това би го убило. Не бих могла да го изоставя така.

— Никога не бих искал такова нещо от тебе. Никога. Нима не разбираш? Казах ти, че уважавам твоето отношение към него, уважавам това, което вършиш, и това, което си и което чувства. Всичко това го разбирам. Казвам ти само, че имаш право на нещо повече, както и аз. И не е нужно да се променя нищо между тебе и съпруга ти. Кълна ти се, Рафаела. Искам само да споделя с тебе нещо, което и двамата нямаме, а може би и никога не сме имали. Доколкото разбирам, ти живееш във вакуум. Аз също. При това — отдавна.

В болезнения поглед на Рафаела все още прозираше решението и.

— А откъде знаеш, че между нас може да има нещо, Алекс? Чувството ти може да е само илюзия, мечта. Ти не ме познаваш. Всичко, което си мислиш за мене, е просто фантазия.

Но сега той поклати глава и наведе устни нежно към нейните. За миг усети, че тя се вдървява, но ръцете му я обгърнаха тъй бързо и тъй здраво, че тя не можа да се отдръпне, а вече и не искаше. Вкопчи се в него, сякаш бе последният мъж, останал на земята, и цялото й тяло започна да пулсира със страст, каквата не бе изпитвала. После, задъхана, тя се отскубна от него и поклати глава, като се обърна настрана.

— Не, Алекс. Не! — изви лице към него с пламтящ поглед. — Не! Недей! Не ме изкушавай с това, което не мога да имам. Не мога и ти го знаеш — обърна се, с приведени рамене и очи, пълни със сълзи. — Моля те, отивай си!

— Рафаела...

Тя бавно обърна към него смутеното си лице, големите й очи изпъкваха на строго очертания й профил. А после той видя как тя сякаш се разтапя пред очите му. Пламъкът от погледа й изчезна, тя притвори клепачи за миг и пристъпи към него, ръцете й го обгърнаха, устните й жадно търсеха неговите.

— Скъпа моя, обичам те... обичам те...

Думите му бяха нежни, но настойчиви, а тя го притискаше към себе си и го целуваше с цялата си потискана повече от седем години любов. После, без да мисли, той смъкна розовия сатенен пеньоар от раменете й и коленичи целувайки тялото й, докато тя стоеше пред него като богиня, която той обожаваше от първия момент, от онзи, в който я бе видял разплакана на стълбите. Това бе жената, за която бе мечтал, от която се нуждаеше и в която се бе влюбил почти от пръв поглед. Той я държеше в ръцете си и я галеше, а Рафаела знаеше, че му се отдава с цялото си сърце. Дълго, дълго останаха там, целувайки се, докосвайки се, държейки се един за друг, милвайки телата си. Тя усети, че краката и се огъват, а той в миг я понесе в ръцете си, оставяйки розовия сатенен пеньоар на килима зад тях. Влезе бавно в спалнята и я постави на леглото.

— Рафаела?

Той произнесе името й като въпрос и тя бавно кимна, усмихвайки се колебливо, докато той изгаси лампата, бързо се съблече

и легна до нея.

Докосваше я жадно отново с уста и с ръце, а на Рафаела ѝ се струваше, че това не би могло да се случи, че не може да бъде истина, и с непознато досега влечение тя му се отдаде, тялото ѝ се извиваше, пулсираше и трептеше с желание, за каквото не би могла и да мечтае. Алекс ѝ отговаряше със същата жар, проникваше дълбоко в нея, до дъното на душата ѝ, ръцете им бяха преплетени, краката им сякаш принадлежаха на едно тяло, устните им не се разделяха, слети в безкрайна целувка, докато изведнъж дойде сублимният момент и двамата едновременно потръпнаха.

После останаха да лежат тихо един до друг на бледата светлина на лампата, а Алекс гледаше жената, която знаеше, че обича. Но в един миг почувства внезапно страх. Какво бе направил и какво щеше да прави тя сега? Нямаше ли да го намрази? Или всичко щеше да свърши? Но като видя, че от очите ѝ струи топлина, той се успокои, че това не е краят, а началото, и както я наблюдаваше, тя се наведе още по-близо до него, целуна го леко по устните и прекара ръка бавно по гърба му. Цялото му тяло гореше и той я целуна пак, а после легна настрани и я загледа.

— Обичам те, Рафаела — думите бяха казани тъй тихо, че само тя би могла да ги чуе, и леко кимна, а усмивката достигна до очите ѝ.
— Обичам те — повтори той и усмивката ѝ се разшири.

— Знам. И аз те обичам — тя говореше също тъй тихо и изведнъж той я притегли отново, стисна я здраво в ръцете си, за да не може никога да го напусне. Като че го разбра, защото го прегърна по-силно.

— Всичко е добре, Алекс... шшт... всичко е добре.

След няколко минути ръцете му започнаха отново да я гаят.

IX

— Рафаела? — прошепна той, опрян на лакът в леглото.

Не бе сигурен дали се е събудила. Но сега очите ѝ бавно се отвориха в светлината на ранното утро и първото, което видя, бе Алекс, наведен над нея с поглед, пълен с любов.

— Добро утро, мила моя.

Той я целуна и погали дългата ѝ копринена черна коса, която много приличаше на неговата. Изведнъж тя го видя ухилен и му се усмихна.

— За какво се смееш толкова рано сутринта?

— Мислех си, че ако някога имаме деца и косите им не са гарваново черни, ще си имаш големи неприятности.

— Така ли? Нима! — тя го погледна развеселена, а той ѝ кимна.

— Да, точно така — гледаше я замислено и само с един пръст чертаеше линия около гърдите ѝ и надолу през средата на тялото, където краката се съединяваха, и после мързеливо върна пръста обратно и очерта два кръга около гърдите ѝ. Спря за момент и я погледна въпросително. — Не искаш ли деца, Рафаела?

— Сега ли?

— Не. Искам да кажа изобщо. Просто си мислех дали... — той се поколеба, но реши да я попита. — Дали можеш?

— Мисля, че да — не искаше да издаде немоцта на Джон Хенри, затова не каза нищо повече, докато той я гледаше в лицето.

— Не си имала деца, защото не си искала, или... по други причини? — бе почувствал някак, че иска да бъде дискретна.

— По други причини.

— Просто си мислех — поклати глава той.

Тя се наклони към него и го целуна леко по устата. После внезапно седна в леглото ужасена, погледна часовника и се втренчи в Алекс с ръка върху устата си.

— Какво има?

— Господи... Току-що изпуснах самолета си.

Той се засмя, но съобщението не му направи впечатление.

— Аз изпуснах моя снощи. Всъщност — и усмивката му стана още по-широка — багажът ми все още е при портиера.

Но тя не го слушаше.

— Какво ще правя сега? Трябва да се обадя в авиокомпанията. Сигурна съм, че има и друг... Боже мой, когато Том отиде да ме чака на летището...

При тези думи Алекс се смръщи.

— Кой е Том?

Сега Рафаела се засмя.

— Шофьорът, глупчо.

— Добре. Във всеки случай можеш да се обадиш вкъщи и да им кажеш, че си изпуснала самолета. Кажи им, че ще вземеш — готвеше се да каже следващия, но изведнъж му дойде друга идея. — Рафаела... какво ще кажеш, ако... — той почти се страхуваше да го произнесе и бавно посегна към ръката ѝ. — Какво ще кажеш, ако останем до утре и прекараме уикенда тук заедно? Бихме могли.

— Не, не бихме могли. Очакват ме... Аз трябва...

— Защо? Нямаш никаква работа вкъщи. Ти самата ми го каза, а един ден или дори два няма да променят нищо. Кой знае кога ще можем да бъдем така свободни. Тук сме сами заедно, какво ще кажеш? Да останем до утре.

Той я притегли в обятията си, докато говореше, молейки се отговорът ѝ да бъде „да“. Тя се отдръпна бавно, лицето ѝ бе замислено, но изразяваше и колебание.

— Ще трябва да ги излъжа, Алекс. А пък ако...

— Ако нещо се случи — и двамата знаеха, че той има предвид Джон Хенри, — можеш да се върнеш със следващия полет. Няма да бъде по-различно, отколкото през седмицата, която прекара тук с майка си. Единствената разлика е, че сега ще бъдеш с мене. Моля те.

Изглеждаше нежен, с нещо момчешко в погледа, а Рафаела нямаше по-голямо желание от това да бъде в Ню Йорк с него, но тя имаше задължения — Джон Хенри... После изведнъж почувства, че този път трябва да направи нещо за себе си. Вдигна очи към Алекс и кимна. Изглеждаше изплашена, но развълнувана, а той нададе радостен вик:

— Скъпа моя, обичам те!

— Ти си луд.

— И двамата сме луди. Аз ще вляза да взема един душ, ти поръчай закуската, а след това ще излезем на разходка.

Не бяха помислили за неудобството да поръчат закуска за двама, затова тя поръча една огромна закуска, а когато я попитаха за колко души, тя веднага отговори:

— За един.

Съобщи на Алекс, както стоеше под душа, какво е направила и се загледа отново в тялото му с желание и възторг. Беше тъй висок, силен и красив, приличаше на статуя на млад гръцки бог.

— Какво гледате, мадам?

— Тебе. Ти си красив, Алекс.

— Сега вече знам, че си луда — после я погледна сериозно. — Обади ли се вкъщи?

Тя поклати глава като непослушна ученичка, а той стоеше неподвижен под душа и водата, която се стичаше по тялото му, събуждаше ново желание у нея. Не можеше да мисли за вкъщи сега. Домът ѝ в този момент не съществуваше. Не можеше да мисли за нищо друго, освен за Алекс.

— Защо не позвъниш сега, мила?

Тя кимна бавно и излезе. Докато стоеше до телефона, красотата на тялото му сякаш избледня. Изведнъж отново се почувства госпожа Джон Хенри Филипс. Каква лъжа да измисли? Телефонната централа се обади веднага и тя поиска да я свържат със Сан Франсиско. Само след миг сестрата вдигна слушалката и я уведоми, че Джон Хенри спи, в Сан Франсиско бе само седем часът и той още не се беше събудил.

— Добре ли е той?

Обзе я страх. Може би щеше да бъде наказана. Може би състоянието му щеше да се влоши сега и вината щеше да бъде нейна. Но бодрият глас на сестрата долетя веднага.

— Той е много добре. Вчера го изведохме навън с количката за един час. Мисля, че му беше приятно. След вечеря му почетох малко от вестника и после заспа веднага.

Значи нищо не се бе променило. Всичко, изглежда, бе така, както при заминаването ѝ. Обясни, че майка ѝ я е забавила в Ню Йорк, затова ще се върне в Сан Франсиско на другия ден. Изчака малко, сякаш очакваше сестрата да ѝ каже, че е лъжкия и проститутка, но нищо

подобно не стана, а тя бе сигурна, че майка ѝ в никакъв случай не ще се обади от Аржентина, така че нямаше основание да смята, че ще бъде уличена. Но тя чувстваше страшна вина и си мислеше, че не е възможно да не бъде разкрита. Каза на сестрата да уведоми Том да не я посреща на летището днес и че тя ще телефонира отново утре сутринта, за да им каже с кой полет ще пристигне. Никога в живота си не бе вземала такси от летището. Благодарни на сестрата, помоли я да съобщи на Джон Хенри, че се е обаждала и че е добре, после затвори телефона. Очите ѝ бяха тихи, а лицето сериозно.

— Случило ли се е нещо? — Алекс излезе от банята със сресана коса и хавлиена кърпа около кръста. Сега тя изглеждаше различна, не както преди няколко минути, когато ѝ каза да се обади вкъщи. — Какво се е случило?

— Нищо... Аз... просто им се обадох — тя наведе очи.

— Нещо не е в ред ли? — гласът му звучеше въпросително, а той изглеждаше смутен, но тя бързо поклати глава.

— Не, не. Той е много добре. Аз просто — погледна го отчаяно — просто се чувствам тъй виновна... Алекс трябва да се върна.

Когато седна до нея, думите им бяха един мъчителен шепот. Той остана неподвижен за миг, после обви раменете ѝ с ръка и я притисна към себе си.

— Добре. Ако това е желанието ти. Аз ти казах. Разбирам те. И винаги ще те разбирам.

В очите ѝ се четеше объркване, когато го погледна, и той отново я притегли към себе си.

— Добре, мила моя. Всичко е наред.

— Защо си толкова мил с мене? — и тя опря лице в голото му рамо.

— Защото те обичам. Казах ти го и снощи — той се усмихна и целуна косата ѝ.

— Но ти почти не ме познаваш.

— Глупости. Познавам те до върха на пръстите ти.

Тя се изчерви, но знаеше, че думите му имат друг смисъл, по-важен. И странно, макар че го познаваше от толкова кратко време, тя му вярваше. Той наистина я познаваше. По-добре от всеки друг. Дори от съпруга ѝ.

— Ще ми се разсърдиш ли много, ако се върна днес? — в гласа ѝ звучеше съжаление и тя дълго и тихо въздъхна.

— Не. Много ще съжалявам. Но няма да ти се разсърдя. Ако смяташ, че трябва да постъпиш така, добре.

— А ти какво ще правиш? Ще идеш при майка си или при сестра си?

— Не, майка ми е в Бостън, Кей — във Вашингтон, а племенницата ми има много планове за уикенда. Ще се върна вкъщи. Може би със същия полет, ако намерим места едно до друго. Съгласна ли си?

Тя кимна.

— Добре — той се изправи бавно. — Тогава обади се в авиокомпанията. Аз ще се избърсна в това време.

Той се върна в банята и затвори вратата, а тя остана на мястото си, чувствайки, че се е отказала от единственото нещо на света, което желае. Да бъде с Алекс. Заедно. Двамата. Сами. Тя поседя още няколко минути, после отиде до затворената врата и почука леко.

— Може ли да вляза?

Той отвори вратата и я погледна с усмивка, която отново ѝ говореше, че я обича.

— Разбира се, глупавичката ми. Няма нужда да питаш. Обади ли се в компанията?

Тя поклати плахо глава.

— Не искам.

— Защо? — усети как сърцето му бие, докато очакваше отговора и.

— Защото не искам да се връщам още.

Приличаше на малко момиче, застанала там — дългата и коса, разрошена от снощи, се спускаше върху раменете ѝ.

— Искам да остана тук с тебе.

— Искаш ли? — той не можеше да сдържи усмивката си, остави самобръсначката и я прегърна с една ръка, а с другата грабна една кърпа, за да избърше сапуна от лицето си. — Нищо не може да ме зарадва повече от това.

Целуна я дълго и силно и я отнесе отново в леглото. Мина половин час, докато свърши любовната им игра, и пристигна келнерът.

Седнаха да закусват заедно, след като келнерът си бе отишъл, тя в своя розов сатенен пенъоар, а той — загърнат с пешкир. Щастливи и усмихнати, започнаха да правят планове как да прекарат деня. Като си разделяха бърканите яйца, изглеждаха така, сякаш винаги са били заедно.

— После искам да се кача до върха на „Емпайър Стейт Билдинг“, да ям топли кестени и да се пързаям с кънки.

Той ѝ се изсмя.

— Говориш също като моята племенница. И тя обича да се пързая на кънки.

— Тогава можем да идем заедно. Но първо искам да се качим на „Емпайър Стейт Билдинг“.

— Рафаела! — въздъхна той, като допиваше кафето си. — Сериозно ли говориш?

— Напълно. Никога нямам възможност да правя такива неща.

— Мила моя! — той се наведе през масата да я целуне. — Ти си най-красивата жена, която съм виждал.

— Тогава ти си сляп и луд и аз те обичам.

Но си помисли, че може би тя е лудата. Това бе истинска лудост. А най-голямата лудост бе, че не се струваше, че го е познавала цял живот.

Заедно измислиха сценарий, според който Рафаела трябваше да изиска от портиера да изпратят горе багажа на Алекс, и когато пиколото го донесе, Алекс се облече, а Рафаела се изкъпа. Стояха един до друг в голямата гардеробна, нареждаха дрехите си, бърбеха и всичко много приличаше на меден месец, както тя му каза, когато отиваха към центъра. Той послушно я заведе до върха на „Емпайър Стейт Билдинг“, на обед в ресторант „Плаза“ и после на разходка с файтон из парка. Прекараха два часа сред чудесата на музея „Метрополитън“; попаднаха в разгара на търг за френски антикварни предмети. След това, щастливи, спокойни и доста изморени, пресякоха улицата към хотел „Карлайл“ и се качиха с асансьора в нейната стая. Тя се прозя, докато събличаше палтото си и го закачаше в гардероба, а Алекс, свалил сакото и обувките си, вече лежеше в леглото, протегнал ръце към нея.

— Не знам как си ти, мила, но аз съм направо изтощен. Мисля, че не съм правил толкова неща в един ден, откакто бях момче.

— И аз също.

Изведнъж ѝ се прииска да го заведе в Париж, и в Барселона и Мадрид, където можеше да му покаже своите любими места. Искаше ѝ се още да го заведе в Санта Еухения, да му покаже къде е прекарала всичките си лета и да идат на гости на децата, които толкова обичаше. Понякога усещаше нещо странно, когато си спомняше за тях. Децата, на които бе разказвала приказки в началото, когато се омъжи, вече бяха почнали да се женят и да имат свои деца. Това я караше да чувства, че е остаряла и че нещо важно в живота я е подминало.

— Какво си мислеше преди малко?

За миг бе забелязал отново тъгата да се връща в очите ѝ.

— Мислех си за Санта Еухения.

— Какво по-точно? — продължаваше да я разпитва той.

— Мислех за децата там Алекс... нямаш представа колко ги обичам.

Той ѝ заговори с уверен, тих глас и улови ръката и.

— Един ден ще имаме наши деца.

Тя не каза нищо. Не обичаше да се разисква този въпрос. Беше се отказала да мисли по него още преди четиринайсет години.

— Няма значение.

— Има значение. При това голямо. И за двама ни. Аз много исках да имам деца с жена си.

— Тя ли не можеше?

Рафаела очакваше отговора му с надежда и любопитство, като че и това можеше да бъде нещо общо между тях, като че и двамата бяха ограбени от съдбата по един и същ начин.

— Не — той поклати глава и погледна замислено. — Би могла да има, но не искаше деца. Странно е, че по различно време човек гледа различно на много неща в живота. Ако сега срещнеш такава жена, не мисля, че бих могъл да я обичам. Надявах се, че ще мога да убедя Рейчъл. Но не успях. Беше прекалено отдадена на работата си. Сега, като се връщам назад, мисля, че е по-добре, че нямахме деца.

— С какво се занимаваше тя?

— Беше адвокатка — това направи впечатление на Рафаела, а той я целуна леко по устните. — Но не беше истинска жена, Рафаела, не гледай така.

— Ти ли я напусна?

Той поклати глава пак.

— Не, тя ме остави.

— Заради друг мъж?

— Не — той се усмихна без горчивина. — Заради работата си. Това я интересуваше повече от всичко. Винаги. И по-добре, че нещата между нас се развиха така.

Лежаха един до друг като стари приятели, като отдавнашни любовници и Алекс се усмихна.

— Постигна ли голям успех?

— Навярно.

Тя бавно кимна.

— Понякога ми се иска и аз да бях успяла. Но единственото нещо, което мисля, че бих правила добре, не се осъществи, а всичко останало... не знам какво бих могла да правя.

— Ти разказваш приказки на децата.

— Това едва ли е занимание за цял живот — усмихна се тя смутено.

Той я наблюдаваше тихо и ѝ припомни нещо, което майка му бе казала: „Защо не напишеш тези приказки? Би могла да съчиняваш детски книги, Рафаела.“

Очите ѝ светнаха за миг, като преценяваше тази идея, но той отиде при нея и я взе в ръцете си.

— Надявам се, знаеш, че дори и нищо друго да не правиш, освен да ме обичаш, ще бъде достатъчно.

— Мислиш ли? Няма ли да ти бъде скучно? — каза тя наистина разтревожена.

— Никога. Това е смешно. През целия си живот съм бил заобиколен от амбициозни жени, жени с професии, с най-различни кариери. Не допусках, че мога да разбера друг тип жена. И изведнъж съзнавам, че това, което винаги съм искал, е жена като тебе. Не искам да влизам в схватки, да се състезавам, да водя битки за по-голяма кариера. Искам просто да бъда такъв, какъвто съм, и да живея с някого, когото обичам, топъл и нежен, и интелигентен, с когото да ми е приятно да бъда... — той допря лице до врата ѝ. — Знаеш ли, изглежда, че ми е нужен някой точно като тебе.

Тя го изглежда дълго, после наклони глава настрана.

— Знаеш ли кое е странното? Точно сега имам чувството, че това е моят живот. Тук. С тебе. Като че ли никога нищо друго не е съществувало, сякаш животът ми в Сан Франсиско дори не е действителен. Не е ли странно?

Тя изглеждаше озадачена и той нежно докосна лицето ѝ, преди да я целуне по устните. После се отдръпна от нея бавно с тънка усмивка.

— Не. Всъщност не ми се вижда никак странно.

Той отново я прегърна и жадно я целуна, докато нейните ръце леко докоснаха бедрата му.

Х

Гласът на стюардесата монотонно и сякаш безконечно обявяваше, че пристигат в Сан Франсиско, и Алекс усети, че го обхваща някакво потискащо чувство, докато самолетът бавно кацаше. Двата дни, които прекараха заедно, бяха толкова прекрасни, толкова идилични. Предната вечер бяха излезли да вечерят навън, после бяха отишли да чуят Боби Шорт, както бе първоначалната му идея, и тя остана във възторг. След това бяха седели и разговаряли почти до четири часа. Любеха се, а после лежаха един до друг и си разказваха един на друг — всеки за своя живот. Когато слънцето изгря в неделя сутринта, тя знаеше вече всичко за Рейчъл, за майка му, за сестра му. Тя му разказа за своя баща, за Жулиен — брат ѝ, който бе умрял на шестнайсет години при игра на поло, за брака си с Джон Хенри — в началото и сега. Струваше им се, че винаги са били заедно, че са предопределени един за друг. А сега се връщаха в Сан Франсиско и той трябваше да я остави да си иде, поне за известно време. Трябваше да се задоволява с броените часове, които тя можеше да му даде, когато успее да се измъкне от другия си живот в къщата на съпруга си. Това бяха разисквали предната нощ.

— Какво мислиш? Изглеждаш ужасно сериозна — той я погледна нежно, когато вече се готвеха да кацнат. Не бе трудно да разбере, че и тя чувства същата тъга. Няколкото дни заедно сякаш бяха траяли цял живот, а сега отново всичко щеше да се промени. — Добре ли си?

Погледна го тъжно и поклати глава.

— Мислех си само...

— За какво?

— За нас. Как ще бъде отсега нататък.

— Всичко ще се уреди.

Той говореше в самото ѝ ухо, с тихия, интимен тон, който тя така обичаше, но сега едва поклати глава.

— Не, няма да се уреди.

Взе ръката ѝ в своята и я задържа, търсейки очите ѝ, но онова, което видя в тях, не му хареса. Допускаше, че отново е обзета от чувството за вина, и това можеше да се очаква сега, когато приближаваха дома. По-трудно щеше да ѝ бъде да се отклони от задълженията си тук. Но то не бе и нужно. В живота ѝ щеше да има място и за двамата мъже.

— Алекс... — потрепери гласът ѝ — не мога да го направя.

Когато погледите им се срещнаха, нейните очи се изпълниха със сълзи.

— Какво искаш да кажеш?

Старяеше се да победи собствения си страх и да запази поне външно спокойствие въпреки нейните думи.

— Не мога.

— Точно сега няма нужда да правиш абсолютно нищо, освен да се отпуснеш — каза той с най-добрия си професионален глас, но не успя да я успокои, тъй като сълзите продължаваха да се стичат по страните ѝ и да капят бавно върху стиснатите им ръце. — Всичко ще можем да обмислим по-нататък, постепенно.

Но тя отново поклати глава и следващите ѝ думи бяха само шепот:

— Не... сбърках... не мога да го направя, Алекс не тук. Не в същия град, където е той. Просто не е редно.

— Рафаела, недей — дай си малко време да се приспособиш.

— Към какво? — за момент изглеждаше сърдита. — Че изневерявам на съпруга си?

— Това ли те безпокои?

Тя поклати отново глава и очите ѝ го молеха да я разбере.

— Какво мога да направя?

— Почакай. Опитай се да живееш с нашата радост. Бъди справедлива и към него, и към себе си. Това е, което искам за всички ни — тя кимна бавно и той стисна ръката ѝ в своята. — Ще се опиташ ли?

Стори му се, че измина цяла вечност, докато тя отговори:

— Ще се опитам.

Самолетът кацна само миг по-късно и когато спря, две стюардеси се явиха незабавно. Едната носеше коженото ѝ палто. Рафаела стана тихо и го облече, без да показва, че мъжът, който седи

редом, има някакво значение за нея. Взе пътната ся чанта, закопча палтото си и кимна. Само очите ѝ казаха „Обичам те“, когато тръгна, и подир малко изчезна през задния изход както преди. Вратата бе затворена след излизането ѝ и Алекс усети, че го обзема чувство на самота, неизпитвано досега. Изведнъж му се стори, че всичко, на което държи, му е откраднато, и тръпка на ужас премина през него. Ами ако не я види никога вече? Стараеше се да се освободи от чувството на страх, докато чакаше да слезе заедно с другите пътници. После, като насън, се отправи към лентата за багажа, за да прибере чантите си. Забеляза дългата черна лимузина, която чакаше пред сградата, и шофьора, дошъл при пътниците, за да прибере багажа ѝ. Алекс излезе от аерогарата бързо, с чанти в ръце, и спря за миг да погледне към дългата черна кола. Отражението на ярката светлина в прозореца я скриваше от погледа му, но той стоеше като закован, а Рафаела, сякаш почувствала това, натисна копчето и един от задните прозорци бавно се смъкна надолу. Погледна към него с вълнение, сякаш искаше по някакъв начин да го докосне отново. Очите им се срещнаха и после, като че ли слънцето бе отново изгряло за тях, той ѝ се усмихна нежно, обърна се и тръгна към гаража. В сърцето си той шепнеша „утре“, но се надяваше, че ще бъде „довечера“.

XI

Беше почти осем и четвърт, той седеше в кабинета си и леко потрепваше с крак. Бутилката с вино стоеше отворена до сиренето и плодовете, които бе подредил на масата, огънят светеше и пращеше, музиката свиреше, а той се чувстваше като съсипан. Бе казала, че ще дойде след седем и половина, но не бяха се чували цял ден и сега се чудеше дали поради някаква причина ѝ бе невъзможно да излезе. Когато му се бе обадила предната вечер, му се стори, че е самотна като него, и цялото му същество се разтапяше от желание да я вземе в ръцете си. Сега седеше, гледаше смръщен към огъня и продължаваше да се чуди дали не се е случило нещо, но скочи изведнъж, когато иззвъня телефонът.

— Алекс?

Сърцето му заби бързо, после прескочи един удар от разочарование. Не беше Рафаела, а Кей.

— О, здравей.

— Какво има? Звучиш ми притеснен.

— Не, просто съм зает — не беше в настроение да разговаря с нея.

— Работиш ли?

— Нещо такова... не, нищо... няма значение. Какво има?

— Господи! Просто да побъбрим. Искях да поговорим за Аманда.

— Случило ли се е нещо?

— Слава богу, още не. За щастие аз разбирам по-добре децата на нейната възраст, отколкото ти. Тези сто долара, които си ѝ дал, Алекс. Няма да я бъде.

— Какво искаш да кажеш? — лицето му се изопна, като слушаше сестра си.

— Искам да кажа, че тя е на шестнайсет години, и единственото, за което деца на тази възраст харчат пари, са наркотици.

— Тя каза ли ти защо ѝ дадох парите? Впрочем ти как разбра? Мислех, че това е наша малка тайна.

— Няма значение как съм разбрала. Преглеждах някои нейни неща и ги намерих.

— Боже мой, какво правиш с това дете, Кей, претърсваш ли я?

— Не може да се каже. Но ти забравяш колко деликатно е моето положение. Не искам да държи наркотици в моя дом.

— Говориш за нея като за някой стар наркоман.

— Глупости. Но ако я оставя, тя ще държи вкъщи кутия цигари с марихуана, както ти и аз държим уиски.

— А някога казала ли си ѝ просто, че не бива да прави това?

— Разбира се. Но ти наистина ли мислиш, че децата правят каквото им се каже?

Пълното неуважение към дъщеря ѝ го подлудяваше и чувстваше, че ще експлодира, като слушаше инсинуациите в гласа на сестра си.

— Мисля, че отношението ти към нея е възмутително. Мисля, че тя е момиче, на което може да се вярва. А парите ѝ дадох, за да може да ходи на пързалката в Рокфелеровия център. Каза ми, че често се пързала с кънки, но ходи на Уолман Ринк в парка. Не знам дали го съзнаваш, но детето може да бъде убито, влизайки или излизайки от Централния парк. Като неин вуйчо бих искал да плащам пързалката ѝ за кънки. Не можех да си представя обаче, че ще ѝ вземеш парите, иначе бих уредил въпроса по друг начин.

— Защо не ме оставиш да се занимавам сама с дъщеря си, Алекс?

— Защо не си признаеш, че като майка си невъзможна? — гласът му ехтеше в стаята и страшно му се искаше да може да направи нещо за детето. — Искам да позволиш на Аманда да запази тези пари.

— Пет пари не давам какво искаш ти. Изпратих ти чек на същата сума днес.

— Аз сам ще обсъдя този въпрос с Аманда.

— Не си прави труда, Алекс — каза Кей с леден глас. — Аз проверявам писмата ѝ.

Сигурен бе, че Аманда, когато е отговаряла на въпросите на Кей, е изпитвала същото чувство на отчаяние, каквото изпитваше той сега.

— Ти си злобна кучка, знаеш ли това? И нямаш никакво право да измъчваш детето.

— А ти кой си, за да съдиш как се отнасям с дъщеря си? Ти нямаш деца, дявол да те вземе. Какво разбираш ти от тези неща?

— Може би нищо, сестро. Може би абсолютно нищо. И може да нямам деца, уважаема конгресменке Уилард. Но ти уважаема госпожо, нямаш сърце.

Тя му затвори телефона и в същия момент той чу звънеца на входната врата и се усети завъртян във водовъртеж от емоции. Беше Рафаела. Знаеше това. Все пак бе дошла. Сърцето му изведнъж трепна, но още не бе забравил разговора със сестра си за Аманда и знаеше, че трябва да поговори лично с момичето. Спусна се, но стълбите от кабинета си до входната врата, отвори я широко и остана за миг загледан в Рафаела — щастлив, объркан и малко тревожен.

— Безпокоях се да не се е случило нещо.

Тя поклати глава, без да продума, но усмивката ѝ говореше вместо нея, когато внимателно прекрачи вътре. Като затвори вратата зад гърба ѝ, Алекс я грабна в прегръдките си и я притисна силно.

— Мила моя, колко ми липсваше. Добре ли си?

— Да.

Малката думичка потъна между коженото и палто и неговото тяло, както я бе прегърнал. Носеше палтото от рис, същото, с което бе облечена в онази нощ, на стълбите. Сега тя го прегърна, притисна го към себе си, а той забеляза, че в очите ѝ има тъга и умора. Бе оставила бележка в спалнята си, че излиза да се разходи и да навести приятели. Така прислужниците нямаше да изпаднат в паника и да се обадят в полицията, като видят, че не се връща веднага след разходката. Те винаги се бояха от нейните вечерни разходки, а Джон Хенри би се ужасил, ако знаеше.

— Днешният ден ми се стори безкраен. Чаках и чаках, и чаках, а всеки час ми изглеждаше като два дни.

— И аз така се чувствах в кантората. Ела — той я хвана за ръка и я заведе до стълбището. — Искам да ти покажа горния етаж.

Като минаваха през къщата, тя забеляза, че всекидневната е празна, но пък уютът на спалнята и на кабинета му ѝ хареса много. В двете стаи имаше мебели, тапицирани със светъл вълнен плат или мека кожа, имаше огромни растения и безброй етажерки с книги. В спалнята гореше буен огън и Рафаела се почувства изведнъж като у дома си.

— Алекс, толкова е хубаво! И тъй удобно и топло — бързо свали тежкото кожено палто и се сви до него на пода край камината, върху дебелия бял килим; пред тях на ниска стъклена масичка бяха виното, сиренето и пастетът, които бе купил за нея, като се прибираще вкъщи.

— Харесва ли ти?

Огледа се щастлив наоколо. Когато купи къщата, той сам се погрижи и за обзавеждането.

— Прекрасно е.

Тя се усмихна, но бе странно тиха и той усети отново, че нещо не е в ред.

— Какво има, Рафаела? — гласът му бе толкова нежен, че очите ѝ се изпълниха със сълзи. Сред приятното бърбене за къщата му той бе почувствал от първия момент, че тя е дълбоко смутена. — Какво не е в ред?

Рафаела затвори очи за миг, после ги отвори пак и инстинктивно потърси ръката на Алекс.

— Не мога да правя това, Алекс... Просто не мога. Исках смятах, че ще мога. Бях планирала всичко, как ще прекарвам деня с Джон Хенри, а вечер ще се измъквам „на разходка“ и ще идвам тук, за да бъда с тебе. И когато обмислях това — тя се усмихна тъжно отново, — сърцето ми трептеше. Чувствах се млада и развълнувана, и щастлива като... — тя поспря, гласът ѝ едва се чуваше, очите ѝ бяха влажни. — ... като младоженка. — Погледът и се отмести към огъня, но ръката ѝ остана в неговата. — Но аз нямам нито едно от тези качества, Алекс. Не съм вече млада, поне не съвсем. И нямам право на такова щастие, не с тебе. И не съм младоженка. Аз съм омъжена. И съм отговорна за един много болен човек — гласът ѝ укрепна и тя оттегли ръката си от неговата. — Не мога да идвам повече тук, Алекс.

И сега, както бе обърната към него, тонът ѝ стана категоричен.

— Какво те накара да промениш решението си?

— Завръщането вкъщи. Това, че го видях. Че си припомних коя съм.

— А мене напълно ли ме забрави?

Прозвуча патетично в собствените му уши и му бе неприятно, че го каза, но това чувстваше. Животът му нанасяше тежък удар. Не му бе съдено да има жената, която така отчаяно искаше.

Ала тя взе ръката му, доближи я нежно до устните си и я целуна, поклащайки глава.

— Не съм те забравила, Алекс — и добави: — Нито ще те забравя някога.

Едва произнесе тези думи и се изправи, за да си тръгне. Той остана седнал известно време и я наблюдаваше, искаше да я спре, да се бори с нея, но знаеше, че не може да направи нищо. Бе искал да се любят пак, да говорят, да прекара нощта с нея... да прекара живота си с нея. Сега бавно се изправи.

— Искам да знаеш нещо, Рафаела — той простря ръце и я притисна в обятията си. — Обичам те. Ние почти не се познаваме, но въпреки това знам, че те обичам. Искам да си идеш у вас, да помислиш върху това, което правиш, и ако промениш решението си, дори само за миг, искам да се върнеш тук. Другата седмица, другия месец или другата година. Аз ще бъда тук.

Той я задържа дълго в прегръдката си, като се чудеше кога ли ще я види пак. Не можеше да понесе мисълта, че това може да не стане никога.

— Обичам те. Не го забравяй!

— Няма — сега от очите ѝ се стичаха сълзи. — Аз също те обичам.

После слязоха по стълбите, като че ли чувстваше, че няма смисъл да остават повече в къщата. Би било много болезнено и за двамата. Той с ръка върху раменете ѝ, тя със сълзи в очите — така стигнаха до дома ѝ. Обърна се само веднъж на прага, помахаше му и изчезна.

XII

През следните два месеца Рафаела се движеше като под вода. Всяка нейна стъпка сякаш бе затруднена, тежка, бавна. Не можеше да се движи, не можеше да мисли, не можеше да ходи, дори едва говореше със съпруга си, който най-сетне започна да се чуди какво може да се е случило в Ню Йорк. Някаква ужасна, неприязнена сцена с майка ѝ, някакъв семеен спор или кавга. Изминаха седмици, докато той се реши да повдигне въпроса, но Рафаела се направи, че почти не го е чула.

— Да не се е случило нещо с майка ти, моя малка? Да не е настоявала да прекарваш повече време в Испания?

Напразно търсеше отговор и не можеше да си представи какво бе предизвикало болката, която виждаше в очите на Рафаела.

— Не, не... няма нищо.

Значи имало е нещо. Но какво?

— Да не е болен някой?

— Не — усмихна се тя храбро. — Никой. Просто съм много уморена, Джон Хенри. Но това не бива да те тревожи. Трябва да излизам повече на въздух.

Но дори безкрайните разходки не ѝ помагаха. Напразно ходеше от единия край на Пресидио до другия, отиваше до малкото езеро при двореца на изящните изкуства и чак до брега на залива, а после се изкачваше нагоре по хълма. Но колкото и да бе изморена, колкото и да бе задъхана, колкото и да бе изтощена, колкото и да се насилваше, не можеше да го забрави. Без да иска, и денем, и нощем се чудеше какво ли прави той, дали е добре, щастлив ли е, дали работи, или е в хубавата си малка къща на улица Вайео. Всеки час на деня ѝ се искаше да знае къде е той. И въпреки това знаеше, че по всяка вероятност никога вече няма да го види, да го докосне, да го прегърне. Тази мисъл разкъсваше душата ѝ, докато болката, която изпитваше, стана толкова силна, че тя сякаш се вцепени, погледът ѝ загуби жизнеността си.

В Деня на благодарността тя бе при Джон Хенри, но се движеше като робот, очите ѝ бяха унили и вгледани далече.

— Още малко пуйка, Рафаела?

— М-м?

Тя го погледна, сякаш не разбираше какво бе казал. Една от прислужниците стоеше до нея с платото с пуйка и се стараеше напразно да привлече вниманието ѝ, докато Джон Хенри най-после се бе обадил. По случай празника вечеряха заедно в неговата спалня, сервираха яденето им върху подноси, за да може той да остане в леглото си. През последните два месеца здравето му се бе леко влошило.

— Рафаела?

— Да? О... не... съжалявам...

Тя погледна встрани и поклати глава, после остана седнала до него и се опитваше да поведе някакъв разговор, но тази вечер той бе много изморен. Половин час след вечерята брадичката му се наклони полека към гърдите, клепачите му се затвориха и той леко изхърка. Сестрата, застанала до него, внимателно отстрани подноса и го смъкна по-надолу в леглото, като даде знак на Рафаела, че би могла да си тръгне. Бавно, бавно Рафаела премина безкрайния коридор до своите стаи, изпълнена с мисли за Алекс, и после като хипнотизирана отиде до телефона. Не биваше да върши това, знаеше го. Но можеше да му се обади, за да го поздрави за празника. Имаше ли нещо лошо в това? Имаше. Защото онова, което трябваше да прави, бе да го избягва — и тя го правеше. Знаеше, че дори звукът на гласа му, погледът му, допирът му, всичко можеше да я оплете отново в същата прекрасна паяжина, от която така се бе старала да избяга. Заради честта си, заради чувството си за дълг се бе старала отчаяно, но сега, като избираше неговия номер, разбра, че не е успяла. Не искаше да бъде далеч от него нито минута повече. Не можеше. Просто не можеше. Сърцето ѝ биеше, докато стоеше край телефона. Струваше ѝ се, че чака цяла вечност, но след като вече бе набрала номера, нямаше да затвори.

— Ало.

Той не позна гласа ѝ за миг, но после очите му изведнъж се разшириха и изглеждаше така, сякаш може да изпадне в шок.

— О, боже!

— Не — усмихна се тя леко, — това съм аз. Обаждам ти се да те поздравя за празника.

Настъпи кратка пауза.

— Благодаря — гласът му звучеше напрегнат. — Как си?

— Аз... аз съм много добре — после изведнъж реши да му каже. Нямаше значение дали той е променил решението си, дали я обича още, дали бе срещнал друга. Тя трябваше да му каже. Макар и само този път. — Аз... не съм добре беше ужасно... не мога — дъхът ѝ почти спря при спомена за болката и пустотата на последните два месеца. — Не мога да живея така повече. Не мога да понасям... Алекс...

Без да иска, тя бе започнала да плаче — от мъка и от облекчение. Поне говореше отново с него. Дори и светът да се провали, щеше да ѝ бъде все едно. От месеци не се бе чувствала толкова щастлива.

— Къде си? — гласът му бе развълнуван.

— Вкъщи съм.

— Ще те чакам на ъгъла след пет минути.

Готвеше се да му каже „не“, да му каже, че не може да върши това, но нямаше вече сили да се бори. И не искаше. Тихо кимна с глава и отрони:

— Ще бъда там.

Тя влезе в банята, напръска лицето си със студена вода, избърса се бързо с една голяма хавлиена кърпа, прокара гребена през черната си коса, отвори гардероба, грабна палтото от рис и буквално изхвърча от стаята си надолу по стълбите и излезе навън. Този път не остави никаква бележка, никакво обяснение, а и не знаеше колко ще се забави, може би пет минути, може би час. Но Джон Хенри нямаше нужда от нея точно сега. Той спеше, имаше си медицински сестри, прислуга, лекари, а само веднъж тя искаше нещо повече, нещо много повече. Намери го, като тичаше бързо към ъгъла, с развята черна коса, с разтворено палто, с полуусмивка, която изведнъж се появи на устните ѝ, и с блясък в очите, невидан от месеци. Като зави зад ъгъла, тя го видя изведнъж — с тъмни панталони и дебел пуловер, с разрешена коса, с блеснали очи и леко запъхтян. Тичаше към нея така бързо и я грабна в ръцете си с такава сила, че почти се сблъскаха и едва не паднаха. Той притисна устни към нейните и двамата останаха така безкрайно дълго. Това бе страшно рисковано — там, на ъгъла, — но за

щастие никой не ги видя и за първи път в живота си Рафаела дори не се интересуваше.

Като по мълчаливо съгласие след няколко минути те тръгнаха бавно към неговата къща и когато той затвори леко вратата зад тях, Рафаела се огледа и въздъхна дълбоко.

— Добре дошла къщи.

Не ѝ каза веднага колко му бе липсвала. Запази това за по-късно, когато лежаха един до друг на неговото легло. Като че ли през тези два месеца и двамата бяха живели в преддверието на ада, полуживи, полусъществуващи сред вцепенение и постоянна болка. Двата месеца бяха сред най-лошите дни на живота ѝ, които Рафаела можеше да си спомни. За Алекс бе почти същото, но сега му се струваше, че то изобщо не се е случвало, че никога не са били разделени и никога вече няма да бъдат. Искаше да я попита какво ще стане отсега нататък, но не посмя. Реши просто да се радва на щастливите минути и да се моли тя да е готова на нещо повече от това, което бяха имали през последните два месеца.

— Честит Ден на благодарността, скъпа.

Той я притегли в обятията си още веднъж и още веднъж се любиха. Минаваше десет часът, когато той най-после се сети, че е оставил пуйка да се пече във фурната. Беше се пекла един час повече, но когато слязоха в кухнята да видят какво е станало, и на двамата им беше все едно. Рафаела бе облякла неговия халат, а Алекс — джинси и риза; така ядоха, говориха и се смяха. Бе истинско завръщане у дома и за разлика от първата ѝ празнична вечеря този ден, сега Рафаела яде, като че ли не бе яла от години.

— А работата ти? Върви ли добре?

Изглеждаше щастлива, както бяха седнали, усмихваше се като спокойно, радостно дете.

— Не бих казал — погледна я той срамежливо. — Ако имах работодател, сигурно щях да изгубя мястото си през тези два месеца.

— Не ти вярвам, Алекс.

— Истина е. Не можех да се съсредоточа върху нищо.

Тя като че ли веднага отрезня.

— Нито пък аз — погледна го пак и очите ѝ се разнежиха, — освен върху тебе. Сякаш ме бе обзела някаква лудост и не ме оставяше.

— А ти искаше ли да те остави?

— Да. Поне за да спре болката. Беше — тя погледна встрани, смутена, — беше ми много трудно, Алекс. Борех се със съвестта си от последния път, когато те видях.

— И какво се случи тази вечер? Какво те накара да се обадиш?

— Не можех да понасям повече. Почувствах, че ще умра, ако не говоря с тебе веднага.

Той кимна — това чувство му бе много добре познато. После се наведе през масата и я целуна.

— Благодаря на бога, че се обади. Не мисля, че бих издържал дълго. Толкова исках да ти се обадя. Сто пъти вземах телефона в ръката си. Два пъти дори набрах номера, но ти не отговори и аз затворих. Господи, мислех, че ще полудея.

Тя кимна с мълчаливо разбиране и като я гледаше, той реши да направи и следната стъпка.

— А сега?

Това бяха страшни думи, но той трябваше да я попита. Трябваше да знае рано или късно, а искаше да знае още сега.

— Знаеш ли какво исках да правиш сега, Рафаела? — оставяше отговора на нея, но той бе вече решил, че няма да я пусне да си отиде тъй лесно този път. Не след всичко, което и двамата бяха преживели. Но сега не бе нужно да воюва с нея. Тя му се усмихна кротко и нежно докосна ръката му.

— Ще правим онова, което трябва да правим... да бъдем заедно колкото можем повече.

Той остана загледан в нея, сякаш се страхуваше да повярва това, което току-що бе казала.

— Сериозно ли говориш?

— Да. А ти исках ли ме още? Така, както преди?

Това, което той направи сега, бе отговорът на въпроса ѝ. Грабна я от стола, взе я в ръцете си с такава сила и страст, че тя едва дишаше.

— Алекс!

— Това отговаря ли на въпроса ти? — в очите му изведнъж лумна огън, те засияха от радост и вълнение. — Боже мой, как те обичам, моя жена. Да, искам те. Обичам те. Имам нужда от тебе. И ще приема всичко, което предложиш, за да бъдем заедно колкото е възможно повече, без да нараняваме тебе или... или...

Тя кимна. Той не искаше да споменава името на Джон Хенри.

— Всъщност — Алекс се изправи внезапно, пресече кухнята, отвори едно чекмедже и извади оттам един ключ. Върна се бавно, взе ръката ѝ и внимателно сложи в нея ключа. — Това е ключът от къщата, скъпа. Искам да идваш винаги когато можеш и да стоиш колкото искаш, независимо от това дали аз съм тук, или не.

Очите ѝ се изпълниха със сълзи, той я притегли нежно към себе си и след няколко минути отново бавно се качиха горе. Тя имаше ключ от къщата в джоба на халата му, а в очите ѝ грееше усмивка, каквато не бе се явявала досега. И никога в живота си не бе се чувствала по-щастлива.

През следните три часа те се любиха пак и пак и най-после, когато легнаха един до друг, не преситени, а безкрайно доволни, телефонът иззвъня и Рафаела скочи изненадана. Алекс се намръщи, вдигна рамене и като седна бавно в леглото, взе слушалката. Слушайки, той се смръщи още повече и без да мисли, се изправи със слушалка в ръка и с изражение на ужас върху лицето си.

— Какво?... Кога?... О, Господи... как е тя?

Сключи вежди и ръката му трепереше, като посегна за писалка. Разговорът продължи с неясни едносрични думи още няколко минути, после той затвори телефона и отпусна глава в ръцете си с тих стон. Рафаела го гледаше ужасена. Единственото, което ѝ мина през ума, бе майка му.

— Алекс... — гласът ѝ бе плах и нежен. — Скъпи, какво има? Какво се е случило? Каж ми, моля те.

Тя леко допря ръце до раменете му, после нежно го погали по главата и по врата, а той заплака. Стори ѝ се, че мина дълго време, докато вдигна поглед към нея.

— Аманда, моята племенница...

Думите долетяха до нея като дрезгав вик. После с огромно усилие той ѝ разказа останалото.

— Изнасилили са я. Току-що са я намерили — пое дълбоко дъх и затвори за миг очи, преди да продължи. — След обета по случай Деня на благодарността тя отишла да се пързала на кьнки... сама... в парка и... — гласът му пресекна. — Били са я, Рафаела, ръцете ѝ са счупени, а майка ми каза — той не можеше да сдържи плача си, — че са я

удряли по лицето и... и... — гласът му се превърна в шепот — изнасилили са я... малката Манди...

Алекс не можеше да продължи по-нататък, Рафаела го прегърна и сега сълзи се стичаха и от нейните очи.

Мина един час, докато си поемат дъх, и тя отиде да му направи кафе. Той седеше в леглото, пиеше кафето на малки глътки и пушеше. Рафаела го гледаше разтревожена, между очите ѝ имаше лека бръчка.

— Можеш ли да вземеш самолет още тази нощ?

Очите ѝ бяха големи, тъмни и влажни, а лицето ѝ бе сякаш осветено от някаква магическа светлина, идеща отвътре. Като че изведнъж нейното лице бе поело неговия гняв, като че яростта се бе оттекла от него само защото беше с нея. Без да отговори на въпроса ѝ, той бавно се премести, обгърна я с ръцете си и здраво я притисна до себе си. Известно време лежах така, а Рафаела го галеше по гърба с нежната си ръка. Не говореха нищо, после, като се отдалечи внимателно от нея, той се наведе към лицето ѝ.

— Ще дойдеш ли в Ню Йорк с мене, Рафаела?

— Сега?

Тя го погледна смаяна. Посред нощ? Какво щеше да каже вкъщи, на Джон Хенри? Как можеше да тръгне с Алекс? Не бе имала време да подготви никого. Мислите ѝ препускаха. Но нима някой бе подготвил Аманда, бедното дете! В погледа ѝ имаше отчаяние, когато вдигна очи, за да отговори на въпроса му.

— Алекс... искам... бих искала да дойда. Но не мога.

Тя бе направила много голяма стъпка тази вечер, но още не бе готова за нещо повече. И не можеше просто да остави Джон Хенри.

— Разбирам — кимна той бавно.

Обърна се, за да погледне още веднъж жената, която бе на друг, не негова, но която толкова много обичаше.

— Може би ще отсъствам известно време.

Тя поклати глава с разбиране. Страшно много искаше да отиде с него, но и двамата знаеха, че не може. Държеше го здраво в прегръдките си и мълчаливо се опитваше да го утеши, доколкото бе възможно.

— Съжалявам, Алекс.

— И аз — сега бе по-сдържан. — Сестра ми заслужава бой за начина, по който се грижи за това дете.

— Но това не може да бъде нейна вина! — възкликна ужасена Рафаела.

— Защо е било детето само? Къде, по дяволите, е била майка ѝ? А баща ѝ?

Той заплака пак и Рафаела го прегърна.

Обадиха се още три пъти в болницата през тази нощ. Състоянието на Аманда все още беше критично, когато Рафаела най-после се прибра вкъщи. Минаваше четири и половина и двамата бяха изтощени, но бяха направили малкото, което можеше да се направи. Рафаела му бе помогнала да подреди пътните си чанти. Бяха седели и разговаряли часове, загледани в огъня, докато Алекс ѝ разказваше каква е била Аманда като малко момиченце. За Рафаела бе ясно колко много я обича и колко го боли, че родителите ѝ никога не са отделяли време за детето си.

— Алекс — тя го погледна замислено в светлината на камината, единствената светлина, която бе останала в тъмната стая. — Защо не я доведеш тук, когато се пооправи?

— В Сан Франсиско? — погледна я изненадан. — Как бих могъл? Не съм подготвен нямам... — той въздъхна тихо. — Аз съм в кантората си по цял ден. Зает съм.

— Майка ѝ също, но разликата е в това, че ти я обичаш.

Рафаела се усмихна, осветена от червените въглени, а на Алекс се стори, че никога не я е виждал тъй красива, както сега.

— Когато брат ми умря и майка ми се върна в Санта Еухения със сестрите си, баща ми и аз няхахме нищо, освен един другиго — тя се загледа някъде далече, после продължи: — И мисля, че взаимно си помогнахме много.

Алекс я наблюдаваше замислен.

— Много се съмнявам, че родителите ѝ ще ми разрешат да я взема тук.

— След това, което се е случило, те имат ли всъщност избор? — продума Рафаела тихо. — Не са ли малко виновни и те, че не са се грижили по-добре за дъщеря си, че са ѝ позволили да отиде там, че може да не са знаели къде е?

Той кимна мълчаливо. Тъкмо това си бе мислил цялата вечер. Той обвиняваше изцяло сестра си. Нейната безумна амбиция, която отдавна бе скрила от погледа ѝ хората около нея.

— Ще помисля за това — рече той и я погледна замислено. — Ние бихме могли да подредим третия етаж за нея, нали?

— Да, ние бихме могли — засмя се тя. — Аз бих могла да приготвя всичко за няколко дни. Но, Алекс...

В очите ѝ се появи един непроизнесен въпрос и Алекс се усмихна.

— Тя ще те хареса много. Ти имаш всичко, което майка ѝ не е могла да ѝ даде.

— Но майка ѝ може да е недоволна, Алекс. Все пак аз... ние не сме... — тя се поколеба, но той поклати глава.

— Е, и какво? Има ли някакво значение? За нас?

Тя поклати глава.

— Но за други хора, за хора, на които Кей държи, може да изглежда нередно.

— Това не ме интересува — гласът му сега бе твърд. Погледна още веднъж с копнеж към Рафаела, мислейки за своето семейство и за пътуването до Ню Йорк. — Колко бих искал да дойдеш с мене!

Беше ѝ го казал вече, докато я наблюдаваше как се облича, за да си тръгне в ранната утрин, и сега ѝ го прошепна за последен път, когато се готвеше да се раздели с него и да измине сама разстоянието от ъгъла до своя дом.

Очите ѝ бяха влажни в предутринния здрач и без да е сигурна, стори ѝ се, че и неговите също са влажни. По свой начин те бяха прекарали нощта в бдение за Аманда, оставайки будни, поддържайки живота ѝ в своите мисли и разговори, протягайки ръце към детето, което лежеше наранено и измъчено тъй далеч, в Ню Йорк. Но вече не за Аманда мислеше Рафаела, когато целуна отново Алекс и докосна лицето му за последен път.

— И аз бих искала да дойда с тебе.

Отново усети цялата жестокост на положението си, тежестта на задълженията, които имаше към Джон Хенри, и все пак бе благодарна, че Алекс се върна в живота ѝ, че можеше да прекара една нощ или една минута с него. Истински съжаляваше, че няма как да му помогне при трудното пътуване до Ню Йорк.

— Ще се справиш ли там?

Той кимна, без да се усмихне. Щеше да се справи. Но Аманда? Бяха говорили да я вземе при себе си в Сан Франсиско, но дали щеше да оцелее? Това мислеха и двамата сега, докато устните на Рафаела леко докоснаха очите му.

— Мога ли да ти се обаждам?

Той кимна, този път с усмивка.

И двамата знаеха, че много неща се бяха променили между тях в една нощ. Направили бяха голям скок — заедно, ръка за ръка.

— Ще отседна при майка си.

— Поздрави я от мене — дълго се гледаха в очите и тя го целуна за последен път. — И не забравяй колко те обичам.

Сега той я целуна дълго и силно и най-после тя се отскубна и тръгна. След минута тежката орехова врата няколко къщи по-надолу се затвори. Алекс се върна бързо у дома, за да вземе душ и да се преоблече, преди да хване самолета за Ню Йорк в седем часа.

XIII

Шарлот Брандън чакаше нервно долу, във фоайето на болницата, гледаше бюрото за регистрация и автоматите, от които можеше да се купи кафе или бонбони, докато Алекс се качи горе да види Аманда. Последната информация, която бе получил при обаждането си от хотел „Карлайл“, бе, че тя е по-добре, дават ѝ по-малко успокоителни, но изпитва доста силни болки. Посещения не се препоръчваха, но тъй като Алекс бе дошъл толкова от далеч, за да я види, щяха да го пуснат в интензивното отделение, в точно определен час, само за пет или десет минути.

Сега Алекс бе изчезнал с асансьора, а майка му седеше неподвижно и наблюдаваше минаващите. Но лицата им бяха неинтересни и непознати. Хора влизаха и излизаха от фоайето, носейки цветя, подаръци, пазарски чанти с чехли или пижами. На два пъти видя огромни бременни жени, пристъпващи бавно, с напрегнати лица, хванали здраво под ръка съпрузите си, които носеха малки чанти с тоалетни принадлежности в свободната ръка. Шарлот си спомни с умиление подобни моменти в своя собствен живот, но тази вечер се чувстваше много стара и изморена, можеше да мисли единствено за внучката си, която лежеше на друг етаж. И Кей още не бе дошла да я види. Трябваше да се върне от Вашингтон след няколко часа. Разбира се, Джордж бе дошъл, но той само прегледа изследванията, говори с лекаря и сестрите, без да може да направи много, за да успокои детето.

Джордж всъщност не бе подходящ баща за дъщеря си при тези обстоятелства. Той не разбираше нейните чувства.

— Мамо! — тя подскочи, като чу гласа на Алекс, обърна се и видя пълните му с тъга очи. Това наново събуди страха в сърцето ѝ.

— Как е тя?

— Все така. А къде, по дяволите, е Кей?

— Казах ти, че е във Вашингтон, Алекс. Джордж ѝ се обади веднага, след като полицията му съобщила, но тя не можела да тръгне по-рано от тази вечер.

Бяха изминали повече от двайсет и четири часа от кошмарното събитие. Очите на Алекс блеснаха гневно.

— Тя заслужава да бъде застреляна. А Джордж — къде, дявол да го вземе, е той? Сестрата горе казва, че идва и си отива, но само проверява данните в болничния лист.

— Едва ли би могъл да направи нещо повече, не е ли така?

— Ти какво мислиш?

И двамата замълчаха. Не й каза, че свари Аманда да плаче истерично, така че трябваше да й направят още една успокоителна инжекция. Но поне го бе познала и се бе впила в ръката му с отчаяние. Само като гледаше сина си, очите на Шарлот Брандън се напълниха отново със сълзи, седна в един от оранжевите пластмасови столове във фойето и издуха носа си.

— Алекс, как могат да се случват такива неща?

— Защото там ходят и луди хора, мамо. И защото Аманда има двама родители, които не дават пет пари за нея.

Шарлот заговори тихо, когато Алекс седна в съседния стол.

— Наистина ли вярваш, че е така, Алекс?

— Не знам какво вярвам. Но знам едно нещо. Каквито и чувства да има в сърцето на Кей към детето й, тя няма право да се грижи за отглеждането му. Дори и да мисли, че я обича — а аз не съм убеден в това, — тя няма никаква идея какви са задълженията на една майка, никаква идея какво дължи на това дете. А и Джордж не е по-добър.

Шарлот бавно поклати глава. И тя бе имала подобни мисли, но никога не бе очаквала, че ще се случи такова нещо. Погледна Алекс и прочете в очите му решителност, каквато не бе виждала досега.

— Ще предприемеш ли нещо по този въпрос, Алекс? — бе го почувствала, като че ли вече знаеше.

— Да — отговори той тихо и твърдо.

— Какво имаш наум?

Каквото и да бе намислил, тя знаеше, че ще е нещо радикално и за доброто на Аманда. Имаше голяма вяра в единствения си син.

— Ще я взема с мене.

— В Сан Франсиско? — за миг, Шарлот Брандън изглеждаше смаяна. — Можеш ли да го направиш?

— Ще го направя. Само нека се опитат да ме спрат. Ще вдигна най-големия скандал, който можеш да си представиш, и ще видя как

ще се хареса това на моята мила сестра политичка — той имаше възможност да постави Кей в шах и те двамата знаеха това. Майка му кимна.

— Мислиш ли, че ще можеш да се грижиш за нея там, Алекс? Тя не е преживяла просто злополука на пъралката. Всичко, което ѝ се е случило, ще има и емоционални последствия.

— Ще направя всичко, което мога. Ще ѝ осигуря добър отдих и ще я обградя с много обич. От това не боли. Ще има повече, отколкото има тук.

— Знаеш, че и аз бих могла да я взема при себе си.

— Не, не бива — той я погледна открито. — Не би могла да се справиш с Кей. Тя ще те спласи и след една седмица ще те принуди да я пуснеш да се върне при тях.

— Не бъди толкова сигурен — каза, Шарлот малко засегната.

— Защо да рискуваме? Защо да не потърсим едно добро, чисто начало? Сан Франсиско е много далеч.

— Но ти ще бъдеш сам с нея там, Алекс.

Едва бе изрекла тези думи, и изведнъж го разбра, очите ѝ се впиха в неговите с мълчалив въпрос, а той се усмихна. Познаваше си я много добре.

— Да? — нямаше какво да крие от нея. Нито бе имал някога тайни от майка си. Бяха приятели и той ѝ се доверяваше, дори и за Рафаела.

Сега и Шарлот се усмихна.

— Не знам точно какви думи да употребя за това, което мисля... Твоята хм... млада приятелка...

— Боже мой, мамо! — засмя се той тихо. — Ако имаш предвид Рафаела, да, продължаваме да се виждаме.

Не искаше да признае, че току-що се бе върнала при него след два месеца на мъчителна раздяла. Не искаше майка му, нито който и да било да знае, че Рафаела е имала колебания. Това нараняваше достойнството му, както и душата му, но фактът, че е свързан с омъжена жена, при това тъй известна като Рафаела, не бе тайна, която би скрил от майка си. Лицето му се проясни, като я гледаше сега.

— Говорихме за всичко това снощи, преди да тръгна. Мисля, че тя може да даде много на Аманда.

— Не се съмнявам — въздъхна тихо Шарлот. — Но Алекс, тя има... други задължения... Мъжът ѝ е много болен.

— Знам. Но те имат медицински сестри. Тя няма да може да бъде с Аманда ден и нощ, но ще дели с нас част от времето си — поне се молеше да бъде така. — И независимо от Рафаела, мамо, това е нещо, което трябва да направя заради Аманда и заради себе си. Не бих имал вътрешен покой, ако оставя това дете тук, когато Кей отсъства постоянно, а Джордж витае в облаците. Тя загива от липса на внимание. Нуждае се от много повече, отколкото имат и могат да ѝ дадат.

— И мислиш, че ти ще можеш?

— Без всякакво съмнение, ще се опитам.

— Тогава — тя пое дълбок дъх и погледна сина си — желая ти успех, мили. Може би това, което искаш да направиш, е правилно.

— Благодаря ти — каза той с овлажнели очи, целуна я по бузата и стана. — Хайде, ще те заведа до вас и после ще се върна да я видя отново.

— Трябва да си много изморен след пътуването — тя го погледна загрижено; под очите му имаше тъмни кръгове.

— Добре съм.

Няколко минути по-късно беше още по-добре, защото, докато майка му отключваше вратата на апартамента си, телефонът звънеше настойчиво. Без да иска разрешение да се обади, Алекс се спусна към него и лицето му просия. Беше Рафаела.

— Как е тя?

Усмивката му бавно угасна, като отпрати мислите си отново към своята племенница.

— Почти без промяна.

— Видя ли сестра си?

— Още не — каза твърдо. — Ще се върне от Вашингтон едва довечера.

Рафаела остана потресена, но Алекс, разбира се, не можеше да я види.

— А ти добре ли си?

— Добре съм. И те обичам.

Рафаела въздъхна.

— Аз също.

Беше ѝ липсвал ужасно през целия ден, макар че бе направила няколко дълги разходки. Ходила бе два пъти и до неговата къща. Не се чувстваше там като непозната на чуждо място, а като че ли се прибира у дома. Изчисти грижливо следите от празничната вечеря и поля всичките му растения. Изненадващо бе колко естествено намира мястото си в неговия живот.

— Как е майка ти?

— Добре.

— Поздрави я от мене.

Поговориха за нея няколко минути и после Алекс ѝ каза, че е решил да доведе Аманда при себе си.

— Ти какво мислиш?

— Какво мисля аз? — изглеждаше малко учудена от въпроса. — Мисля, че е чудесно. Ти си ѝ вуйчо и я обичаш — после срамежливо добави: — Алекс... мога ли... мога ли да приготвя стаята ѝ?

Той бавно и замислено кимна. Искаше да ѝ каже да почака, докато разберат дали Аманда ще се оправи, но нямаше сили да произнесе тези думи. Вместо това кимна още веднъж, сякаш искаше да насили съдбата.

— Можеш — каза той, погледна часовника си и съзна, че трябва да се връща в болницата. — Обади ми се по-късно, ако имаш възможност. Трябва да отивам пак.

Колко хубаво бе то, нейното присъствие, в живота му сега. Няма да има вече мълчание, очакване, страдание и ужасното чувство за загуба. Тя бе тук, като че винаги е била и винаги ще бъде.

— Обичам те.

— И аз те обичам, скъпи. Пази се.

Той бавно затвори телефона и с мека усмивка майка му тихо изчезна в кухнята да направи чай. Когато се върна след няколко минути с две димящи чаши, намери Алекс вече облякъл връхната си дреха.

— Веднага ли отиваш пак?

Той кимна замислен, а без да каже нещо, Шарлот взе и своето палто. Но Алекс веднага я спря. Тя бе прекарала в болницата цялата предишна нощ.

— Искам да си починеш малко.

— Не мога, Алекс.

Като улови погледа ѝ, той не настоя повече. И двамата отпиха по глътка чай и излязоха вън, за да хванат такси.

XIV

Той погледна към Аманда от вратата и видя само тесния бинтован вързоп, свит между белите чаршафи и синьото одеяло на леглото. Позата, в която лежеше момичето, още не позволяваше на Шарлот да види лицето му. Но когато заобиколи леглото и застана до Алекс, тя трябваше да овладее собствената си реакция, за да не издаде тревогата си. Същото бе изпитала вече няколко пъти предишната нощ.

Пред нея лежеше дребничко младо момиче, което изглеждаше по-скоро на девет, отколкото на седемнайсет години, и само по формата и големината на ръцете ѝ можеше да се различи донякъде полът и възрастта ѝ. Почти целите ѝ ръце бяха гипсирани, а дланите ѝ лежаха открити и неподвижни като две малки заспали птички. Очертанията на лицето ѝ върху възглавницата трудно се различаваха сред сините и лилави ожулвания и подутини. Косата ѝ обрамчваше лицето като мек, къдрав ореол, а очите ѝ, когато се отвориха, бяха чисти и светлосини. Приличаха малко на очите на Шарлот и малко на Алекс, но сега бе трудно да се каже това, защото гледаха тревожно и бързо се изпълниха със сълзи.

— Манди! — прошепна той и не посмя дори да докосне ръката ѝ, за да не ѝ причини болка. В отговор тя кимна бавно, но не каза нищо. — Върнах се и доведох и баба ти с мене.

Очите на Аманда се отместиха към баба ѝ, а два потока сълзи се стичаха неспирно върху възглавницата под главата ѝ. Известно време не се чуваше никакъв звук, докато сините ѝ очи гледаха познатите лица, но когато Алекс погали нежно косата ѝ, отново се разнесоха вопли. Между двамата съществуваше някаква връзка, по-силна от думите. Алекс стоеше тихо, с нежен поглед, а меката му ръка докосваше косата на момичето. След малко Аманда затвори пак очи и заспа. Една сестра им даде знак и Шарлот и Алекс излязоха от стаята. И двамата изглеждаха изтощени и ужасно разтревожени, но в очите на Алекс растеше и яростта срещу сестра му Кей. Тя не избухна, преди да

стигнат до апартамента на Шарлот, а когато влязоха вътре, бе тъй възмутен, че не му се говореше.

— Знам какво си мислиш, Алекс — каза майка му с кротък глас. — Но точно сега няма да помогне.

— Защо не?

— Защо не погледнеш на случилото се малко по-спокойно, докато дойде Кей. Тогава ще можеш да излееш всичко, което ти се е насъбрало.

— И кога ще бъде това? Кога смяташ, че нейно величество най-после ще се появи?

— И аз бих искала да знам, Алекс.

Това, оказа се, стана едва на следния ден.

Алекс пиеше кафе от пластмасова чашка, а Шарлот се бе върнала вкъщи, за да подремне няколко часа. Тази сутрин бяха преместили Аманда от интензивното отделение в една малка стая, боядисана в светлорозово. Сега лежеше все тъй съсипана и изпочупена, но в очите ѝ имаше някаква живинка. Алекс ѝ бе казал за Сан Франсиско и тя като че се интересува.

Едва в края на деня най-после заговори на вуйчо си за своите страхове.

— Какво ще кажа на хората? Как ще мога да им обясня какво се е случило? Знам, че цялото ми лице е наранено, една санитарка ми каза — не бяха ѝ дали огледало. — Виж и ръцете ми.

Тя погледна двете тежки гипсови превръзки около лактите си. Погледна ги и Алекс, но не показа, че му правят някакви впечатления.

— Ще казваш, че си пострадала при автомобилна катастрофа в Деня на благодарността. Това е всичко. И е напълно правдоподобно — после с многозначителен поглед той се взря в очите на Аманда и сложи ръка на рамото ѝ. — Миличка, не е нужно никой никога да узнае. Освен ако ти не кажеш на някого, по свое желание. Но иначе никой не знае. Само родителите ти, баба ти и аз.

— И който четете вестници — с още един отчаян поглед към Алекс тя попита: — Попаднах ли в новините?

В отговор той поклати глава:

— Не, не попадна. Аз ти казах — не е нужно никой да узнае. Ти не си посрамена. И не си станала различна от това, което беше, преди да дойдеш тук. Ти си същата, Аманда. Прекарала си ужасна злополука,

ужасно преживяване, но това е всичко. Ти не си променена. Вината не е твоя. Хората няма да променят отношението си към тебе, Аманда. Ти не си променена.

Психотерапевтът бе подчертал сутринта пред него именно това — трябва да настояват пред Аманда, че не е станала различна сега и че вината в никакъв случай не е нейна. Очевидно изнасилените жертви често си мислеха, че и те носят отговорност за онова, което им се е случило, а после — че са се променили по някакъв съществен начин. Трябваше да се признае, че Манди бе повече променена, отколкото други. Бе изгубила девствеността си от един изнасилвач. Нямахте съмнение, че преживяването щеше да ѝ се отрази тежко, но с подходящо лечение и правилно разбиране психиатрите смятаха, че тя има добри шансове да преодолее случилото се. Единственото, за което съжаляваше, спомена пред тях психиатърът тази сутрин, бе, че не е успял да се срещне с майката на Аманда, а за нещастие — и доктор Уилард също не бе имал време дори за една консултация, но секретарката му бе съобщила, че психиатърът може да започне лечението и да се срещне с момичето.

— В тези случаи обаче не само жертвите имат нужда от помощ — бе наблегнал той пред Алекс, — същото се отнася и за семейството. Техните възгледи, начинът на възприемане на случилото се оставя трайно отражение върху личното отношение на жертвата към себе си. „Но много се радвам — бе казал той с усмивка, — че можах да поговоря с вас тази сутрин. А следобед ще се срещна с бабата на Аманда.“ И после бе добавил свенливо рефрена, който Алекс бе слушал тъй често през живота си: „Знаете ли, жена ми чете всичките ѝ книги!“

Но точно сега книгите на майка му не бяха главната му мисъл. Защото бе попитал лекаря на Аманда кога биха могли да я приберат къщи, а той бе отговорил, че положително ще бъде изписана до края на седмицата. Това означаваше петък, ако не и по-рано, и бе много удобно за него. Колкото по-скоро отведеше Аманда в Сан Франсиско, толкова по-щастлив щеше да бъде. И тъкмо като мислеше това, Кей влезе в стаята, източена и елегантна, в костюм с панталони от кафява шведска кожа, гарниран с червена лисица.

Известно време се гледаха очи в очи, без Кей да каже нито дума. Внезапно се почувства като съперници на ринга и всеки съзнаваше, че

другият би могъл да бъде смъртно опасен.

— Добър ден, Кей — проговори пръв Алекс. Искаше да я попита как ще обясни, че толкова дълго не може да дойде в болницата, но не желаше да прави сцена пред племенницата си. Това всъщност не бе и нужно. Всичко, което чувстваше, целият му гняв можеше лесно да се прочете в очите му.

— Добър ден, Алекс. Много мило от твоя страна, че си дошъл на изток.

— Много мило от твоя страна, че дойде от Вашингтон — това бе първият рунд. — Трябва да си много заета.

Аманда ги наблюдаваше и Алекс забеляза, че лицето ѝ побледня. Той се поколеба само за миг и излезе от стаята. Когато Кей също излезе няколко минути по-късно, той я чакаше в една ниша по-надолу в коридора.

— Искам да поговоря малко с тебе.

Тя го погледна с престорена веселост.

— Предполагам. Такъв нервничък вуйчо, който е дошъл толкова отдалече в Ню Йорк.

— Съзнаваш ли, Кей, че детето ти за малко не умря?

— Напълно. Джордж следеше болничния ѝ лист три пъти на ден. Ако положението ѝ се беше влошило, щях да се върна. Но случи се така, ако това ти влиза в работата, че просто не можех да се върна.

— Защо?

— Имах две срещи с президента. Това задоволява ли те?

— Не особено. В Деня на благодарността ли?

— Точно така. В Кемп Дейвид.

— Очакваш, че това ще ми направи впечатление?

— Това си е твоя работа. А пък моята дъщеря си е моя.

— Не и когато напълно абдикираш от своите задължения, Кей. Тя има нужда от много повече, не само Джордж да поглежда болничния ѝ лист. Тя се нуждае от любов, за бога, от нежност, от интерес, от разбиране. Господи Кей, тя е още дете. А е била бита и изнасилена. Можеш ли поне да схванеш какво значи това?

— Напълно. Но не мога да направя нищо, за да го променя. А два дни нямаха никакво значение. Тя ще трябва да се примири с този факт за цял живот.

— А колко от своя живот си готова да посветиш на нея?

— Това изобщо не е твоя работа.

— Аз обаче съм решил друго — каза той и я погледна с очи, студени като стомана.

— Какво по-точно значи това?

— Ще я взема със себе си. Казаха, че до петък ще ѝ разрешат да пътува.

— Ще я вземеш — друг път! — очите на Кей Уилард се изцъклиха. — Само се опитай да я заведеш някъде, и ще се озовеш в затвора за отвлечане на дете.

— Мръсна кучка! — той присви очи и се наведе към нея. — Всъщност, мила моя, освен ако не си готова да отговаряш по обвинение в престъпна небрежност спрямо дете, на твое място не бих предприел абсолютно нищо. Отвлечане, ще имаш да вземаш.

— Какво искаш да кажеш — „престъпна небрежност“?

— Точно това, и нищо друго!

— Ти сериозно ли мислиш, че някой ще ти повярва? Моят съпруг е едни от най-видните хирурзи в Ню Йорк, голям хуманист, драги Алекс.

— Прекрасно. Докажи го в съда. Ще ти достави голямо удоволствие, нали? Ще звучи сензационно във вестниците.

— Ах ти, кучи сине! — тя най-после започна да разбира, че той не се шегува. — Какво точно имаш наум?

— Нищо сложно. Аманда идва с мене в Калифорния. За постоянно. И ако трябва да кажеш нещо на твоя електорат, можеш да обясниш, че тя е прекарала тежка злополука и се нуждае от продължителен отдих и топъл климат. Това би трябвало да бъде напълно достатъчно.

— А какво ще кажа на Джордж?

— Това си е твой проблем.

Тя го погледна с някакво мрачно учудване.

— Наистина смяташ да го направиш, така ли?

— Да.

— Защо?

— Защото я обичам.

— И мислиш, че аз не я обичам? — отговори тя, като дори не изглеждаше огорчена, а само раздражена.

Алекс тихо въздъхна.

— Мисля, че нямаш време да обичаш, когото и да било, Кей. Освен гласоподавателите си може би. Вълнуваш се дали ще пуснат бюлетината си за тебе или не. Вече не знам какво те кара да се държиш така, а и не ме интересува. Знам само, че то съсипва това дете, и няма да го позволя... няма да ти позволя.

— А ти ще я спасиш? Колко трогателно! Няма ли да е по-здоровословно за тебе, ако използваш излишната си емоционална енергия за някоя по-възрастна жена, а не за едно седемнайсетгодишно момиче? Съзнаваш, че всичко това е не съвсем нормално, нали?

Тя не изглеждаше истински разтревожена, а той знаеше, че изобщо не е. Бе просто безумно ядосана и не виждаше друг изход от положението, в което се намираше.

— Защо не запазиш долните си инсинуацийки за себе си, заедно с амбициите ти относно моята бивша съпруга?

— Това няма нищо общо с въпроса — но бе очевидно, че лъже. — Ти си едно магаре, Алекс, и играеш игрички също като Аманда.

— Мислиш, че да бъдеш изнасилена е игричка?

— Възможно е. Подробностите не са ми ясни още. Може би точно това е искала. Да бъде спасена от големия си красив вуйчо. Може това да е било нейният малък заговор.

— Струва ми се, че ти си болна.

— Така ли? Ни най-малко не ме тревожи какво мислиш ти, Алекс. Ще я оставя да поиграе твоята игра за известно време. Може да ѝ се отрази добре. Но ще дойда да си я прибера след месец или два и това ще бъде краят. Тъй че, ако смяташ да я вържеш за себе си, ти си луд.

— Така ли? Готова ли си да отговаряш по обвиненията, които вече ти съобщих?

— Няма да посмееш.

— Не ме предизвиквай — двамата бяха еднакво настъпателни, но в момента Алекс бе победителят. — Освен ако тук не настъпят никакви радикални промени, тя ще остане при мене.

— Казал ли си ѝ, че смяташ да я спасяваш от майка ѝ?

— Не още. Тя бе в истерия до тази сутрин.

Кей не каза нищо, с един последен отровен поглед тя тръгна да си отива. Но спря за миг и се вторачи злобно в очите на брат си.

— Не мисли, че ще можеш вечно да играеш ролята на герой, Алекс. Можеш да я вземеш засега, но когато поискам да си дойде вкъщи, тя ще се върне. Ясно ли е това?

— Не мисля, че разбираш моята позиция.

— Струва ми се, че ти не разбираш моята. Тя е опасна. Това, което вършиш, може да ме засегне политически. Нещо, което няма да допусна, най-малко от собствения си брат.

— Тогава гледай си работата госпожо, и не ми вдигай кръвното. Предупреждавам те.

Тя искаше да му се изсмее, но не можа. За първи път в живота си се страхуваше от по-малкия си брат.

— Не мога да разбера защо правиш всичко това.

— Няма и да можеш. Но аз разбирам. Както ще разбере и Аманда.

— Запомни какво казах, Алекс. Когато ми е нужно да си дойде вкъщи, ще си дойде.

— Защо? За да покажеш на избирателите каква велика майка си ти? Пълен боклук!

Тя направи една крачка към него, като че ли се готвеше да го зашлеви. Той я хвана здраво за китката, а погледът му бе смразяващ.

— Не прави това, Кей.

— Тогава махни се от живота ми, по дяволите!

— С удоволствие.

Очите му блестяха победоносно, докато тя се извъртя на токчетата си, заситни по коридора колкото можеше по-бързо и след малко изчезна зад ъгъла, влезе в асансьора, а няколко минути по-късно — в лимузината, която я чакаше до тротоара.

Когато Алекс се върна в стаята на Аманда, тя спеше. Той погали нежно косата ѝ върху възглавницата, взе палтото си и излезе. Но докато пресичаше бавно фоайето, реши, че не можеше да дочака да се върне в апартамента на майка си, за да се обади по телефона. Поемаше известен риск, като я търси, но трябваше да го направи. Искаше да сподели какво се е случило, и то само с нея. С делови тон каза, че иска да говори с госпожа Филипс. След миг тя се обади.

— Рафаела?

— Да.

Тя пое дълбоко въздух, като разбра кой е.

— О... да не би... — гласът ѝ звучеше изплашено, сякаш бе помислила, че Аманда е умряла.

— Не, не, всичко е добре. Но искам да ти съобщя, че племенницата ми и аз пристигаме в Сан Франсиско в края на седмицата, а баща ти ме помоли да ти предам поздрав, щом пристигна в Щатите.

Ако някой подслушваше, обаждането щеше да му се стори съвсем почтено. Рафаела напълно разбра замисъла. Лицето ѝ засия.

— Племенницата ти дълго ли ще остане с тебе?

— Аз хм да — той се ухили, — предполагам, че да.

— О — тя без малко не изрече името му от възхищение, — много се радвам! — После си помисли за стаята, която бе обещала да приготви вместо него. — Ще се погрижа за устройването ви тук колкото мога по-бързо.

— Чудесно! Ще ти бъда много признателен. Ще си уредим сметките, щом пристигна.

— О, стига! — тя държеше усмихната слушалката, а след малко и двамата затвориха.

Петък бе ѝ казал накрая, или може би събота. Не ѝ оставаше много време.

XV

Следните два дни бяха някакво безумие за Рафаела. Сутринта прекарваше при Джон Хенри, четеше му тихо и държеше ръката му, докато се унесе в сън, а след това бързаше в центъра на града, за да пазарува, като казваше на шофьора да не я чака, защото предпочита да се прибере вкъщи с такси. За Том поведението ѝ може би изглеждаше малко ексцентрично, но той бе твърде добре обучен, за да си позволи да каже нещо, когато тя се устремяваше към най-близкия магазин. Всеки следобед се връщаше с огромни пакети, а по-едрите вещи поръчваше да бъдат изпращани направо в къщата. Купуваше различни предмети и антики от смешни ocasionни магазинчета — като например един чудесен стар умивалник или цял комплект викториански плетени мебели от разпродажба в гараж, край който бе минала случайно, препускайки към къщи с такси. До края на втория ден бе създала, пълен хаос и едва не извика с облекчение, когато Алекс ѝ се извиняваше по телефона, че няма да може да се върне преди неделя вечер, но ѝ съобщи и добри новини. Срещнал се с Джордж сутринта и всичко минало гладко. Джордж се съгласил, че ще бъде полезно за Аманда да смени обстановката. Не разисквали колко дълго ще му гостува, но веднъж в Калифорния, срокът можел лесно да се удължи, щом вече се е откъснала. За момента казал небрежно „няколко месеца“ и Джордж не се възпротивил. Алекс се свързал с най-доброто частно средно училище в Сан Франсиско и след като обяснил колко тежка е била „злополуката“, прочел им сведение за успеха ѝ в училище и казал кои са майката и бабата, не било много трудно да се уреди приемането ѝ в гимназията. Щяла да започне след първия срок. А дотогава щяла да си почива вкъщи, да се разхожда, да възстановява здравето си и да прави всичко, което е нужно, за да преодолее шока от изнасилването. Щяла да има на разположение един месец да укрепне постепенно, преди да тръгне на училище. А когато Рафаела попита как се бе отнесла Кей, Алекс отговори напрегнато:

— С нея бе по-малко приятно, отколкото с Джордж.

— Какво значи това, Алекс?

— Значи, че не й дадох възможност за избор.

— Много ли е сърдита?

— Повече или по-малко, все едно.

Той бързо смени темата, а когато затвори телефона, Рафаела се помъчи да си представи младото момиче, питаше се какво ли е то и дали ще я хареса.

Рафаела сякаш внезапно се бе сдобила не само с нов мъж, но и с цяло ново семейство. А трябваше да мисли и за Кей. Алекс бе споменал, че сестра му ще дойде по някое време в Сан Франсиско, за да провери как е Аманда. Рафаела се надяваше, че постепенно всички ще станат приятели. Бяха все пак културни хора. Кей безспорно бе интелигентна жена и Рафаела съжеляваше, че тя и Алекс не се разбират. Може би в бъдеще тя би могла да помогне да се изгладят отношенията им. А сега, след телефонния разговор, тя бързаше да сложи всичко на мястото му на третия етаж в къщата на Алекс. Беше му казала, че може да я намира там, докато подрежда стаята на Аманда. А когато приключеше работата, която вършеше с толкова любов, Рафаела сядаше на леглото с широка щастлива усмивка. За няколко дни тя бе направила едно малко чудо и бе много доволна.

Бе превърнала спалнята в ефирен пристан, бе я изпълнила с тъкани на розови цветя и с викториански плетени мебели, бе купила един грамаден килим на цветя, изложен в „Мейсис“, и умивалник от бял мрамор. Сложи голяма розова азания в умивалника и окачи репродукции с нежни флорални мотиви в златни рамчици по стените. Леглото — донесоха го едва тази сутрин — имаше бял балдахин с розови панделки, закрепен върху четири колонки. То бе застлано с розова копринена ватирана покривка, а едно малко килимче от кожа бе метнато на близкия стол. Имаше още тъкани на цветя и плетени столове в уютния работен кабинет до спалнята. Бе намерила дори едно красиво малко бюро, което постави до прозорците, а в банята подреди хубави дамски принадлежности. Фактът, че успя да направи всичко това само за няколко дни, бе изумителен и тя продължаваше да се учудва как смогна да уговори и да подкупи толкова хора да направят доставките незабавно.

Разбира се, похарчи голяма сума пари, която изтегли от банката в сряда сутрин, защото не искаше покупките да бъдат отразени в

чековете ѝ. Балансът на всичките ѝ сметки се правеше в старата кантора на Джон Хенри и щеше да ѝ бъде невъзможно да обясни за какво са издадени чековете. А сега се виждаше само, че е изтеглила една сума, и щеше да намери начин да обясни за какво ѝ е била нужна — например, че се е увлякла в магазините — а може би след време секретарката нямаше и да си спомни дали това е било преди или след пътуването ѝ до Ню Йорк.

Сега трябваше да се отчита единствено пред Алекс и малко се притесняваше какво ще каже той. Всъщност не бе изхарчила много пари, а и той я бе помолил, ако може, да поръча едно легло. Тя разбира се, бе купила много повече неща за горната спалня, но повечето от тях не бяха луксозни. Всичко обаче бе направено с много желание и стил и с добър вкус. Изобилието от цветя, белите перденца с розови панделки, които тя бе ушила, малките възглавнички, нахвърлени тук и там, плетените мебели, които сама бе напръскала с боя спрей късно една вечер — тези неща придаваха очарование на стаята. Детайлите, които сега изглеждаха скъпи, всъщност бяха съвсем непретенциозни. Надяваше се, че Алекс няма да се разсърди за обилната украса, но като започна, не можа да се спре, докато не постигна съвършенство в обзавеждането на стаята за пострадалото момиче. След ужаса, който бе преживяло детето, Рафаела искаше да помогне за Аманда да се осигури нещо специално, дом, където да влиза с дълга и щастлива въздишка, място, където ще може да си почива и ще бъде обичана. Сега тя затвори вратата леко, слезе на долния етаж в спалнята на Алекс, поизпъна покривката на леглото, взе палтото си и излезе през предния вход.

Рафаела отвори вратата на грамадната къща на Джон Хенри с въздишка и започна да се изкачва по стълбите със замислен поглед и бавни стъпки. Оглеждаше кадифените завеси, средновековните гоблени, канделабрите, рояла във фоайето и осъзна още веднъж, че това бе нейният дом. Не уютната малка къща на Вайехо, не там, където бе прекарала почти седмица като луда, подреждайки стая за едно младо момиче, което също не бе нейно.

— Госпожо Филипс?

— Ммм? — Рафаела погледна нагоре стресната в момента, когато се отпряваше по коридора към своята стая. Беше почти време за вечеря и тя трябваше да се преоблече. — Да?

Сестрата от втората смяна ѝ се усмихваше.

— Господин Филипс пита за вас от около един час. Може би ще се отбиете при него, преди да се преоблечете.

Рафаела кимна тихо и промълви:

— Да.

Отиде бавно до неговата стая, почука на вратата, завъртя топката на бравата и влезе, без да дочака отговор на почукването. То бе чиста формалност, както толкова други неща в живота им. Той лежеше подпрян в леглото, наметнат с одеяло, а светлината в стаята бе много слаба.

— Джон Хенри? — прошепна тя, като се загледа в съсипания стар човек в леглото.

Тази стая някога бе тяхната спалня, стаята, която бе делил и с първата си съпруга. В началото това бе смутило Рафаела, но Джон Хенри бе човек на традициите и държеше да я доведе тук. И някак, като лежах там двамата, призраците бяха изчезнали. Едва сега Рафаела отново си спомни за тях, сега, когато и той самият се бе почти превърнал в призрак.

— Джон Хенри.

Тя прошепна името му отново и той отвори очи. Като я видя, разтвори ги широко, усмихна се с кривата си усмивка и посочи с ръка място до себе си на леглото.

— Добър ден, малка моя. Питам за тебе няколко пъти, но ми казаха, че си излязла. Къде беше?

Това не бе разпит, а само приятелски въпрос, но въпреки това нещо в нея потрепна.

— Бях... по магазините... — каза му с усмивка. — Пазарувах за Коледа.

Той не знаеше, че подаръците ѝ за Франция и Испания бяха заминали още преди месец.

— Купи ли нещо красиво?

Тя кимна. Да. Беше купила прекрасни неща... за Аманда, племенницата на любовника ѝ. Съзнанието за онова, което вършеше, сякаш отново ѝ нанесе физически удар.

— Нещо красиво за себе си?

Тя бавно поклати глава с широко отворени очи.

— Нямах време.

— Тогава искам да излезеш по магазините утре и да купиш нещо за себе си.

Погледна дългата ъглеста фигура на човека, който бе неин съпруг, и още веднъж усети угризенията от собствената си вина.

— Предпочитам да прекарам деня тук, при тебе... Аз... аз не съм те виждала за по-дълго напоследък...

В погледа ѝ имаше извинение, но той поклати глава и махна с уморената си ръка.

— Аз не смятам, че трябва да седиш тук с мене, Рафаела — поклати глава пак, затвори очи за миг и пак ги отвори. Имаше нещо безкрайно мъдро в очите му, като гледаше младата жена. — Никога не съм смятал, че трябва да седиш тук с мене и да чакаш, моя малка никога. Само съжалявам, че идва толкова бавно.

За един момент ѝ се стори, че мислите му блуждаят, и го погледна с внезапна загриженост в погледа. Но той само се усмихна.

— Смъртта, моя мила, смъртта. Много дълго продължи чакането на края. А ти си смело момиче. Никога не мога да си простя това, което ти причиних.

— Как можеш да говориш така? — погледна го тя ужасена. — Аз те обичам. И не бих искала да бъда никъде другаде. — Но нима това беше вярно сега? Не предпочиташе ли да бъде с Алекс? Такива въпроси си задаваше сама, като посегна към ръката на Джон Хенри и я взе нежно в своята. — Никога за нищо не съм съжалявала, мили, освен — една бучка заседна в гърлото ѝ, като го наблюдаваше, — освен че ти се случи такова нещо.

— Трябваше да умра още при първия удар. Щях да умра, ако животът бе малко по-справедлив и ако ти и онзи глупав млад лекар, който намери, ми бяхте позволили.

— Ти си луд.

— Не, не съм и ти го знаеш. Това не е живот за никого — нито за мене, нито за тебе. Държа те тук година след година като моя пленница, ти си почти дете още и аз погубвам най-хубавите ти години. Моите отдавна са отминали. Не бях... — затвори очите си за малко, сякаш от болка, а бръчката на лицето на Рафаела стана по-дълбока, като го гледаше. — Не бях прав да се ожения за тебе, Рафаела. Бях вече много стар.

— Джон Хенри, престани!

Плашеше се, когато говореше така, а и той не го правеше често, но тя подозираше, че много от мислите му се въртят около тази тема. Целуна го нежно и го погледна отблизо, когато той се наведе напред. Изглеждаше смъртнобледен легнал в голямото двойно легло.

— Извеждаха ли те в градината на въздух тази седмица мили? Или на терасата?

Той поклати глава с крива усмивчица.

— Не, госпожице Найтингейл^[1], не са. И не искам да излизам. По-добре се чувствам в леглото си.

— Не бъди глупав. Въздухът ти действа добре и ти обичаш да излизаш в градината.

В гласа ѝ звучеше леко отчаяние, мислеше си, че ако не бе прекарвала толкова време вън от къщи, щеше да знае как се грижат сестрите за него. Би трябвало да го извеждат навън. Важно бе да го карат да се движи, да го поддържат, доколкото е възможно, жив и заинтересован от света наоколо. Без такива грижи тя знаеше, че той сам ще престане да прави усилия и рано или късно просто ще се предаде. Лекарят ѝ бе казал това преди много години и тя забелязваше, че сега състоянието му е лошо.

— Аз ще те изведа утре.

— Не искам — каза той с раздразнение. — Казах ти, че искам да бъда в леглото си.

— Искаш, но не може. Нали сме се разбрали?

— Упорито дете! — изгледа я сърдито, но после се усмихна и повдигна ръцете ѝ, за да ги допре до устните си. — Още те обичам. Много повече, отколкото мога да изразя, много повече, отколкото мислиш — очите му изглеждаха леко замъглени. — Помниш ли онези дни в Париж — той се усмихна на себе си, но и на нейните устни се появи усмивка, — когато ти направих предложение, Рафаела? — и той я погледна открито. — Боже мой, ти беше още дете!

Погледнаха един към друг с нежност, после тя се наведе и го целуна по бузата още веднъж.

— А сега съм вече възрастна жена, мили, и съм щастлива, че още ме обичаш — после стана, все тъй усмихната. — Но най-добре е вече да се преоблека за вечеря, защото може да ме изгониш и да си намериш друго младо момиче!

Той леко се засмя при тези думи и когато след малко тя излезе с целувка и нежно помахване, той се чувстваше по-добре, а тя, отивайки към стаята си, по целия път се укоряваше, че така ужасно го бе изоставила през последната седмица и половина. Какво бе правила — тичала бе да купува мебели, платове, пердета и килими почти цяла седмица. Но щом затвори вратата на своята стая, тя съзна много добре какво бе правила. Мислила бе за Алекс, за неговата племенница и как да подреди спалнята ѝ, мислила бе за другия живот, който така силно желаше. Като се гледаше в огледалото и се чувстваше виновна, че е изоставила съпруга си цели десет дни, тя си мислеше и друго — има ли право на връзката си с Алекс? Животът и с Джон Хенри бе нейната съдба. Всъщност нямаше право да иска нещо повече. Но можеше ли да се откаже сега? След два месеца тя вече не бе сигурна, че ще намери сили.

С дълбока въздишка отвори гардероба си и извади сивата копринена рокля, която бе купила в Мадрид с майка си. Леки черни обувки, прекрасната огърлица от сиви перли, принадлежала на майката на Джон Хенри, също такива обици и тънък сив комбинезон. Хвърли всичко на леглото и влезе в банята, потънала в мисли за това, което бе правила, за почти забравения от нея мъж и за другия, когото никога не можеше да забрави, като знаеше, че и двамата имат нужда от нея.

Половин час по-късно тя стоеше пред огледалото като видение от елегантност и грация — в бледосива копринена рокля, косата ѝ гладко вчесана и прибрана на кок в средата на врата, а перлите на ушите и осветяваха цялото ѝ лице. Но в огледалото не се виждаше отговорът на въпросите, които я вълнуваха. Нямаше начин да се види краят на историята. Единственото, на което можеше да се надява, бе, че никой няма да бъде наранен. Но като затвори вратата на спалнята си, тръпка от страх мина по тялото ѝ, защото дори и това бе трудно постижимо.

---

[1] Найтингел — всеотдайна английска медицинска сестра, реформаторка на болничните условия — Б.пр. ↑

XVI

В неделя вечер сестрата сложи Джон Хенри да си легне в осем и половина и Рафаела се прибра бавно и замислено в своята стая. Цялата вечер бе мислила за Алекс и Аманда, смятайки наум кога е трябвало да тръгнат от Ню Йорк и да се качат в самолета. Сега трябваше да бъдат само на два часа от Сан Франсиско, но ѝ се струваше, че са тъй далече, сякаш са в друг свят. Бе прекарала деня с Джон Хенри, сутринта го разходи в градината, грижливо завит в одеяла, с топло шалче и шапка, с черно кашмирено палто над копринения халат. Следобед го изведе с инвалидната му количка на терасата и в края на деня трябваше да си признае, че изглежда по-добре, а вечерта бе спокоен и изморен, когато го приготвиха за сън. Ето какво трябваше да прави тя, това бе дългът ѝ, той бе съпругът ѝ. „В щастие и в нещастие.“ Но мислите ѝ отново и отново се връщаха към Алекс и Аманда. И колкото повече стоеше в този тухлен дворец, толкова повече ѝ се струваше, че е заровена в гробница. Потресена от собствените си чувства, изведнъж греховността на това, което вършеше, започна да я тормози. Вече не бе сигурна, че има право.

В десет часа тя седеше с тъжен поглед и знаеше, че самолетът им току-що е кацнал, че ще вземат багажа си и ще потърсят такси. В десет и петнайсет знаеше, че вече пътуват към града, и с всяка фибра на тялото си желаше да бъде с тях. Но изведнъж фактът, че се бе влюбила в Алекс, отново започна да я измъчва, боеше се, че в края на краищата Джон Хенри ще плати цената — без достатъчно внимание, без нейната компания и чувства той не би могъл да живее. „Но не можеш ли да бъдеш и с двамата?“ — питаше се тя. Не бе уверена, че може. Когато беше с Алекс, сякаш на света не съществуваше никой друг, искаше да бъде единствено с него, да забрави всички останали. А не можеше да си позволи да забрави Джон Хенри. Да го забрави, бе все едно да опре пистолет до главата му.

Седеше и гледаше мълчаливо през прозореца, след известно време стана и изгаси лампата. Бе още с роклята, която облече за

вечеря, вечеряла бе на поднос в неговата стая, разговаряха, а той от време на време задрямваше между две хапки. Изморен бе от чистия въздух. Но сега тя седеше неподвижно, като че ли наблюдаваше, като че ли търсеше някого или нещо, като че ли Алекс щеше да се появи навън. Бе единайсет часът, когато телефонът иззвъня, тя се стресна и вдигна слушалката, като знаеше, че цялата прислуга вече си е легнала, с изключение на сестрата при Джон Хенри. Не можеше да си представи кой се обажда. Бе Алекс и тя се разтреперя, като чу гласа му.

— Рафаела?

Страхуваше се да говори с него оттук, но страшно ѝ се искаше да го докосне. Подир двумесечната им раздяла след Ню Йорк и пътуването му заради Аманда до болка ѝ се искаше да бъде отново с него.

— Стаята на Аманда е невероятна! — Той говореше тихо и макар за миг да усети страх, че някой ще ги чуе, тя не можеше да устои на радостта в гласа му.

— Харесва ли ѝ?

— На седмото небе е. От години не съм я виждал тъй щастлива.

— Чудесно — Рафаела бе доволна и се мъчеше да си представи как младото момиче открива розово-бялата стая. — Тя добре ли е?

— Не знам, Рафаела — въздъхна той. — Предполагам. Но колко добре може да бъде след това, което ѝ се е случило? Майка ѝ направи страшна сцена, преди да тръгнем. Искеше да я накара да се чувства виновна, че заминава. И разбира се, призна, че се страхува какво може да си помислят гласоподавателите, щом тя живее при вуйчо си вместо при нея.

— Би могла да използва случая за доказателство, че е много заета.

— И аз ѝ казах почти същото. Както и да е, получи се грозно и Манди така се изтощи, че спа през цялото време в самолета. Погледът към красивата стая, която си ѝ подредила, бе най-щастливият миг за нея през целия ден.

— Радвам се.

Казвайки това, Рафаела се почувства непоносимо самотна. Би искала да види лицето на Аманда, когато влиза в стаята. Би искала да бъде на летището, да пътува с тях в колата, да влезе заедно с тях в къщата, да споделя с тях всеки миг, да види усмивките им, да помогне

на Аманда да се чувства като у дома си в къщата, в която Рафаела бе влизала и излизала десетина пъти миналата седмица. Изведнъж ѝ се стори, че е изоставена, и докато слушаше гласа на Алекс по телефона, се почувства страшно сама. Това усещане бе почти непосилен товар, то ѝ припомни нощта, когато бе плакала, също тъй самотна, на стълбите до тяхната къща... нощта, когато видя Алекс за първи път сега ѝ се струваше, че това е било преди един век.

— Защо се умълча? Наред ли е всичко?

Гласът му бе дълбок и пленителен, Рафаела затвори очи и поклати глава.

— Мислех си нещо... Извинявай.

— За какво?

Тя се поколеба за миг.

— За онази нощ на стълбите... първия път, когато те видях.

Той се усмихна.

— Но ти не ме видя в началото. Аз те видях по-напред.

Докато си припомняха първата среща, Рафаела отново взе да се притеснява за телефона. Ако някой от слугите бе буден, можеше да вдигне слушалката всеки момент и тя се безпокоеше какво би могъл да чуе или да си помисли.

— Може би трябва да поговорим за това утре.

Той я разбра.

— Ще те видим ли утре?

— Бих искала.

Тази възможност я сгря и самотата избледня.

— Кое време ще бъде удобно за тебе?

Тя се засмя тихо, нямаше никаква работа вече, след като бе приготвила стаята на Аманда. Това бе единственото ѝ начинание от години.

— Просто кажи кога. Ще прескоча. Или ще бъде по-добре...

Изведнъж се бе разтревожила за Аманда. Не беше ли твърде рано да се запознае с момичето? Може би щеше да ѝ бъде неприятно да се срещне с любовницата на Алекс, може би искаше да запази любимия вуйчо само за себе си.

— Не бъди глупава, Рафаела. Ако можеш да те убедя, бих искал да дойдеш още сега.

Но и двамата знаеха, че Аманда е изморена и че е късно.

— Защо не дойдеш на закуска? Можеш ли да дойдеш толкова рано?

Рафаела се засмя.

— Какво ще кажеш за шест часа? Или пет и петнайсет? Или четири и половина?

— Прекрасно! — той също се засмя и затвори очи. Представяше си всяка подробност от лицето ѝ. Умираще да я види пак, да я докосне, да я прегърне, телата им да се преплетат в едно, като че никога не са били две.

— Всъщност при тази разлика в часовете между Ню Йорк и Сан Франсиско не е изключено да стана в шест. Защо не дойдеш, щом се събудиш? Няма нужда дори да се обаждаш предварително. Утре сутринта няма да ходя в кантората. Искам да се уверя, че жената, която ще идва да помага на Аманда, е подходяща. — С две счупени ръце момичето бе напълно безпомощно и той бе поискал от секретарката си да намери жена, която да бъде едновременно икономка и сестра. След малко добави: — Ще те чакам.

Копнежът в гласа му беше толкова очевиден, колкото и гладът в гласа на Рафаела.

— Ще дойда рано — и забравяйки притеснението си, че някой може да подслушва телефона, добави: — Липсваше ми, Алекс.

— О, скъпа! — тонът му ѝ казваше всичко. — Ако само знаеше колко много ми липсваше.

След още няколко минути приключиха разговора и Рафаела остана дълго, загледана в телефона с лъчезарна усмивка. Погледна часовника си, когато стана да се съблече. Минаваше полунощ, а след шест, седем или осем часа тя щеше да бъде отново с него. Самата мисъл за това караше очите ѝ да играят, а сърцето ѝ да препуска.

XVII

Рафаела бе навила будилника си за шест и трийсет, а един час покъсно тя се измъкна тихо през предната врата. Бе говорила вече с една от сестрите, които се грижеха за Джон Хенри, бе ѝ обяснила, че ще отиде на ранна литургия и след това — на дълга разходка. За отсъствие, което и бездруго щеше да трае няколко часа, обяснението бе добро. Поне се надяваше, че е добро, като бързаше по улицата в декемврийската мъгла и ранния утринен хлад, загърнала плътно палтото си. Всичко наоколо бе потопено в перленосива светлина. Стигна до уютната малка къща на Вайехо за няколко минути и с удоволствие забеляза, че повечето лампи са вече запалени. Това означаваше, че Алекс е буден, но тя се поколеба за миг дали да похлопа с голямото месингово чукче, да позвъни или да използва своя ключ. Накрая реши да звънне кратко и застана пред вратата задъхана, развълнувана, очакваща с плахата усмивка, която се появи на лицето ѝ, преди още да е докоснал вратата. И изведнъж той бе вече там, висок и красив, с усмивка на устните и с блеснали очи. Без да каже нито дума, той бързо я притегли вътре, затвори вратата и я обгърна здраво с ръцете си. Не говореха нищо, но устните му намериха нейните и останаха дълго притиснати един до друг. После продължи да я държи в прегръдката си, а едната му ръка галеше лъскавата ѝ черна коса. Гледаше я почти с удивление, сякаш още се учудваше, че изобщо я познава.

— Здравей, Алекс — каза тя и го погледна с весело пламъче в очите.

— Здравей — и като се отдръпна малко назад, добави: — Господи, колко си хубава!

— Не и в този час.

Но тя наистина бе хубава, просто сияеше. Очите ѝ бяха големи и ясни като оникс, изпъстрен с диаманти, а лицето ѝ бе порозовяло от бързия ход. Носеше копринена блуза в бледо прасковен цвят и бежови

панталони под палтото от рис. А от панталоните се подаваха кафяви обувки от велур, марка „Гучи“.

— Как е Аманда? — Рафаела погледна към горния етаж и Алекс се усмихна отново.

— Още спи.

Но той не мислеше за Аманда сега. Единственото, за което можеше да мисли тази сутрин, бе красивата жена, която стоеше пред него във входното антре. Гледаше я и се чудеше дали да я покани в кухнята и да ѝ предложи кафе, или веднага да я заведе горе със съвсем други намерения.

Като го наблюдаваше как се двоуми, Рафаела се засмя.

— Тази сутрин ми изглеждаш малко лукавичък, Алекс.

Но и у Рафаела проблясваше някаква хитрина, като свалеше тежкото си кожено палто и го мятеше до колонката в началото на стълбите.

— Така ли? — рече Алекс с престорена наивност. — Чудя се защо.

— Нямам представа. Да ти направя ли кафе?

— Тъкмо аз смятах да направя това — но той очевидно бе разочарован, а тя се засмя.

— Но?

— Нищо... нищо.

Той я поведе надолу, но не бяха минали и първото стъпало, когато се обърна да я целуне и я задържа доста дълго в прегръдките си. Така ги свари Аманда, която слизаше сънливо по стълбите в синя нощница на цветчета, с руса коса като ореол около хубавичкото младо лице и с поизбелели синини под очите.

— Ой!

Рафаела чу веднага това единствено възклицание на изненада и почти отскочи от ръцете на Алекс. Обърна се леко изчервена към Аманда, която я гледаше с безброй въпроси в очите. После Аманда погледна към Алекс, като че ли у него щеше да намери отговорите. Като ги наблюдаваше, Рафаела си помисли, че племенницата му прилича на много малко момиче.

Рафаела се обърна и тръгна към нея с кротка усмивка и протегнатата ръка, с която само докосна пръстите ѝ, подаващи се от гипсовите превръзки.

— Извинявам се, че дойдох толкова рано сутринта, исках да видя как си.

Беше огорчена, че ги свари прегърнати на стълбите, и изведнъж страховете ѝ за срещата с Аманда се събудиха отново, но момичето изглеждаше толкова крехко и простодушно, че бе невъзможно да вижда в него някаква заплаха. По-скоро Рафаела можеше да представлява заплаха и тя се боеше да не е разстроила неволно момичето.

Но Аманда се усмихна с леко порозовели бузи.

— Няма нищо. Съжалявам. Не исках да ви смутя с вуйчо Алекс — приятно ѝ бе, че ги видя да се целуват. Такъв израз на топлота никога не бе виждала в техния дом. — Не знаех, че има някой.

— Обикновено не ходя на гости толкова рано, но...

Алекс се включи бързо, искаше Аманда да знае коя е Рафаела и колко много значи тя за него. Аманда бе достатъчно голяма, за да разбере.

— Това е вълшебната кръстница, която обзаведе твоята стая, Манди.

Гласът му бе нежен, нежен бе и погледът му, като гледаше към двете, докато и тримата стояха на стълбите.

— Вие ли? Вие ли я подредихте?

Рафаела се засмя на изумлението в очите на момичето.

— Може да се каже. Не съм специалист по обзавеждането, но ми беше много приятно да се заема с твоята стая.

— Как я направихте толкова бързо? Алекс каза, че стаята е била съвсем празна, когато тръгвал.

— Откраднах всичко — каза Рафаела усмихната и всички се засмяха. — Харесва ли ти?

— Шегувате ли се? Адски готина е!

Сега Рафаела се разсмя и на радостта на момичето, и на жаргона.

— Много се радвам — искаше ѝ се да прегърне Аманда, но не посмя.

— Мога ли да предложа закуска на двете дами? — каза Алекс сияещ.

— Ще ти помогна — предложи Рафаела и тръгна след него по стълбите.

— И аз.

За първи път след трагедията Аманда изглеждаше радостна и заинтригувана. А един час по-късно тя бе още по-радостна, когато тримата бърбеха, седнали около кухненската маса, на която още имаше остатъци от пържени яйца, бекон и препечени филийки. Манди бе успяла дори сама да намаже своите филийки с масло въпреки превръзките на ръцете ѝ. Рафаела бе сварила кафето, а Алекс се бе погрижил за останалото.

— Чудесно сработване в отбора! — похвали той двете жени, а те го закачаха, че е много високомерен шеф.

Докато Рафаела разчистваше масата, ѝ стана ясно, че тримата се чувстват добре заедно, а за нея това бе безценен подарък.

— Мога ли да ти помогна да се облечеш, Манди?

— Разбира се.

Очите на момичето светнаха, а половин час по-късно с помощта на Рафаела тя бе вече облечена. Чак когато новата икономка дойде в девет часа, Алекс и Рафаела останаха отново сами.

— Какво прекрасно момиче е тя, Алекс!

— Нали? — погледна я той сияещ. — И, Господи, Рафаела, удивително е колко бързо се възстановява от... от онова, което ѝ се случи. Минала е само една седмица — лицето му потъмня при този спомен.

Рафаела бавно кимна, връщайки се мислено към последната седмица.

— Мисля, че ще се оправи напълно. Благодарение на тебе.

— Може би благодарение на двама ни.

Той бе забелязал колко нежно и с обич се отнасяше Рафаела към момичето. Трогна го особената топлина и начинът, по който се бе сприятелила с Аманда, затова се надяваше, че бъдещето ще донесе добри дни и за тримата. Сега Аманда бе част от живота му, но също и Рафаела, и за него бе много важно тримата да бъдат близки помежду си.

XVIII

— Как може да не харесваш ангела? — погледна я Алекс с изкривена усмивка, докато се наместваше върху горната част на една подвижна стълба в празния хол. Рафаела и Манди стояха отдолу, а Манди току-що му беше казала, че ангелът изглежда тъп.

— Погледни го — хили се. Изглежда глупав.

— Ако питате мене, и вие изглеждате доста глупави.

Те и двете лежаха на пода и си играеха с влакчетата, които Алекс бе качил от мазето. Някога били на баща му, а после — негови.

Алекс се смъкна от стълбата, за да види резултата от труда си. Беше вече нанизал лампичките, а Манди и Рафаела бяха почти привършили с украсата. Беше денят преди Коледа и майка му бе обещала да дойде на гости след два дни. Междувременно си оставаха само тримата — той, Аманда и Рафаела. Тя прекарваше колкото смогваше време с него, но трябваше да върши и своя работа.

Бе се опитала да поразвесели празника на Джон Хенри и Алекс дори отиде с нея да избере малко коледно дърво. Цяла седмица подготвя тържество за прислугата, като опаковаше подаръци и ги слагаше в смешни червени чорапчета с името на всекиго отгоре. Домашните помощници винаги се радваха на добронамерените й жестове, а подаръците, които тя им купуваше, бяха и полезни, и скъпи: приемаха ги с радост и им се наслаждаваха с години. Всичко се правеше с щедра разточителност, която се дължеше изцяло на нейното старание. Подаръците, подбрани грижливо, бяха красиво опаковани; къщата, изпълнена с пъстри храстчета и шишарки, изглеждаше прекрасна; на входната врата висеше огромен красив венец. Сутринта Рафаела разходи Джон Хенри из къщата в количката му, а след това изчезна и се върна с бутилка шампанско. Но тази година бе забелязала, че той обръща все по-малко внимание на нещата около себе си. Изглеждаше твърде далеч от всяка коледна радост.

— Прекалено стар съм за тия неща, Рафаела. Виждам съм ги толкова пъти. Вече не значат нищо — изглеждаше, че дори трудно

намира думите.

— Не се занасяй. Просто си уморен. Освен това още не знаеш какво съм ти купила — беше му избрала копринен халат с неговия монограм. Знаеше обаче, че дори това няма да му повиши настроението. Той ставаше все по-унесен и по-болнав, а това траеше вече месеци — като че ли нищо не можеше да го заинтересува.

Но с Алекс тя успя да почувства коледното настроение, а у Аманда видя детинската радост, която така харесваше у малките си испански братовчеди. За Аманда имаше дълги гирлянди от червени зрънца, клонки от зеленика, нанизани пуканки, приготвени за коледното дърво; имаше и украшения, които бяха опекли и боядисали.

Някои от подаръците бяха направени вкъщи, други — купени отвън. Седмици наред това беше изтощително занимание, което сега завършваше с украсата на коледното дърво. Привършиха тъкмо преди полунощ, а подаръците бяха натрупани на малки купчинки по целия под. В празния хол коледното дърво изглеждаше огромно, светлините — разкошни, а малкият влак свиреше и кръжеше шеметно по пода.

— Щастлива ли си? — усмихна се лениво Алекс, когато се излегнаха в стаята му пред камината, където горяха куп дърва.

— Много. Мислиш ли, че Манди ще си хареса подаръка?

— По-добре да го хареса, иначе ще я върна при Кей.

Той ѝ беше купил елече от агнешка кожа като на Рафаела и ѝ бе обещал уроци по шофиране веднага след като навърши нужната възраст — това щеше да стане след две седмици. Рафаела ѝ бе приготвила ски обувки, за които Аманда бе помолила Алекс, светлосин кашмирен пуловер и цяла купчина книги.

— Знаеш ли — усмихна му се Рафаела щастливо, — че това не е като подаръците за братовчедите ми. Чувствам се по-скоро — тя се поколеба, защото усети неловкост, — по-скоро като че имам дъщеря, за първи път в живота си.

Той ѝ се усмихна притеснено.

— И аз се чувствам така. Хубаво е, нали? Чак сега разбирам колко празна е била къщата. Толкова различно стана всичко...

И като че ли за да го докаже, дяволитото личице се промуши през вратата. Белезите вече ги нямаше и отчаяният израз полека

изчезваше от очите ѝ. През месеца, прекаран в Сан Франсиско, тя бе отпочинала, бе ходила на дълги разходки и бе говорила почти всеки ден с психиатър, който ѝ помагаше да свикне с мисълта, че е била изнасилена.

— Здравейте, приятели! Какво сте намислили?

— Нищо особено — вуйчо ѝ я погледна щастлив. — Как така не си си легнала още?

— Много съм развълнувана — с тези думи тя влезе в стаята с два обемисти пакета, скрити зад гърба ѝ. — Искрах да дам на двама ви тези неща.

Рафаела и Алекс я погледнаха учудени и зарадвани и седнаха на пода, докато тя им поднасяше подаръците. Изглеждаше като че ще избухне от вълнение, но седна на ръба на леглото и отметна от лицето си дългите руси коси.

— Сега ли да ги отворим? — подразни я Алекс. — Или да почакаме? Ти как мислиш, Рафаела? — но тя вече усмихнато отваряше пакета си; издърпа хартията и дъхът ѝ спря, а после тихо ахна.

— О, Манди — тя погледна момичето изумена. — Не знаех, че рисуваш! — бяха положени и светлосенки. Беше удивително. Но тя прикри подаръка от Алекс, тъй като очакваше, че неговият е подобен на нейния. След миг видя, че не греша. — О, толкова са красиви, Манди, благодаря ти! — цялото ѝ лице излъчваше радост, докато прегръщаше момичето, което бе обикнала.

В този дълъг миг на учудване Алекс просто седеше и се взираше в своя подарък. Манди им бе направила скици, без те да се усетят, а портретите бяха изпълнени с водни бои. Рисунките поразяваха — и като композиция, и като отношение. После ги бе поставила в рамки и бе дала Алексовия на Рафаела, а нейния — на Алекс. Сега той гледаше един съвършен образ на Рафаела. Беше точен, не само в детайлите и в чертите на лицето, но и в доловения дух, в топлината, тъгата и обичта, извиращи от изразителните черни очи, в мекотата на лицето, в белотата на кожата ѝ. Човек направо можеше да усети мислите на тази жена, дишането ѝ, движенията ѝ. Също толкова добре се бе справила и с Алекс, наблюдавайки го, без той да съзнава. С Рафаела е било трудно, защото бе при Манди по-рядко, а и Аманда не бе искала да им се натрапва, когато времето им да бъдат заедно бе така ограничено. Но

възторжените лица на двамата показваха, че подаръците имат изключителен успех.

Алекс се изправи, целуна я и я прегърна силно, а после тримата седнаха на пода пред огъня и разговаряха часове. Говориха за разни хора, за живота, за мечтите и разочарованията. Аманда вече открито споделяше с тях болката, която родителите ѝ ѝ бяха причинили. Алекс кимаше и се опитваше да обясни каква е била Кей като малко момиче. Стана дума и за Шарлот и за качествата ѝ като майка, а Рафаела говори за строгостта на баща си и колко малко ѝ е допадал налаганият ѝ живот с майка ѝ в Испания. Накрая отвориха дума дори за нея и Алекс, като открито признаха пред Аманда колко много държаха на миговете, в които можеха да бъдат заедно, колкото и кратки да бяха те. И двамата се учудваха, че тя добре разбира всичко, че дори не се шокира от брака на Рафаела, а самата Рафаела се удиви, че Аманда я мисли почти за герой поради това, че е решила да остане с Джон Хенри до края.

— Но това е мое задължение. Той ми е съпруг дори ако... дори ако всичко се е променило.

— Може би, но не мисля, че много жени биха постъпили така. Биха тръгнали с Алекс само защото е млад и хубав и го обичат. Навярно е тежко да бъдеш със съпруга си в това състояние — ден след ден.

За първи път разискваха този въпрос открито и за миг Рафаела трябваше да си наложи да не променя темата, а да се обърне с лице към нея пред двамината, които обичаше.

— Трудно е — гласът ѝ звучеше много меко и много тъжно при мисълта за угасналото лице на съпруга ѝ. — Много е трудно понякога. Той е толкова уморен. Като че ли аз съм единственото нещо, заради което продължава да живее. Понякога не съм сигурна, че бих могла да понеса тежестта на следващата стъпка. Ами ако нещо ми се случи, ако се наложи да замина, ако... — само обърна очи към Алекс и той разбра. — Мисля, че би умрял — тя бавно поклати глава.

Аманда се взираше в лицето ѝ, като че търсеше отговор на въпроса си, като че искаше да разбере жената, от която още в първия миг бе започнала да се възхищава и която толкова обичаше.

— Но ако той наистина умре, Рафаела? Може би вече не му се живее. Трябва ли някой да го насилва?

Въпросът ѝ бе стар като света и не можеше да му се отговори за една нощ.

— Не знам, скъпа. Знам единствено, че трябва да правя каквото мога.

Аманда я погледна с открито възхищение, а Алекс наблюдаваше и двете с гордост.

— Ти правиш и за нас толкова много!

— Не се занасяй — Рафаела бе очевидно смутена. — Нищо не правя. Просто се появявам тук всяка вечер като лошата фея, надничам през раменете ви и питам, опрали ли сте прането — тя се усмихна на Алекс, — казвам ви да си почистите стаята.

— Ехе, и това било всичко, което тя прави! — Алекс отново се закачаше, като се включи в разговора. — Всъщност тя нищичко не прави, освен да ни яде храната, да виси в спалните ни, да украсява къщата, понякога да ни храни, да лъска медните съдове, да чете преписките, над които се потя, да учи Аманда да плете, да чисти градината от бурени, да ни носи цветя, да ни купува подаръци. — Той я погледна, готов да продължи.

— Наистина не е много — Рафаела се изчерви, а той дръпна един кичур от гарвановочерната ѝ коса.

— Е, щом не е, красива госпожо, не бих искал да съм наоколо, като набереш пълна скорост.

Те се целунаха леко за миг, а Аманда отиде на пръсти до вратата и им се усмихна оттам.

— Лека нощ и на двамата.

— Хей, почакай малко — Алекс протегна ръка да я върне обратно. — Не искаш ли да видиш и своите подаръци? — тя се усмихна в отговор, а той се изправи и издърпа Рафаела след себе си. — Хайде, приятелки, Коледа е — знаеше, че на другия ден Рафаела ще дойде при тях късно.

Тримата се спуснаха на долния етаж, като се смееха и разговаряха. Нахвърлиха се върху подаръците с етикетчета с видимо въодушевление. За Алекс имаше прекрасен ирландски пуловер от майка му, комплект писалки от Аманда като добавка към рисунката, която вече му бе дала, бутилка вино от зет му, луксозно дипломатическо куфарче „Гучи“ от Рафаела заедно с вратовръзка и

чудесно подвързана с кожа стара книга със стихове, за която ѝ бе говорил преди около месец.

— Господи, жено, ти си луда!

Но протестът му бе прекъснат от писъците на Аманда, която отваряше своите подаръци. После дойде редът и на Рафаела. От Аманда тя получи шишенце парфюм, а от Шарлот Брандън — красиво шалче, което много я трогна; имаше и малка плоска кутийка, която Алекс ѝ подаде със загадъчна усмивка и с целувка.

— Хайде, отвори я.

— Страх ме е — гласът ѝ бе преминал в шепот и той видя, че ръцете ѝ потрепват, като сваляше хартията и се взираше в тъмозелената кадифена кутия. Вътре имаше мека лъскава подплата, а върху нея бе поставен изящен семпъл кръг от черен оникс и слонова кост, обкован със злато. Тя веднага разбра, че е гривна, а после с удивление видя, че към нея има обици и прекрасен пръстен от оникс и слонова кост. Накичи се и се погледна в огледалото с изумление. Всичко ѝ ставаше точно, дори черно-белият пръстен.

— Алекс, ти си лудият! Как можа? — но всичко беше така прекрасно, че не можеше да му се сърди за скъпия подарък. — Скъпи, прекрасни са! — тя го целуна дълго и силно по устните, а Аманда се усмихна и пусна малкия влак.

— Погледна ли пръстена отвътре?

Тя бавно поклати глава и го сне от дясната си ръка.

— Пише нещо.

Бързо вдигна пръстена и огледа релефния надпис върху златната ивица отвътре, после погледна Алекс със сълзи на очи. Надписът гласеше „НЯКОЙ ДЕН“. Само това. Само тези думи. Очите му се впиха в нейните, пълни с подтекст. Той означаваше, че някой ден ще бъдат заедно, завинаги. Някой ден тя ще бъде негова, а той — неин.

Тя стоя до три часа тая сутрин — един час, след като Аманда най-накрая си легна. Беше прекрасна вечер, чудесна Коледа и докато Алекс и Рафаела лежаха един до друг по гръб на леглото, взрени в огъня, той я погледна и го прошепна отново:

— Някой ден, Рафаела, някой ден.

Ехото от думите му още звучеше в ушите ѝ, когато премина последната пряка към къщи и изчезна зад градинската врата.

XIX

— Е деца, ако не умра от старост, това без съмнение ще стане от лакомия. Изядох вече, има-няма, десет порции.

Шарлот Брандън огледа масата с израз на щастливо изтощение — подобен израз имаха и останалите трима. Бяха изяли цяла планина от раци за вечеря и Рафаела сега поднасяше еспресо в малки златистобели чашки. Те бяха сред малкото неща, забравени от Рейчъл при заминаването ѝ за Ню Йорк.

Рафаела постави чашка кафе пред майката на Алекс и двете се усмигнаха една на друга. Между тях цареше спокойно разбирателство, тъй като и двете много обичаха един човек. А сега вече връзките, които ги привличаха взаимно, станаха две. Включи се и Аманда.

— Неприятно ми е да питам за това, мамо, но как е Кей? — Алекс изглеждаше почти невъзмутим, като зададе въпроса си. Но Шарлот погледна открито към него, а после и към единствената си внучка.

— Мисля, че все още много се тревожи, че Аманда е тук. Струва ми се, че не е загубила надежда тя да се върне — и тримата веднага напрегнаха лица, но тя бързо ги успокои. — Не мисля, че ще предприеме нещо, но ми се струва, че вече осъзнава какво е загубила — Аманда все още нямаше вест от майка си, откакто бе напуснала Ню Йорк преди четири седмици. — Не мисля обаче, че ще намери време да се захване с това сега. Кампанията е започнала да набира сила.

Тя замълча, а Алекс кимна, като хвърли поглед към Рафаела, на чието лице се появи притеснена усмивка.

— Недей гледа така напрегнато, млада госпожо — каза ѝ той внимателно. — Злата вещица от Изтока няма да те нарани.

— О, Алекс.

Четиримата се засмяха, ала Рафаела винаги имаше резерви спрямо Кей. Испитваше странното чувство, че ако ѝ се наложи, тя би направила всичко, за да получи онова, което иска от живота. И ако поиска да раздели Алекс от Рафаела, навярно би намерила начин да го

стори. Ето защо те бяха направили всичко възможно тя да не научи нищо за тях и водеха изцяло прикрит живот. Никога не излизаха на обществени места. Срещаха се само в къщата. И нямаше никой, който да знае нещо за тях, освен Шарлот, а сега и Аманда.

— Мислиш ли, че тя ще спечели изборите, мамо?

Алекс погледна изпитателно майка си, докато палеше една от малкото пури, които си позволяваше. Пушеше само хавански пури, когато можеше да си ги намери — дълги, тънки и люти ароматични удоволствия, които получаваше от един приятел, който летеше често до Швейцария и обратно, откъдето купуваше кубинските пури от друг стар приятел.

— Не, Алекс, не мисля. Според мене този път Кей е захапала по-голям залък, отколкото може да сдъвче. Титулярят е далеч по-силен от нея. Но тя определено се опитва да компенсира това с много работа и с много силни речи. Бори се и за подкрепата на всеки влиятелен политик, когото може да хване.

Алекс погледна майка си някак особено. — Включително и бившият ми тъст ли?

— Разбира се.

— Бог да я поживи. Невероятна е. Не познавам човек с по-силен характер.

После се обърна към Рафаела:

— Той е много влиятелен в политиката и е една от причините Кей така да се вбеси, когато се разведохме с Рейчъл. Боеше се, че старецът ще побеснее. Коего и стана — ухили се развеселен на Рафаела. — Наистина побесня — сега погледът му се върна към майка му. — Тя вижда ли се с Рейчъл?

— Навярно — въздъхна, Шарлот. Дъщеря ѝ нямаше да се спре пред нищо, за да получи каквото ѝ трябва. Никога не бе го правила.

Алекс отново се обърна към Рафаела и взе ръката ѝ.

— Виждаш ли колко е интересно семейството ми? А ти си мислиш, че баща ти е чудак. Трябва само да познаваш някои от моите братовчеди и чичовци. Боже, поне половината от тях са шантави.

Дори Шарлот се засмя развеселена, а Аманда се промъкна в кухнята и започна да разчиства. Алекс забеляза това след миг и повдигна вежди към Рафаела.

— Нещо не е в ред ли?

Тя прошепна тихо:

— Мисля, че се притесни, когато заговорихме за майка ѝ. Това ѝ навява неприятни спомени.

За миг Шарлот Брандън изглеждаше разтревожена, а после им каза новината:

— Неприятно ми е, че отварям дума за това, деца, но Кей каза, че ще се опита да пристигне тук към края на седмицата. Искаше да се види с Аманда около Коледа.

— По дяволите — Алекс се тръсна в креслото си и изпъшка. — Защо тъкмо сега? Какво иска тя, взели я мътните!

Майка му го погледна в очите.

— Аманда. А ти какво мислиш? Струва ѝ се, че политически е в неин ущърб Манди да е тук. Бои се, че хората ще заподозрат някаква тайна — я, че момичето е бременно, я, че се свестява след опиати.

— О, за бога! — с тези думи Рафаела влезе в кухнята да побъбри с Манди, докато момичето почистваше. Виждаше, че то е разстроено от разговора, затова накрая го прегърна през раменете и реши да му каже, така че да е подготвено.

— Аманда, майка ти ще идва насам.

— Какво? — очите на момичето се уголемиха. — Защо? Не може да ме вземе обратно със себе си. Няма да отида аз... тя няма... — по миглите ѝ веднага се появиха сълзи и тя се притисна до Рафаела, сгуши се в прегръдката ѝ.

— Никъде не трябва да ходиш, но ще се наложи да я видиш.

— Не искам.

— Тя ти е майка.

— Не, не е — погледът на Аманда охладня и Рафаела изглеждаше удивена.

— Аманда!

— Сериозно говоря. Да родиш бебе не значи, че от жената става майка, Рафаела. Да обичаш това дете, да държиш на него и да се грижиш за него, да седиш до него, когато е болно, да го накараш да бъде щастливо с тебе, а ти да си му приятелка — това значи да си майка. Не да печелиш гласове и избори. Господи, ти си ми повече майка, отколкото тя ми е била някога.

Рафаела бе поласкана, но не искаше да застава помежду им. Тя винаги внимаваше за това. Знаеше, че не би могла да бъде нещо повече

от невидим партньор в живота им — и на Манди, и на Алекс. Нямах право да заема мястото на Кей.

— Може би не си справедлива към нея, Аманда.

— Не съм ли? Имаш ли някаква представа колко често я виждам? Знаеш ли кога я виждам, Рафаела? Когато някой вестник иска да ѝ направят снимки вкъщи; когато отива при някоя идиотска младежка група и ѝ трябва като реквизит; когато ѝ помагам да изглежда добре някъде — тогава я виждам. Само тогава я виждам — и последното обвинение: — Да не би да ми се е обаждала тук?

Но Рафаела не се предаваше.

— А ти би ли искала да го направиш?

— Не, не бих — честно отговори Аманда.

— Може би тя е усетила това.

— Само ако ще послужи на целите ѝ — и тогава с тръскане на глава се извърна — изведнъж вече не чувствителна и сърдита млада жена, а отново дете. — Ти не разбираш.

— Не, разбирам — и то повече, отколкото искаше да признае пред Аманда. — Сигурна съм, скъпа, че с майка ти се живее трудно, но...

— Не е това — извърна се към нея Аманда със сълзи на очи. — Не че се живее трудно. Нея аз изобщо не я интересувам. Така е открай време.

— Това не можеш да го знаеш — гласът на Рафаела бе нежен. — Никога няма да знаеш какво става в главата ѝ. Може и да чувства много повече, отколкото ти си мислиш.

— Не ми се вярва — имаше тъга в очите на момичето и Рафаела споделяше болката ѝ. Тя се доближи до нея и я притисна дълго към себе си.

— Обичам те, скъпа. Същото чувстват и Алекс, и баба ти. Всички сме на твоя страна.

Аманда кимна, като се бореше със сълзите си.

— Бих искала да не идва.

— Защо? Тя не може да те нарани. Ти си в пълна безопасност тук.

— Няма значение. Плаши ме. Ще се опита да ме отведе.

— Но не и ако ти не искаш. Достатъчно голяма си, за да те принуждават да ходиш, където и да е. Пък и Алекс няма да позволи.

Аманда кимна, бореше се със сълзите, но като остана сама в стаята си, хлипа още два часа. Перспективата да види майка си отново я изпълваше с ужас. И след като Алекс тръгна за работа на другата сутрин, тя седна и се взря печално в мъглата, спуснала се над брега. Тя й навяваше мисълта за ужасните неща, които предстоят. Изведнъж, докато гледаше, разбра, че трябва да направи нещо, преди майка ѝ да дойде.

Отне ѝ час и половина да я открие и когато успя, гласът на майка ѝ звучеше рязко по телефона:

— На какво дължа тая чест, Аманда? Не съм те чувала цял месец.

Не напомни на майка си, че тя нито се бе обаждала, нито бе писала.

— Баба каза, че ще минеш насам.

— Така е.

— Защо? — гласът на Аманда бе несигурен. — Искам да кажа...

— Какво точно искаш да кажеш, Аманда? — гласът на Кей беше леден. — Има ли нещо, заради което не искаш да дойда?

— Не е нужно. Всичко е съвсем наред.

— Добре. Ще се радвам да видя, че е така.

— Защо? По дяволите, защо? — без да го желае, Аманда се разплака. — Не искам да идваш.

— Колко трогателно, Аманда. Винаги е приятно да знае човек, че е успял да те зарадва.

— Не е така. Просто...

— Какво?

— Не знам — гласът на Аманда едва се различаваше от шепот. — Просто ще ми напомни за Ню Йорк — за самотата ѝ там, за малкото време, което родителите ѝ отделяха, за апартамента, който беше винаги празен, за Деня на благодарността, който бе прекарала сама..., а после бе изнасилена.

— Стига детинщини. Не съм те повикала да дойдеш, а аз ще намина при тебе. Защо това трябва да ти напомня за Ню Йорк?

— Не знам. Но ще ми напомня.

— Глупости. А аз искам да видя как си. Не може да се каже, че вуйчо ти се е постарал да ме уведоми.

— Той е зает.

— А, сериозно? И откога? — гласът ѝ бе пропит с омраза и Аманда веднага настръхна от думите ѝ.

— Винаги е бил зает.

— Не откакто загуби Рейчъл, скъпа, не и Алекс. С какво толкова е зает?

— Не злобей така, мамо!

— Стига, Аманда! Не можеш да говориш така с мене. Ти си идиотски сляпа за вуйчо си Алекс и не виждаш недостатъците му. Нищо чудно, че те иска край себе си. В края на краищата няма с какво да се занимава. Рейчъл казва, че е така самовлюбен, че няма и приятели. Освен тебе, разбира се, сега.

— Какви гнусни неща приказваш — както винаги, когато говореше с майка си, тя започна да кипи от гняв. — Той си има прекрасна адвокатска практика, работи много сериозно, а и животът му е достатъчно богат.

— А как тъкмо ти знаеш за това, Аманда? — в думите ѝ имаше злобен подтекст, от който дъхът на Аманда спря.

— Мамо! — тонът на гласа ѝ издаваше младежка неопитност, явно беше шокирана.

— Е? — стремеше се към последния удар Кей. — Така е, нали? Щом ти се върнеш при мене, той ще бъде отново сам. Нищо чудно, че е така упорит.

— Гади ми се от тебе! Работата е там, че има връзка с една просто прекрасна жена, която струва колкото десет като тебе и е за мене по-добра майка, отколкото ти си била или някога ще бъдеш.

— Сериозно? — в гласа на Кей прозвуча интерес и изведнъж сърцето на Манди затупка бясно. Знаеше, че не би трябвало да ѝ казва, но не можеше да понася намеците на майка си. Просто ѝ дойде прекалено много. — И коя е тя?

— Това не е твоя работа.

— Така ли? Страх ме е, мила, че не мога да се съглася с тебе. А тя с вас двамата ли живее?

— Не — гласът на Аманда бе нервен. — Не, не живее с нас — боже, какво бе направила! Чувстваше инстинктивно, че бе направила ужасно нещо, като каза на майка си, и изведнъж се уплаши — за Рафаела и Алекс, както и за себе си. — Няма значение. Не трябваше нищо да ти казвам.

— Защо не? Тайна ли е?

— Не, разбира се. За бога, мамо, попитай Алекс. Недей подпитва мене.

— Ще го попитам. Разбира се, ще видя и сама, като дойда там.

И тя направи точна това.

В девет и половина на другата вечер, без каквото и да е предизвестие, на входната врата се звънна и Алекс се втурна по стълбите. Не можеше да си представи кой би звънял по това време вечерта, а Рафаела бе в кухнята и бърбеше с Аманда и майка му на чай и сухи сладки. Те ни най-малко не бяха подготвени за видението, което само след миг се появи долу на стълбите. Майката на Аманда се спря на кухненската врата, като ги гледаше със значителен интерес. Червената ѝ коса бе току-що фризирана, тъмното ѝ палто от сив мохер подходеше на полата. Имаше съвършен външен вид за жена политик. Облеклото ѝ бе сериозно и я правеше да изглежда едновременно и делова, и елегантна. Но очите ѝ заинтригуваха Рафаела, когато стана, за да бъде представена, и протегна грациозно ръка.

— Добър вечер, госпожо Уилард. Приятно ми е да се запознаем.

Кей поздрави набързо майка си с целувчица по бузата, преди да поеме протегнатата от Рафаела ръка, която разтърси здраво, след което се отдалечи от съвършено изваяното лице. Струваше ѝ се, че го е виждала, в него имаше нещо познато и все пак, доколкото си спомняше, двете не се бяха срещали. Беше ли виждала някъде тази жена? Или пък снимката ѝ? Мисълта я тревожеше, докато бавно се приближаваше към дъщеря си. Аманда не бе пристъпила напред, а както бе известно на всички, не бяха се виждали, откакто тя бе напуснала Ню Йорк. Не ѝ даваше сърце да признае на някого, че бе звъняла на майка си предния ден и се бе раздрънкала за Рафаела.

— Аманда? — Кей я гледаше въпросително, като че ли се питаше дали Аманда ще се здрависа.

— Здравей, мамо — против волята си тя се принуди да я доближи, а после застана до нея с притеснен и нещастен вид.

— Много добре изглеждаш — целуна я едва-едва по челото и погледна през рамото ѝ. Очевидно интересът ѝ към Рафаела превишаваше интереса към когото и да било в стаята. Около Рафаела витаеше дух на изящество и изисканост, който интригуваше по-

голямата сестра на Алекс повече, отколкото другите можеха да си представят.

— Искаш ли кафе? — Алекс ѝ наля една чаша, а Рафаела се принуди да остане на мястото си. Тя така бе свикнала с ролята на домакиня в последния месец, че трябваше да си напомни да не прави нищо, което би я издало. Седна спокойно на масата като обикновена гостенка.

В продължение на половин час разговорът бе безсъдържателен, а после — след като си прошепна нещо с Алекс — Рафаела се извини и си тръгна, като обясни, че е станало късно. Часът беше десет и нещо. Веднага щом вратата се затвори, присвитите очи на Кей се насочиха към брат ѝ, а устните ѝ се разтегнаха в лека усмивка.

— Много интересно, Алекс. Коя е тя?

— Приятелка. Нали ви представих — видът му бе умишлено неопределен и той не видя как Аманда се изчерви.

— Всъщност не. Каза ми единствено малкото ѝ име. Как ѝ е фамилията? Важен човек ли е?

— Защо? Да не би да търсиш фондове за кампанията си и тук? Тя не гласува в тая страна, Кей. Запази енергията си за някой друг — майка му изглеждаше развеселена и леко се изкашля над чашата чай.

— Нещо ми подсказва, че у нея не всичко е редовно.

Тя каза това така, че Алекс се докачи и вдигна очи с раздражен поглед. Неприятно му бе и че не беше изпратил Рафаела до къщата ѝ, но се съгласи с нея, че е най-добре да не афишират връзката си пред сестра му. Колкото по-малко знаеше тя, толкова по-добре щеше да е за всички.

— Глупости, Кей.

— Така ли? — боже, нямаше още и час, откакто тя бе у тях, а вече го изкарваше от кожата. Той се опитваше това да не личи, но не успяваше. — Тогава какво толкова тайно има около нея? Как ѝ е името?

— Филипс. Бившият ѝ съпруг е бил американец.

— Разведена ли е?

— Да — излъга той. — Нещо друго да те интересува? Полицейското ѝ досие, препоръките ѝ за работа, научните ѝ постижения?

— Има ли такива?

— Какво значение има? — очите им се срещнаха и двамата разбраха, че още са на нож. Кей се чудеше обаче защо. Целта на пътуването ѝ и привидният интерес към дъщеря ѝ бяха забравени, докато търсеше сведения за предизвикващата интерес приятелка на брат си. — И което е по-важно, Кей, това не е твоя работа.

— Не мисля така. Щом се върти около дъщеря ми, бих искала да знам коя е и каква е — идеалното извинение. Добродетелите на майчинството. Пазеха я като чадър и Алекс се усмихна с насмешка.

— Все същата си оставаш, а Кей?

— Като тебе — и в двата случая това не бяха комплименти. — Изглежда ми повърхностна — той се пребори със себе си да не реагира. — Тя работи ли?

— Не — но той веднага съжали, че ѝ е отговорил. Това влизаше ли ѝ в работата, по дяволите? Не, разбира се, и нямаше право да го пита.

— Навярно за тебе това изглежда много женствено — да не се работи, искам да кажа.

— Не разсъждавам за това изобщо. То си е нейна работа. А не моя. Нито твоя — с тези думи той се изправи с чашата кафе в ръка и изгледа трите жени в стаята втренчено. — Предполагам, Кей, че си дошла да посетиш дъщеря си, така че ви оставям заедно, колкото и да ми е неприятно детето да бъде само с тебе. Мамо, искаш ли да дойдеш на горния етаж? — Шарлот Брандън кимна безмълвно поглеждайки изпитателно ту дъщеря си, ту внучката и последва сина си. Чак горе видя чертите на лицето му отново да се отпускат. — Боже, мамо, какво, по дяволите, си мисли тя, че прави с тази инквизиция?

— Не се тревожи от това. Тя просто те проверява.

— Господи, непоносима е!

Шарлот Брандън не отговори нищо, но бе явно разтревожена.

— Надявам се на Манди да не ѝ дойде прекалено много. Мисля, че изглеждаше смутена, когато Кей влезе в стаята.

— Та не бяхме ли всички така? — той се загледа в огъня с отнесен поглед. Мислеше си за Рафаела и му се искаше да не си беше отивала. Но след като се сблъска с разпита на Кей, бе по-доволен, че именно така бе постъпила.

Мина цял час, преди Аманда да почука на вратата на вуйчовия ѝ кабинет. Тя се отпусна в един стол с влажни очи и изтощен вид.

— Как мина, скъпата ми? — той поглади ръката ѝ, а очите ѝ се изпълниха със сълзи.

— Все така е с нея. Гнусна работа — а после добави с дълбока въздишка: — Току-що си тръгна. Каза, че ще ни се обади утре.

— Едва ще я дочакам — Алекс изглеждаше тъжен и протегна ръка да разроши косата на племенницата си. — Не ѝ се давай мила, знаеш каква е, а тук не може нищичко да ти направи.

— Така ли? — изведнъж Аманда се разгневи. — Каза ми, че ако не се върна вкъщи до началото на март, щяла да ме затвори в някакво заведение, като им каже, че не съм с всичкия си и че съм избягала.

— Какво ще става през март? — Алекс изглеждаше разтревожен, но не толкова, колкото племенницата му очакваше.

— Тогава започва кампанията ѝ по колегите. Искане и аз да бъда с нея. Мисли си, че ако решат, че може да се разбира с шестнайсетгодишно момиче, значи ще се разбира и с тях. Но само ако знаеха! Боже, предпочитам да ме затворят в някакво заведение — но когато се обърна към него, очите ѝ изглеждаха като на десетгодишна. — Мислиш ли, че ще го направи, Алекс?

— Не, разбира се — той се усмихна на племенницата си. — Как мислиш, че ще изглежда това във вестниците? По дяволите, много по-добре ще изглежда, ако си стоиш тук.

— Не бях помислила за това.

— На това е разчитала. Тя просто се опитва да те спласи.

— Е, успя — тогава си помисли да разкаже на Алекс за това, което бе казала на майка си по телефона за Рафаела, но не събра кураж да повдигне този въпрос, а може би фактът, че бе хвърлила Рафаела в майчините си зъби, нямаше да има чак толкова значение в края на краищата.

Случи се така, че наистина нямаше. До пет часа сутринта, когато Кей постепенно се събуди в леглото си в хотел „Феърмънт“. Беше осем сутринта източно време и тя се събуди, както винаги, по навик, но осъзна, че в Сан Франсиско е само пет часът. Лежеше си тихо, като мислеше за Аманда и за брат си, за Рафаела... Тъмните очи... Черната коса... Лицето. И изведнъж, като че ли някой бе сложил снимката пред очите ѝ, тя си спомни лицето, което бе видяла предната вечер.

— Боже! — каза си тя на глас и седна рязко в леглото, като се взираше в насрещната стена, а после легна отново с присвити очи.

Можеше ли... Не можеше... Но можеше...

Мъжът ѝ бе идвал да говори пред някаква специална комисия на Конгреса. Беше преди години, а той и тогава още бе много стар, но един от най-уважаваните финансисти, и тя сега отчетливо си спомняше, че се бе установил в Сан Франсиско. Бе говорила с него съвсем малко и я бяха представили, само за миг, на удивително красивата му млада съпруга. Тя ще да е била малко повече от дете съпруга тогава, а и самата Кей бе доста млада. Тъмнокатата млада хубавица не ѝ бе направила кой знае какво впечатление, но я бяха завладели силата и енергията на мъжа.

Джон Хенри Филипс... Филипс... Рафаела Филипс ѝ бе казал Алекс... Бившият ѝ съпруг, беше казал. И ако случаят бе такъв, момичето навярно имаше много пари. Ако се бе развела с Джон Хенри Филипс, тя навярно имаше милиони. А дали ги имаше? Дали се бе развела? Кей започна да се чуди. Не бе чувала за развод. Почака още час и звънна на секретарката си във Вашингтон.

Лесно би могло да се получи информация, помисли си тя. Секретарката ѝ се обади след половин час. Доколкото бе известно — а тя бе говорила с неколцина, които биха знаели — Джон Хенри Филипс бе още жив и никога не беше се развеждал. Бил е вдовец няколко години и сега бил женен за францужойка на име Рафаела, дъщеря на големия френски банкер Антоан дьо Морне-Мал. Смятало се, че тя е около трийсетте. Двойката живеела усамотено по западното крайбрежие! Господин Филипс бил много болен вече няколко години.

— Да, да — завърши разговора си Кей и затвори телефона в затъмнената хотелска стая в Сан Франсиско.

XX

— Напълно ли си загубил ума си, идиот такъв? — Кей бе връхлетяла в кантората му само миг след като той самият бе дошъл.

— О, боже, колко чаровни сме тая сутрин! — той нямаше настроение за сестра си и особено за спектакъла, разиграван от другата страна на бюрото му. — Може ли да попитам за какво става дума?

— Омъжената жена, с която си се забъркал, Алекс. За това става дума.

— Бих могъл да кажа, че правиш две доста самонадеяни предположения. Нали? — той изглеждаше спокоен, но сърдит, като седеше и я гледаше да вилнее из стаята, докато накрая спря и обърна лице към него през бюрото.

— Така ли? Можеш ли да ми кажеш, че снощи не се срещнах с госпожа Джон Хенри Филипс? И че ти нямаш връзка с нея?

— Не съм длъжен да ти казвам нищо — но той бе удивен от точната информация на сестра си.

— Не си ли? А не си ли длъжен да казваш и на съпруга ѝ?

— Нито съпругът ѝ, нито тя, нито аз, нищо не е твоя работа, дявол да те вземе, Кей. Единственото нещо тук, което е твоя работа, е дъщеря ти, и толкоз! — той се изправи и застана лице в лице с нея. Знаеше, че тя има още за какво да се бори с него. Беше привлякъл дъщеря ѝ към себе си, навярно завинаги, и беше заплашил да я изложи за недостатъците ѝ публично. С това нямаше да си спечели приятелството ѝ. Но той не даваше и пет пари. Приятелството ѝ не му трябваше. Искаше обаче да научи какво знае тя за Рафаела и как го е открила. — Какво точно имаш предвид с всичко това?

— Имам предвид факта, че моята дъщеря ми съобщава, че в живота ти има жена, която „струва десет пъти колкото мене“, както тя се изрази, а аз откривам, че е съпруга на другиго. Имам право да знам, в чия компания е дъщеря ми, Алекс. Майка съм ѝ, независимо от това какво ти мислиш за мене. И Джордж няма да се примири ти да я

задържиш завинаги, особено ако твоята малка връзка продължава. Тя е и негова дъщеря.

— Ще се учудя, ако ми кажат, че той си спомня за това.

— О, млъкни, за бога. Ти и твоите хлапашки поучителни натяквания! Лесно ти е да дойдеш и да събереш натрошеното. Не ти си се грижил за нея седемнайсет години.

— Нито пък ти.

— Говедо! Въпросът, Алекс, е кого държиш при нея в момента. Това беше едно от нещата, които исках да разбера, идвайки тук.

— И откри, че госпожа Филипс е неподходяща? — той почти се изсмя в лицето на сестра си.

— Това също не е въпросът. Въпросът, мили мой, е, че ти, изглежда си живееш с жената на един от най-влиятелните хора в страната. И ако някой го открие, аз ще бъда политически труп. Не заради нещо, което аз съм направила, а заради тебе и твоя отвратителен скандал. Нямам никакво намерение да ти позволя да ме съсипеш политически заради един скапан задник.

Но тя бе казала прекалено много за Алекс. Без да мисли, той се наведе през бюрото и сграбчи ръката ѝ.

— Слушай сега, гадна политическа мръснице. Тази жена струва не десет пъти колкото тебе, а десет хиляди пъти. Тя е дама от главата до петите и моята връзка с нея не ти влиза в работата. Що се отнася до дъщеря ти, за нея тя е просто прекрасна, а колкото до мене, ще правя каквото си искам, по дяволите. Това не ти влиза в пустата работа. Пет пари не давам за твоята политическа кариера и никога не съм давал. На тебе би ти харесало сто пъти повече да бях останал женен за Рейчъл, та да имаш полза и ти. Е, гадна, мръсна, голяма сестро, нахакана мръснице! Не останах женен за нея и никога няма да се съберем отново, тъй като тя е почти такава кучка, каквато си и ти, мила моя. Но жената, с която в момента имам връзка, е необикновено създание и се е случило да е женена за залежал се старец, който е почти на осемдесет години. Той всеки момент ще умре и аз ще се оженя за жената, с която се срещнахте вчера, и ако това не ти харесва, момичето ми, можеш спокойно да се разкараш.

— Колко прелестно, Алекс, и колко красноречиво — тя се опита да освободи ръката си, но той не я пускаше. Само я стисна още по-силно, а очите му станаха по-сурови.

— Фактът миличък е, че старецът още не е умрял, а ако някой открие какви си ги забъркал — това ще бъде най-големият скандал в страната.

— Съмнявам се. А всъщност не се и интересувам Кей, от нищо, освен от Рафаела.

— Тогава по-добре да започнеш да мислиш! — очите ѝ злобно просветнаха. — Може би мога да се оправя с въпроса вместо тебе.

— И да се самоубиеш политически? — той се засмя горчиво и пусна ръката ѝ, за да заобиколи бюрото и да я достигне. — За това не се тревожа.

— А може би трябва, Алекс. Може би именно аз трябва да поема това задължение и сама да кажа на стареца.

— Не можеш и да припариш до него.

— Не бъди толкова сигурен! Ако поискам, ще го видя. Или пък нея — тя стоеше и следеше реакциите на брат си, а той се бореше с желанието да я зашлеви по лицето.

— Махай се от кабинета ми!

— С удоволствие — тя тръгна към вратата. — Но ако бях на твое място, два пъти бих премислила какво върша. Голяма игра играеш, с висок залог, и няма да я спечелиш Алекс. Не, каквото и да ми струва. Твърде много залагам на тези избори, за да ти разреша да си играеш с динамит заради някаква малка френска курва!

— Махай се от кабинета ми! — този път Алекс ѝ изрева и тя потрепери, а той, като я сграбчи пак за ръката, я завлече до вратата, която отвори широко. — И не се връщай! Не се доближавай до никого от нас, проклета да си! Не си нищо повече от обикновен боклук.

— Довиждане, Алекс — тя го погледна право в очите, докато стоеше на вратата. — И помни какво ти казах. Ще стигна до него, ако ми се наложи. Помни това.

— Махай се! — този път той снижи гласа си, тя се завъртя на пета и тръгна. А когато седна на бюрото си, той откри, че целият трепери. За първи път в живота си бе поискал наистина да убие някого. Беше изпитал желанието да я удуши за всяка от гнусните думи, които бе изрекла. Гадеше му се от мисълта, че му е сестра. И докато седеше, потресен, започна да се тревожи за Аманда, като си мислеше, че може би Кей ще се опита да я принуди да се върнат заедно в Ню Йорк. След около час усилен размисъл каза на секретарката си, че няма да се

върща повече до края на деня. Тъкмо когато той напускаше кантората, Рафаела вдигаше слушалката у дома си. Беше сестрата на Алекс. Рафаела се намръщи, като чу гласа ѝ.

— Не, всичко е наред. Мислех си, че може да се срещнем на кафе. Може ли да се отбия при вас, когато отивам да видя Манди?

Рафаела пребледня.

— Боя се, че не... — едва не ѝ каза, че мъжът ѝ е болен. — Майка ми не е добре. В момента е при мене.

А как бе намерила телефона ѝ? От Алекс? От Манди? От Шарлот? Рафаела се намръщи още повече.

— Ясно. Тогава да се видим някъде навън.

Рафаела предложи бара на „Феърмънт“ и се срещна там с Кей малко преди обед. Поръчаха си по нещо за пиене, но Кей не изчака поръчката, за да обясни целта на срещата си с Рафаела. Каза ѝ без заобикалки защо е дошла.

— Искам повече да не се виждате с брат ми, госпожо Филипс.

Рафаела изглеждаше смаяна от явната дързост на тази жена.

— Може ли да попитам защо?

— Нужно ли е наистина? Вие сте омъжена за бога, и то за много важен човек. Ако връзката ви с Алекс стане известна, ще бъде скандално за всички ни, нали?

Рафаела за първи път усещаше истински злобата, бликаща от очите на тази жена — омразата стигаше до дъното на душата ѝ.

— Навярно това би било доста голям скандал за вас. За това става дума, нали? — тя говореше учтиво и с любезна усмивка.

Но когато ѝ отговори, и Кей се усмихваше.

— Според мене най-голям ще е скандалът за вас. Не бих могла да си представя, че съпругът ви или семейството ви в Европа ще се зарадват много на новината.

Рафаела замълча за миг, като се опитваше да успокои дишането си, а в това време поръчката им пристигна и сервитьорът отново изчезна.

— Не, това не би ми било приятно, госпожо Уилард — очите ѝ сега потърсиха погледа на Кей, както жените често контактуват една с друга. — Аз не се впуснах във всичко това безразсъдно. Не исках да се обвързвам с Алекс — както заради него, така и заради себе си. Толкова малко е това, което мога да му дам. Животът ми изцяло принадлежи на

съпруга ми, а той е много болен — гласът ѝ бе пропит с мъка, докато говореха, а в очите ѝ имаше сълзи. — Но аз обичам брат ви. Обичам го много. Обичам също и мъжа си, но... — тя въздъхна и видът ѝ стана подчертано европейски, бе по-прекрасна от всякога — силна и същевременно много крехка. Кей мразеше всичко у нея. Защото тя бе онова, което Кей никога нямаше да бъде. — Не мога да, обясня какво ни се случи с Алекс, нито защо. Просто се случи. А ние се стараем всичко да върви по най-добрия начин. Мога да ви уверя, госпожо Уилард, че преди всичко сме дискретни. Никой никога няма да узнае.

— Това са глупости. Майка ми знае. Манди знае. И други хора знаят и ще узнаят. Това не може да се контролира. Вие не си играете с огъня. Играете си с атомната бомба. Поне доколкото се отнася до мене.

— И очаквате от нас да сложим край на всичко? — Рафаела изглеждаше уморена и отегчена. Каква ужасна самовлюбена жена! Аманда имаше право. Тя мислеше само за себе си.

— Да, така е. А ако на него не му стигат силите, направете го вие. Но трябва да се сложи край. Не само заради мене, и заради вас също. Не можете да си позволите да ви разкрият, а ако ми се наложи, аз ще кажа на мъжа ви.

Рафаела я погледна стъписана.

— Луда ли сте? Той е парализиран, прикован в леглото и гледан от медицински сестри, а вие ще му кажете такова нещо. Така ще го убие! — тя бе вбесена, че Кей си позволява подобна заплаха, а изглеждаше такъв тип жена, която би я изпълнила.

— Тогава по-добре мислете. Ако това ще го убие, той ще умре фактически от вашата ръка. Във ваша власт е да спрете сега, преди някой да е открил. Освен това помислете си какво причинявате на брат ми. Той иска деца, трябва му съпруга, самотен е. Какво можете да му дадете вие? Няколко часа от време на време. Креватна гимнастика. По дяволите, госпожо, мъжът ви може да живее още десет или петнайсет години! Това ли предлагате на Алекс? Незаконна връзка за следващите десет години? А твърдите, че го обичате? Ако го обичахте, щяхте да го освободите. Нямаме право да му висите на врата и да му съсипвате живота.

Това, което ѝ говореше, нараняваше Рафаела дълбоко. В този момент не можа да ѝ дойде наум, че Кей Уилард не се интересуваше от живота на Алекс, а от нейния собствен.

— Не знам какво да ви кажа, госпожо Уилард. Никога не съм смятала, че наранявам брат ви.

— Тогава недейте.

Рафаела кимна безмълвно, а Кей се протегна за сметката, подписа се, добави номера на стаята си и стана.

— Струва ми се, че казахме каквото имахме да си казваме. Не мислите ли?

Рафаела отново кимна и забърза покрай портиера с облени в сълзи очи.

По-късно Кей отиде да види Манди. Алекс вече се бе върнал от кантората и заедно с Манди седяха кротко в кабинета му, когато тя пристигна. Нямаше как сега да вземе момичето със себе си. Интересът към дъщеря ѝ беше вече поизбледнял. Бе решила, че трябва да се върне във Вашингтон. Напомни ѝ да си мисли за март, каза сухо „довиждане“ на Алекс и уговори с майка си да се видят в Ню Йорк. Шарлот тръгваше следобед на другия ден.

Чувството на облекчение в къщата бе очевидно, след като наетата лимузина на Кей се отдалечи. Едва когато Алекс осъзна, че Рафаела не се бе обаждала цял следобед, облекчението започна да изчезва. И тогава той изведнъж разбра какво се бе случило и сам звънна у тях.

— Аз... съжалявам бях заета не можах да дойда... аз... — от тона на гласа ѝ той вече се убеди напълно.

— Трябва да те видя веднага.

— Боя се, че... — сълзите се стичаха по бузите ѝ, докато се мъчеше да запази гласа си нормален.

— Съжалявам, Рафаела. Трябва да те видя... За Манди е...

— Боже мой... какво е станало?

— Не мога да ти обясня, докато не те видя.

Тя дойде след двадесет минути и той ѝ се извини дълбоко за измамата, но още тогава му бе станало ясно, че трябва да се добере до нея веднага, преди тя да скъса онова, което бе така нужно и за двамата. Разказа ѝ честно какво се бе случило със сестра му и изтръгна от нея описание на прекарания с Кей час в бара на „Феърмънт“.

— И ти ѝ вярваш? Наистина ли мислиш, че ме лишаваш от нещо? По дяволите, скъпа, аз не съм бил така щастлив от години и всъщност — през целия си живот.

— Но мислиш ли, че би могла? — тя още се безпокоеше за заплахите спрямо Джон Хенри.

— Не, не мисля. Тя е кучка, но не е напълно луда. Няма начин да се добере до него.

— Би могла впрочем. Не мога да контролирам пощата му например. Секретарките му я донесат вкъщи и му я дават направо.

— Тя няма да сложи такова нещо в писмо, за бога. Премного се страхува за собствената си глава.

— Навярно е така — въздъхна Рафаела и си позволи да се стопи в ръцете му. — Боже, каква невероятна жена е.

— Не — каза той нежно, — каква невероятна жена си ти! — той отново я погледна внимателно. — Нека забравим всичко, което се случи през последните два дни.

— И аз бих искала, Алекс. Но трябва ли? Знаем ли дали всичките ѝ заплахи са голословни?

— Сестра ми се интересува само от едно нещо, Рафаела, и това е кариерата ѝ. В последна сметка само тя има значение за нея, а за да се нахвърли върху нас, би трябвало да я рискува, което няма да направи. Вярвай ми, скъпа. Знам, че няма.

Но Рафаела не бе така убедена. Тя, Алекс и Аманда продължаваха живота си, но заканите на Кей Уилард, като че ли звъняха като ехо в ушите на Рафаела месеци наред. Тя се надяваше единствено, че Алекс бе прав в убеждението си, че заплахите на Кей са голословни.

XXI

— Аманда? — прозвуча в къщата гласът на Рафаела, докато затваряше вратата след себе си. Беше четири часът, но тя знаеше, че Аманда трябва да се е върнала от училище. В месеците, откакто Аманда се бе установила да живее при Алекс, Рафаела бе възприела навика да наминава следобедите и преди Манди да се е върнала от часовете си, да разтреби къщата, да ѝ приготви закуска, да седне спокойно на слънце в градината и да чака момичето да се прибере. Понякога те дълго разговаряха за онова, което им се струваше важно, сегиз-тогиз Манди разказваше по нещо смешно за Алекс, а напоследък Рафаела ѝ показваше черновите за детската книжка, която бе започнала да работи след Коледа. Вече се бе занимавала с това пет месеца и се надяваше окончателният вариант да е готов, преди да замине за Испания през юли.

Но днес не беше донесла ръкописа си, а една книжка на списание „Тайм“. На корицата имаше снимка на Кей Уилард, а заглавието отдолу бе „Белият дом през 1992... 96... 2000?“. Рафаела бе прочела статията внимателно и я взе със себе си, когато дойде да види върнала ли се е Манди от училище. Дневните ѝ посещения в къщата на Вайехо лека-полека бяха зачестили и Манди вече я очакваше всеки ден. Обикновено идваше, докато Джон Хенри спеше следобед. А напоследък той спеше все по-дълго и по-дълго, така че накрая трябваше да го събуждат в шест за вечеря.

— Аманда? — Рафаела остана мълчалива един дълъг миг — тъмната ѝ коса бе мушната в спретнатата сламена мека шапка, бе облечена в изящно скроен кремав ленен костюм. — Манди? — За миг ѝ се стори, че чу шум, докато бавно се качваше по стълбите.

Чак на третия етаж Рафаела я откри седнала на един от плетените столове в спалнята си, подвила крака под себе си, опряла брадичка върху коленете, загледана мрачно през прозореца.

— Аманда? Скъпа! — Рафаела седна на леглото със списанието и бежовата чанта от гущерова кожа под мишница. — Да не е станало

нещо в училище? — Тя посегна да поеме ръката на момичето през леглото. Тогава Аманда бавно се обърна с лице към нея, а погледът ѝ веднага падна върху списанието под мишницата на Рафаела.

— Виждам, че и ти го четеш.

— Кое? Статията за майка ти ли? — Шестнайсетгодишната хубавица кимна. — За това ли си разтревожена? — беше крайно необичайно за Манди да не изтича по стълбите, дочула гласа ѝ, със смях и разкази за събитията от училищния ден. Но сега момичето само кимна отново. — Не мисля, че публикацията е лоша.

— Освен че нищо в нея не е вярно. По дяволите, прочете ли частта за моята ужасна автомобилна катастрофа миналата зима и за бавното ми възстановяване по слънчевото западно крайбрежие, докато майка ми идва да ме вижда във всеки свободен от работа момент? — тя погледна гневно и нещастно към Рафаела. — По дяволите, просто се радвам, че не е припарвала тук от Коледа. — Всъщност тя не би имала много голям избор. След едничкото ѝ катастрофално посещение Алекс бе напълно подготвен да ѝ каже да се маха, но Кей така и не се появи. След първите няколко месеца тя почти не бе се обаждала. — Боже, Рафаела. Тя е такава кучка и аз я мразя!

— Не, не е така. Може би с течение на времето двете ще започнете да се разбирате повече — Рафаела не знаеше какво друго да каже. Тя поседя кротко с нея, а после докосна нежно ръката ѝ. — Искаш ли да излезем на разходка?

— Не ми се ще.

— Защо не?

Тя сви рамене, очевидно потисната, и Рафаела я разбра. Имаше свои страхове относно Кей Уилард. Повече нищо не бе останало помежду им, но Рафаела винаги съзнаваше, че все още е възможно да стане. Последният разговор на Кей с Алекс бе пропит с повече грозота, но все пак се бе съгласила да остави Аманда, където си беше, засега.

Половин час по-късно Рафаела успя да принуди Аманда да я последва навън, на блесналото майско слънце, и ръка за ръка те слязоха до Юниън стрийт, разгледаха магазините, като накрая спряха за по едно капучино в „Кантата“ — столът до тях бе отрупан с пакети, пълни с приятни глупости.

— Мислиш ли, че Алекс ще хареса афиша? — Аманда погледна Рафаела и двете се разсмяха.

— Сигурна съм. Ще трябва да го закачим в кабинета му, преди да се върне.

Беше голям афиш с жена на сърф в Хавай, какъвто само юноша би харесал. Но важното бе, че пазаруването накара Аманда напълно да забрави майка си, и Рафаела изпита облекчение. Върнаха се вкъщи в пет и половина и Рафаела бързо изостави Аманда, обещавайки ѝ да се върне, както винаги, по-късно вечерта. После пое по краткия път до дома си, като си мислеше как изцяло животът ѝ се беше преплел с Манди и Алекс през последните шест месеца. Беше прекрасна уханна привечер, слънцето отпращаше златни отблясъци във всички прозорци, докато цялото небе на късния следобед засия в мека светлина. Тя бе на половината от пътя до къщи, когато чу автомобилен клаксон зад себе си, обърна се и стресната забеляза черно порше, а после бързо видя и Алекс на кормилото.

Тя спря и дълго остана на мястото си, очите им се срещнаха и задържаха, като че се виждаха за първи път. Колата тръгна бавно след нея, а той усмихнат се облегна на червената кожена облегалка.

— Една разходка, госпожо!

— Не разговарям с непознати.

Никой от тях не продума, докато се гледаха усмихнати. После той леко сбърчи чело.

— Как е Манди? — като че си имаха свое младо момиче сега. То проникваше в мислите им и в малкото време, с което разполагаха за себе си. — Тя видя ли статията в „Таим“?

Рафаела бавно кимна, а лицето ѝ стана по-сериозно, като доближаваше колата.

— Дойде си от училище още сутринта, Алекс. Не знам какво да ѝ говоря. Става все по-гневна към майка си — той кимна, а тя се намръщи и го загледа разтревожено. — Какво ще ѝ кажем за юли?

— Нищо засега. Можем да ѝ кажем по-късно.

— Колко по-късно?

— Ще ѝ кажем през юни — но и той изглеждаше разтревожен.

— Ами ако не отиде?

— Ще трябва. Поне този път — после той въздъхна. — Само след една година ще стане на осемнайсет, дотогава можем и да коткаме малко Кей. Едно съдебно дело ще нарани всички ни сега. Ако Манди се примири с това единствено посещение, ще можем да запазим мира.

Знаеш ли, като се има предвид, че това за нея е изборна година и тя си мисли, че Аманда е от такова значение, за да спечели изборите, цяло чудо е, че не е поръчала да я отвлекат и да си я върнат вкъщи. Навярно трябва да сме благодарни и за малките неща.

Рафаела го погледна в очите.

— Манди не би останала с майка си, ако тя я бе принудила да се върне.

— Затова навярно не е и опитала. Но нищо не можем да направим за това лято. Просто трябва да отиде.

В отговор Рафаела само кимна. Беше нещо, за което се бяха разбрали още преди месец. Аманда трябваше да си отиде вкъщи при майка си за четвърти юли, да прекара един месец с нея в лятната им вила на Лонг Айленд, а после да замине в Европа с баба си за целия август, преди да се върне в Сан Франсиско за следващата учебна година.

Алекс бе сметнал за голяма своя победа решението на Кей момичето да се върне в Сан Франсиско, но знаеше как племенницата му ще избухне при перспективата да отиде при майка си. Той се бе свързал с психиатъра на Манди, който мислеше, че тя ще може да понесе конфронтацията с майка си, а също и че психологическите поражения от изнасилването са преодолени. Всички знаеха, че ѝ предстои да премине през гневен пристъп при мисълта, че ще напусне Алекс и ще се върне вкъщи при Джордж и Кей. Рафаела възнамеряваше да отлети с нея на изток и да се разделят в Ню Йорк, където тя самата щеше да прекара нощта в „Карлайл“, преди да отлети за седмица до Париж и за още две до Испания. Беше нейното ежегодное пътуване при родителите ѝ и възможност да прекара няколко дни в Санта Еухения. А тази година всичко това означаваше повече за нея, отколкото преди. Тя смяташе да покаже окончателния вариант на детската си книга на всичките си малки братовчеди и едва изчакваше да види как ще я приемат. Просто щеше да преведе направо приказките на испански. Правила го бе и друг път с книги, които донасяше от Щатите. Но тази година беше по-важна, защото приказките бяха нейни собствени, и ако децата ги харесваха, тя щеше да изпрати сборника на посредника на Шарлот и да види дали някой ще ги откупи през есента.

Когато Рафаела го погледна, той ѝ се усмихна.

— Какво толкова смешно има, Александре?

— Ние — сега той ѝ се усмихна по-нежно и очите му грейнаха с топла светлина. — Гледай как разискваме за нашата дъщеря ученичка — той се поколеба за малко, а после посочи към празната седалка до себе си. — Искаш ли да влезеш за минутка? — тя се поколеба за малко, като погледна часовника си, а после разсеяно се огледа да види дали наоколо няма някой от познатите ѝ.

— Наистина би трябвало да си отида... — Искаше да бъде с Джон Хенри, когато му даваха подноса в шест часа.

— Няма да те насилвам — но очите му бяха толкова нежни, лицето му така красиво, а и не бяха оставали за миг сами от толкова отдавна. Изглеждаше, като че ли Аманда е постоянно с тях. А когато тя се качваше на горния етаж в полунощ, имаха толкова малко време, преди Рафаела да си тръгне. Тя се усмихна и кимна.

— Да, много ще се радвам.

— Имаме ли време за една бърза обиколка?

Тя кимна отново с чувството, че е палаво дете, а той веднага включи на скорост и потегли, засили надолу по хълма към ускорения трафик на Ломбард стрийт, а после в залесения уединен участък на Пресидио, покрай водата, докато накрая спряха до малката крепост под моста Голдън Гейт при Форт Пойнт.

Над тях трафикът се движеше бързо през моста към Марин Каунти. По водата имаше платноходки, един ферибот, няколко малки моторници, а свежият бриз разроши косата на Рафаела, щом тя си свали сламената шапка.

— Искаш ли да излезем? — той я целуна, тя кимна и двамата излязоха навън един до друг — и двамата тъмнокоси, високи и красиви, хванати за ръце и взрени в брега. За малко Рафаела се почувства много млада, докато стоеше там и си мислеше за месеците, споделени с него. Бяха станали много близки и прекарваха толкова нощи заедно, в които шептяха, говореха, стояха край огъня, любеха се, изтичваха в кухнята в два сутринта да правят омлети, сандвичи или млечни шейхове. Те имаха толкова много и все пак толкова малко... толкова малко време и такава безкрайна надежда. Докато стояха един до друг, взрени в залеза, огряващ лодките, Рафаела се обърна да погледне Александър, като се чудеше дали някога ще имат повече. Няколко минути, час, часовете преди изгрева — откраднати мигове и никога повече от това. Дори детето, което гледаха заедно, бе само взето

на заем и след година щеше да си отиде. Тя вече си мислеше за кой колеж да подаде документи, а Рафаела и Алекс се измъчваха, като усещаха загубата, преди да ги е засегнала, тъй като желяха Аманда да е с тях още много, много години.

— За какво си мислеше току-що, Рафаела? — той я погледна нежно и махна внимателно косата от очите ѝ.

— За Аманда — тя се поколеба, после целуна ръката, която премина край устните ѝ. — Бих искала да си беше наша.

Той тихо кимна.

— Също и аз — искаше му се да ѝ каже, че някой ден, след някоя година, ще имат други, собствени деца. Но не ѝ каза, тъй като знаеше как я боли, че няма деца. Това бе тяхна постоянна тема — вината ѝ, че му пречи да се ожени за друга и да има свои деца.

— Надявам се, че ще ѝ е добре това лято — те тръгнаха бавно по края на пътя, а водата плискаше към тях, като почти ги достигаше.

Тогава той се обърна към нея:

— Надявам се, че и ти ще си добре — не бяха говорили много за това, но след шест седмици и тя заминаваше за Испания.

— Ще бъда — спряха се и тя стисна здраво ръката му. — Ще ми липсваш ужасно, Алекс.

Той я притегли към себе си.

— И ти ще ми липсваш. Боже... — той се замисли за миг. — Не знам какво бих правил без тебе — така бе привикнал да я вижда всяка вечер, че сега не можеше да си представи живота без нея.

— Ще отсъствам не повече от три седмици.

— За мене това ще е вечност, особено като и Манди няма да я има.

— Може пък за разнообразие да свършиш и малко работа.

Той ѝ се усмихна нежно и те се целунаха, докато лодките бавно ги подминаваха, а после тръгнаха ръка за ръка. Разхождаха се още половин час, а след това със съжаление се върнаха в колата. Беше приятен завършек на златния следобед, а когато той я остави на две пресечки от дома ѝ, тя докосна леко устните му с върховете на пръстите си и му изпрати въздушна целувка, преди да слезе от колата.

Тя погледна как той потегли към Вайехо и се усмихна сама, докато отминаваше последните две пресечки към къщи. Беше невероятно как животът ѝ се бе променил през последните седем

месеца, откакто бе срещнала Алекс. Бе се променил неуловимо, но значително. Тя бе станала любовницата на красив и чаровен млад адвокат; „любимката“, както, Шарлот ѝ казваше, на писателка, от която винаги се бе възхищавала; повече от майка на прекрасно седемнайсетгодишно момиче; чувстваше се, като че домът ѝ е къщата на Вайехо със смешната обрасла градинка и тухлената кухня, изпълнена с медни съдини. И все пак, в същото време, тя си бе тази, която винаги бе била, госпожа Джон Хенри Филипс, родената във Франция, съпруга на известен финансист, дъщерята на френския banker Антоан дьо Морне-Мал. Заминаваше, както винаги, за Санта Еухения да види майка си, правеше всичко както винаги и все пак в живота ѝ сега имаше толкова повече, той бе толкова по-богат, по-цялостен, различен и щастлив. Тя се усмихна сама, като зави на последния ъгъл преди къщата. Това, което правеше, не нараняваше Джон Хенри, успокои се тя твърдо, като пхаше ключа си във входната врата. Бе прекарала с него няколко часа сутринта, гледаше медицинските сестри да са внимателни и грижливи, храната му да е от тази, която харесва, и му четеше поне по един час всеки ден. Но разликата беше, че сега имаше толкова много неща в повече.

След сутрините с Джон Хенри тя прекарваше два или три часа в стаята си, работейки върху детската книга, която щеше да покаже най-напред на децата в Испания. И към четири часа всеки следобед бавно тръгваше към Вайехо, докато Джон Хенри си поспиваше. Тя почти винаги успяваше да стигне до къщата преди Аманда, така че момичето се завръщаше при човек, когото обичаше, а не ѝ се налагаше да стои сама. Често и Алекс се връщаше тъкмо преди Рафаела да е поела към собствената си къща. Те се целуваха и поздравяваха като нормални съпрузи и единствената разлика бе, че трябваше бързо да бяга, за да прекара още час-два с Джон Хенри — да побъбрят, ако му се говореше, да му разкаже нещо смешно, да му обърне инвалидната количка така, че да вижда лодките в залива. Винаги вечеряха — заедно, само че вече не използваша столовата. Джон Хенри се хранеше в леглото, на поднос. И след като се убедеше, че той е добре устроен, че сестрата е поела задълженията си и че къщата е притихнала, тя изчакваше в стаята си половин час, а после излизаше.

Почти сигурна бе, че прислужниците таяха подозрения за излизанията ѝ, но никой не смееше да спомене нощните ѝ отсъствия, а

звукът от затварящата се врата в четири или пет сутринта бе нещо, което изобщо не се разискваше. Рафаела най-накрая бе намерила начин на живот, който можеше да се живее, след осем години нетърпима самота и болка, и това бе живот, в който никой не страдеше, нито биваше нараняван, в който самата тя не причиняваше на никого болка. Джон Хенри нямаше да научи никога за Алекс, а между нея и Алекс съществуваше нещо, което и за двамата бе много важно. Единственото, което понякога я безпокоеше, бе казаното от Кей преди толкова време — че тя пречи на Алекс да срещне човек, който би му дал повече. Но той я бе уверил, че тъкмо това иска, а вече и Рафаела знаеше, че прекалено много го обича, за да се откаже от него.

Докато тичаше по стълбите към спалнята си, тя вече намисли какво да облече. Току-що бе купила от „И. Манев“ тюркоозна копирена рокля и съчетана с нежната ѝ кожа и тъмните ѝ коси, тя ѝ стоеше чудесно. Рафаела я облече и сложи обици с диаманти и тюркоаз на ушите си.

Когато почука на вратата и я отвори, видя Джон Хенри с подноса пред него, изправен на възглавниците си. Бе закъсняла само десет минути. Видът му — хлътнали очи, сбръчкано лице, едната страна на лицето провиснала немощно, едното око полузатворено, а дългото тяло и слабите ръце превити и крехки — изведнъж я накара да се закове на мястото си до вратата. Имаше чувството, че не го е виждала много отдавна. Той, изглежда, като че бавно бе започнал да губи слабата си връзка с живота, която го бе крепила почти осем години.

— Рафаела? — той я изгледа странно, след като произнесе думата не съвсем ясно, както говореше през последните осем години, а Рафаела се взря в него почти изненадана и отново си спомни за кого е омъжена, какви са задълженията ѝ и колко далече се намира от мечтата си някога да бъде съпруга на Алекс.

Тя се обърна да затвори тихо вратата след себе си, като с едната си ръка избърса сълзите от очите си.

XXII

Рафаела казваше „довиждане“ на Алекс в пет часа сутринта, когато го оставяше, за да се върне в собствения си дом. Беше си опаковала багажа още предната вечер и сега всичко, което ѝ оставаше, бе да си отиде вкъщи, да остави няколко напомнящи бележки за прислугата, да се облече, да закуси и да каже „довиждане“ на Джон Хенри, преди да тръгне. Раздялата им щеше да бъде проста и тържествена: целувка по бузата, последен поглед, докосване до ръката му и, както винаги, смътната вина, че не би трябвало да заминава, че би трябвало да бъде с него, а не да отива в Испания. Но това бе ритуал, обичаен и за двамата, нещо, което бе правила без пропуски в продължение на петнайсет години. Напускането на Алекс щеше да бъде много по-болезнено, мъчителна я бе дори мисълта, че няма да го види и един ден. Следващите седмици им се струваха почти непоносими, когато лежаха долепени един до друг преди първите лъчи на зората. Чувството, което изпитваха, бе почти страх, че нещо ще ги раздели завинаги, че никога няма да се намерят един друг отново. Рафаела бе слята с него като втора кожа, докато стояха там, в долния край на стълбите, без тя да прави каквото и да е движение да го остави. Само го погледна тъжно, очите ѝ се изпълниха със сълзи и тръсна глава с деликатна момичешка усмивка.

— Не мога да се накарам да те напусна.

Той се усмихна и я привлече още по-близо до себе си.

— Никога няма да ме напуснеш, Рафаела. Винаги съм с тебе — където и да отидеш.

— Бих искала и ти да тръгваше с мене за Испания.

— Някой ден може би. — Винаги някой ден... Някой ден...

Но кога? Това беше мисъл, в която не искаше да се задълбочава, защото тя винаги ѝ напомняше, че когато техният „някой ден“ дойде, Джон Хенри щеше да е мъртъв. Самата мисъл навеждаше на убийство, затова, вместо да мисли, тя просто живееше в настоящето.

— Може би ще ти пиша.

— А може ли и аз да ти пиша?

Тя кимна в отговор.

— Не забравяй да напомниш на Манди за новия куфар и за ракетата ѝ за тенис.

Той ѝ се усмихна.

— Да, майчице. Ще ѝ кажа. По кое време трябва да я вдигна?

— В шест и половина. Самолетът тръгва в девет — той щеше да закара Манди до летището, но там надали щеше дори да зърне Рафаела. Както винаги, щеше да я закара шофьорът и да я отведе право в самолета. Но те бяха взели билет на Манди за същия самолет, а в Ню Йорк Рафаела щеше да я отведе до „Карлайл“ в наетата си лимузина. Там, Шарлот щеше да дойде, да я вземе и да я придружи до апартамента на Кей. Аманда направо бе заявила, че няма намерение да застава пред майка си сама. Не я бе виждала след гневните реплики, които си бяха разменили по Коледа, а и много я беше страх, че си отива вкъщи. Баща ѝ, както се случваше често, бе на медицински конгрес в Атланта и нямаше да е там, за да смекчи удара.

— Алекс — Рафаела го погледна с копнеж за последен път, — обичам те.

— Също и аз, скъпата ми — прегърна я той. — Всичко ще бъде наред — тя мълчаливо кимна, без да е сигурна защо се чувства така притеснена от пътуването, но самата мисъл, че го напуска, ѝ бе омразна. Бе лежала цяла нощ будна до него. — Готова ли си за тръгване? — тя кимна, а този път той я изпрати почти по целия път до тях.

Не го видя на летището, но като че ли намери късче от дома си, като видя Манди да се качва в самолета, с широка сламена шапка, бяла памучна рокля и с тенис ракетата, за която Рафаела се безпокоеше.

— Здравсти, мамо — усмихна ѝ се широко Манди, а Рафаела се засмя на хубавото младо момиче. Ако беше по-висока и не изглеждаше така миниатюрна, би приличала повече на жена. Но сега все още имаше вид на момиче.

— Колко е хубаво, че те виждам. Почвах да се чувствавам самотна.

— Също като Алекс. Изгори яйцата, разля кафето, забрави препечените филийки и почти му се свърши бензинът по пътя към

летището. Меко казано, не мисля, че беше съсредоточен в действията си.

Двете размениха усмивки — на Рафаела действаше успокояващо просто да чуе нещо за Алекс, така като че ли той беше по-близо до тях в пътя им за Ню Йорк. След пет часа пристигнаха там сред горещината, объркването и зловонната неразбория на нюйоркското лято. Изпитваха чувството, че Сан Франсиско не съществува, че никога няма да намерят пътя си обратно дотам. Рафаела и Манди се спогледаха изтощени, мечтаейки да се завърнат вкъщи.

— Винаги забравям какво е тук.

Манди огледа летището удивена.

— Боже, аз също. Ужасно е — но в този момент шофьорът ги откри и след няколко минути вече бяха настанени в лимузината с климатична инсталация. — Може би не е чак толкова лошо — тя се обърна щастлива към Рафаела, която се усмихна и взе ръката ѝ. Би дала всичко, за да се вози в поршето с Алекс, а не да стои в нюйоркската лимузина. Вече месеци наред удобствата на живота ѝ с Джон Хенри я дразнеха — слугите, охраната, огромната къща. Тя искаше нещо толкова по-просто — като малката къща на Вайехо и живота с Аманда и с него.

Когато стигнаха до „Карлайл“, намериха съобщение от Шарлот, че се е забавила на среща с един издател и ще закъснее. Аманда и Рафаела се качиха в апартамента, свалиха обувките и шапките си и си поръчаха лимонада.

— Можеш ли да си представиш колко е горещо там, навън? — Манди я погледна нещастна, а Рафаела се усмихна. Аманда вече откриваше всякакви причини да мрази Ню Йорк.

— На Лонг Айленд няма да е толкова зле. Ще можеш всеки ден да плуваш — беше като предумване на дете да се съгласи да отиде на лагер, но Аманда и за миг не изглеждаше предумана, когато на вратата се позвъни. — Сигурно са лимонадите ни.

Рафаела бързо отиде до вратата с чантата си в ръка; светлочервеният копринен костюм, с който беше в самолета, бе само леко посмачкан и тя изглеждаше много красива в топло червено с бялата си кожа и тъмната си коса. Аманда всеки път оставаше поразена от красотата на Рафаела. Беше нещо, с което човек никога не можеше да свикне — вземащото дъха лице и огромните тъмни очи. Както бе

забелязала, Алекс съвсем не я приемаше като нещо, дадено веднъж завинаги — той изглеждаше като замаян всеки път, когато тя се появише на вратата. А тя винаги бе така прекрасно облечена — неизменно шик. Сега, докато Аманда я наблюдаваше, тя отвори вратата леко усмихната, с авторитетен вид, подготвена да види келнер с две големи хладни лимонади на поднос. Това, което видя обаче, бе майката на Аманда, подпряна на вратата, разгорещена и измачкана, в грозен зелен ленен костюм и с причудлива самодоволна усмивка. Като че ли бе победила в нещо. Аманда почувства тръпка на страх да пробягва по нея, а Рафаела изглеждаше учтива, но напрегната. Последната им среща бе в бара на „Феърмънт“ преди шест месеца, когато Кей бе заплашила да разкрие историята ѝ с Алекс на Джон Хенри.

— Майка ми не успя, така че реших аз да взема Манди вместо нея — за миг тя се загледа в Рафаела и влезе в апартамента.

Рафаела затвори вратата, гледайки я как пресича стаята към единственото си дете, което нервно се взираше в майка си с широко отворени очи и нито пристъпваше към нея, нито казваше нещо.

— Здравей, Манди — ѝ каза Кей, като се доближаваше, а Аманда все още мълчеше.

Рафаела забеляза, че тя прилича на уплашено дете повече от всякога. Изглеждаше отчаяно нещастна, докато стоеше там, а високата червенокоса жена приближаваше.

— Добре изглеждаш. Тази шапка нова ли е? — попита Кей.

Рафаела я покани да седне тъкмо когато на вратата пак се позвъни и лимонадите пристигнаха. Тя предложи едната на Кей, която не я прие, и подаде другата на момичето, което я пое и не каза нищо, само очите ѝ умоляващо гледаха Рафаела, а после ги сведе надолу, докато отпиваше от лимонадата си. Беше странен и притеснителен момент и Рафаела своевременно запълни мълчанието с дребни подробности за пътуването им. Въпреки това измина един напрегнат половин час за всички и Рафаела изпита облекчение, когато Кей стана да си върви.

— Право на Лонг Айленд ли отивате? — попита Рафаела в желанието си да успокои Манди.

— Не. Всъщност Манди и аз ще направим едно малко пътуване — с това тя моментално привлече вниманието на дъщеря си, която я

загледа с недружелюбен поглед.

— Наистина ли? Къде?

— В Минесота.

— Нещо, свързано с кампанията ти ли, мамо? — това бяха първите думи към майка ѝ и прозвучаха като обвинение, изпълнено с ненавист.

— Горе-долу. Там има панаир, но и някои неща, които трябва да свърша. Мислех, че ще ти хареса — лицето ѝ показваше, че е сърдита, но не смееше да го изрази с думи.

Рафаела погледна към Аманда, която ѝ се видя уморена и нещастна. Всичко, което детето искаше, бе да си е пак в Сан Франсиско с Алекс, а Рафаела трябваше да си признае, че би било много по-приятно и за нея. Единствено обноските и възпитанието ѝ я караха да бъде повече от любезна с Кей.

Аманда взе в ръце куфара и тенис ракетата си и се обърна към Рафаела. Стояха така само секунда, а после Рафаела бързо я прегърна. Искаше ѝ се да ѝ каже да бъде търпелива и нежна, но силна, за да не остави майка ѝ да я нарани, искаше ѝ се да ѝ каже хиляди неща, но сега не беше нито времето, нито мястото.

— На добър час, скъпа — а после по-нежно: — Ще ми липсваш.

Но Аманда го каза по-открито, със сълзи на очи:

— Ти ще ми липсваш също — тя тихо плачеше, като излезе в коридора на „Карлайл“, а Кей се задържа за миг на вратата с вид, като че ли оценяваше всеки инч от лицето на Рафаела.

— Благодаря, че я доведохте от летището.

Нямаше и намек за останалото, което Рафаела бе извършила за нея, за шестте месеца любов и майчинска грижа, докато помагаше на Алекс за племенницата, обикната така много и от двамата им. Но благодарности от тая жена Рафаела не искаше. Единственото, на което държеше, бе уверението ѝ, че няма да нарани момичето. Но това не можеше да се постигне, нямаше как да се увещае Кей да бъде мила към собственото си дете.

— Надявам се, че и за двете ви този месец ще бъде приятен.

— Ще бъде — каза Кей със странна усмивчица, докато гледаше Рафаела. А после, почти засмяна, подхвърли през рамо на тъмнокосата хубавица: — Приятно прекарване в Испания! — с тези думи тя стъпи в асансьора с Аманда, а Рафаела, като се почувства изведнъж обзета от

пустота и ограбена, се зачуди откъде знаеше Кей, че тя отива в Испания.

XXIII

На следващата сутрин Рафаела се качи на самолета за Париж, без дори да изпитва познатия трепет от предстоящата среща с децата. Искаше ѝ се единствено да се прибере. Тази част от пътуването ѝ само я отдалечаваше още повече от мястото, където бе сърцето ѝ; чувствуваше се уморена и самотна. Затвори очи и се опита да си представи, че пътува за Калифорния, а не за Франция.

Този полет бе обичаен за нея и просто от отегчение тя проспала половината път през Атлантическия океан. Почете малко, обядва и вечеря и с усмивка си помисли за първата им среща с Алекс при пътуването до Ню Йорк миналата есен, макар че и сега ѝ се струваше немислимо да заговори с непознат, както ѝ се бе струвало и преди. Не се сдържа и се усмихна, когато се приготвяха за кацане в Париж. Той наистина вече не беше непознат. „А как се срещнахте двамата?“ — представяше си тя, че я пита баща ѝ. „В самолета, татко. Той ме избра.“ — „Той какво?“ Тя почти се изсмя на глас, докато закопчаваше предпазния колан. Все още се забавляваше от това свое хрумване, когато преди другите пътници я взеха от самолета и я преведоха през митницата, но изведнъж загуби доброто си настроение, като стигна до вратата и видя лицето на баща си. Той изглеждаше строг, почти сърдит и стоеше като статуя, докато я наблюдаваше да се доближава в дрехи, които биха предизвикали положителна оценка в очите на всеки мъж. Бе облечена в черен костюм, бяла копринена блуза и малка черна сламена шапка с воалетка. Като го видя, сърцето ѝ изведнъж се разтуптя. Очевидно нещо се беше случило. Дали носеше лоши новини за нея... или може би за майка ѝ... за Джон Хенри... или някой братовчед или...

— Bonjour, папа — той едва се наведе, когато тя посегна да го целуне, а масивното му тяло изглеждаше по-стегнато от камък. Лицето му бе старо и набръчкано, а очите му я изгледаха студено, когато тя се взря в ледената им синева с уплашен вид. — Стучило ли се е нещо?

— Ще обсъдим това вкъщи.

Боже... Беше за Джон Хенри. И той не искаше да ѝ каже тук. Изведнъж всяка мисъл за Алекс изхвърча от главата ѝ. Можеше да мисли единствено за възрастния човек, когото бе оставила в Сан Франсиско. Както винаги, се упрекуваше, че изобщо го е оставила.

— Татко... моля ти се... — те стояха на летището, взрени един в друг. — Не е ли... не е ли... — гласът ѝ премина в шепот — Джон Хенри?

Той само поклати глава. Макар че не бе я виждал цяла година, сега нямаше какво да ѝ каже. Оставаше с вид на гранитна скала, докато се качваха в черния му ситроен. Кимна на шофьора си и подкараха към къщи.

През целия път Рафаела седеше замръзнала от ужас, а ръцете ѝ трепереха, когато накрая спряха пред къщата. Шофьорът задържа вратата отворена и черната му униформа подхождаше на бащиния ѝ израз и на нейното собствено настроение. Тя влезе със странно чувство в огромното преддверие с позлатени огледала и мраморни масички стил „Луи XV“. На една от стените висеше прекрасен обюсонски гоблен, от френските прозорци се откриваше чудесна гледка към градината, но преобладаващо бе усещането за някакво арктическо великолепие, а всичко започна да изглежда още по-зле, когато баща ѝ я погледна мрачно и махна с ръка в посока на кабинета си нагоре по мраморните стълби. Изведнъж изпита чувството, че отново е дете и е направила нещо, неизвестно какво, с което е сгрешила.

Тя просто го последва по стъпалата, като носеше чантата и шапката си в една ръка и чакаше да научи на четири очи какво го е разстроило така. Навярно бе свързано с Джон Хенри. Като изкачваше забързано стъпалата, тя се мъчеше да си представи какво можеше да е, ако не бе нещо, случило се, докато тя беше в Ню Йорк. Може би още един удар? Но той не изглеждаше, като че ли има да ѝ казва лоша новина. По-скоро беше някакво ужасно неодобрение за нещо, направено от нея. От дете помнеше това му особено изражение на лицето.

Той влезе тържествено в кабинета си, а Рафаела го последва. Беше стая с невероятно висок таван, облицована в дърво и с достатъчно обширно бюро за президент или крал. Беше красива илюстрация на мебелите стил „Луи XV“ — обсипано с позлата и много внушително. Той зае стола зад бюрото.

— Alors...^[1] — той я погледна бегло и кимна към един стол от другата страна на бюрото. Помежду им не бе имало ни миг на нежност, ни добра дума, само една полупрегръдка. И макар че баща ѝ не бе сърдечен човек, склонен към прекомерни излияния, сега той определено бе необичайно суров.

— Папа, какво има? — лицето ѝ бе побеляло извънредно много по време на дългия път от летището, а сега — докато го чакаше да започне — изглеждаше още по — бледа.

— Какво има?! — веждите му се склочиха, а лицето му доби яростен вид, като погледна първо към бюрото си, а после към нея. — Игри ли ще си играем?

— Но, папа, нямам никаква представа.

— В такъв случай — той почти изкрещя на дъщеря си — на тебе изцяло ти липсва съвест. Или си навярно съвсем наивна, ако си мислиш, че можеш да правиш каквото ти скимне в някой ъгъл на света, без нищо да се разчуе — той изчака за миг думите му да постигнат ефект, а сърцето на Рафаела заби лудешки. — Разбираш ли ме? — той сниши глас и я погледна втренчено, докато тя клатеше глава. — Не? Тогава може би трябва да бъда по-откровен с тебе, отколкото ти с мене или с бедния си съпруг, прикован от болестта на легло вкъщи — гласът му бе изпълнен с ненавист и презрение към единствената му дъщеря и като дете, заловено в ужасно прегрешение, тя почувства, че потъва от срам. Бледите ѝ бузи изведнъж почервеняха и Антоан дьо Морне-Мал поклати глава. — Може би сега вече ме разбираш?

Но гласът ѝ бе ясен, когато отговори:

— Не, не разбирам.

— Тогава си не само измамница, а и лъжкиня! — думите прокълтяха като камбани в голямата неприветлива стая. — Получих — каза той отмерено, като че ли се обръщаше към парламента, а не към единственото си живо дете — едно писмо преди няколко седмици. От една американска конгресменка — мадам Кей Уилард — той се взря в лицето ѝ, а тя почувства, че сърцето ѝ спира.

Рафаела чакаше, едва дишайки.

— Беше, трябва да ти кажа, много болезнено за мене да прочета писмото. Болезнено по много причини. Но най-вече защото научих неща за тебе, дъщеря си, които съм се надявал никога да не чуя. Да продължавам ли? — Рафаела искаше да му каже „не“, но не смееше.

Той, така или иначе, продължи, както тя и очакваше. — Тя ми обяснява не само че мамиш съпруга си — човека, нека ти напомня Рафаела, който е бил винаги така добър към тебе, откакто те взе почти дете, човека, който ти вярва, който те обича, който се нуждае от всеки твой съзнателен миг, от всяка твоя мисъл, от всяко дихание, за да може да живее. Ако му даваш нещо по-малко от това, ти ще го убиеш, както — убеден съм — сама добре съзнаваш. Така че ти не само унищожаваш човека, който те е обичал и който е най-отдавнашният и най-милият ми приятел, но ти очевидно разрушаваш и живота на неколцина други хора — мъж, който очевидно е имал любяща съпруга, която го е обичала и когото ти си отчуждила, като си го отдалечила от нея и от перспективата да има деца — нещо очевидно скъпо за сърцето му. От мадам Уилард разбирам също, че след сериозно произшествие дъщеря ѝ е отишла в Калифорния да се възстанови и да живее с мъжа, когото си откраднала от съпругата му. Очевидно ти покваряваш и това дете със скандалното си поведение. Като добавка към всичко мадам Уилард е член на Конгреса и от това, което ми пише, личи, че ще загуби всички шансове да продължи делото на живота си, ако скандалът излезе наяве. Казва ми също, че смята да се оттегли незабавно, ако ти и брат ѝ не спрете, тъй като не може да понесе срама, който такъв скандал ще донесе на нея, на съпруга ѝ, на възрастната ѝ майка, на детето ѝ. Мога да добавя също, че ако такъв въпрос стане обществено достояние, ти ще посрамиш мене и банката „Мал“, да не говорим как поведението ти ще се възприеме в Испания. Да не споменаваме и как ще те изрисуват в печата!

Рафаела се чувстваше като току-що разпъната на кръст, а мащабът на случилото се, на обвиненията, на това, което Кей е направила и което баща ѝ току-що ѝ бе казал, надхвърляше силите ѝ да го поеме, докато седеше там. Как би могла да му каже? Откъде би могла да започне? Истината бе, че Кей беше зъл и алчен политик и не би се спряла пред нищо, за да получи онова, което ѝ е нужно, не само без да се оттегля, а напротив — като се кандидатира за поредните избори, този път за сенатор; че Аманда не е „покварена“ от Рафаела и от Алекс, а силно обичана, че той не е бил женен за Рейчъл, когато са се срещнали, че не иска Рейчъл да се върне, че самата тя все още даваше всичко, каквото е по силите ѝ, на Джон Хенри, но че обичаше и

Алекс. Ала ето че баща ѝ я гледаше с такова неодобрение и яд, че от безпомощност сълзите бликнаха от очите ѝ и потекоха по бузите ѝ.

— Трябва да ти кажа също — продължи той след миг, — че не е в характера ми да вярвам на думите на свършено непознат. Със значително неудобство и на висока цена наех детектив, който през последните десет дни е проследявал действията ти, и изглежда потвърждава казаното от тая жена. Ти си се прибирала вкъщи той я изгледа яростно — не по-рано от пет часа сутринта, всяка нощ. И дори да не те интересува какво причиняваш на хората около тебе Рафаела, мисля, че би трябвало собствената ти репутация да е по-важна за теб! Прислугата ти сигурно смята, че си повлекана... Курва!... Боклук! — той закрещя, стана от стола си и закрачи из стаята. Тя все още не бе проронила дума. — Как можеш да направиш такова нещо? Как можеш да си така безчестна, отвратителна и евтина! — обърна се с лице към нея, а тя поклати глава безгласно и зарови лице в дланите си. След миг обърса носа си в дантелената кърпичка, която извади от чантичката си, пое дъх и се обърна към баща си в другия край на стаята:

— Папа, тая жена ме мрази и това, което казва...

— Е изцяло вярно. Докладите от човека, когото наех, ги потвърждават.

— Не — тя енергично тръсна глава и също стана. — Не, единственото вярно нещо е, че обичам брат ѝ. Но той не е женен, беше разведен, когато го срещнах...

Той веднага я прекъсна.

— А ти си католичка, ако не си забравила. И омъжена жена, ако не си забравила и това. Не ме интересува дали той е свещеник или зулус, фактът е, че си омъжена за Джон Хенри и не си свободна да развратничиш както ти хрумне. Никога няма да мога да го погледна отново след това, което си направила. Не мога да се изправа пред най-стария си приятел, тъй като дъщерята, която му дадох, е курва!

— Не съм курва! — изкрещя му тя, задавена от сълзи. — И ти не си ме дал на него. Ние се оженихме, защото аз исках обичах го... — тя спря дотук.

— Не искам да слушам глупости, Рафаела. Искам да чуя само едно — че няма да виждаш вече този човек — изгледа я ядосан и тръгна бавно към нея. — А докато не направиш това и не ми дадеш тържественото си обещание, не си добре дошла в къщата ми.

Всъщност — той погледна часовника си — полетят ти до Мадрид е след два часа. Искам да отидеш там, да обмислиш нещата, а аз ще дойда да те видя след няколко дни. Тогава ще искам да разбера, че си писала на този човек и си му казала, че всичко е свършено. И аз, за да съм сигурен, че ще удържиш на обещанието си, възнамерявам да те поставя под наблюдение за неопределено време.

— Но защо за бога, защо?

— Защото, ако ти нямаш чест Рафаела, аз имам. Ти изменяш на обещанието, което даде някога, когато се омъжи за Джон Хенри. Позориш колкото себе си, толкова и мене. Дъщеря курва на мене не ми трябва. А ако откажеш да се съобразиш с изискванията ми, ще ти кажа просто, че не ми оставяш друг избор, освен да кажа на Джон Хенри какви си ги свършила.

— За бога папа, моля те — тя хлипаше вече почти истерично. — Това е моят живот ти ще го убиеш... папа... моля ти се...

— Ти си срам за името ми, Рафаела! — той я изгледа, без да се доближава, и се върна отново на стола си зад бюрото.

Тя го погледна, като разбираше ужаса на случилото се, и за първи път в живота си мразеше някого толкова силно. Ако Кей бе в същата стая сега, тя с радост би я удушила с голи ръце. Вместо това се обърна към баща си с отчаян поглед.

— Но, папа... защо... защо трябва да правиш това? Аз съм пълнолетна жена нямаш право...

— Имам всякакво право. Очевидно си била прекалено дълго в Америка, скъпа, и може би прекалено дълго си могла да си разиграваш коня, докато мъжът ти е бил болен. Мадам Уилард ми пише, че е опитала да те убеди, но ти и този мъж продължавате. Пише ми, че ако не беше ти, той би се върнал при жена си, ако не беше ти, би могъл да се задоми и да има деца — той я погледна с укор. — Как можеш да причиниш това на човек, когото се преструваш, че обичаш? — думите и изразът на лицето му бяха като прорязващ я нож, а погледът му нито за миг не се отклони от очите ѝ. — Но грижата ми не е за този мъж, а за съпруга ти. Към него си длъжна да изпитваш най-голяма привързаност. И ти говоря съвсем сериозно, Рафаела, ще му кажа.

— Това ще го убие — тя го каза много тихо, а сълзите все още се стичаха от очите ѝ.

— Да — каза рязко баща ѝ. — Ще го убие. И кръвта му ще бъде по твоите ръце. Искам да помислиш за това в Санта Еухения. И искам да знаеш защо съм уредил да заминеш още тая вечер — той се изправи и по гранитното му лице изведнъж се появи израз като за сбогуване. — Няма да търпя курва под покрива си Рафаела, дори за една нощ — отиде до вратата на кабинета си, отвори я, поклони се леко и я отпрати навън. В продължение на един безкраен миг той ѝ отпрати дълъг и тежък поглед, тя се разтрепери, смазана от разговора, а той само поклати глава и ѝ каза: — Довиждане — после затвори плътно вратата зад нея и тя трябваше да отиде до най-близкия стол, за да седне.

Така ѝ се повдигаше и я тресеше, мислеше, че всеки миг ще припадне. Стоеше там: замаяна, ужасена, засегната, засрамена, сърдита. Как можеше той да ѝ причини това? А знаеше ли Кей какво прави? Би ли могла да предвиди катастрофалния ефект от писмото си? Рафаела остана замаяна повече от половин час, а после като погледна часовника си, осъзна, че щом баща ѝ бе променил полета ѝ, тя трябваше да напусне къщата веднага.

Слезе бавно по стълбите, като хвърли един поглед към кабинета на баща си. Нямахше желание да му казва „довиждане“ сега. Той бе казал, каквото имаше наум, а и тя знаеше, че ще се появи в Санта Еухения. Но Рафаела пет пари не даваше за това, което той прави, с какво я заплашва — нямаше право да се намесва в живота ѝ с Алекс. А и не я бе грижа за неговите закани. Нямахше да се откаже от Алекс. Слезе по стълбите до входния салон, сложи си малката черна сламена шапка с воалетка и вдигна пътната си чанта. Сега се досети, че куфарите ѝ изобщо не бяха вадени от ситроена и че шофьорът още стои до вратата. Всъщност тя бе прогонена от бащината си къща, но бе така ядосана, че това не я интересуваше. Той цял живот се бе отнасял към нея като с предмет, като с част от мебелировката, като с имот, но тя повече нямаше да му позволи да се държи така.

---

[1] Alors...(фр.) — Е, сега... — Б.р. ↑

XXIV

В Сан Франсиско — по същото време, когато откарваха Рафаела обратно до летището в покрайнините на Париж — Алекс бе провел току-що един много странен телефонен разговор. Той седеше на бюрото си, взираше се в ключените си длани и се чудеше каква бе причината за този разговор. Положително имаше връзка с Рафаела, но повече от това той не знаеше. Изпитваше странна и угнетяваща тежест, докато чакаше да дойде уреченият час. В девет и пет тая сутрин му се бе обадил един от секретарите на Джон Хенри и го бе помолил, ако може, да дойде до дома му този предобед. Казал му бе само, че господин Филипс иска да го види по личен въпрос от значителна важност. По-нататъшни обяснения не бяха дадени, а и той не посмя да пита. Веднага след като затвори телефона, Алекс набра номера на сестра си, но „конгресменката“ Уилард щеше да отсъства тази сутрин, а той знаеше, че няма къде другаде да търси отговор. Трябваше да изчака, докато се срещне с Джон Хенри след още два часа. Най-много се боеше, че някой му е казал, и сега старецът ще му заръча да не вижда Рафаела повече. Може би той самият вече бе говорил с нея, а тя не бе споделила с Алекс. Може би вече бе уредил със семейството ѝ да я задържат в Испания. Усещаше, че нещо страшно предстои да се случи, но заради напредналата възраст на Джон Хенри и очевидната сериозност на положението не можеше да откаже да отиде и да го види, макар че би искал. С такива мисли той паркира колата си пред къщата от другата страна на платното.

Бавно пресече до огромната дъбова врата, която така добре познаваше. Позвъня, почака и след миг се появи иконом със сериозно лице. Алекс внезапно изпита чувството, че всеки от домакинството знае за престъплението му и е готов да му издаде присъда. Той бе момченце, на което сега щяха да се карат, че краде ябълки... Ала не, случаят бе много, много по-тежък. Ако си беше разрешил, би могъл да бъде наистина ужасен. Но чувстваше, че в този момент няма абсолютно никакъв избор. Дължеше на Джон Хенри Филипс да се яви

пред него, независимо от това какво старецът щеше да направи или да каже.

Икономът го заведе до вестибюла, откъдето една прислужница го придружи нагоре; пред стаята на Джон Хенри един възрастен мъж се приближи до Алекс, усмихна се любезно и му благодари, че е дошъл да види господин Филипс след такова кратко предизвестие. Той се представи като секретаря на господин Филипс и Алекс разпозна гласа, който бе чул по телефона.

— Много сте любезен, че дойдохте така бързо. Това е твърде необичайно за господин Хенри. Той не е викал никого при себе си вече няколко години. Но предполагам, че това е някаква спешна лична работа, и той мисли, че вие бихте могли да му помогнете.

Алекс отново се почувства неспокоен.

— С удоволствие — той откри, че говори безсмислици на възрастния секретар, и се чудеше дали няма да припадне, докато чакаха медицинската сестра да ги въведе. — Много ли е болен той? — човекът кимна, а той си знаеше, че въпросът е глупав, тъй като от Рафаела бе в течение точно колко болен е Джон Хенри, но констатира, че е изцяло обезкуражен просто защото беше тук, пред самата врата на Джон Хенри, в „нейната“ къща. Това бяха помещенията, през които тя всеки ден минаваше. Това бе къщата, в която тя всяка сутрин закусваше, в която се връщаше, след като го оставяше, след като се бяха любили.

— Господин Хейл... — сестрата бе отворила вратата и секретарят кимна.

За миг Алекс като че ли се поколеба, а после прекрачи прага с чувството на човек, тръгнал към собствената си екзекуция, но поне вървеше с достойнство. Нямахше да я изложи — нито като се покаже страхливец, отказвайки да дойде, нито с неподходящо държание. Бе се отбил до къщи да смени дрехите си с тъмен леко раиран костюм, който си бе купил от Лондон, бяла риза и вратовръзка „Диор“, но дори това не помогна, като погледна към свитата фигура в масивното старинно легло.

— Господин Филипс? — гласът на Алекс бе съвсем малко по-силен от шепот. Зад гърба му секретарят и сестрата мигом изчезнаха. Сега бяха сами — двамата, които обичаха Рафаела: единият така изтощен, така стар и така прекършен, а другият така млад и висок,

загледан в човека, за когото Рафаела се бе омъжила преди петнайсет години.

— Моля, влезте.

Той говореше накъсано и трудно за разбиране, но Алекс като че ли долавяше думите му с лекота — тъй подготвен беше за онова, което предстоеше. Допреди малко се бе чувствал повече мъж, тъй като бе дошъл доброволно да приеме гнева и обидите, с които Джон Хенри би го обсипал, но в момента нямаше такова самочувствие, като видя колко дребен и изтерзан бе опонентът му. Джон Хенри махна вяло към един стол до леглото, канейки Алекс да седне, но нищо вяло нямаше в острите сини очи, които го наблюдаваха и измерваха — инч по инч и косъм по косъм. Алекс седна предпазливо на стола, като му се щеше да може да се събуди в леглото си и да види, че това е било само кошмарен сън. Бе един от тези мигове в живота, които ти се иска да не са идвали.

— Искам да... — бореше се с речта си той, но очите му нито за миг не оставяха Алекс и дори в този момент у него имаше някакво излъчване на власт. Не се чувстваше надменност, а само спотаена сила, дори в това му съсипано състояние; човек усещаше, че някога той е бил изключителна личност. Сега ставаше по-лесно да се разбере какво може да е представлявал за Рафаела и защо тя все още го обичаше. Тук имаше нещо повече от лоялност — това беше съвсем специален човек — и за миг Алекс почувства срам от извършеното от тях двамата. — Искам... — продължаваше Джон Хенри борбата с онази част от устата си, която вече не искаше да се движи — да ви благодаря, че дойдохте.

Едва тогава Алекс осъзна, че очите бяха не само пронизващи, но и любезни. Алекс кимна, без да е съвсем сигурен какво трябва да каже. „Да, сър“ би изглеждало подходящо. Чувстваше се респектирай от този човек.

— Да. Секретарят ви каза, че било важно.

И двамата знаеха, че това е твърде слабо казано. Въпреки изкривената си уста Джон Хенри направи опит да се усмихне.

— Наистина, господин Хейл... наистина. — А после след кратка пауза: — Надявам се... не ви... стреснах, като ви поканих... — изглежда, едва му стигаха силите да довърши, но имаше воля за това, и двамата изпитваха неудобство — ... да дойдете. Много е важно — каза той по-ясно — за трима... ни... Няма нужда да обяснявам.

— Аз... — Трябваше ли да отрича? Алекс се чудеше. Но обвинения нямаше. Имаше я само истината. — Разбирам.

— Добре — кимна Джон Хенри с доволен вид. — Много обичам жена си, господин Хейл... — очите му имаха странен блясък. — Затова още повече ме е боляло... ужасно много... да я държа тук като в капан, докато аз... аз съм пленник на това ненужно, изчерпано тяло... а тя продължава... прикована за мен... — той изглеждаше много угрижен, когато погледът му падна върху Алекс — ... така. Това не е живот за... млада жена... и все пак тя е много добра към мене.

Алекс вече не можеше да се въздържи и заговори с дрезгав глас:
— Тя ви обича много.

Чувстваше се още повече като натрапник. Те бяха любовници и външният човек бе той. За първи път го осъзнаваше истински. Тя бе жена на този човек, а не негова. И по силата на чувствата им един към друг мястото ѝ бе тук. И все пак можеше ли наистина да повярва в това? Джон Хенри бе много стар човек, доближаващ се до смъртта с незабележими, но сигурни стъпки. Както самият той, изглежда, разбираше, за нея това бе жестоко съществуване. Той погледна безпомощно към Алекс.

— Това бе ужасно нещо... за нея.

— То не е било по ваша воля.

Появи се сянка на усмивка.

— Не... аз не... но... се случи... и все пак... продължавам да живея и я измъчвам.

— Това не е вярно — седяха като двама стари приятели, всеки признаваше съществуването и значението на другия; бе много странен момент в живота и на двама им. — Тя не възразява срещу нито един-единствен миг от живота си с вас — отново трябваше да се сдържи, за да не добави „сър“.

— Но тя трябва да е недоволна от това — той за миг затвори очи.
— Аз съм... — когато отвори очите си отново, те излъчваха предишната острота. — Недоволен съм заради нея и заради себе си... Но не ви поканих да ви говоря за съжаленията си... и за скърбите си... Извиках ви тук да ви питам — за вас.

Сърцето на Алекс биеше и той реши да кара направо.

— Може ли да попитам откъде знаете за мене? — през цялото време ли е знаел? Дали не е била редовно проследявана от слуги?

— Получих писмо.

Алекс почувства, че у него започва да тлее странен пламък.

— Може ли да попитам от кого?

— Не знам.

— Анонимно ли беше?

Джон Хенри кимна.

— Казваше се само... че... вие и... — изглежда, не искаше да произнесе името ѝ в присъствието на Алекс: достатъчно бе, че двамата седят тук и говорят истината. — Че вие и тя имате тази връзка вече... почти година — закашля се леко и Алекс се разтревожи, но Джон Хенри махна с ръка, за да покаже, че всичко е наред, и след миг продължи: — В писмото се даваше вашият адрес и телефонен номер, казваше се, че сте... адвокат и се подчертаваше, че за мене е разумно... да спра това — той погледна към Алекс с любопитство. — Защо? Писмото... от жена ви ли е? — изглеждаше смутен, но Алекс поклати глава.

— Нямам жена. Разведен съм от няколко години.

— Тя... още ли... ревнува? — той се бореше да продължи.

— Не. Вярвам, че писмото, което сте получили, е от сестра ми. Тя е политик, член на Конгреса. Ужасна, самовлюбена, зла жена. Мисли си, че ако някоя дума за тази, моята... тъъ... нашата връзка се разчуе, това ще я уязви политически поради скандала, който ще се вдигне.

— Навярно е напълно права — Джон Хенри поклати глава. — Но някой знае ли за това? — за него бе трудно да повярва. Рафаела със сигурност би била, повече от всичко, дискретна.

— Не — Алекс бе непоколебим. — Никой. Само племенницата ми, а тя обожаваше Рафаела и умее много добре да пази тайна.

— Тя малко дете ли е? — Джон Хенри като че ли се усмихваше.

— Седемнайсетгодишна е и е дъщеря на същата ми сестра. В последните месеци Аманда, племенницата ми, живее при мене. Тя бе наранена в Деня на благодарността и докато майка ѝ бе възможно най-нелюбезна към нея, вашата... тъъ... Рафаела — той реши да продължи и да си го каже — бе чудесна към Манди — погледът му се стопли, като казваше това, а Джон Хенри отново се усмихна.

— Тя безспорно ще е чудесна... в случай като този. Тя е изключителна необикновена... личност — и двамата бяха на това

мнение. После лицето му посърна. — Тя би трябвало да има... деца. — А после: — Може би... някой ден... ще има — Алекс не каза нищо. Накрая Джон Хенри продължи: — Значи вие мислите, че е сестра ви?

— Да. Заплаши ли ви по някакъв начин в писмото?

— Не — изглеждаше смутен. — Тя единствено разчита на способността ми да спра това — той изведнъж сякаш се развесели и махна към безползните си крайници под чаршафа. — Какво доверие... към един... толкова стар човек! — но той не изглеждаше така стар по дух, когато погледите им се срещнаха. — Кажете ми как... ако може да попитам... се започна това?

— Срегнахме се в един самолет миналата година. Не, не е така — Алекс сбърчи чело и затвори очи за миг, като си спомняше първия път, когато я бе видял на стълбите. — Видях я една вечер седнала на стъпалата, загледана в залива — усети се, че не иска да казва на Джон Хенри за сълзите ѝ. — Помислих си, че е невероятно красива, но това беше всичко. Никога не съм очаквал да я видя пак.

— Но я видяхте? — Джон Хенри изглеждаше заинтригуван.

— Да, в самолета, за който споменах. Забелязах я на летището, но тя в миг изчезна.

Джон Хенри му се усмихна благо.

— Трябва да сте... романтик.

Алекс леко се изчерви и смутено се усмихна.

— Такъв съм.

— А също и тя — той говореше като неин баща и не пожела да каже, че и той е бил романтик. — И после?

— Разговаряхме. Споменах майка си. Тя четеше една от книгите ѝ.

— Майка ви... пише? — попита той с повишен интерес.

— Шарлот Брандън.

— Много... внушително... Чел съм някои от... ранните ѝ книги... Бих искал... да се срещна с нея — на Алекс му се искаше да каже, че може, но и двамата знаеха, че това няма да стане. — А сестра ви е конгресменка... Сериозен екип! — той се усмихна доброжелателно на Алекс в очакване на остатъка от историята.

— Поканих я на обед с майка си в Ню Йорк и... — поколеба се само за част от секундата. — Още не знаех коя е тогава. А майка ми ми каза след обета.

— Тя знаеше?

— Познала я.

— Учуден съм... Малко хора познават... Държал съм я добре прикрита от... печата — Алекс кимна. — Тя не ви ли е казвала самата?

— Не. Следващия път, когато я видях, ми каза само, че е омъжена и не може да започва никаква връзка — Джон Хенри кимна с доволен вид. — Тя бе много твърда и се боя, че аз я притиснах.

— Защо? — гласът на Джон Хенри изведнъж прозвуча рязко в тихата стая.

— Съжалявам. Беше по-силно от мене. Аз... както казахте, аз съм романтик. Бях влюбен в нея.

— Толкова бързо? — изглеждаше скептичен, но Алекс държеше на своето.

— Да — той пое дълбоко дъх. Трудно бе да се разказва всичко на Джон Хенри. И защо? Защо старецът искаше да знае всичко? — Видях я пак и мисля, че и тя бе увлечена по мене — не беше негова работа, че се бяха любили в Ню Йорк. Те също имаха право на личен живот. Тя принадлежеше не само на него, но и на Алекс. — Върнахме се в Сан Франсиско със същия самолет, но тук я видях само още един път. Дойде да ми каже, че не може да ме вижда. Не искаше да ви бъде невярна.

Джон Хенри изглеждаше поразен.

— Тя е... удивителна... жена. — Алекс очевидно беше съгласен. — И после? Вие... пак ли я притиснахте? — не беше обвинение, а само въпрос.

— Не. Оставих я на мира. Тя ми се обади след два месеца. Мисля, че и двамата сме били еднакво нещастни.

— И започнахте тогава? — Алекс кимна. — Ясно. Колко време продължава това?

— Почти осем месеца.

Джон Хенри бавно кимна.

— Понякога съм... искал... тя да си намери някого. Толкова дълго е била самотна, а аз не мога да направя нищо. По едно време спрях да мисля... за това... Тя изглеждаше така привикнала с живота си... така — той още веднъж погледна към Алекс без обвинение.

— Има ли някаква причина... аз да трябва... да ви спра? Тя... нещастна ли е? — Алекс бавно поклати глава. — А вие?

— Не — Алекс леко въздъхна. — Обичам я. Много дълбоко. Съжалявам единствено, че това е трябвало да стигне до вас. Никога не сме искали да ви причиним болка. Това би я заболяло повече от всичко друго.

— Знам — Джон Хенри го погледна спокойно. — Знам и вие... не сте ми причинили болка. Не сте ми отнели нищо. Тя ми е толкова съпруга, колкото е била винаги... колкото би могла да бъде... сега. Както винаги е мила с мене... нежна... обичаща. А ако вие ѝ давате нещо повече, малко светлина малко радост... малко внимание... малко любов... как мога да ѝ завидя за това? Не е редно... човек на моята възраст да... държи прекрасна млада жена, заключена в капан... Не! — гласът му отекна силно в стаята. — Не!... Няма да я спра! — после гласът му отново се смекчи. — Тя има право на щастие с вас... както някога имаше право на щастие с мене. Животът е поредица от движещи се сезони... движещи се сцени... движещи се мечти... и ние трябва да се движим с тях. Да стои заключена в миналото, значи да бъде обречена на същата съдба като моята. Би било неморално да ѝ се разреши това... ето кое би било скандал — той внимателно се усмихна на Алекс, — а не това, което споделя с вас — и почти с шепот: — Благодарен съм ви... ако сте я направили щастлива, а вярвам, че е точно така — после той замълча за по-дълго. — А сега? Какво планирате с нея, имате ли план? — той отново изглеждаше угрижен, като че ли се мъчеше да уреди бъдещето на своето любимо дете.

Алекс не знаеше какво да му каже.

— Ние рядко го разискваме.

— Но мислите ли... за това?

— Аз мисля — Алекс бе откровен с него. На толкова във внимание можеше да се отвърне само така.

— Вие ще — очите му се изпълниха със сълзи, като го казваше — се грижите ли за нея... вместо мене?

— Ако тя ми разреши.

Джон Хенри поклати глава.

— Ако те ви разрешат. Ако нещо се случи с мен, семейството ѝ ще дойде при нея... за да я отведе — той леко въздъхна. — Тя има нужда от вас ако сте добър с нея, ще се нуждае много от вас... точно както някога... се нуждаеше от мене.

Сега очите на Алекс се бяха навлажнили.

— Обещавам ви. Ще се грижа за нея. И никога, никога няма да я отделя от вас. Нито сега, нито по-късно, нито след петдесет години, нито след десет или две. Искам да знаете това — той се пресегна и пое крехката ръка на Джон Хенри в своята. — Тя е ваша жена и аз признавам това. Винаги съм го признавал и винаги ще го признавам.

— А един ден ще я направите своя? — погледите им се срещнаха и се задържаха един на друг.

— Ако тя ми разреши.

— Гледайте... гледайте да го направи — той стисна силно ръката на Алекс, а после очите му се затвориха, като че ли бяха изтощени. Отвори ги миг по-късно леко усмихнат. — Вие сте добър човек, Александър.

— Благодаря, сър — най-накрая го каза. И се почувства по-добре. Беше като че ли са баща и син.

— Бяхте смел да дойдете тук.

— Налагаше се.

— А сестра ви? — той гледаше въпросително, но Алекс само сви рамене.

— Тя не е в състояние наистина да ни причини неприятности — той погледна към Джон Хенри. — Какво още може да стори? Казала е на вас. Не може да го направи обществено достойние — гласоподавателите тогава ще разберат — той се усмихна. — Тя изобщо е безсилна.

Но Джон Хенри изглеждаше притеснен.

— Тя може да нарани... Рафаела — каза го нежно, почти като шепот. Но най-накрая бе произнесъл името ѝ.

— Няма да ѝ позволя! — думите прозвучаха така силно в устата на Алекс, че Джон Хенри сега се успокои напълно.

— Добре — а след миг: — Тя ще е в безопасност... с вас.

— Винаги.

Той се загледа в Алекс продължително, после отново протегна ръка. Алекс я пое, а Джон Хенри в отговор стисна неговата и прошепна нежно:

— Имате благословията ми, Александър... Кажете ѝ го, когато му дойде времето.

В очите на Алекс имаше сълзи, когато целуна крехката ръка. След няколко минути остави стареца да си почива.

Напусна внушителната сграда с чувство за мир, каквото никога не бе изпитвал. Без да има това намерение, сестра му го бе удостоила с извънредно ценен дар. Вместо да сложи край на любовта им с Рафаела, тя им бе дала ключ към бъдещето. По необикновен старинен начин, според традициите за даряване с благословия, Джон Хенри Филипс бе предал Рафаела на Александър Хейл не като притежание или товар, а като ценно съкровище, което всеки в своето време, се бе заклел да обича и пази.

XXV

— Рафаела, скъпа — майка ѝ я обгърна с ръце, когато Рафаела слезе от самолета в Мадрид. — Но каква е тази лудост? Защо не остана една нощ в Париж? Когато баща ти ми каза, че ще долетиш направо, реших, че това е лудост.

Алехандра дьо Морне-Мал погледна тъмните кръгове под очите на дъщеря си, скара ѝ се деликатно, но го направи така, че Рафаела разбра — тя няма представа защо плановете ѝ са се променили. Очевидно баща ѝ не бе казал нищо за писмото от „мадам Уилард“, нито за историята с Алекс и че тя е в немилост пред него.

Рафаела се усмихна уморено на майка си. Искаше ѝ се да е щастлива, че я вижда, да чувства, че се завръща у дома като в убежище от бащиния си гняв. Но изпитваше само безкрайно изтощение и чуваше единствено ехото от бащините си думи: „Няма да търпя курва под покрива си, Рафаела, дори за една нощ.“

— Скъпа, изглеждаш уморена. Сигурна ли си, че не си болна?

Поразяващата светлоруса красота, която бе направила Алехандра де Сантос и Куадрал прочута като момиче, бе повехнала съвсем леко с настъпването на средната възраст. Тя все още бе забележително красива жена и хубостта ѝ се затъмняваше само от факта, че бе кукленска, а ясните зелени очи не излъчваха особено интересна светлина. Но като статуя би била очарователна, а като портрет — много красива, и беше рисувана неведнъж. У нея обаче липсваше спотаената хубост на Рафаела, както и яркият контраст между гарвановочерната коса и кожата с цвят на слонова кост. У майката нямаше дълбочината на дъщерята, нито нейната интелигентност, остроумие, чувствителност. Алехандра бе само много елегантна жена, с много хубаво лице, с добро сърце, чудесно възпитание, мили обноски и непринудени, грациозни маниери.

— Добре съм, мамо. Просто съм много уморена. Но не ми се губеше време в Париж, тъй като не мога да остана за дълго.

— Не можеш ли? — майка ѝ изглеждаше слисана. — Но защо? Да не би Джон Хенри пак да е зле, скъпа?

Рафаела поклати глава, докато пътуваха от летището към Мадрид.

— Не. Просто не обичам да го оставям за повече време.

Но във вида на дъщеря ѝ имаше напрежение и страдание, които Алехандра отново забеляза, като тръгнаха за Санта Еухения на другия ден.

Предната вечер се бе извинила, като каза, че ѝ трябва единствено почивка тази нощ, за да се оправи. Но майка ѝ бе усетила у нея сдържаност, почти непокорство, които я тревожеха, а по целия път към Санта Еухения на следния ден Рафаела изобщо не продума. Тогава Алехандра почти се уплаши и вечерта звънна на съпруга си в Париж.

— Но, Антоан, какво има? Момичето определено тъгува за нещо. Не го разбирам, ала нещата не са както трябва. Сигурен ли си, че не е Джон Хенри? — след осем години от началото на заболяването му изглеждаше странно, че Рафаела тъкмо сега се вълнува толкова от това. Едва тогава Антоан с въздишка на съжаление ѝ разказа всичко, а тя го изслуша с ужас. — Горкото дете!

— Не, Алехандра, не. Няма защо да я съжаляваш. Тя се държи отвратително и всичко ще се разчуе много скоро. Как ще се почувстваш, като прочетеш за това в клюкарските рубрики или като видиш някъде по вестниците на снимка как танцува на някой прием с непознат мъж? — той ѝ се стори много стар и ядосан и Алехандра само се усмихна в слушалката.

— Това не е типично за Рафаела. Мислиш ли, че наистина го обича?

— Съмнявам се. А и няма значение. Поставих нещата пред нея съвсем ясно. Тя няма абсолютно никакъв избор.

Алехандра кимна отново, зачудена, а после сви рамене. Антоан навярно беше прав. Бе свикнала винаги да се съгласява — и с него, и с братята си — или поне повечето пъти.

Но по-късно вечерта тя повдигна въпроса пред Рафаела, която се разхождаше дълго и мълчаливо из имението, богато украсено със скулптури. Имаше палми и високи тънки кипариси, цветни лехи, фонтани и живи плетове във формата на птици, но Рафаела не забелязваше нищо и вървеше, като си мислеше за Алекс. Не можеше да

прокуди и мисълта за писмото от Кей до баща ѝ, на чиито заплахи тя нямаше да се подаде, независимо колко непреклонен бе той. В края на краищата тя беше пълнолетна. Живееше в Сан Франсиско, омъжена бе и водеше свой живот. Но истината, че семейството ѝ още твърде много я контролира, продължаваше да се връща в съзнанието ѝ, като размишляваше върху думите на баща си.

— Рафаела? — тя подскочи, чувайки името си, а после видя майка си в дълга бяла вечерна рокля, с безкраен наниз от съвършено подобрани перли. — Уплаших ли те? Извинявай — тя се усмихна и нежно взе ръката на дъщеря си. Имаше опит да утешава и да съветва другите жени — животът ѝ в Испания бе преминал така. — За какво си мислеше, докато се разхождаше?

— О... — Рафаела бавно изпусна дъха си. — За нищо особено... Някои неща в Сан Франсиско... — тя се усмихна на майка си, но очите ѝ оставаха уморени и тъжни.

— За приятеля си? — изведнъж Рафаела спря, а майка ѝ я прегърна през раменете. — Не се сърди. Говорих тази вечер с баща ти. Много се тревожеш изглеждаш така разстроена — в гласа ѝ нямаше укор, а само тъга. Тя нежно поведе Рафаела по виещата се пътека. — Съжалявам, че се е случило такова нещо.

Рафаела дълго не каза нищо, а после кимна.

— Аз също — но тя не съжаляваше за себе си, а в известен смисъл за Алекс. И винаги бе съжалявала, от самото начало. — Той е чудесен човек. И заслужава много повече, отколкото аз мога да му дам.

— Трябва да обмислиш това, Рафаела. Претегли го в съзнанието си. Баща ти се страхува от срама, но аз не мисля, че това наистина е толкова важно. Би трябвало да се замислиш, ако разрушаваш нечий живот. Унищожаваш ли този човек? Нали знаеш — тя нежно се усмихна и отново притисна раменете на Рафаела, — всеки един-два пъти в живота си извършва по някоя авантюра. Важното е да няма някой, който би бил наранен от нея. Обикновено е по-разумно да имаш връзка с някого, когото познаваш добре, дори с братовчед, а може би с човек, който също е женен. Но да си играеш с хора, които са свободни, които искат повече от тебе, които се надяват на нещо, което не можеш да им дадеш — това е жестоко, Рафаела. Дори повече — безотговорно е. И ако именно това правиш, тогава е грешка от твоя страна да обичаш този човек.

Майка ѝ току-що бе добавила още тежест към огромния товар, който тя усещаше да я притиска, откакто бе дошла. След като се бе пооправила от гнева на баща си, тя бе обладана от потискащото чувство, че в думите му или поне в някои от обвиненията имаше истина. Фактът, че може би отнема нещо на Джон Хенри — като време, дух, всеотдайност или дори частица чувство, — я безпокоеше непрекъснато, както и фактът, че може би отдалечава Алекс от нещо по-пълноценно. Това бяха основните ѝ угризения още от самото начало на тяхната любов.

А сега майка ѝ казваше да започне връзка с братовчед или с някой женен като нея, но не и да продължи тази с Алекс. Тя ѝ казваше, че да обича Алекс е жестоко. И изведнъж, под неудържимия напор на чувствата, Рафаела повече не можа да се сдържи. Тя тръсна глава, стисна ръката на майка си и побягна по дългия обратен път към къщата. Майка ѝ я последва по-бавно със сълзи в очите, бликнали при вида на страданието, изписано на лицето на дъщеря ѝ.

XXVI

Дните, които Рафаела прекара в Санта Еухения това лято, бяха сред най-нещастните ѝ там. Всеки ден тежеше като железен хомот около врата ѝ. Тази година дори и децата не я развеселяваха. Бяха шумни и недисциплинирани, непрекъснато погаждаха лоши шегги на възрастните и досаждаха всячески на Рафаела. Единственият светъл момент бе, че харесаха много приказките ѝ, но дори това сега не бе така важно за нея. Тя прибра ръкописа в куфара си след първите няколко дни и отказа да им чете повече. Написа две-три писма до Алекс, но изведнъж те ѝ се сториха надменни и сковани. Невъзможно бе да не му разкаже за случилото се, а тя не искаше да го прави, докато сама не вземеше решение. Всеки път, когато се опитваше да му пише, тя изпитваше по-голяма вина, всеки ден се чувстваше по-потисната от думите на баща си и майка си.

Когато баща ѝ дойде за уикенда след първата седмица, тя го почувства почти като облекчение; и след официалния обед, на който присъстваха всичките трийсет и четирима души от Санта Еухения, той каза на Рафаела, че иска да я види в малкия солариум до стаята си. Когато тя отиде при него, той изглеждаше толкова гневен, колкото и в Париж, и тя несъзнателно седна на раирания зелено-бял стол, като да бе непослушно дете.

— Е, дойде ли на себе си? — той се насочи право към същината и тя се бореше със себе си да не трепери от думите му. Смешно бе, че на нейната възраст той още я респектиреше, но тя бе прекарала твърде много години в подчинение на заповедите му, за да не се влияе от силата, която излъчваше като баща и като мъж. — Дойде ли?

— Не съм сигурна какво искаш да кажеш, татко. Все още не съм съгласна с мнението ти. Това, което правех, колкото и да не го одобряваш, не нараняваше Джон Хенри.

— Сериозно? Е, как е тогава здравето му, Рафаела? Аз разбрах, че той не е особено добре.

— Не е зле — гласът ѝ трепна, тя стана от стола, обиколи стаята и накрая спря пред баща си, за да му каже истината в очите. — Той е на седемдесет и седем години, папа. На легло е почти осем години. Изкара доста удари и много малко му се иска да продължава живота си по този начин. Наистина ли можеш да обвиниш мене за това?

— Ако на него му се живее толкова малко, ще посмееш ли да рискуваш малкото желание за живот, което му е останало? Ще поемеш ли риска някой да му каже и това да бъде за него последният удар? Трябва да си много смела жена, Рафаела. На твое място не бих поел такъв риск. Дори само защото няма да бъда напълно убеден, че ще мога да живея със себе си, ако го убия, което — трябва да добавя — обстоятелствата, свързани с тебе, може да направят. Или тази мисъл не ти е идвала наум?

— Идвала ми е. Често — тя леко въздъхна. — Но, папа... аз обичам... този мъж.

— Не достатъчно, за да направиш най-доброто за него въпреки това. Огорчен съм. Мислех, че струваш повече.

Тя го погледна тъжно.

— Толкова ли съвършена трябва да бъда, папа? Толкова силна? Бях силна осем години... осем... — но тя не може да продължи, плачеше отново, а после го погледна разтреперана. — Сега това е всичко, което имам.

— Не — каза той твърдо. — Имаш Джон Хенри. Нямах право на повече от това. Някой ден, когато него го няма, можеш да прецениш и други възможности. Но сега тези врати не са отворени за тебе — той я погледна строго. — И надявам се, заради Джон Хенри, че няма да бъдат отворени още дълго време.

Тя наклони за миг глава, а после вдигна очи и отиде до вратата на малката стая.

— Благодаря, папа — каза думите много тихо и напусна стаята.

Баща ѝ си тръгна за Париж на другия ден, но за него бе явно, както и за майка ѝ, че нещо от казаното на Рафаела, изглежда, е пуснало корен. Много от борбеността ѝ я бе напуснало и накрая, след още четири дни в Санта Еухения и пет безсънни нощи, тя стана от леглото си в пет часа сутринта, отиде до бюрото в стаята и взе лист хартия и писалка. Не че повече не можеше да се бори с родителите си, просто не можеше повече да надделява над вътрешния глас, който те

бяха събудили. Как би могла да знае, че това, което прави, не наранява Джон Хенри? И казаното от тях за Алекс бе също така вярно. Той имаше право на повече, отколкото можеше да му даде, а може би нямаше да е свободна да му го даде още много години.

Тя седна на бюрото, взираше се в празния лист и знаеше какво трябва да каже. Не заради баща си, майка си или Кей Уилард, повтаряше си тя, а заради Джон Хенри и Алекс, за това, което им дължеше. Отне ѝ два часа да напише писмото, което накрая вече едва виждаше. Подписа го с последен замах на писалката. Сълзите се стичаха така изобилно по лицето ѝ, че листът бе само мъгляво петно пред очите ѝ, но смисълът на думите ѝ съвсем не бе мъгляв. Тя му бе казала, че не иска да продължават, че е обмислила всичко задълбочено по време на почивката си в Испания, че няма смисъл да влачат една любовна история, която няма бъдеще. Тя сега е осъзнала, че той не подхожда нито на нея, нито на живота, който би водила един ден, когато бъде свободна. Тя му казваше, че е по-щастлива в Испания със семейството си, че тук ѝ е мястото; и тъй като той е разведен, а тя е католичка, никога не би могла да се омъжи за него, така или иначе. Тя използва всяка лъжа, извинение или обида, за които можа да се сети, само и само да не остави у него и най-малкото съмнение, че могат да продължат. Искаше да го освободи напълно, така че да може да си намери друга жена, а не да чака нея. Искаше да е сигурна, че му е дала окончателния дар, свободата, и ако трябваше да го направи с нелюбезното си писмо, бе склонна да стори и това заради Алекс. Беше последният ѝ подарък за него.

Второто писмо бе още по-трудно. То бе за Манди и тя го изпрати на адреса на Шарлот Брандън в Ню Йорк. Обясняваше, че нещата между нея и Алекс са се променили, че те няма да продължат да се виждат, когато тя се върне в Сан Франсиско, но че тя винаги ще обича Манди и ще цени месеците, прекарани с нея.

Докато завърши двете писма, стана осем часът сутринта, а Рафаела се чувстваше като че ли са я били от полунощ до зори. Тя се загърна в дебела хавлия и изтича тихо до антрето, където остави двете писма върху сребърна табла. После бавно излезе навън и прекоси имението, докато стигна едно отдалечено място на брега, което бе открила като дете. Свали хавлията и нощницата под нея, изрита сандалите си и яростно се хвърли във водата, колкото ѝ стигаха силите,

влизайки все по-навътре. Току-що се бе отрекла от едничкото нещо, заради което живееше, и сега не даваше пет пари дали ще живее, или ще умре. Беше спасила Джон Хенри за още ден или година, за десетилетие или дори две, бе освободила Алекс да се ожени и да има деца, а тя нямаше нищо, освен пустотата, която я разяждаше през последните осем самотни години.

Плува, докъдето можа да стигне, а после обратно, като всеки инч от тялото ѝ сякаш пицеше от болка. Излезе от водата бавно и легна върху хавлията си — дългите ѝ стройни нозе блестяха на сутрешното слънце, а раменете ѝ потръпваха от плач. Лежа там така почти час, а когато се върна в къщата, видя, че прислужникът е взел двете ѝ писма от голямата сребърна табла, за да ги пусне. Свършено беше.

XXVII

Когато напусна Испания и се върна в Сан Франсиско, дните за Рафаела изглеждаха безкрайни. Тя седеше до Джон Хенри часове наред всеки ден, като четеше, мислеше и само от време на време говореше. Прочиташе му части от вестника, опитваше се да изрови книги, които някога го радваха, разхождаше го в градината или му четеше от нейните книги, докато той дремеше все повече и повече. Но всеки час, всеки ден, всеки миг се влачеха край нея, като че носеха оловни тежести. Всяка сутрин ѝ се струваше, че няма да успее да изкара и този ден. А нощем лежеше изтощена от усилията си просто да стои там, почти без да се движи, гласът му да бучи в ушите ѝ, последван от тихото му хъркане. Тя се чувстваше осъдена на този живот, на това бавно мъчение. Бе различно от миналата година, преди да срещне Алекс. Тогава не познаваше нищо друго, не бе изпитвала радостта да приготви стая за Манди, не бе пекла хляб, нито ровила в градината, не бе чакала нетърпеливо той да се върне вкъщи, не бе тичала по стълбите, смеейки се заедно с Манди, нито се бе любувала на гледката с Алекс току преди разсъмване. Сега нямаше нищо — само безкрайно пустите дни на топлото лято. Седеше в градината и наблюдаваше как големите къмба бели облаци се търкалят по небето или пък свита в стаята си до късно нощем, слушаше как сирените за мъгла вият в залива.

Понякога си спомняше за по-раншните си лета в Санта Еухения и дори за летата, прекарани някъде с Джон Хенри преди десетина години. Но сега нямаше плуване, смях или тичане по брега с развети от вятъра коси. Нямаше нищо, никого, само Джон Хенри, а и той също бе различен отпреди една година. Сега бе толкова по-уморен, всъщност износен, вгълбен в себе си, толкова по-малко заинтересуван от света извън леглото си. Вече не го вълнуваше политиката, големите петролни сделки с арабите или възможните катастрофи, които в предишния му живот така биха го разтърсили. Пет пари не даваше за старата си фирма или за някой от съдружниците си. Всъщност не го бе

грижа за нищо, но изведнъж ставаше свадлив, ако и най-малкото нещо засечеше. Като че ли всичко и всички му бяха неприятни и дори омразни заради агонията на последните осем години. Уморен от бавното умирање, той каза на Рафаела една сутрин:

— Ако и без това ще умра, рано или късно, бих могъл да го направя и в този момент.

Вече говореше постоянно за желанието си всичко да е свършило, мразеше медицинските сестри, не искаше да го разхождат с инвалидната количка. Не допускаше никой да го тревожи.

Само с Рафаела правеше върховно усилие, сякаш не искаше да я наказва за това, че той самият се чувстваше зле. Но за всеки, който го виждаше, бе ясно, че е отчаяно нещастен, а това винаги напомняше на Рафаела думите на баща ѝ. Може би бе прав в края на краищата, че Джон Хенри се нуждае от цялото ѝ внимание. Положително това бе така сега, а навярно и преди. Или може би на нея така ѝ изглеждаше, защото сега тя нямаше какво друго да прави. Но той като че поглъщаше всеки неин миг и тя се чувстваше длъжна да седи с него, да бъде наблизко, да е край леглото му, докато спи. Като че ли бе поела някакво последно задължение — да се откаже от целия си живот заради него. И същевременно Джон Хенри сякаш се бе отказал от волята си за живот. Това тежеше най-много и на Рафаела. Ако той бе уморен от живота, какво би могла да направи, за да го накара да остане жив? Да влее в него младостта си, жизнеността си, волята си за живот? Но тя не живееше по-щастливо от Джон Хенри. Откакто се бе отказала от Алекс, Рафаела не виждаше друга причина, която да оправдава съществуването ѝ, освен да бъде животоспасяващ серум за Джон Хенри. Имаше дни, когато тя мислеше, че не би могла да издържи повече.

Вече почти не излизаше, а когато го правеше, караше шофьора да я отведе някъде, където да може дълго да се разхожда. Не бе слизала в града, откакто се бе върнала от Испания това лято, а се боеше да обикаля съседните улици, дори и вечер, за да не би някъде, някак си да срещне Алекс. Той бе получил писмото ѝ в деня преди тръгването ѝ от Санта Еухения и тя бе останала неподвижна дълго време, когато камериерът ѝ каза, че я търсят по телефона от Америка — искаше ѝ се да е Алекс и в същото време се боеше от това. Не посмя да откаже разговора, тъй като я бе страх да не е нещо за Джон Хенри.

Като отиде до телефона, сърцето ѝ биеше силно и ръцете ѝ трепереха, а когато чу гласа му, затвори здраво очи и се опита да се пребори със сълзите. Каза му много тихо и спокойно, че е дошла на себе си тук, в Санта Еухения, и че няма какво повече да каже от онова, което вече е написано в писмото ѝ. Той я обвини, че е луда, че някой ѝ е оказал натиск, попита я дали това няма нещо общо с някоя реплика на Кей в Ню Йорк. Тя го увери, че нито едно от тия неща не е вярно, че решението е нейно собствено, а когато затвори телефона, плака няколко часа. Отказването от Алекс бе най-болезненото решение през живота ѝ, но тя не можеше повече да поема риска раздвоената ѝ вяроност да убие Джон Хенри, нито би могла да продължава да лишава Алекс от всичко, което той заслужаваше да получи от друга жена. В последна сметка баща ѝ и Кей бяха спечелили. И сега всичко, което оставаше на Рафаела, бе да удържи обещанието си до края на живота си. Към края на лятото тя си представяше годините, които я очакват, като върволица от изоставени, празни стаи.

През септември, когато Джон Хенри започна да спи по няколко часа и сутрин, просто за да се намира на работа, тя отново се зае с ръкописите на детските книги. Избра тази, която харесваше най-много, и като се чувстваше глупаво и неловко, че изобщо се е захванала с това, накрая я написа на машина и изпрати последния вариант на един нюйоркски издател на детска литература. Идеята бе на Шарлот Брандън и ѝ се струваше малко несериозно, че я бе възприела, но нямаше какво да губи, а още по-малко какво да прави.

Като завърши книгата, спомените от лятото отново започнаха да преследват Рафаела. В повечето случаи ужасно негодуваше срещу баща си и се съмняваше дали някога ще му прости думите, които ѝ бе казал. Той се бе умилостивил малко само когато му телефонира от Санта Еухения, че се е погрижила за всичко в Сан Франсиско. Бе ѝ казал, че не е нещо, за което заслужава похвала, че това си е нейно задължение и че му е причинило болка да използва сила, за да промени линията ѝ на поведение, което тя би трябвало сама да е направила отдавна. Подчерта, че го е разочаровала дълбоко; дори майчините ѝ по-меки думи я оставиха накрая с чувството за провал.

Поради това усещане, което още носеше в себе си през есента в Сан Франсиско, тя отклони предложението на майка си да се срещнат за няколко дни в Ню Йорк, където Алехандра щеше да спре с

обичайното си обкръжение на път за Бразилия. Рафаела вече не чувстваше като свое задължение да ходи до Ню Йорк и да се среща с майка си там. Мястото ѝ бе при Джон Хенри и тя нямаше повече да го остави сам до деня на смъртта му. Кой знае дали дните, прекарани в пинг-понг между собствения ѝ дом и дома на Алекс, не са ускорили някак си пътя на Джон Хенри към смъртта. Би било безсмислено, разбира се, да ѝ се казва, че всяко ускоряване в тази посока би зарадвало най-вече самия Джон Хенри. Сега тя почти никога не се отделяше от него — освен за редките си разходки.

Майка ѝ бе леко разтревожена от отказа на Рафаела да дойде при нея в „Карлайл“ и се позачуди дали не е още сърдита на баща си за станалото помежду им през юли. Но писмото с отказа на Рафаела не звучеше като цупене. Повече оставяше впечатлението, че тя се е затворила в себе си. Майка ѝ си обеща, че ще ѝ звънне от Ню Йорк, за да се увери, че всичко е наред, но — улисана със сестрите, братовчедките и племенниците, с постоянните им поръчки, пазаруването — и разликата във времето — тя замина за Буенос Айрес, без дори да успее да ѝ телефонира.

Това, така или иначе, не би имало значение за Рафаела. Тя нямаше желание да говори с майка си или с баща си и бе решила, че лятно време няма да се връща в Европа, докато Джон Хенри не напусне този свят. Той като че ли живееше в състояние на летаргия, повечето време спеше или беше потиснат, когато бе буден, отказваше да се храни и изглежда губеше и малкото сили, които му бяха останали. Лекарят ѝ каза, че всичко това е нормално за човек на неговата възраст, който е преживял такива шокове в резултат на ударите. Учудващо бе само, че твърдостта на духа му не бе засегната по-остро много по-рано. На Рафаела ѝ звучеше иронично единствено това, че сега, когато се бе отдала изцяло на грижите за него, той изглеждаше в най-лошото си състояние. Но лекарят ѝ каза, че можело и да се пооправи, че след няколко летаргични месеца той би могъл да се оживи. Съвсем очевидно бе, че Рафаела правеше всичко възможно да го развесели, а сега дори бе започнала да му приготвя малки гастрономически изненади, които да възбудят вкуса му и да го склонят да хапне. От такъв живот повечето хора биха получили кошмари, но Рафаела сякаш дори не го забелязваше. Като се бе отказала от единственото нещо, на което бе държала, и бе напуснала едничките

двама души, които бе обичала от много време насам — Александър и Аманда, — тя чувстваше, че вече няма никакво значение как прекарва времето си.

Ноември отмина като месеците преди него, а през декември тя получи писмо от нийоркската издателска къща. Бяха очаровани от книгата, която им бе изпратила, и учудени, че няма собствен посредник. Искаха да ѝ платят две хиляди долара аванс за книгата, която щяха да илюстрират, и се надяваха да я пуснат през лятото. За миг тя учудено се загледа в писмото, а после за първи път от дълго време на лицето ѝ се появи широка усмивка. Почти като ученичка тя изтърча по стълбите нагоре с писмото, за да го покаже на Джон Хенри. Когато стигна там, го намери заспал в инвалидния стол — устата му бе отворена, бузата му опряна на гърдите, чуваше се тихо похъркване. Тя го погледа, а после изведнъж се почувства отчайващо самотна. Толкова искаше да му каже, а сега дори нямаше на кого да се похвали. Още веднъж усети познатата силна болка за Алекс, но веднага прогони мисълта, като си казваше, че той вече си е намерил друга да я замести, че Манди е щастлива, че Алекс дори може вече да е женен или сгоден. След още една година би могъл да има и деца. Тя чувстваше, че навярно е постъпила правилно по отношение на всички.

Сгъна писмото и се върна на долния етаж. Осъзна също, че Джон Хенри не знаеше нищо за приказките, които тя бе измисляла за деца, и че би му се сторило много странно, ако му съобщеше новината за книгата сега. По-добре беше да не казва нищо. Майка ѝ, разбира се, не би се заинтересувала, а нямаше желание да пише за това на баща си. В последна сметка нямаше на кого да каже, така че тя седна и отговори на писмото — благодари им за аванса, който приемаше, а по-късно се зачуди защо го направи. Беше самолюбива постъпка, която изведнъж ѝ се видя дори глупава, а след като изпрати шофьора да пусне писмото с отговора ѝ, че приема, съжали, че го е сторила. Толкова бе свикнала да се лишава от всичко, което искаше, че дори това малко удоволствие сега ѝ изглеждаше неуместно.

Раздразнена от себе си, че е постъпила така глупаво, по-късно тя накара шофьора да я заведе до залива, докато Джон Хенри проспиваше следобед. Искеше просто да походи на чист въздух, да види кучета и деца, да почувства вятъра в лицето си и да се махне от застоялия въздух на къщата. Мина ѝ през ума, че приближава Коледа. Това

всъщност нямаше значение тази година. Джон Хенри бе прекалено уморен, за да се интересува празнуват ли, или не. В миг тя се улови, че се е замислила за колелата, прекарана заедно с Алекс и Манди, а после отново изтласка спомена от главата си. Тя рядко си позволяваше дори и най-беглата мисъл за тези дни.

Беше почти четири часът, когато шофьорът изтегли колата покрай камионите, пикапите и старите таратайки, и като се усмихваше на неугледния си вид — бе обула чифт мокасина, които носеше често в Санта Еухения, — тя излезе от колата, посрещната от силния бриз. Носеше малко къдраво агнешко елече, червено поло и сив анцуг. Вече не се обличаше изискано както преди. Нямаше особен смисъл да се гизди, за да седи край Джон Хенри, докато той спи или обядва в стаята си, взрян, без да вижда новините по телевизията.

Том, шофьорът, наблюдаваше как Рафаела изчезва по стъпалата към дългия песъчлив бряг, а после я зърна отново да се разхожда близо до мястото, където се разбиваха вълните. Накрая, след като вече не можеше да я различи сред другите, се върна в колата, пусна радиото и запали цигара. В това време Рафаела бе вече далече надолу по плажа и гледаше как три лабрадора се гонят в и извън водата, а група младежи в джинси, наметнати с одеяла, пиеха вино и свиреха на китари.

Звукът от песните им я следваше надолу по брега, докато се разхождаше. Накрая тя седна на един пън и пое дълбоко соления въздух. Така добре се чувстваше тук, излязла за малко на бял свят поне да види как другите живеят, макар че тя самата не можеше кой знае колко да се радва на живота. Просто седеше и наблюдаваше как хората минаваха ръка за ръка, целуваха се, говореха, смееха се или тичаха. Всички, изглежда, бяха тръгнали за някъде и тя се зачуди къде ли отиват, след като слънцето залезе.

В този миг забеляза един тичащ мъж. Той идваше от далечния долен край на плажа по права линия, тичаше почти като машина, без да спира, докато накрая — все още движещ се с лекотата на танцьор — премина в ходене, като продължаваше в същата посока. Плавните му движения я бяха заинтригували още отдалеч и когато се приближи, тя за дълго задържа очи върху него. Отвлече се по една група деца и когато го потърси отново, видя, че носи червено яке и че е много висок, но не можа да различи чертите на лицето му, докато не дойде по-близо. Изведнъж ахна. Гледаше го изплашена, без да смее да се

помръдне или да се извърне, за да не види лицето ѝ. Седеше и гледаше, докато Алекс се приближи и спря, когато я забеляза. Той дълго време не помръдна, а после бавно, съзнателно тръгна към мястото, където тя седеше. Искаше ѝ се да избяга, да изчезне, но след като го бе видяла да тича по брега, знаеше, че няма тази възможност, а и бе твърде далече от стълбите, където бе оставила колата. Сега неумолимо, със сериозно лице, той се приближаваше, докато застана пред нея и я загледа.

Дълго никой не продума, а после, като че ли против волята си, той се усмихна.

— Здравей. Как си?

Трудно бе да се повярва, че не бяха се срещали пет месеца. Когато Рафаела вдигна очи към лицето му, което бе виждала в ума си така ясно и толкова много пъти, изглеждаше като че са били заедно вчера.

— Добре съм. Ти как си?

Той въздъхна и не отговори на въпроса.

— Добре ли си, Рафаела? Искам да кажа наистина...

Тя кимна, като се чудеше защо не беше отговорил, когато тя го попита как е. Не бе ли по-щастлив? Не бе ли намерил нейна заместница? Не го ли бе освободила именно за това? Жертвата ѝ сигурно бе дала резултат веднага.

— Все още не разбирам защо го направи — той я погледна открито, без да показва и най-малкото желание да си тръгне. Чакал бе пет месеца да се изправи пред нея. Сега не би си тръгнал, дори и да го влачеха.

— Казах ти. Ние сме много различни.

— Наистина ли? Два различни свята, така ли? — в гласа му имаше горчивина. — Кой ти каза това? Баща ти? Или някой друг? Един от испанските ти братовчеди?

„Не, искаше да му каже тя, сестра ти ни го погоди това. Сестра ти и баща ми с проклетата си агентура и със заплахите си да каже на Джон Хенри, независимо че това ще го убие... това и съвестта ми. Искам да имаш деца, които аз никога няма да имам.“

— Не. Никой не ми е казал да го правя. Просто знаех, че така трябва да постъпя.

— О, сериозно? Не мислиш ли, че можехме да го обсъдим? Като възрастни хора. Доколкото знам, хората обсъждат нещата, преди да

вземат важни решения, които влияят върху живота и на други.

Тя насила го изгледа хладно.

— Беше започнало да засяга и съпруга ми, Алекс.

— Така ли? Странно, че го забеляза едва когато бе на шест хиляди мили далеч от него, в Испания.

Тогава тя го погледна умолително и агонията на последните пет месеца започна да проличава в очите ѝ. Той вече бе забелязал колко по-слабо е лицето ѝ, колко тъмни са кръговете под очите, колко крехки — ръцете ѝ.

— Защо правиш това сега, Алекс?

— Защото изобщо не ми даде възможност през юли — той я бе търсил четири-пет пъти в Сан Франсиско, но тя бе отказвала телефонните разговори. — Не знаеше ли какво ще ми причини онова писмо? Мисли ли за това изобщо? — и изведнъж, като видя лицето му, тя разбра. Първо Рейчъл го бе оставила, без да му дава възможност да спечели срещу невидимия противник — работа в Ню Йорк за сто хиляди долара годишно. А после Рафаела бе сторила почти същото, развявайки Джон Хенри и техните „различия“ като извинение да се измъкне. Изведнъж тя видя всичко от различен ъгъл и я заболя заради онова, което съзря в очите му. Под пронизващия му поглед тя сведе очи и докосна пясъка с дългата си тънка ръка.

— Извинявай о, боже... Извинявай наистина...

Когато го погледна, в очите ѝ имаше сълзи. А болката, която той видя там, го накара да коленичи до нея на пясъка.

— Имаш ли някаква представа колко много те обичам?

Тя се извърна, вдигна ръка, като че да го спре, и прошепна:

— Алекс, недей...

Но той взе ръката ѝ в своята, а после с другата си ръка обърна отново лицето ѝ, докато очите им се срещнаха.

— Чу ли ме? Обичам те — и тогава, и сега, и винаги. И може би не те разбирам, може би има различия помежду ни, но мога да се науча и тях да разбирам по-добре, Рафаела. Мога, ако ми дадеш възможност.

— Но защо? Защо ти е само половин живот с мене, щом като можеш да заживееш пълноценно с друга жена?

— Ти затова ли го направи? — понякога му бе идвала наум тая мисъл, но така и не можеше да разбере, защо тя бе прекъснала връзката тъй бързо, тъй рязко. Трябваше да е нещо повече от това.

— Донякъде — сега тя му отговаряше честно и го гледаше право в очите. — Исках да имаш нещо повече от мене.

— Ти си всичко, което някога съм искал — а после добави тихо: — Това е всичко, което искам и сега.

Но тя бавно поклати глава в отговор.

— Не можеш да имаш това — а после, след дълга пауза: — Не е редно.

— Защо не, по дяволите? — очите му пламтяха, когато попита. — Защо? Заради съпруга ти. Как може да се откажеш от всичко, което си, заради мъж, който е почти мъртъв, заради мъж, който — ако се съди по твоите думи — винаги е искал щастие то ти и навярно достатъчно те обича, за да те освободи, ако би могъл?

Алекс знаеше, че в известен смисъл Джон Хенри вече бе освободил Рафаела. Но как да ѝ каже за срещата им! Лицето ѝ свидетелстваше за ужасното напрежение, в което живееше. Да го увеличи, като ѝ каже, че Джон Хенри знае за връзката им, бе немислимо.

Но Рафаела не се поддаваше.

— Не съм направила такава сделка. „В щастие и в нещастие — в здраве и болест... докато смъртта ни раздели.“ Нито отегчението, нито ударите, нито Алекс... Не мога да позволя на никое от тези неща да бъде пречка пред задълженията ми.

— По дяволите задълженията ти! — избухна той, а Рафаела възмутено поклати глава.

— Не, ако не зачитам това, което му дължа, той ще умре. Вече го знам. Баща ми го каза това лято и беше прав. Той едва се крепи в момента. Господи.

— Но това няма нищо общо с тебе, не разбираш ли? Баща си ли ще оставиш да командва живота ти? Жертва ли ще ставаш на „отговорността“ и „задълженията“ си и на чувството си за *poblesse oblige*^[1]? А ти самата, Рафаела? Какво ще стане с нещата, които ти искаш? Позволяваш ли си понякога да мислиш и за това?

Истината беше, че тя се опитваше да не мисли за това. Вече не.

— Ти не разбираш, Алекс.

Говореше така тихо, че той едва я чуваше през свистенето на вятъра. Седна до нея на пъна, а телата им така се приближиха, че Рафаела потръпна.

— Искаш ли якето ми? — тя поклати глава. Тогава той продължи: — Наистина те разбирам. Мисля, че направи една лудост това лято — направи огромна жертва, като компенсация за онова, което си мислила, че е огромен грях.

Но тя отново поклати глава.

— Не мога да направя това на Джон Хенри.

Алекс не успяваше, колкото и да опитваше, да ѝ каже, че едничката константа в живота ѝ — отношенията със съпруга ѝ — вече е променена.

— Какво да направиш, за бога? Да прекараш няколко часа извън къщата. Трябва ли да се връзваш с верига за леглото му?

Тя бавно кимна.

— За момента да — а после, като че ли бе длъжна да му каже, продължи: — Баща ми беше наредил да ме следят, Алекс. Заплашваше да каже на Джон Хенри. А това би го убило. Нямах избор.

— О, боже! — той се вторачи удивен в нея. Тя дори не му казваше, че проследяването е провокирано от сестра му, от Кей. — Защо би могъл да направи такова нещо?

— Да каже на Джон Хенри? Не съм сигурна, че би го направил. Но аз не можех да рискувам. Заяви, че ще му каже, така че аз трябваше да направя каквото направих.

— Но защо ще нарежда да те следят?

— Няма кой знае какво значение. Просто го е сторил.

— И сега си седиш там и чакаш?

Тя затвори очи.

— Не го казвай по този начин. Не чакам. От думите ти излиза като че ли го чакам да умре, а не е така. Правя просто онова, което съм започнала преди петнайсет години — да съм негова жена.

— Не мислиш ли, че обстоятелствата допускат малко отклонение от правилата в този случай, Рафаела? — очите му я молеха, но тя пак тръсна глава. — Добре, няма да те насилвам — той отново осъзна под какъв натиск трябва да е била тя в Испания. Тежко бе човек да си представи, че баща ѝ бе наредил да я следят и е заплашвал да каже на съпруга ѝ, че тя има връзка.

Алекс си помисли с добре прикрита ярост какво би направил на Рафаелиния баща, а после я погледна в очите.

— Ще чакам. Обичам те. Желая те. Каквито и условия да поставиш. Може да е утре или след десет години, когато можеш. Ела, почукай на вратата ми и аз ще съм там. Разбираш ли това, Рафаела? Ясно ли ти е, че говоря сериозно?

— Да, но мисля, че е лудост да го правиш. Ти трябва да живееш живота си.

— А ти не трябва ли?

— Това е друго, Алекс. Ти не си семеен, а аз съм.

Постояха мълчаливи на пъна, загледани в морето. Хубаво беше, че просто са отново тук заедно, след толкова време. Рафаела искаше този момент да продължи, но светлината вече се стапяше и мъглата започваше да настъпва.

— Той все още ли има човек да те следи?

— Не мисля. Сега няма защо.

Тя се усмихна нежно на Алекс и ѝ се прииска да го докосне по бузата. Но знаеше, че няма да си позволи да го направи. Никога. А това, което той казваше, бе лудост. Не би могъл да я чака отсега до края на живота си.

— Хайде — той стана и ѝ протегна ръка. — Ще те изпратя до колата ти — а после ѝ се усмихна. — Или може би това не е чак толкова гениална идея?

— Не е — тя също му се усмихна. — Но можеш да ме изпратиш донякъде — стъмваше се достатъчно бързо, за да не я блазни идеята сама да се върне до колата. Вдигна поглед към него — нежен и въпросителен, веждите ѝ се склучиха, а очите ѝ сега се открояваха още по-големи на отслабналото ѝ лице.

— Как е Аманда?

Алекс се наведе към Рафаела с мила усмивка.

— Липсваш ѝ... почти колкото на мене...

На това Рафаела не отговори.

— Как мина лятото?

— Изкара точно пет дни с Кей. Милата ми сестра си бе направила плана за целия месец, така че да може да се хвали с Манди пред избирателите всеки миг. Манди опита, но не ѝ се понрави и ѝ каза да си гледа работата.

— Върна ли се вкъщи?

— Не, преди това майка ми я заведе в Европа — той сви рамене.
— Мисля, че са изкарали хубаво.

— Тя не ти ли каза?

Той отправи дълъг и суров поглед към Рафаела.

— Мисля, че докъм ноември не чувах нищо от това, което ми се говореше.

Тя кимна и те продължиха. Накрая Рафаела спря.

— Оттук би трябвало да продължа сама.

— Рафаела... — той се поколеба, но после реши, че трябва да я попита: — Може ли да те видя някога? Само за обед или за по чашка...

Но тя поклати глава.

— Не бих могла да направя това.

— Защо не?

— Защото и двамата ще искаме повече от това — и ти го знаеш.
Трябва да остане както си е сега, Алекс.

— Защо? Аз толкова да страдам по тебе, че главата ми се замайва, а ти да се топиш? Така ли трябва да бъде? Затова ли баща ти е заплашил да каже на Джон Хенри — да е сигурен, че и двамата ще живеем по този начин? Не искаш ли повече от това, Рафаела? — а после, като не можа да се спре, той се протегна и я взе нежно в ръцете си. — Не си ли спомняш как беше?

Очите ѝ се напълниха със сълзи и тя зарови лице в рамото му, като кимаше, но не искаше да гледа лицето му.

— Да... да, помня... но това свърши...

— Не, не е. Още те обичам. Винаги ще те обичам.

— Не трябва да правиш това — тя вдигна поглед към него решително, но в очите ѝ имаше страдание. — Трябва да забравиш всичко това, Алекс. Трябва.

Алекс не каза нищо, а само поклати глава.

— Какво ще правиш на Коледа?

Беше странен въпрос и Рафаела го погледна озадачена, без да разбира какво има предвид.

— Нищо. Защо?

— Майка ми ще води Аманда до Хавай. Тръгват в пет следобед на самата Коледа. Защо не наминеш вечерта на чаша кафе? Обещавам, че няма да те насилвам, да те дразня или да те моля за някакви

обещания. Просто искам да те видя. За мен ще значи много. Моля ти се, Рафаела...

Гласът му заглъхна, а тя стоеше там и най-после — с болка и като в агония се насили да поклати глава.

— Не — беше съвсем малко по-силно от шепот. — Не.

— Няма да ти позволя да го направиш. Аз ще бъда там. Сам. У нас в коледната вечер. Помисли си. Ще те чакам.

— Не, Алекс моля те.

— Няма значение. Ако не дойдеш, нищо.

— Но не искам да стоиш там. И аз няма да дойда.

Той не каза нищо, но имаше лъч на надежда в очите му.

— Ще бъда там — той се усмихна. — Довиждане сега — целуна върха на главата ѝ и погали раменете ѝ с големите си ръце. — Пази се, малката ми.

Той стоеше там, а тя не каза нищо и после бавно тръгна. Обърна се още веднъж назад и го видя да стои с червеното си яке и с развята от вятъра тъмна коса.

— Няма да дойда, Алекс.

— Нищо. Аз искам да съм там. В случай, че дойдеш — и докато тя се отдалечаваше към стълбите, които щяха да я отведат при колата, той викна след нея: — Ще се видим на Коледа.

Алекс я наблюдаваше как се качва по стълбите и си мислеше за предаността ѝ към Джон Хенри, към него, към всичките ѝ задължения. Щеше да я остави да реши сама.

Но нямате да спре да я обича.

---

[1] Noblesse oblige (фр.) — положението задължава. — Б.р. ↑

XXVIII

Малкото коледно дърво, което бяха сложили върху масичката за карти, блещукаше весело, докато Рафаела и Джон Хенри ядяха пуйката си от толкова добре познатите им подноси. Той изглеждаше по-тих от обикновено и Рафаела се чудеше дали празникът не го потиска, като му напомня за ски ваканциите през младостта му, за пътуванията, които бе предприемал с Рафаела, или за годините, когато синът му е бил момче и в долния салон е светела огромна елха.

— Джон Хенри... скъпи... как си? — тя се наклони и му говореше нежно, а той кимна, но не отговори. Мислеше за Алекс и за техния разговор. Нещо не беше наред, но последните месеци бе твърде депресиран и като че състоянието на Рафаела се бе изплъзнало от вниманието му. Тя обикновено го заблуждаваше с извънредното си старание да поддържа настроението му, прикривайки собствената си болка — той се облегна на възглавниците с въздишка.

— Толкова съм уморен от всичко това, Рафаела.

— Какво, от Коледа ли? — тя изглеждаше изненадана. Единственият коледен признак бе миниатюрната елха в спалнята му, но може би очите го боляха от светлината.

— Не, от всичко. От живота вечерянето... гледането на новини, в които никога нищо не е ново. Дишането... говоренето... спането — той я погледна тъжно, а в очите му нямаше и следа от нещо, дори и напомнящо щастие.

— Не си уморен от мене, нали? — тя се усмихна нежно и понечи да го целуне по бузата, но той се извърна.

— Недей... не прави това — гласът му бе тих и тъжен, заглушен от възглавниците.

— Джон Хенри... какво има? — тя изглеждаше учудена и засегната и той бавно обърна отново лице към нея.

— Как може да питаш? Как може да живееш така... все още? Как го понасяш? Понякога си мисля... за старците... в Индия, където

изгаряха... младите им съпруги на погребалните кладни. И аз съм същият, Рафаела.

— Не говори така. Глупаво е... Аз те обичам...

— Тогава си луда — в гласа му не се чувстваше радост, а гняв. — Но ако ти си, аз пък не съм. Защо не отидеш някъде? На почивка... направи нещо, за бога... но само не стой тук да си хабиш живота. Моят свърши, Рафаела... — гласът му премина в шепот. — Моят свърши. Така е от години.

— Това не е вярно — с насълзени очи тя се мъчеше да го убеди. Изразът му разбиваше сърцето й.

— Вярно е и ти трябва... да го приемеш. Мъртъв съм вече от години. Най-лошото в това е... че убивам и тебе. Защо не си отидеш до Париж за малко? — той пак се чудеше какво става между нея и Алекс, но не искаше да я пита. Не искаше тя да разбере, че той знае.

— Защо? — запита тя с изумен вид. — Защо Париж? — при баща й? След това, което се бе случило през лятото. От самата идея й ставаше лошо. Но Джон Хенри я гледаше непримиримо от леглото.

— Искам... да заминеш... за малко.

Тя с твърдост поклати глава.

— Няма да замина.

— Напротив, ще заминеш — приличаха на спорещи деца, но никой от двамата не се забавляваше, нито се усмихваше.

— Не, няма.

— По дяволите, искам да отидеш някъде.

— Добре, тогава ще отида на разходка. Но тази къща е и моя и ти не можеш така да ме отпращаш — тя взе от него подноса и го сложи на пода. — Мисля, че съм ти омръзнала, Джон Хенри — опита се да го подразни, но той не долови пламналата закачлива искра в очите й. — Може би ти трябва нова сексапилна сестра — но той не се развеселяваше. Лежеше просто намръщен — черта от раздражителността му, която тя все по-често забелязваше.

— Стига си говорила глупости.

— Не говоря глупости — тя му приказваше нежно, приведена на стола до него. — Обичам те и не искам да си отивам.

— Добре, аз обаче искам да заминеш.

Тя се облегна мълчаливо за малко, а той я наблюдаваше и изведнъж заговори внимателно в тихата стая.

— Искам да умра, Рафаела — промълви, затворил очи. — Това е всичко, което искам. И защо не... Боже, защо не? — той отвори очи и отново я погледна. — Кажи ми защо. Къде, по дяволите, е справедливостта? — гласът му прозвуча обвиняващо. — Защо съм още жив?

— Защото имам нужда от тебе.

Тя го каза тихо, а той поклати глава и отново извърна лице. Дълго след това не продума и когато тя приближи леглото внимателно, видя, че е заспал. Тъжно ѝ стана, като осъзна колко е нещастен. Като че ли тя не правеше достатъчно за него.

Сестрата влезе на пръсти и Рафаела ѝ направи знак, че Джон Хенри е заспал. Излязоха навън, шепнейки. Решиха, че той навярно е заспал за през нощта. Денят му бе дълъг и тежък и Коледа не променяше нещата. Нищо всъщност не ги променяше вече. Всичко му бе омръзнало.

— Ще бъда в стаята си, ако ви потрябвам — прошепна тя на сестрата и тръгна замислена по стълбите надолу.

Горкият Джон Хенри — какво ужасно съществуване. А в представите на Рафаела несправедливост бе не че е още жив, а че изобщо бе получил тези удари. Без тях, на неговата възраст, би могъл все още да е жизнен. По-бавен навярно, отколкото е бил на петдесет или шейсет години, малко по-уморен, ала щастлив, зает с работа и жив. Но както стояха нещата сега, това бе невъзможно и посвоему той бе прав. Едва-едва живееше.

Тя бавно влезе в малкия кабинет, като си мислеше за него, а после остави мислите си да се понесат другаде. Към семейството ѝ, което празнуваше Коледа в Санта Еухения, към баща ѝ, а после неизбежно и към Коледата, която бе прекарала миналата година с Александър и Аманда. За стотен път от сутринта си спомни какво ѝ бе казал той преди три седмици на брега. „Аз ще чакам. Ще бъда там...“ Още го чуваше. И докато седеше сама в кабинета си, тя се зачуди отново дали наистина бе там. Беше само седем и половина, приличен час, и тя лесно би могла да излезе на разходка, но какво би постигнала с това? Какво би станало, ако отидеше там? Бе ли порядъчно, бе ли разумно? Имаше ли смисъл изобщо? Тя знаеше, че нямаше, че мястото ѝ е тук, в огромната празна къща на Джон Хенри. Докато часовете бавно тиктакаха, тя изведнъж почувства, че трябва да отиде там за

съвсем малко, за половин час, просто да го види. Бе лудост и тя го знаеше, но в девет и половина излетя от стола си, неспособна да остане в къщата и миг повече. Трябваше да отиде.

Бързо нахлузи червено вълнено палто върху простичката черна рокля, която носеше, обу високи и тесни черни кожени ботушки, метна черна кожена чанта през рамо и приглади с гребен косата си. Усети как сърцето ѝ се разтуптява от перспективата да го види. Укоряваше се, че отива, но изведнъж се усмихна, щом мисълта ѝ се стрелна към мига, когато той ще отвори вратата. Тя остави бележка в стаята си, че е излязла на разходка и да се обади на една приятелка — ако някой дойде да я търси, и краката ѝ почти полетяха към малката къща, която не бе виждала пет месеца и половина. Щом стигна, тя просто застана да я погледа, а после тихо въздъхна. Почувства се като че е била загубена почти половин година и сега най-после е намерила пътя си към къщи. Като не можа да изгони усмивката от лицето си, тя пресече улицата, позвъни и веднага чу бързото тупкане по стълбите. След кратка пауза вратата се отвори и той застана там, без да може да повярва на това, което виждаше. А после изведнъж усмивката в нейните очи намери отражението си в неговите.

— Честита Коледа! — казаха го в един глас и двамата се засмяха, когато той с поклон отстъпи настрана, а после се изправи с топла усмивка.

— Добре дошла вкъщи, Рафаела.

Без да каже и дума, тя влезе вътре.

В хола вече имаше мебелировка. Той и Манди заедно я бяха подбрали — от търгове, гаражни разпродажби, супермаркети, художествени галерии и оказионни магазини — и резултатът бе приятна комбинация на мебели от Южна Франция и ранноамериканския период. Стаята бе украсена с красива кожена постелка, френски импресионистични картини в пастелни тонове, много сребърни и медни предмети и елегантни стари книги. Имаше огромни вази с цветя по масите и пълзящи растения върху малката мраморна полица над камината. На кремавия диван бяха разхвърляни възглавнички от кожа и дамаска, имаше и специално избродирани от Аманда за Алекс. По време на отсъствието на Рафаела тя се бе сближила още повече с вуйчо си и се чувстваше длъжна да се грижи за него сега, след като нямаше кой друг да го прави. Напомняше му,

когато не яде подходяща храна, не си пие витамините, не спи достатъчно, кара прекалено бързо, работи премного и не чисти градината от бурени. Той я закачаше за приятелите ѝ, за готвенето, за грима, за гардероба ѝ и все някак си успяваше да я накара да почувства, че е най-красивото момиче на света. Двамата заедно поддържаха добре малкото си домакинство и като прекрачи прага, Рафаела веднага усети любовта помежду им — тя се излъчваше от всеки ъгъл на стаята.

— Алекс, прекрасно е!

— Нали? Манди свърши повечето работа след училище.

Изглеждаше горд от отсъстващата си племенница, докато въвеждаше Рафаела в хола. Тя изпита нещо като облекчение, че седнаха в стая, в която преди не бяха оставали сами. Бе някак притеснена, че ще я заведе в спалнята край камината, а тя не би понесла спомените от преживяното там, та дори и в кухнята на долния етаж. Тук бе идеално, защото бе топло и подредено и бе ново.

Той ѝ предложи кафе и коняк. Тя прие първото, отказа се от второто и седна на хубавия малък диван, като продължи да се възхищава на някои детайли в подредбата. След минута той се върна с кафето, а тя забеляза, че като остави чашата пред нея, ръцете му трепереха не по-малко от нейните.

— Не бях сигурна, че ще си тук — започна тя нервно, — но реших да рискувам.

Той я изгледа сериозно от стола си.

— Казах ти, че ще бъда. И то сериозно, Рафаела. Вече би трябвало да го знаеш.

Тя кимна и отпи от горещото еспreso.

— Как мина Коледа?

— Добре — той сви рамене. — Беше голямо събитие за Манди, а майка ми долетя снощи да я вземе за Хавай. Обещава ѝ това пътуване от години, а сега моментът изглеждаше подходящ. Тъкмо е завършила една книга, пък има нужда и от почивка. Както се казва, тя не става по-млада.

— Майка ти? — Рафаела изглеждаше едновременно поразена и развеселена. — Тя никога няма да остарее! — и тогава си спомни нещо, което бе забравила да му каже, когато се срещнаха край морето.

— И на мене ми издават една книга — после се изчерви и се засмя тихо. — Макар и да не е нещо важно, като роман например.

— Детската ти книга? — погледът му светна от удоволствие, а тя кимна.

— Казаха ми само преди няколко седмици.

— Използва ли посредник?

Тя поклати глава.

— Не. Късметът на новаците навярно — те дълго се гледаха усмихнати, а после Алекс се облегна на стола си.

— Радвам се, че си тук, Рафаела. Отдавна искам да ти покажа тази стая.

— А аз пък исках да ти кажа за книгата.

Тя се усмихна нежно. Като че ли и двамата бяха открили загубен приятел. Но какво биха могли да направят сега? Не можеха да продължат някогашната история. Рафаела знаеше това. Прекалено биха се усложнили нещата — с Кей, с баща ѝ, майка ѝ, Джон Хенри. Искаше ѝ се да му каже нещо за лятото, за кошмара, който бе изживяла.

— За какво си мислеше току-що? — изглеждаше така съсипана, докато се взираше в огъня.

Тя го погледна открито.

— За лятото — после въздъхна тихо. — Беше ужасно.

Той също замислено кимна, а после въздъхна и леко се усмихна.

— Щастлив съм, че изобщо се върна, така че да можем да говорим. За мен това бе най-трудното — да не мога вече да говоря с тебе... да не те виждам... да знам, че няма да си тук, като се прибера. Манди каза, че и за нея това било най-трудното — думите му подействаха на Рафаела като нож в сърцето и тя отбягна погледа му, за да не види болката в очите ѝ. — Какво правиш сега, Рафаела? — гласът му бе нежен и тя замислено погледна към огъня.

— Повечето време съм с Джон Хенри. Никак не е добре последните няколко месеца.

— Трябва да е трудно и за двама ви.

— Повече за него.

— А ти?

Той я погледна изпитателно, но тя не отговори. А после, без да казва нещо, той се наведе и нежно целуна устните ѝ. Тя не го спря, не

мислеше какво правят. Само го целуна — отначало леко, а после със страстта, мъквата, самотата и болката по него, в които се бе удавила от лятото насам. Сякаш с първата целувка всичко това я заля отново, а чувстваше, че и той се бори със страстта си.

— Алекс не мога — не отново. Тя не можеше да започне това отново.

Той кимна.

— Знам. Няма нищо — поседяха там, като разговаряха, гледаха огъня, говореха за себе си, за това, което им се бе случило, за чувствата си, а после изведнъж заговориха за други неща, за хората, за случките, които им се струваха забавни, за смешните мигове — като че ли бяха складирали всичко това през тези шест месеца. Беше три часът сутринта, когато Рафаела го остави на ъгъла преди завоя за своята къща. Бе настоял да я изпрати. А после като ученик се поколеба малко и се реши.

— Може ли да те видя пак, Рафаела? Просто така... — не искаше отново да я изплаши, беше осъзнал трудностите, с които тя живееше — и истински, и измислени от нея.

Тя, изглежда, помисли, но само малко, и кимна.

— Може би да се поразходим край морето?

— Утре?

Тя се засмя на въпроса.

— Отлично.

— Ще се видим тук и можем да отидем с моята кола. — Денят бе събота и той щеше да бъде свободен. — Дванайсет часа?

— Добре.

С чувството, че е малко момиче, тя му се усмихна и помахна, а после си тръгна. Не мислеше за Джон Хенри, за баща си, за Кей Уилард или за когото и да е. Мислеше си само за Александър... Алекс... и че ще го види утре, за да идат на морето.

XXIX

В края на седмицата Алекс и Рафаела вече се срещаха всеки следобед, разхождаха се по брега или седяха мързеливо пред камината, пиеха еспreso и говореха за живота. Тя му показа договора за книгата, когато го получи от Ню Йорк, а той ѝ разказваше за последните си дела; отидоха отново и до Форт Пойнт. Прекарваха заедно следобедните часове, когато той не бе зает, и по няколко часа вечер, когато Джон Хенри вече си бе легнал. Виждаха се винаги във време, когато не можеше да бъде с Джон Хенри, защото спеше, и тя нямаше чувството, че го лишава дори и от една животоспасяваща минута. Даваше на Алекс от своето собствено време, веднъж половин час, друг път един, една свободна минута, в която можеха да ходят, да дишат, да мислят, да съществуват. Това бяха сред най-щастливите часове, прекарани заедно, часове, в които отново се откриваха един друг. Но сега откриваха повече, отколкото преди година, а може би и двамата бяха пораснали много през дългите самотни месеци. И двамата бяха преживели чувството за загуба мъчително, но то им се бе отразило по различен начин. Отношенията им обаче все още бяха неупегнали, всичко им се струваше ново, а и двамата се страхуваха. Рафаела се боеше да не предизвика катастрофално бедствие, както бе направила преди, събуждайки гнева на сестра му и на баща си, а и проблемът, че пречи на Алекс да си създаде по-пълноценна връзка с друга жена, продължаваше да съществува. Алекс се боеше единствено от едно — тя да не се подплаши и да не избяга отново. Той все пак имаше благословията на Джон Хенри и нямаше никаква вина. Напредваха бавно, стъпка по стъпка един към друг до деня след Нова година, когато тя отиде при него в два часа следобед, след като Джон Хенри бе заявил, че иска да спи цял ден — и изглеждаше, че е решил да го направи.

Рафаела отскочи да види Алекс, позвъни на вратата, без да е сигурна дали ще го намери вкъщи. Той ѝ отвори по джинси и удобен

пуловер с висока яка, с поглед, който изразяваше огромно удоволствие, че я вижда на входа.

— Каква приятна изненада! Какво правиш тук?

— Реших да ти дойда на гости. Преча ли?

Тя се изчерви и веднага си помисли, че приема много неща за дадени, а той би могъл да има друга жена горе в стаята си. Но Алекс в миг разчете израза на лицето ѝ и се засмя.

— Не, мадам. Не ми „пречите“ никак. Искаш ли чаша кафе?

Тя кимна и го последва долу в кухнята.

— Кой ги е излъскал? — тя посочи с ръка блестящите медни съдини и седна на един кухненски стол.

— Аз.

— Наистина ли?

— Разбира се — той ѝ се усмихна. — Имам много таланти, които още не подозираш.

— Така ли? Например?

Той ѝ подаде чаша топло кафе, тя отпи една глътка, а той я наблюдаваше щастлив от своя стол.

— Не съм сигурен дали трябва да издам всичките си тайни наведнъж.

Седяха тихо известно време, пиеха си кафето и се радваха, че са заедно, а после, както винаги, започнаха да говорят за десетки различни неща. Времето, в което бяха двамата, винаги минаваше много бързо. Изведнъж той си спомни за ръкописа на книгата на майка си.

— О, Алекс, мога ли да го прочета? — очите на Рафаела светнаха.

— Разбира се. Горе е, пръснат по цялото ми бюро.

Предвкусвайки удоволствието, очите ѝ заиграха и като оставиха кафето си недопито, двамата бързо се качиха горе. Рафаела прегледа няколко страници; това, което прочете, ѝ хареса и тя се усмихна на Алекс. В този момент осъзна, че сега за първи път е отново в неговата стая. Предпазливо надникна през антрето към спалнята му, а очите им мълчаливо се срещнаха и погледите им се задържаха. Тогава той я целуна бавно, изкусно, гладно, а нейното тяло се изви под нежните му пръсти. Очакваше, че тя ще го спре, но тя не го спираше и той остави ръцете си да я галят, докато, сякаш по общо съгласие пресякоха бавно антрето.

За пръв път в своя зрял живот той бе уплашен — от това, което прави, от последствията на взаимното им преоткриване. Безумно се страхуваше да не я загуби, но Рафаела му пошепна нежно:

— Не се притеснявай, Алекс — и после, докато той сваляше пуловера ѝ, добави: — Толкова много те обичам.

Събличаше я бавно, като в някакъв балет, а тя сваляше неговите дрехи. Те се държаха, притискаха, галеха, чувстваха и се любиха едва ли не целия следобед. А когато най-после легнаха един до друг — телата им задоволени, умът и сърцата им пълни, — и двамата изглеждаха по-щастливи от всякога. Подпрян на лакът, Алекс я гледаше, наведен към нея с усмивка, каквато тя не бе виждала досега.

— Знаеш ли колко съм щастлив, че те виждам тук.

Тя му се усмихна нежно.

— Толкова ми липсваше, Алекс... във всяко отношение.

Той кимна и легна до нея, пръстите му я галеха, устата му бе гладна, нещо в него затрептя и той разбра, че отново я желае. Сякаш не можеше да ѝ се насити, сякаш можеше да го напусне пак и никога вече да не бъдат заедно. Те се любиха пак, и пак, и пак до вечерта, после взеха заедно една топла вана. Рафаела седеше във водата замечтана, със затворени очи.

— Скъпа, ти си прелестна.

— И много сънлива — отвори едното си око и се усмихна. — Трябва да се събудя и да си отида у дома.

Странно бе, че трябва да отива някъде, а още по-странно — да нарича другата къща свой дом. Отново тук бе нейният дом, при Алекс, тук, където всичко бе на двамата — животът им, душите им, телата им, любовта им. И сега не се интересуваше с какво я заплашва баща ѝ. Никога нямаше да се откаже от Алекс. Нека Кей напише на баща ѝ още едно проклето писмо. Нека всички вървят по дяволите. Тя се нуждаеше от този мъж. И в края на краищата имаше право на него.

Той я целуна пак, както седяха във водата, и тя му се закани, че ако я докосне отново, ще извика полицията. Но и той бе също толкова изморен и като я откарваше към дома ѝ, се прозя щастлив, целуна я още веднъж и, както винаги, я остави да си иде пеша от последната пресечка.

Като си влезе вкъщи, стори ѝ се, че витае някаква странна тишина, сякаш всички часовници бяха спрели, сякаш всеки звук,

съществувал, без някой да го чува в огромния дом, бе спрял. Реши, че просто така си въобразява, защото е много изморена, и заизкачва стълбите с усмивка и прозявка. Но като стигна до първата площадка, изведнъж видя, че две камериерки и две медицински сестри стоят една до друга пред вратата на Джон Хенри. В този миг сърцето ѝ прескочи един удар, зачуди се какво има и спря на горната площадка, когато те я видяха.

— Нещо лошо ли се е случило?

— С вашия... — очите на сестрата бяха зачервени, когато погледна Рафаела — ... с вашия съпруг, госпожо Филипс.

— О, Господи — каза тя тихо. Разбра веднага какво е станало по израза на лицата им. — Да не би... — тя не бе довършила въпроса си, когато сестрата кимна.

— Той си отиде — тя не можеше да овладее чувствата си, от очите ѝ рукнаха сълзи и втората сестра веднага я подпря с ръце.

— Как се случи това? — Рафаела се доближи до тях бавно, раменете ѝ бяха изправени, а гласът — много тих. Очите ѝ изглеждаха огромни. Джон Хенри бе умрял, докато тя лежеше в леглото с Алекс, докато играеха, лудуваха и се любиха. Това неприлично съвпадение я удари като плесница по лицето и тя в миг си спомни бащините си думи миналото лято. Беше я нарекъл курва. — Нов удар ли получи?

Четири жени пред вратата замръзнаха на местата си, а сестрата заплака още по-силно, после двете камериерки сякаш изчезнаха. Тогава втората сестра погледна Рафаела и тя разбра, че докато е отсъствала, се е случило нещо нередно.

— Лекарят иска да говори с вас, госпожо Филипс. Чака ви от два часа. Не знаехме къде сте, но намерихме бележката в стаята ви и предположихме, че ще се върнете скоро.

Както стоеше, Рафаела усети, че ѝ прилява.

— Лекарят тук ли е още?

— Той е в стаята на господин Филипс, при мъртвеца. Но скоро ще дойдат да го отнесат. Искате да му се направи аутопсия просто за да бъде сигурен.

Рафаела изгледа сестрата безмълвно и после бързо влезе в стаята на Джон Хенри. Застана неподвижно, когато се приближи до леглото и го видя да лежи там. Изгледаше като заспал, а в един миг ѝ се стори, че помръдна ръка. Застанала пред него, тя дори не забеляза лекаря.

Виждаше само Джон Хенри — тъй изморен и сбръчкан, толкова стар, но изглеждаше само заспал.

— Госпожо Филипс? Рафаела?

Рафаела се обърна бързо, чувайки гласа до себе си, и въздъхна, като видя кой е.

— О, Ралф.

После, като притеглени от магнит, очите ѝ се върнаха към лицето на мъжа, за когото бе женена петнайсет години. Дори не беше сигурна още какво чувства. Тъга, празнота, съжаление, мъка или нещо друго, но още не можеше да го определи. Всъщност дори не разбираше, че си е отишъл. Само преди няколко часа бе казал, че е уморен, а сега изглеждаше заспал.

— Рафаела, да идем в другата стая.

Тя последва лекаря в будоара, който сестрите бяха ползвали често. Стояха там като двама конспиратори, но той, загледан втренчено в Рафаела, изглеждаше смутен и бе ясно, че иска да ѝ каже нещо.

— Какво има? Какво е това, което никой не ми казва? Не е било удар, нали?

Тя инстинктивно изведнъж разбра, а лекарят поклати глава в потвърждение на най-лошите ѝ опасения.

— Не, не удар, а страшно нещастие. Ужасна грешка, почти непостима, само че не е била злоумишлена и никой не би могъл да знае как се е чувствал.

— Какво по-точно искаш да ми кажеш? — гласът ѝ се повиши и започна да ѝ се струва, че нещо в главата ѝ ще експлодира.

— Че твоят съпруг... Джон Хенри... сестрата му дала едно хапче за сън и оставила шишенцето на нощната масичка — настъпи дълга пауза, докато тя го гледаше в ужас. — Той взел хапчетата, Рафаела. Цялото шишенце. Той се е самоубил. Не знам как другояче мога да ти го кажа. Но това се е случило.

Гласът му секна, а на Рафаела ѝ се искаше да изкрещи. Той се бе самоубил Джон Хенри се бе самоубил, докато тя се любеше с Алекс... Тя го беше убила все едно, че го бе сторила със собствените си ръце. Дали го е направил, защото е знаел за Алекс? Дали е долавял нещо? Би ли могла да го спре, ако беше тук? Би ли могла... дали... ами ако... Мислите ѝ се гонеха, а очите ѝ се разширяваха от това, което минаваше през ума ѝ, но не можеше да издаде и звук. Не можеше да

каже нищо. Баща ѝ бе прав. Тя го беше убила. Джон Хенри се бе самоубил.

Най-после събра сили да погледне лекаря.

— Оставил ли е бележка за мене? Той поклати глава в отговор.

— Нищо.

— О, боже! — каза тя почти на себе си и се свлече на пода пред неговите крака, в смъртен припадък.

XXX

Антоан дьо Морне-Мал пристигна от Париж в шест часа на следната вечер и намери Рафаела да седи, загледана в залива. Като чу гласа му зад себе си, тя стана от стола и се обърна, за да го поздрави, а той видя, че очите ѝ са почти безжизнени. Не бе си лягала предната вечер и бе отказала да вземе успокоителните, които лекарят ѝ предлагаше. Сега, изправена, тя изглеждаше много уморена и слаба, в черна вълнена рокля, която сякаш я правеше още по-слаба, косата ѝ бе опъната строго назад, огромните ѝ очи бяха сякаш издълбани в призрачно бледото ѝ лице. Той я погледна в краката и видя, че е обута в черни траурни чорапи; не носеше никакви скъпоценности, освен тежкия златен възел, който стоеше на лявата ѝ ръка от петнайсет години.

— Папа...

Тя пристъпи бавно към него, когато той се приближи; очите му изучаваха лицето ѝ. Бе разбрал по гласа ѝ, когато му се бе обадила, че се е случило нещо съвсем нередно, нещо повече от смъртта на съпруга ѝ. Имаше нещо, което още не бе му открила.

— Рафаела. Много съжалявам — той се поизправи и се настани на един стол до нейния. — Беше ли... беше ли бързо?

Тя не каза нищо, само гледаше към залива и държеше ръката му здраво.

— Не знам... мисля, че да...

— Ти не беше ли при него? — той се взря в лицето ѝ и се смръщи. — Къде беше? — гласът му изведнъж прозвуча подозрително и тя нямаше сили да го гледа в очите.

— Бях излязла за малко.

Баща ѝ кимна.

— Получил е още един удар... или сърцето му не е издържало?

Като много хора на неговата възраст той искаше да научи точно какъв е бил краят, може би, за да знае какво го очаква, когато дойде и

неговият ред. Но той продължаваше да намира нещо странно в израза на дъщеря си.

Седнала до него, тя сериозно мислеше да не му казва, но в същото време разбираше, че е безсмислено да го лъже. Познаваше баща си и знаеше, че той ще поведе разговор с всички — прислугата, сестрите, лекаря. Случайно или нарочно щеше да узнае истината. Всички в къщата вече я знаеха. Лекарят се бе съгласил с нея да не казват абсолютно нищо за обстоятелствата около смъртта на Джон Хенри, но сестрите казали на камериерката, която съобщила на иконома, който предал на шофьора с изумление и смут. Нямах да мине много време и някой от тях щеше да каже на свой приятел в една от съседните къщи и в края на краищата целият град щеше да научи. Джон Хенри Филипс се бе самоубил. И Рафаела бе сигурна, че и баща ѝ ще го узнае.

— Папа... — тя се обърна бавно към него и най-после посрещна погледа му. — Не е било удар... — тя стисна очи за миг, хвана се здраво за стола си, отвори очи отново и продължи: — Било е... глътнал е хапчета, папа... — гласът ѝ едва се чуваше, а той я гледаше, без да разбира какво иска да каже. — Аз... той... беше много потиснат напоследък... омръзнало му беше да е болен... — тя се запъна, а сълзи наляха очите ѝ и ридания свиха гърлото ѝ.

— Какво искаш да кажеш? — той я гледаше втренчено, без да помръдне на стола си.

— Казвам ти, че... — пое дълбоко дъх тя, — че сестрата оставила хапчетата за сън до него, на масичката... и той ги взел... всичките — каза му го съвсем ясно сега.

— Самоубил се е? — баща ѝ изглеждаше ужасен, а тя бавно кимна. — Господи, къде беше ти? Защо не видя дали сестрата е прибрала лекарството? Защо не си била там?

— Не знам папа, но никой не знаеше, че иска да умре. Всъщност аз знаех беше толкова изморен и напоследък толкова тъжен от дългото боледуване. Но никой не мислеше... и аз не мислех... никога не съм допускала, че той...

— Господи ти луда ли си? Как си могла да бъдеш невнимателна? Да не наблюдаваш всичко, което вършат сестрите? Това е било твое задължение твой дълг... — той се готвеше да продължи, но Рафаела скочи от стола си така, сякаш щеше да започне да крещи.

— Стига, папа! Спри! Аз не бих могла да го предотвратя. Никой не би могъл! Вината не е ничия... това беше...

— Ще заведеш дело срещу сестрата, нали? — каза той делово, наблюдавайки я от своя стол.

Но Рафаела поклати глава, като отново изглеждаше съсипана и безутешна.

— Не, разбира се. Тя не би могла да знае... беше нещастен случай, папа.

— Нещастен случай, който уби съпруга ти — очите им се срещнаха и останаха така дълго. Като че ли усещаше, че има още нещо, което не му е казала; той я наблюдаваше с присвити очи. — Има ли още нещо, Рафаела? Нещо, което не си ми казала? — после, сякаш му бе станало ясно — не като предположение, а като убеждение за нейната вина, той се надигна и устреми поглед към дъщеря си. — Къде беше ти, когато той е направил това нещо? — тя погледна баща си тъжно, чувствайки се повече дете, отколкото жена. — Къде беше ти?

Той слагаше силни ударения върху думите, когато задаваше въпросите си, и тя нямаше какво да му каже.

— Бях излязла.

— С кого?

— С никого.

Но това беше безполезно. Той вече го бе усетил и тя разбираше, че той знае. Като го погледна отново, лицето ѝ, на което бе изписано страдание и самообвинение, говореше без думи.

— Била си с него, нали, Рафаела? Нали? — гласът му се извиси заплашително и като не виждаше как може да избегне препятствието пред себе си, тя просто кимна с глава. — Боже мой, тогава — ти си го убила. Разбираш ли това? Знаеш ли защо е взел хапчетата?

Баща ѝ я гледаше с открито отвращение, но Рафаела отново поклати глава.

— Той не знаеше за това, папа. Сигурна съм.

— Как можеш да си сигурна? Прислужниците трябва да са знаели, те трябва да са му казали.

— Те не биха постъпили така с него, а и не мисля, че знаеха.

Тя тръгна отпуснато към прозореца. Най-лошото бе минало. Той знаеше истината. Нямаше какво повече да му каже. Всички карти бяха на масата — нейното коварство, нейната измяна, изоставянето на Джон

Хенри, което бе довело до смъртта му чрез хапчета, а не чрез ръката на Бога.

— Значи си ме излъгала, когато ми каза, че няма да го виждаш повече?

— Не, казах ти истината — тя отново се обърна към него. — Не бях се виждала с него допреди две седмици. Срегнахме се случайно.

— И разбира се, покатери се веднага в леглото му.

— Папа моля те!

— Не беше ли така? Не беше ли това, което уби съпруга ти? Помисли си. Можеш ли да живееш с това съзнание? Можеш ли?

Очите ѝ пак се изпълниха със сълзи и тя поклати глава.

— Не, не мога.

— Ти си убийца, Рафаела — думите излизаха от устата му като змии и отровата им умъртвяваше всичко наоколо. — Убийца и курва — после, като се изправи в цял ръст, той обърна лице към нея. — Ти ме посрами и в сърцето си аз се отказвам от тебе, но заради себе си и заради майка ти няма да ти позволя да ме посрамиш пак. Не знам какво смяташ да правиш с любовника си. Не се съмнявам, че не искаш нищо друго, освен да избягаш с него в мига, в който зароят Джон Хенри в земята. Но това, мило мое момиче, няма да стане. В никакъв случай. Какво ще правиш по-нататък, не е моя работа, защото, както постоянно изтъкваш, ти си вече зряла жена. Отблъскваща, неморална, но безспорно зряла. Тъй че след една година, след един приличен период на траур, можеш да продължиш курвения си живот. Но дотогава, в течение на една година, ще се държиш прилично към мене, към майка си и към паметта на един човек, когото много обичах, макар че ти не го обичаше. След погребението ще отлетиш за Испания с майка си. И ще останеш там една година. Аз ще се заема с всички делови въпроси, които ще възникнат във връзка с имуществото. И без това ще мине почти толкова време, докато те се уредят, а след една година ти можеш да се върнеш тук и да правиш каквото си искаш. Но една година, една година ти дължиш на човека, когото уби. Ако те изпратят в затвора, присъдата ти ще е доживотна. Факт е обаче, млада госпожо, че ще трябва да живееш до края на дните си с това свое деяние — той отиде с тежки стъпки до вратата и се обърна назад. — Бъди готова да заминеш в деня на погребението. Повече няма да разисквам въпроса с тебе. Една година приличен траур за човека,

когото доведе до самоубийство, е малката цена, която трябва да платиш.

Докато стоеше там и го наблюдаваше как напуска стаята, сълзите се стичаха бавно по лицето ѝ.

Алекс ѝ се обади едва на другата сутрин. Новината не бе стигнала до вестниците първия ден, но на следната сутрин тя бе поместена на първа страница. Джон Хенри Филипс бе мъртъв. Обясняваше се, че е бил прикован на легло след първото си заболяване, че е получил няколко удара и че е бил инвалид осем години. Статията бегло споменаваше за Рафаела, като се изтъкваше единствено, че след него не остават деца, а само втората му съпруга, по баща Рафаела дъо Морне-Мал и Де Сантос и Куадрал; по-нататък се говореше за корпорациите, основани от него, за състоянието, което бе наследил, за важните международни сделки, които бе осъществил през живота си. Но не това заинтересува Алекс. Той си взе вестника, като отиваше на работа, и го загледа изумен.

Остана неподвижен няколко минути, докато четеше, после се върна тичешком вкъщи, за да се обади на Рафаела. Бе се чудил защо не дойде да го види предната вечер и се ужасяваше от мисълта, че тя може да е променила решението си за подновяването на тяхната връзка и че любовната им нощ може да е върнала чувството ѝ за вина, което да я е прогонило отново. Сега се питаше как ли ще приеме факта, че Джон Хенри е умрял, докато тя бе с него. От прочетеното той стигна до заключението, че се е случило именно това. Казано бе през коя нощ е умрял и Алекс знаеше, че това е станало или когато Рафаела бе още при него, или малко след връщането ѝ вкъщи. Мъчеше се да си представи сцената, която е заварил, след часовете, прекарани заедно с него, и потрепери, като избираше телефонния ѝ номер. Обади се икономът и минаха няколко минути, докато тя дойде до телефона и се обади с безжизнен и равен глас. Когато най-после взе слушалката и чу гласа му, я побиха тръпки. Сякаш брутално ѝ се напомняше какво бе правила, когато съпругът ѝ е вземал смъртоносните хапчета.

— Рафаела? — гласът му звучеше нежно и бе ясно, че е разтревожен. — Току-що прочетох във вестника. Много съжалявам... — и после, след малка пауза: — Добре ли си?

Тя не бе казала нищо досега, освен „ало“.

— Да — говореше много бавно. — Добре съм — и после: — Съжалявам, бях заета, когато се обади — бе избирала костюма, в който да облекат Джон Хенри, а баща ѝ бе стоял до нея със смесен израз на обвинение и скръб по загубения приятел. — Погребението е утре.

Това, което казваше, му звучеше мрачно и несвързано, той седна на стълбите с телефона в ръка и затвори очи. Ясно бе какво се е случило. Тя бе обхваната от чувството за вина за смъртта на съпруга си. Трябваше да я види. Да говори с нея. Да разбере как е тя наистина.

— Мога ли да те видя след погребението, Рафаела? Само за една минута? Просто искам да знам, че си добре.

— Благодаря, Алекс. Добре съм.

Гласът ѝ като че ли идваше от оня свят и той внезапно се изплаши. Звучеше така, сякаш е под силното влияние на успокоителни лекарства и дори по-лошо — сякаш бе в шоково състояние.

— Мога ли да те видя?

— Утре заминавам за Испания.

— Утре? Защо?

— Връщам се заедно с родителите си. Баща ми смята, че трябва да прекарам периода на траур там.

Исусе Христе! Алекс поклати глава. Какво се бе случило? Какво ѝ бяха направили?

— Колко трае периодът на траур?

Тя му отговори безизразно:

— Една година.

Той гледаше пода в изумление. Щеше да замине за една година? Беше я загубил отново — той го почувства и разбра, че този път ще е завинаги. Ако тя свързваше смъртта на Джон Хенри с тяхното повторно събиране, тогава връзката им щеше да остане като грозен епизод, който би искала да забрави. Единственото, което знаеше, бе, че трябва да я види. За една минута, за десет секунди макар, за да я върне към действителността, да ѝ напомни, че наистина я обича, че не са направили нищо нередно и че не са причинили смъртта на Джон Хенри.

— Рафаела, трябва да те видя.

— Не мисля, че ще мога — тя погледна през рамо и видя баща си в съседната стая.

— Да, можеш — една идея осени Алекс в този миг. — На стъпалата, където те видях за първи път, до вашата градина. Просто иди там и аз ще те пресрещна. За пет минути, Рафаела... това е всичко... моля те.

Тонът на гласа му бе толкова умолителен, че тя го съжали, но у нея вече нямаше чувства към никого. Нито към нея самата, нито към Алекс, а може би дори и към Джон Хенри. Сега тя бе убийца. Зла жена. Бе като вдървена. Но не Алекс бе убил Джон Хенри, а тя. Нямаше причина да го наказва.

— Защо искаш да ме видиш?

— За да ти кажа нещо.

— Ами ако някой ни види?

Но какво значение имаше това? Тя бе извършила вече върховния грях. И баща ѝ знаеше за Алекс, знаеше, че тя е била с него, когато Джон Хенри бе взел хапчетата. Какво щеше да се промени, ако отидеше да облекчи положението на Алекс? На другия ден заминаваше за Испания.

— Няма да ни видят. И аз ще остана само пет минути. Ще дойдеш ли да се срещнем?

— Да — кимна тя бавно.

— След десет минути. Ще бъда там.

Прекъснаха връзката, а след десет минути той я чакаше нервно на най-долните стъпала, където я бе видял най-напред — силуетът на лицето ѝ, осветен от уличната лампа, обгърната в мекотата на рисовата кожа, но този спомен съвсем не можеше да го подготви за видението, което представляваше сега, слизайки надолу по стълбите. Всичко около нея бе сурово, тъмно и потискащо. Носеше строга черна рокля, никакъв грим, черни чорапи, черни обувки, а погледът ѝ го изплаши дълбоко. Дори не посмя да се приближи към нея. Просто стоеше и чакаше, докато тя слезе и застана пред него с болезнен израз на отчаяние в черните си очи.

— Добър ден, Алекс.

Тя самата изглеждаше почти мъртва. Сякаш някой я бе убил и в действителност баща ѝ бе направил това.

— Рафаела... мила моя... — искаше му се да простре ръце към нея, но не посмя, само я гледаше с болка в очите, после каза: — Да седнем — той седна на стъпалата и ѝ направи знак да стори същото. Тя

го направи като малък робот, притисна колене до гърдите си в хладния въздух, на студените стъпала. — Искам да ми кажеш какво чувстваш. Изглеждаш толкова потисната, че ме плашиш, и мисля, че се обвиняваш за нещо, с което нямаш нищо общо. Джон Хенри бе стар, Рафаела, и болен, и много изморен. Ти самата си ми го казвала. Омръзнало му беше да живее и искаше да умре. Че се случи точно в този час, бе просто съвпадение.

Рафаела му се усмихна мрачно и поклати глава, сякаш го съжеляваше, че е такъв наивник.

— Не, не беше съвпадение, Алекс. Аз го убих. Той не е умрял в съня си, както пишат вестниците. Всъщност така е, но сънят му не е бил естествен. Глътнал едно шишенце сънотворни хапчета — изчака да осъзнае, какво му казва, като го гледаше с безжизнените си очи. — Самоубил се е.

— О, Господи! — той се стресна, като че ли някой го бе ударил, но вече разбираше онова, което бе доловил в гласа ѝ и което сега виждаше изписано на лицето ѝ. — Сигурна ли си в това, Рафаела? Оставил ли е писмо?

— Не, не е било нужно. Просто го е направил. Но баща ми е сигурен, че той е знаел за нас, така че всъщност аз го убих. Това казва баща ми и има право.

За миг у Алекс се появи желанието да убие баща ѝ, но не ѝ каза нищо.

— А той откъде знае?

— Защо иначе би го направил Джон Хенри?

— Защото е бил безкрайно уморен да живее като мъртвец, Рафаела. Колко пъти ти го е казал сам? — но тя само клатеше глава. Не искаше да слуша. Алекс обявяваше тяхната невинност, а тя знаеше много добре размера на вината им. И ако не на неговата, то безспорно на своята. — Не ми вярваш, нали?

Тя бавно поклати глава.

— Не. Мисля, че баща ми е прав. Навярно някой ни е видял и му е казал. Някой от прислугата или може би съсед ни е видял, като се прибирам някоя вечер.

— Не, Рафаела, грешиш. Прислужниците не са му казали — той я погледна нежно. — Сестра ми е направила това, когато ти беше в Европа миналото лято.

— О, боже! — Рафаела изглеждаше, че ще припадне, но той се пресегна и хвана ръката ѝ.

— Не е било така, както мислиш. Кей е искала да бъде, но не стана. Един от секретарите му ми се обади и ме покани да дойда в дома ви.

— И ти дойде? — тя изглеждаше потресена.

— Дойдох. Той беше чудесен човек, Рафаела — сега и в неговите, както и в нейните очи имаше сълзи.

— Какво стана?

— Говорихме дълго. За тебе. Мисля, че и за мене. За нас двамата. Той ми даде благословията си, Рафаела — сълзи потекоха от очите на Алекс. — Каза ми да се грижа за тебе, след като... — той се наклони към нея, но тя се отдръпна. Благословията вече не важеше. Беше твърде късно. — Рафаела, скъпа, не им позволявай да те наранят. Не ги оставяй да ти отнемат нещо, което и двамата искаме, което дори Джон Хенри уважаваше нещо, което е наше право.

— Ние не бяхме прави. Ние много, много сбъркахме.

— Наистина ли? — той се обърна изцяло към нея. — Наистина ли вярваш в това?

— Какъв избор имам, Алекс? Как мога да вярвам в друго? Това, което направих, уби съпруга ми, доведе го до самоубийство. Можеш ли честно да ми кажеш, че не съм сгрешила в нищо?

— Да, същото би направил и всеки, който познава случая. Ти си невинна, Рафаела. Няма значение какво казва баща ти. Ако Джон Хенри бе жив, сигурен съм, че щеше да ти каже същото. Уверена ли си, че не ти е оставил писмо?

Той се вгледа изпитателно в очите ѝ, като ѝ задаваше въпроса. Изглеждаше странно, че Джон Хенри не е оставил нищо. Той бе човек, който би трябвало да го направи. Но тя само отново поклати глава.

— Нищо. Лекарят проверил, щом пристигнал, проверявали са и сестрите. Няма нищо.

— Сигурна ли си? — тя кимна пак. — И сега какво? Отиваш в Испания с майка си, за да изкупиш греха си? — тя потвърди. — А после какво? Ще се върнеш пак тук?

Вътрешно той вече се примиряваше с мисълта, че го очаква една дълга и самотна година.

— Не знам. Ще трябва да се върна, за да уредя някои неща. Ще обявя къщата за продан, след като състоянието се уточни. А после... — тя се поколеба и погледна надолу към краката си, докато, казваше безизразно: — Предполагам, че ще се върна в Париж или може би — в Испания.

— Рафаела, това е лудост — не можеше повече да удържи ръцете си далеч от нейните. Стисна дългите ѝ тънки пръсти в своите. — Обичам те. Искам да се оженя за тебе. Няма никаква причина да не го сторим. Не сме направили нищо лошо.

— Да, Алекс — тя се отдръпна много бавно от него и прибра ръката си. — Направили сме. Аз съм направила нещо много лошо.

— И до края на света ще носиш този товар, така ли?

Но по-важно бе, че до края на света той щеше да ѝ напомня за това, което тя смяташе за своя голям грях. Той я бе загубил. Поради един каприз на съдбата, на едно съвпадение, поради лудостта на един уморен стар човек, поради злобните тълкувания на баща ѝ. Бе я загубил. А тя, сякаш четеше мислите му, кимна и се изправи. Остана загледана в него известно време, после нежно прошепна „сбогом“. Тя не го докосна, нито го целуна, нито изчака да ѝ отговори. Просто се обърна и тръгна бавно по стълбите. Алекс я гледаше, ужасен от това, което тя прави. В строгата си черна дреха тя приличаше на монахиня. Губеше я за трети път. Но сега знаеше, че е завинаги. Когато стигна до добре прикритата градинска врата, тя я побутна да се отвори и веднага я затвори зад себе си. Не се обърна да погледне Алекс и не се чу вече никакъв звук, след като вратата хлопна. Алекс остана на мястото си дълго, струваше му се, че са минали часове. После бавно, с болка и с чувството, че умира, се изкачи мъчително по стълбите, влезе в колата си и я подкара към къщи.

XXXI

Погребението стана в интимен кръг, като го ограничиха, доколкото успяха, но по скамейките на малката църква все пак седяха доста повече от сто души. Рафаела бе седнала на първата скамейка с майка си и баща си. По страните на баща ѝ имаше сълзи, а майка ѝ от време на време направо хълцаше за човек, когото едва бе познавала. Непосредствено зад тях седяха половин дузина роднини, които придружаваха майка ѝ от Испания. Братът на Алехандра и две от сестрите ѝ, една братовчедка със сина и дъщеря си. Цялата група бе дошла уж за да бъде подкрепа за Рафаела, а и за майка ѝ, но Рафаела я чувстваше повече като затворническа охрана, дошла да я ескортира обратно в Испания.

Тя остана със сухи очи почти до края на церемонията, устремила невидящ поглед в ковчега, покрит с килим от бели рози. Майка ѝ се бе погрижила за цветята, а баща ѝ — за всичко друго. За Рафаела не бе останало нищо, освен да седи в стаята си и да мисли за това, което бе направила. От време на време си спомняше за Алекс, за лицето му при последната им среща, за онова, което ѝ бе казал. Но тя знаеше, че той не е прав. Съвсем очевидно тя бе виновна за всичко, както бе казал баща ѝ, а Алекс само се стараеше да смекчи вината ѝ. Странното бе, че едновременно беше загубила и двамата. Защото тя бе загубила Алекс, както и Джон Хенри, и сега, седнала неподвижно и заслушана в музиката, Рафаела осъзна, че никога вече нямаше да види и двамата. Едва тогава сълзите ѝ потекоха бавно, спускаха се неудържимо по страните ѝ под гъстия черен воал и падаха тихо върху нежните ѝ ръце, свити в скута ѝ. Тя не помръдна по време на цялата церемония. Седеше там като престъпник пред съда, без да може да каже нещо в своя защита. В един-единствен лудешки миг ѝ се поиска да скочи и да им каже, че не го е убила нарочно, че е невинна, че всичко е било грешка. Но тя не бе невинна, припомни си сама безмълвно. Виновна беше. И сега трябваше да си плати.

Когато церемонията свърши, отидоха с коли в мълчание до гробището. Щеше да бъде погребан до първата му жена и техния син, а Рафаела, като гледаше затревената могила, където бяха заровени, си помисли, че тя никога нямаше да лежи до него. Малко вероятно бе, че ще живее отново в Калифорния. Щеше да се върне за няколко седмици след една година, за да прибере вещите си и да продаде къщата, а някой ден щеше да умре и да бъде погребана в Европа. Това ѝ се струваше и някак по-подходящо. Нямаше право да бъде заровена до него. Тя бе жената, която го уби, убийцата. Би било светотатство да я погребат в неговия парцел. В края на молитвата, която свещеникът прочете пред гроба, баща ѝ я погледна и сякаш ѝ казваше същото.

Върнаха се с колите до къщата отново в мълчание и Рафаела се оттегли в стаята си. Багажът ѝ бе почти прибран. Нямаше никаква работа и не искаше нито да се вижда, нито да говори с някого. А и никой сякаш нямаше особено желание да говори с нея. Цялото семейство знаеше какво се бе случило. Нейните лели, чичовци и братовчеди не знаеха за връзката ѝ, но знаеха, че Джон Хенри се е самоубил, и на Рафаела се струваше, че в погледите им има обвинение, сякаш ѝ казваха пак и пак, че тя е виновна. По-лесно ѝ бе да не ги вижда, да не гледа лицата и очите им; сега седеше в стаята си отново като затворница, чакаше и завиждаше на Джон Хенри за куража му. Ако имаше същото шишенце с хапчета, и тя би ги взела. Не бе ѝ останало нищо, заради което да живее, и би била благодарна да умре. Но също така знаеше, че трябва да бъде наказана, а да умре бе твърде лесно. Трябваше да продължи да живее, като помни какво е направила в Сан Франсиско, и понася търпеливо погледите и шушукането на роднините си в Испания. Знаеше, че и след четирийсет или петдесет години все още ще разказват тази история и ще подозират, че не всичко е било разкрито, че е останало и нещо неизвестно. Но тогава може би слухът за съществуването на Алекс щеше да бъде прибавен към останалата част на историята. Хората ще говорят за Рафаела, която изневерявала на съпруга си... помните ли, той се самоубил не знам колко годишна е била тя... може би трийсет... но всъщност тя го е убила.

Когато в главата ѝ зазвучаха такива думи, тя отпусна лице върху дланите си и заплака. Плачеше за децата, които никога нямаше да я видят, нито да научат истината за онова, което ѝ се бе случило тук,

плачеше за Алекс и за това, което почти се бе сбъднало, за Манди, с която нямаше да се срещне вече, и най-после за Джон Хенри... за постъпката му... за това, което той бе някога... за мъжа, който я бе обикнал тъй отдавна и й бе направи предложение, когато се разхождаха край Сена. Седя сама в стаята си и плака часове, после тихо отиде в неговата спалня и огледа всичко за последен път.

В девет часа майка й се качи горе да й каже, че е време да тръгват, за да хванат самолета. Щяха да пътуват с нощния полет в десет и трийсет за Ню Йорк, където щяха да пристигнат около шест часа сутринта нюйоркско време, а в седем — да продължат за Испания. Самолетът щеше да пристигне вечерта в осем часа местно време в Мадрид. Очакваше я едно много дълго пътуване и една много дълга година. Когато прислужникът, който вършеше по-тежките работи в къщата, взе двете й пътни чанти и ги свали долу, тя слезе бавно по главното стълбище, знаейки, че никога вече няма да живее тук. Дните й в Сан Франсиско бяха отлетели. Животът й с Джон Хенри бе приключил вече. Миговете й с Алекс бяха свършили злополучно. Нейният живот, в известен смисъл, бе преминал.

— Готова ли си? — майка й я погледна кротко, а Рафаела обърна към нея същите празни очи, които Алекс бе видял тази сутрин, кимна и излезе през вратата.

XXXII

През пролетта тя получи, през Сан Франсиско, екземпляр от книгата си за деца, която трябваше да излезе в края на юли. Разгледа я спокойно и вече от дистанция. Сякаш бяха минали хиляда години, откакто бе започнала да я пише, и сега ѝ се струваше съвсем незначителна. Не събуди у нея никакви чувства. Както не чувстваше вече почти нищо към децата, към родителите и братовчедите си, дори и към себе си. Беше безчувствена към всички. От пет месеца се движеше като сянка, ставаше сутрин, обличаше черните си траурни дрехи, отиваше на закуска, връщаше се в спалнята си, пишеше отговори на десетките писма, препращани ѝ от Сан Франсиско, все съболезнователни писма, на които отговаряше върху подходящи за случая листове с плътни черни ивици по края. За обед излизаше отново от спалнята си и пак изчезваше веднага след това. От време на време правеше самотни разходки преди вечеря, като внимателно избягваше всякаква компания или молеше да я оставят сама, ако някой настояваше да я придружи.

Ясно бе, че Рафаела не искаше да вижда никого и че се отнасяше към годината на траур много сериозно. Дори бе решила, още с пристигането си, че не желае да остава в Мадрид. Отиде в Санта Еухения да се уедини, да бъде сама, и в началото родителите ѝ се съгласиха. В Испания майка ѝ и останалите членове на семейството бяха свикнали с траура, който се спазваше една година, а вдовиците и децата на починалия се обличаха изцяло в черно. Дори в Париж това не бе нещо необичайно. Но усърдието, с което Рафаела жалееше, правеше странно впечатление на всички. Тя сякаш се самонаказваше и изкупваше безброй премълчани грехове. След първите три месеца майка ѝ предложи да иде в Париж, но предложението срещна незабавен отказ. Тя искаше да остане в Санта Еухения, нямаше никакво желание да ходи другаде. Избягваше присъствието на всички, дори на майка си. Не правеше нищо, доколкото знаеха близките ѝ,

освен да стои в стаята си, да пише безбройни писма в отговор на съболезнователните картички и писма и да се разхожда в самота.

Между писмата, които получи след пристигането си, бе и дългото сърдечно писмо на Шарлот Брандън, която искаше да успокои младата жена. Тя ѝ казваше направо, макар и внимателно, че Алекс я е запознал с обстоятелствата около смъртта на Джон Хенри, и изразяваше надежда, че Рафаела ще бъде достатъчно разумна да не търси вина у себе си. В писмото имаше дълга философска част, в която пишеше, че е знаела за Джон Хенри от младостта му, че годините на боледуване според нея са били сломяващ духа му удар, че като се има предвид какъв е бил, какъв е станал после, както и привързаността му към Рафаела, животът му навярно се е превърнал в затвор, от който е желал да избяга, а това, което е направил, макар и трудноразбираемо за близките, за него може да е било един последен дар. „Макар и постъпката му да е егоистична — пишеше Шарлот на Рафаела, — надявам се, че ще успееш да я приемеш и разбереш без себично самообвинение и самобичуване.“ Тя увещаваше Рафаела да я понесе, да бъде милостива към паметта му и към себе си и да върви напред. Писмото ѝ бе молба към младата жена да бъде добра към себе си, без да уточнява какво разбира под това.

Това бе единственото писмо, на което Рафаела не отговори веднага през дългите самотни часове, които прекарваше затворена в своята кула от слонова кост. Писмото на Шарлот стоя седмици без отговор върху писмената ѝ маса. Рафаела просто не знаеше какво да ѝ пише. Най-после ѝ отговори кратко, като ѝ благодари за добрите думи и за споделените мисли, и изказа надежда, че ако ѝ се случи да дойде в Европа, ще спре в Санта Еухения да се видят. Колкото и мъчително да бе за Рафаела мисленото свързване на Шарлот с Алекс, тя знаеше, че обича Шарлот и заради самата нея и след време би се радвала да я види пак. Но като ѝ правеше това предложение, не очакваше, че ще получи отговор от Шарлот още в края на юни. Тя и Манди били пристигнали току-що в Лондон, за да представят, както обикновено, последната книга на Шарлот. Имала и някакъв филмов ангажимент, тъй че била много заета. Планирала също да отидат после до Париж и Берлин, но тъй като е в Европа, мислела да прескочи и до Мадрид, за да се види с приятели. Тя и Манди копнеели да се срещнат с Рафаела и се питали дали не могат да я примамят да дойде до Мадрид, ако не, те

биха могли да наемат кола до Санта Еухения и да я видят за един следобед. Готови бяха да предприемат това пътешествие и Рафаела бе дълбоко трогната. Затова не смееше да им откаже, но се опита да ги отклони учтиво. Обясни им, че е неудобно за нея да напуска Санта Еухения, че е нужно да помага в грижите за децата и да облекчава майка си в посрещането на многобройните ѝ гости. Нищо от това, разбира се не беше вярно. Тъй като другите ѝ роднини бяха започнали да пристигат за лятната ваканция, Рафаела бе станала още по-неуловима, дори често се хранеше на поднос в стаята си. За емоционалните испанци край нея това поведение в периода на траур не бе необикновено, но въпреки всичко майка ѝ все повече се притесняваше.

Писмото, адресирано от Рафаела до Шарлот в Париж, бе оставено върху същата сребърна табла, където семейството слагаше цялата си изходяща поща. Но точно в деня, в който Рафаела го оставила, едно от децата прибрало всички писма в раницата си, за да ги пусне в града, където отивало с братята и сестрите си да си купят бонбони, и писмото до Шарлот се изплъзнало от ръката му, преди да влезе в пощенската кутия. Поне това бе единственото обяснение, което Рафаела можа да намери, когато Шарлот ѝ се обади по телефона след три седмици, през юли, тъй като не бе получила никакъв отговор.

— Може ли да дойдем да те видим?

Рафаела се поколеба за миг, като чувстваше едновременно, че е неучтива и хваната в капан.

— Аз... тук е много горещо и ще ви бъде неприятно... освен това трудно се стига дотук, не бих искала да ви затруднявам.

— Тогава ти ела в Мадрид — каза Шарлот жизнерадостно.

— Наистина не мога да се откъсна оттук, макар че много бих се радвала — излъга тя.

— Тогава изглежда, че нямаме избор, нали? Какво ще кажеш за утре? Можем да наемем кола и да дойдем след закуска. Как ти се струва това?

— Три часа път — само за да ме видите? Шарлот... чувствавам се ужасно.

— Недей. За нас ще бъде удоволствие. За тебе удобно ли е?

В миг тя се усъмни дали Рафаела искаше да отидат, започна да се пита дали не ѝ се натрапва и дали Рафаела не предпочиташе изобщо да

не ги вижда. Може би връзката с Алекс бе още много болезнена за нея. Но гласът ѝ звучеше добре и когато отговори отново, дори изглеждаше, че ще се радва да ги види.

— Чудесно ще бъде да ви видя и двете!

— Аз просто нямам търпение да те видя, Рафаела. А Манди едва ще я познаеш. Знаеш ли, че тя ще постъпва в Станфорд наесен?

Рафаела леко се усмихна. Манди... нейната Аманда приятно ѝ бе да научи, че ще продължи да живее при Алекс. Той имаше не по-малко нужда от нея, отколкото тя от него.

— Радвам се — каза тя и не можа да се стърпи да не попита: — А Кей?

— Загуби в изборите. Но ти навярно си го научила, преди да заминеш. Това бе миналата година.

Всъщност тя го знаеше, защото го бе прочела във вестниците, но Алекс бе отказал да говорят за сестра му по време на краткото възобновяване на отношенията им. За него скъсването между тях заради Аманда бе непоправимо и Рафаела често се питаше какво ли би направил, ако знаеше за писмото на Кей до баща ѝ. Навярно би я убил. Но тя не бе му казала, а сега се радваше, че бе постъпила така. Какво значение имаше? Техният живот заедно бе свършил, а Кей все пак му бе сестра.

— Ще поговорим за всичко утре, мила. Искаш ли да ти донесем нещо от Мадрид?

— Само себе си.

Рафаела се усмихна и затвори телефона, но до края на деня се разхожда нервно из стаята си. Защо се бе оставила да я убедят? И какво щеше да прави, като дойдат? Не искаше да вижда, Шарлот и Аманда, не искаше нищо, което да ѝ напомня за миналия ѝ живот. Сега тя водеше нов живот в Санта Еухения. Само това можеше да си позволи. Какъв смисъл имаше да поддържа връзка с миналото?

По-късно, когато слезе за вечеря, майка ѝ забеляза нервното потрепване на ръцете ѝ и си науми да говори с Антоан. Смяташе, че Рафаела трябва да иде на лекар. Изглеждаше ужасно вече от месеци. Въпреки яркото слънце тя стоеше затворена в стаята си и продължаваше да бъде призрачно бледа, бе изгубила седем-осем килограма, откакто пристигна от Сан Франсиско, и сравнена с другите

членове на семейството, имаше направо нездрав вид с огромните си тъмни печални очи и изпитото лице като на безпризорно дете.

Но като минаваше край майка си, ѝ каза, че на другия ден ще има две гостенки от Мадрид.

— Всъщност те са от Щатите — каза тя.

— Така ли? — възкликна майка ѝ и я погледна с топлота. Почувства облекчение, че ще се срещне с някого. Не бе искала да посети дори старите си познати в Испания. Алехандра не бе виждала никога толкова сериозно отношение към траура. — Кои са те, скъпа?

— Шарлот Брандън и внучката ѝ.

— Писателката? — учудена я погледна майка ѝ. Беше чела някои от книгите ѝ, преведени на испански, и знаеше, че Рафаела е чела всичко, написано от нея. — Искаш ли да преспят тук?

Рафаела поклати разсеяно глава и се качи в своята стая.

Тя бе още там, когато късно на другата сутрин една от прислужниците се качи горе и почука леко на вратата ѝ.

— Доня Рафаела... имате гости.

Почти се боеше да безпокои Рафаела и когато вратата се отвори, петнайсетгодишното момиче, облечено в униформата на прислужница, забележимо трепна.

— Благодаря.

Рафаела се усмихна и тръгна към стълбите. Беше тъй нервна, че краката ѝ се бяха вдървили. Не беше се срещала с никакви приятели толкова отдавна, че колкото и да бе странно, не знаеше какво да им каже. Видът ѝ бе сериозен и малко изплашен. Облечена в една от елегантните черни летни рокли, купени за нея от майка ѝ в Мадрид, и още обути в черни чорапи, тя слезе бавно по стълбите, ужасяващо бледна.

Долу, в началото на стълбите, я чакаше, Шарлот. Тя се сепна, без да иска, като зърна приближаващата се Рафаела. Не бе виждала човек, който да изглежда тъй изтерзан и нещастен. В черната си рокля и с огромните печални очи Рафаела бе сякаш портрет на самата скръб. Тя веднага се усмихна на Шарлот, но усмивката ѝ приличаше по-скоро на тъжно пресягане над безкрайна пропаст. Сякаш бе попаднала в друг свят след последната им среща и като я наблюдаваше. Шарлот изпита неудържимо желание да заплаче. Успя все пак да се овладее и взе младата жена в топлата си нежна прегръдка. Като гледаше как

бледната красавица прегръща Аманда, ѝ се стори, че в известен смисъл е дори по-красива отпреди, но това бе красота, която можеше само да се съзерцава, не и да се докосва или да се опознае истински. По време на цялото им посещение Рафаела бе гостоприемна и внимателна, бе много мила и към двете, като им показваше къщата и градините историческия параклис, построен от пралядо ѝ; представи ги на всичките деца, които играеха с бавачките си в специална градина, направена само за тях. Шарлот си помисли, че това е изключително място за прекарване на лятото, то бе реликва от друг живот, от друг свят, но не бе място, където да бъде погребана млада жена като Рафаела, и тя се изплаши, когато Рафаела ѝ каза, че смята да остане тук.

— Няма ли да се върнеш в Сан Франсиско? — попита Шарлот разтревожена.

Но Рафаела бързо поклати глава.

— Не. Ще трябва да се върна евентуално, за да продам къщата, но може би ще успея да уредя това и оттук.

— Няма ли да се преместиш тогава в Париж или в Мадрид?

— Не.

Заяви това твърдо и после се усмихна на Аманда, но Аманда почти не говореше. През цялото време, откакто бяха дошли, само се вираше в Рафаела. Сякаш виждаше духа на човек, когото бе познавала някога. Това не бе Рафаела. По-скоро бе една разбита мечта. Също като Шарлот, Манди се мъчеше целия следобед да не заплаче. Единственото, за което можеше да мисли, бе времето, когато бяха с Алекс, когато той и Рафаела бяха толкова щастливи, когато тя бе там всеки ден при връщането на Манди от училище. А сега гледаше тази жена като непозната, като различна и чужда. Тя напомняше на Манди за Рафаела, но само толкова. Почувства облекчение, когато Рафаела най-после ѝ предложи да поплува. И както Рафаела бе правила някога, Манди се опита да успокои чувствата си с дълго и уморително плуване, което даде на Шарлот възможност да остане насаме с Рафаела, нещо, което бе ѝ се искало целия ден. Сега, седнали една до друга на удобни столове в един уединен кът на градината, Шарлот се обърна към нея с нежна усмивка.

— Рафаела мога ли да говоря с тебе като стара приятелка?

— Винаги.

Но тя бързо заприлича на изплашена кошута. Не искаше да отговаря на никакви въпроси, не искаше да обяснява своите решения. Такъв бе животът ѝ сега. И тя не искаше да го разкрива пред никого — освен пред себе си.

— Мисля, че се измъчваш по невъобразим начин. Виждам го в лицето ти, в измъчения поглед на очите ти, в говора ти... Рафаела... какво мога да ти кажа? Какво би могъл да ти каже, който и да е, за да си върнеш свободата?

Бе стигнала до същността на въпроса само в една минута и Рафаела обърна лице встрани, за да скрие от по-възрастната жена сълзите, които блестяха в очите ѝ. Уж гледаше градината, но бавно и тъжно поклати глава.

— Никога вече няма да бъда свободна, Шарлот.

— С този начин на живот се превръщаш в затворница. Потапяш се във вина за нещо, което никога няма да повярвам, че си направила. Никога. Винаги ще съм убедена, че съпругът ти е бил уморен от живота, и ако ти продължаваш по този начин, мисля, че ще почувстваш същата умора.

— Не знам дали е така. И никога няма да знам. Но всъщност няма значение. Животът ми бе пълен. Бях омъжена петнайсет години. Не искам нищо повече. Сега съм тук. Върнах се вкъщи.

— Само че тук вече не е твоят дом, Рафаела. А ти говориш като старица.

Рафаела се усмихна.

— Така се чувствам.

— Това е безумие — в този момент ѝ хрумна нещо и тя погледна Рафаела в очите. — Защо не дойдеш с нас в Париж?

— Сега? — Рафаела я погледна потресена.

— Довечера се връщаме в Мадрид, а утре ще отлетим обратно в Париж. Как ти звучи това?

— Малко налудничаво — Рафаела се усмихна леко. Това никак не я привличаше. Не бе ходила в Париж цяла година и нямаше никакво желание да иде там.

— Ще си помислиш ли?

Рафаела тъжно поклати глава.

— Не, Шарлот. Искам да остана тук.

— Но защо? Защо трябва да правиш това? Не е справедливо, към тебе.

— Напротив — каза тя и кимна леко, — справедливо е — а след това най-после се осмели да зададе въпроса, който бе в ума ѝ цял ден. — Как е Алекс? Добре ли е сега?

Беше ѝ писал два пъти. Тя не му отговори, но по писмата му личеше, че е объркан от случилото се. Състоянието му се усложняваше от нейното заминаване, от мълчанието ѝ, от настояването ѝ, че не трябва да се виждат повече.

Шарлот кимна бавно.

— Справя се — но този път му бе много по-трудно, отколкото при раздялата с Рейчъл, и не бе сигурна, че някога отново ще стане какъвто беше. Не знаеше трябва ли да каже това на Рафаела. Не знаеше ще може ли да поеме повече вина, отколкото вече носеше. — Ти не си му писала изобщо, нали?

— Не — погледна Шарлот право в очите. — Мислех, че е по-добре за него, ако скъсам изведнъж.

— Ти бе мислила така веднъж и преди, не е ли така? И тогава също не беше права.

— Тогава бе друго — Рафаела погледна замислено, спомняйки си сцената с баща си в Париж само една година преди това. Колко развълнувана бе тогава, колко важно ѝ се струваше, а сега всичко бе променено и вече нямаше значение. Кей бе загубила изборите, тя бе загубила Алекс, Джон Хенри бе мъртъв. Рафаела вдигна поглед към Шарлот. — Кей бе писала писмо на баща ми, разказала му за нашата връзка с Алекс и го молила да я прекъсне, което той направи — като видя колко потресена бе, Шарлот от това разкритие, реши да не ѝ казва за писмото до Джон Хенри, което бе още по-жестока постъпка. Усмихна се на майката на Алекс. — Баща ми ме заплаши, че ще каже на съпруга ми, и наредил да ме следят. Настояваше още, че съм егоистка и че разрушавам живота на Алекс, като му преча да се ожени и да има деца — тя въздъхна тихо. — Тогава почувствах, че наистина нямам избор.

— А този път?

— Баща ми иска да остана тук една година. Смята, че това е най-малкото, което мога да направя — гласът ѝ се превърна в шепот, — след като съм убила Джон Хенри.

— Но ти не си го убила — и след кратко мълчание продължи: — Какво ще стане, след като изтече тази година? Семейството ти ще се огорчи ли, ако го напуснеш?

— Не знам. И няма никакво значение Шарлот, тъй като няма да го напусна. Тук ми е мястото. И тук ще остана.

— Защо да е тук мястото ти?

— Не бих искала да разискваме това.

— Престани да се самонаказваш, по дяволите! — тя взе ръцете на Рафаела в своите. — Ти си красива млада жена, умна и добра, заслужаваш пълен, щастлив живот, съпруг, деца... с Алекс или с друг, това е твоя работа, но не можеш да се погребеш тук Рафаела.

Рафаела бавно измъкна пръстите си от ръцете на Шарлот.

— Да, мога. Не мога да живея никъде другаде след това, което съм направила. До когото и да се докосна, когото и да обичам, за когото и да се омъжа, бих мислила за Джон Хенри и за Алекс. Единият убих, а другия, почти съсипах. Какво право имам да се докосвам до живота на някой друг?

— Нито си убила, нито си съсипала някого. Господи, как бих искала да те накарам да проумееш това! — но тя знаеше, че е почти безнадеждно.

Рафаела се бе заключила в собствения си затвор и едва чуваше какво и се говори. — Значи няма да дойдеш в Париж?

— Не — тя се усмихна нежно. — Но благодаря за поканата. А Манди изглежда чудесно.

Това бе сигнал, че Рафаела не иска да говори повече за себе си. Не искаше решенията ѝ да се обсъждат повече. Вместо това предложи да посетят розовите градини в края на имението. После отидоха при Аманда, а малко по-късно бе време да тръгват. Рафаела наблюдаваше как се отдалечават с поглед, пълен със съжаление, после влезе пак в голямата къща, пресече салона, покрит с розов мрамор и бавно заизкачва стълбите.

Едва Шарлот бе изкарала наетата кола през главния вход на Санта Еухения, Аманда избухна в плач.

— Но защо не поиска да дойде в Париж?

И в очите на Шарлот имаше сълзи.

— Защото не иска, Манди. Иска да се погребее тук жива.

— Не можеше ли да поговориш с нея? — Манди издуха носа си и избърса очи. — Господи, изглеждаше ужасно. Сякаш тя е умряла, а не той.

— В известен смисъл — така е.

Шарлот остави сълзите да се стичат по лицето ѝ и насочи колата към магистралата за Мадрид.

XXXIII

През септември Алехандра започна да увещава Рафаела. Останалите членове на семейството се бяха върнали в Барселона и Мадрид, а Рафаела бе решила да остане в Санта Еухения и през зимата. Твърдеше, че иска да работи върху нова книга за деца, но извинението ѝ бе неубедително. Вече нямаше интерес към писането и тя го знаеше. Майка ѝ настояваше Рафаела да се върне с нея в Мадрид.

— Не искам, мамо.

— Глупости. Ще бъде добре за тебе.

— Защо? Не мога да ходя на театър или на опера, нито на вечери. Майка ѝ гледаше замислено изпитото уморено лице пред себе си.

— Минаха девет месеца, Рафаела. Можеш да излизаш от време на време с мене.

— Благодаря ти — тя погледна майка си мрачно. — Но аз искам да остана тук.

Разговорът им се проточи дълго, без да стигне доникъде, и както обикновено след това Рафаела изчезна в стаята си. Седеше там с часове, гледаше към градините, мислеше, припомняше си. Сега имаше по-малко писма за отговаряне. А и книги не четеше вече. Просто седеше и мислеше — понякога за Джон Хенри, друг път за Алекс, за миговете, които бяха преживели заедно. Спомняше си за пътуването до Париж, когато баща ѝ я бе изхвърлил от къщи и я бе нарекъл курва. После си мислеше за сцената, която бе заварила, когато се прибра в онази нощ, след като Джон Хенри... за пристигането на баща си... как той я нарече убийца. Просто седеше, живееше със спомените си и гледаше навън, без да вижда какво става там, без да прави нищо, и бавно се топеше. Майка и дори се боеше да напусне Санта Еухения, защото поведението на Рафаела я плашеше. Беше тъй отнесена и разсеяна, тъй далечна и тъй безразлична. Тя почти не ядеше вече, не говореше с никого, ако не е необходимо, не участваше в шегите, в разговорите и общия смях. Мъчително бе човек да я наблюдава. В края на септември майка ѝ най-после се наложи.

— Не ме интересува какво ще кажеш, Рафаела. Заминаваме с тебе за Мадрид. И там можеш да се заключиш.

Освен това скучната есен в провинцията бе омръзнала на Алехандра. Тя самата бе жадна за забавления и не разбираше как млада жена на трийсет и четири години може да понася такъв живот. Рафаела прибра багажа си и тръгна с нея. Не каза нищо, докато пътуваха с колата, а като пристигнаха, се качи в големия апартамент, в който винаги се настаняваше, когато бе в къщата на майка си. Никой като че ли вече не я и забелязваше, като минаваше безшумно. Нито лелите и братовчедките, нито братята и вуйчовците. Просто свикнаха да я приемат такава, каквата бе сега.

Майка ѝ откри сезона със серия от приеми, в къщата имаше музика, танци и смях. Тя подкрепи няколко благотворителни представления и заведе цели групи от близки в операта, устройваше големи и малки вечери и сякаш постоянно приемаше вкъщи армия от приятели. Към първи декември Рафаела вече не издържаше. Едва ли не всеки път, когато слизаше долу, намираше по четирийсет души във вечерни рокли и смокинги да чакат. А майка ѝ бе отказала категорично да ѝ разреши и занапред да се храни в своите стаи. Настояваше, че това е нездравословно, и макар да бе в траур, Рафаела можеше поне да се храни заедно с гостите на майка си. Освен това за нея бе добре да вижда хора, повтаряше майка ѝ, но Рафаела не бе на същото мнение. В края на първата седмица на декември тя реши да се махне и вдигна телефона. Направи резервация за един полет до Париж, като смяташе, че няколко дни в спокойната къща на баща ѝ ще бъдат известно облекчение за нея. Винаги се бе чудила как родителите ѝ са се понасяли — майка ѝ бе общителна, лекомислена, светска, а баща ѝ — сериозен и строг. Отговорът, разбира се, бе в това, че майка ѝ живееше в Мадрид, а той в Париж. Сега Антоан много рядко идваше в Испания. Чувстваше се твърде стар за лекомислените забавления на Алехандра, а Рафаела трябваше да признае, че и тя имаше същото отношение към тях.

Потърси баща си, за да му каже, че пристига, като предполагаше, че това няма да представлява особен проблем за него. Имаше своя стая и в неговата къща. Той не бе у дома, когато му позвъни по телефона. Обади и се една нова прислужница. Тогава Рафаела реши да го изненада, като си спомни, че не бе влизала в тази къща от предната

година, когато се бяха скарали заради връзката ѝ с Алекс. Но вече девет месеца тя изкупваше поне част от греховете си с мъчителния си монашески живот в Испания. Знаеше, че баща ѝ одобрява това, и след яростните му обвинения щеше да се успокои, ако разбере, че е малко по-доволен от нея сега.

Самолетът за Париж бе полупразен. Тя взе такси от летище „Орли“, а когато пристигна, остана отвън известно време да се полюбува на великолепието на бащината си къща. Винаги имаше странно усещане, когато си идваше тук. В тази къща бе живяла като дете и винаги когато се връщаше, се чувстваше по-скоро малко дете, отколкото жена. Къщата ѝ напомняше още за Джон Хенри, за първите му посещения в Париж, за дългите им разходки в Люксембургската градина и покрай Сена.

Позвъни и вратата се отвори отново от непознато лице. Бе прислужница в колосана престилка, с кисела физиономия и дебели черни вежди, която я изгледа въпросително, когато шофьорът на таксито внесе вътре пътните ѝ чанти.

— Да?

— Аз съм мадам Филипс, дъщерята на господин дьо Морне-Мал.

Дребната прислужница ѝ кимна, но изглеждаше, че пристигането ѝ нито ѝ направи впечатление, нито я интересува.

Рафаела се усмихна.

— Баща ми вкъщи ли е?

Прислужницата пак кимна, но я погледна някак особено.

— Той е... горе.

Беше осем часът вечерта и когато пристигаше, не бе сигурна дали ще намери баща си вкъщи. Но знаеше, че ако е тук, ще вечеря сам, ако пък е излязъл, ще прекара вечерта навън. Не рискуваше да попадне на някой от тези приеми като устройваните от майка ѝ, с танци и смеещи се двойки, които се движат из салоните. Баща ѝ бе много по-малко общителен и предпочиташе да урежда срещите си в ресторант, а не вкъщи.

Рафаела кимна учтиво на жената.

— Ще се кача горе да го видя. Бъдете добра да кажете на някой от мъжете да донесе чантите ми в моята стая след малко. — После, като съобрази, че жената може да не знае коя е нейната стая, добави: — Голямата синя спалня на втория етаж.

— Ах! — възкликна прислужницата, но изведнъж стисна устата си, сякаш не можеше да каже нищо повече. — Да, мадам.

Тя кимна на Рафаела и забърза към кухнята, а Рафаела се заизкачва бавно по стълбите. Не изпитваше особена радост, че се връща тук, но поне бе спокойна, а това бе облекчение след непрекъснатото движение в мадридската къща. Като стигна до втората площадка, си помисли, че след като продаде къщата в Сан Франсиско, ще трябва да си устрои свое жилище. Имаше идея да купи парче земя недалеч от Санта Еухения и да си построи малка къща до голямото имение. Докато траеше строежът, щеше да живее спокойно в Санта Еухения. Щеше да има отлично оправдание да не отива в града. Това беше част от нещата, които искаше да обсъди с баща си. Той се грижеше за имуществото ѝ, откакто бе напуснала Сан Франсиско, и сега щеше да разбере докъде е стигнала работата. След още няколко месеца смяташе да се върне в Калифорния и да се освободи от къщата завинаги.

Спря колебливо пред бащиния си кабинет, загледа се в богато украсените с резба двойни врати и се отправи тихо към своята стая, за да съблече палтото си, да си измие ръцете и да се срещне. Не бързаше да види баща си. Предполагаше, че чете в библиотеката си или преглежда книжа, запалил пура.

Без да се спре или да се замисли какво прави, тя завъртя голямата месингова топка и влезе в преддверието на старата си стая. В спалнята се влизаше през две двойни врати. Мина през първата, небрежно отвори втората и влезе в стаята. Но изведнъж я сепна чувството, че е влязла в чужд апартамент. Пред нейната тоалетна маса седеше висока, едра, руса жена, облечена в син дантелен пеньоар с гарнитура от пухкави пера около врата, а когато се изправи и се обърна към Рафаела с дързък, изпитателен поглед, Рафаела забеляза, че сините ѝ копринени пантофи са в тон с пеньоара ѝ. Един миг, който ѝ се стори безкраен, Рафаела остана на мястото си, като не можеше да разбере коя е тази жена.

— Да?

Изглежда Рафаела с авторитетен вид, а на Рафаела се стори, че жената може да ѝ нареди да напусне собствената си стая. После изведнъж разбра — очевидно в къщата на баща ѝ са отседнали гости, а тя бе пристигнала без никакво предупреждение. Но всъщност нямаше

да има проблем. Тя можеше да спи в голямата жълто златна стая за гости на третия етаж. В момента не ѝ дойде наум, че е странно защо гостите на баща ѝ не са настанени в онази стая, а в нейната.

— Много съжалявам... Мислех...

Не знаеше дали да се приближи и да се представи, или да се върне назад, без да каже нищо.

— Кой ви пусна тук?

— Не съм сигурна. Изглежда, че има нова прислужница.

Усмихна се любезно, а жената пристъпи към нея сърдита, така че за миг Рафаела имаше усещането, че къщата принадлежи на едрата жена.

— Коя сте вие?

— Рафаела Филипс.

Тя се изчерви леко, а жената спря като закована. Гледайки я, Рафаела започна да си мисли, че е виждала тази жена някъде и преди. Имаше нещо смътно познато в обилно напръскания ѝ с лак рус шлем, в очите ѝ, във фигурата ѝ, но Рафаела не можеше да си спомни откъде я знае. В този момент през вратата на будоара влезе баща ѝ. Носеше тъмночервен копринен халат, изглеждаше чист, помаден и напълно излъскан, но под халата му, леко отворен, нямаше нищо, краката му бяха голи и боси, сивите снопчета косми по гърдите му се подаваха през отвора.

— Ах! — възкликна Рафаела и отстъпи към вратата, сякаш бе влязла в стая, в която изобщо не биваше да влиза. И мигновено разбра, че точно така бе постъпила. Бе попаднала на чужда уговорена среща и заедно с това свое откритие изведнъж се досети коя е жената. — Боже мой — прошепна Рафаела и остана, където беше, впила очи в баща си и в русата жена, която бе съпруга на най-важния министър в правителството на Франция.

— Моля те, остави ни. Жоржет — тонът му бе строг, но лицето му изглеждаше нервно. Жената се изчерви и се извърна. — Жоржет — каза той меко, посочи ѝ с глава будоара и тя изчезна, а той се обърна към дъщеря си, като силно пристегна халата си. — Мога ли да те попитам какво търсиш тук, без предизвестие и точно в тази стая?

Тя го гледа дълго, преди да му отговори, и изведнъж гневът, който трябваше да изпита преди една година, я обзе с такава сила, че тя не можеше нито да го спре, нито да устои. Стъпка по стъпка тя се

придвижи към него, а в очите ѝ имаше блясък, какъвто никога не бе виждал. Инстинктивно той подпря ръка на гърба на стола до себе си и като гледаше детето си, нещо дълбоко в него потрепери.

— Аз ли какво търся тук, папа? Дойдох да те посетя. Реших да дойда да видя баща си в Париж. Учудващо ли е това? Може би трябваше да се обадя предварително, за да спестя на мадам срама да бъде разпозната, но реших, че ще е по-забавно, ако дойда като изненада. А причината да бъда в тази стая е, че тя беше моя. Но мисля, че много по-важно в случая е какво ти правиш в тази стая, татко. Ти с твоя морал на светец и с безкрайните си проповеди. Ти, който ме изхвърли от тази къща преди повече от една година и ме нарече курва. Ти, който ме нарече убийца, защото съм „убила“ седемдесет и седем годишния си съпруг, който бе почти мъртъв девет години. Ами ако господин министърът получи удар утре, папа, тогава и ти ли ще бъдеш убиец? Ами ако получи сърдечен удар? Ами ако открие, че има рак, и се самоубие, защото не може да го понесе, тогава ти ли ще бъдеш виновен и ще накажеш ли себе си, както наказва мене? Ами ако връзката ти с неговата жена прекъсне политическата му кариера? А какво ще кажеш за нея, папа? За нея? От какво я лишаваш? И какво право имаш на това, когато майка ми е в Мадрид? Какво е това твое право, което аз не можех да имам преди една година с човек, когото обичах? Какво право... Как смееш! Как смееш! — тя стоеше пред него, разтреперана, и крещеше в лицето му. — Как посмя да се отнесеш с мене така, както се отнесе миналата година? Ти ме изхвърли от тази къща и ме изпрати в Испания същата вечер, защото каза, че не можеш да държиш курва под твоя покрив. Е, сега имаш курва под покрива си, папа — тя посочи истерично към будоара и преди той да може да я спре, отиде до вратата и намери жената на министъра, седнала на края на един стол от времето на Луи XVI да плаче тихо в кърпичката си. Рафаела се наведе и я погледна. — Добър ден, мадам.

После се обърна към баща си:

— И сбогом. И аз не искам да прекарам нощта под един покрив с курва, а курвата, папа, си ти, не мадам, нито пък аз. Ти си... ти си... — тя се разхълца истерично. — Това, което ми каза миналата година, едва не ме уби... Почти цяла година аз се измъчвам заради онова, което направи Джон Хенри, докато всички ми казваха, че съм невинна и че той го е направил, защото беше толкова стар, болен и нещастен. Само

ти ме обвини, че съм го убила и ме нарече курва. Ти каза, че съм те опозорила, че съм рискувала да стане скандал, който би разрушил твоето добро име. А какво да кажем за тебе, по дяволите? И за нея? — тя махна с ръка към жената в синия пенъоар. — Не мислиш ли, че това би било скандал над скандалите? Какво ще кажеш за твоите слуги? А за господин министъра? За неговите избиратели? За твоите клиенти в банката? Интересуваш ли се от тях? Или само аз мога да опозорявам? Господи, онова, което аз съм направила, е толкова по-малко от това. Но ти имаш право на него, щом го желаеш. Коя съм аз, за да ти казвам какво можеш и какво не можеш да правиш, кое е грешно и кое не е? И как смееш да ме наричаш с обидни думи? Да направиш с мене това, което направи? — тя наведе глава за миг, хълцайки, после отново го погледна гневно. — Никога няма да ти простя, папа. Никога!

Той изглеждаше съсипан под нейния поглед, застарялото му тяло висеше отпуснато в халата му, на лицето му бе изписала болката от нейните думи.

— Рафаела... аз не бях прав... не бях прав... Това се случи по-късно. Кълна ти се. Започна това лято...

— Какво ме интересува кога е почнало? — тя изстрелваше думите в него — а той стоеше и я гледаше — и в метресата му, плачеща на стола. — Когато аз го направих, ти ме нарече убийца. А когато го правиш ти, няма значение. Аз можех да прекарам остатъка от живота си в Санта Еухения, изгризвайки сърцето си. И знаеш ли защо? Заради това, което ти каза. Защото ти вярвах. Защото се чувствах толкова виновна, че приех цялото злощастие, което ти струпа върху мене — тя тръсна глава и излезе от будоара. Той я последва, гледайки виновно след нея. Тя спря до вратата на голямата стая само за миг и се обърна към него с презрителен поглед.

— Рафаела... Съжалявам...

— За какво съжаляваш, татко? Че те разкрих? Ти щеше ли да дойдеш да ми кажеш? Щеше ли да ми кажеш за промяната в становището си, че аз съм убила мъжа си? Че си премислил всичко и си решил, че може би не си имал право? И точно кога щеше да ми го кажеш? Ако не бях ви сварила тук, кога точно щеше да дойдеш при мене и да ми кажеш? Кога?

— Не знам — гласът му звучеше като пресипнал шепот. — След време щях...

— Щеше ли? — тя поклати решително глава. — Не ти вярвам. Никога нямаше да го направиш. Щеше да продължиш тук връзката с метресата си, а аз щях да се погребя в Испания. Ще можеш ли да живееш отсега в мир със себе си, като знаеш това? Ще можеш ли? Единственият, който е разрушил нечий живот, си ти, татко. Ти почти разруши моя.

С тези думи тя блъсна вратата. Слезе бързо по стълбите и видя, че пътните ѝ чанти още са в антрето. Трепереща, тя взе по една във всяка ръка, праметна ръчната си чанта през рамо, отвори входната врата и излезе от къщата, за да намери най-близката стоянка за таксита. Знаеше една зад ъгъла, но дори и да трябваше да върви до летището, щеше да се върне веднага в Испания. Още бе разтърсена и трепереше, когато най-после намери такси и като каза на шофьора да я откара до „Орли“, отпусна глава на облегалката, затвори очи и скришом избърса сълзите от страните си.

Изведнъж я обзеха омраза и гняв към баща ѝ. Какъв мръсник бе той, какъв лицемер! А отношението му към майка ѝ? А обвиненията му към нея? Всичко, което бе казал... Но както се гневеше мълчаливо по целия път към летището, постепенно започна да мисли, че всъщност поведението на баща ѝ бе просто човешко, каквото навярно бе и на майка ѝ, каквото бе и нейното, а може би някога е било и поведението на Джон Хенри. Може би тя действително не бе убила Джон Хенри. Може би той наистина просто не е искал да живее повече.

Докато летеше към Мадрид, тя се взираше в нощното небе, премисляше всичко отново и може би за пръв път от почти една година се почувства освободена от мъчителната тежест на собствения си товар от вина и болка. Започна да съжaliaва баща си и изведнъж дори сама се засмя, като си го представи в неговия червен халат с едрата му метреса на средна възраст в пенъоар с пера около дебелия ѝ врат. Тя се смееше тихичко, когато самолетът кацна в Мадрид, и все така усмихната се отправи към къщата на майка си.

XXXIV

На другата сутрин Рафаела слезе на закуска и макар че лицето ѝ бе бледно и изпито, както бе вече почти от година, очите ѝ имаха друг израз. Изпи кафето си и отговори весело на майка си, че е обсъдила деловите въпроси с баща си и е решила да се върне.

— В такъв случай защо просто не му се обади по телефона?

— Защото мислех, че ще ни отнеме повече време, отколкото в действителност.

— Но това е глупаво. Защо не остана да погостуваш на баща си?

Рафаела спокойно остави чашата си на масата.

— Защото мислех, че ще ни отнеме повече време, мамо.

— Така ли? — Алехандра усети, че има нещо ново, и внимателно се вгледа в очите на дъщеря си. — Защо?

— Отивам си вкъщи.

— В Санта Еухения? — Алехандра изглеждаше раздразнена. — Пак ли? Не, за бога! Остани в Мадрид поне до Коледа, а после ще идем там всички заедно. Но не искам да ходиш сега. Много е скучно по това време на годината.

— Знам, но аз няма да отивам там. Имам предвид Сан Франсиско.

— Какво? — майка ѝ изглеждаше изумена. — Това ли разисквахте с баща ти? Какво каза той?

— Нищо — Рафаела едва не се усмихна, като си спомни червения халат. — Сама взех решение — това, което бе научила за баща си, най-после я бе освободило. — Искам да си ида вкъщи.

— Не ставай смешна. Тук е твоят дом, Рафаела — тя описа кръг с ръка, сякаш сочеше богатата къща, която бе фамилно достояние от сто и петдесет години.

— Да, отчасти. Но аз имам дом и там. Там искам да се върна.

— Какво ще правиш там? — майка ѝ изглеждаше недоволна. Първо се бе крила в Санта Еухения като ранено животно, а сега искаше да избяга. Но трябваше да признае, че в това имаше симптоми

на живот. Може би само поглед... само отблясък... но то напомняше каква жена бе някога Рафаела. Тя все още бе странно тиха, странно затворена, дори и сега не искаше да каже какво смята да прави. Алехандра се запита дали не бе ѝ се обадил пак онзи човек и дали по тази причина иска да се върне. Ако случаят бе такъв, тя нямаше да е много доволна. Все пак не бе изминала още една година от смъртта на съпруга ѝ. — Защо не почакаш до пролетта?

Рафаела поклати глава.

— Не, заминавам сега.

— Кога?

— Утре — взе решението си в този миг, остави чашата кафе и погледна майка си в очите. — И не знам нито колко ще остана, нито кога ще се върна. Може да продам къщата там, а може би не. Знам само, че когато изоставих всичко, бях в шок. Трябва да се върна.

Майка ѝ знаеше, че бе така. Но се боеше да не я загуби. Не искаше Рафаела да остане в Щатите. Мястото ѝ бе в Испания.

— Защо не оставиш баща ти да се погрижи за всичко вместо тебе?

Така би постъпила Рафаела до вчера.

— Не — каза тя и погледна майка си уверено. — Не съм дете вече.

— Искаш ли да вземеш някоя от братовчедките си?

— Не, мамо — усмихна се кротко Рафаела. — Всичко ще бъде добре.

Алехандра се опита още няколко пъти да говори по този въпрос с Рафаела, но безрезултатно, а когато Антоан научи, бе вече много късно. На следния ден той взе телефона с треперещи ръце и се свърза с Испания. Боеше се, че Рафаела ѝ е казала и че собственият му брак може да избухне в пламъци сега. Но научи единствено, че Рафаела е отлетяла за Калифорния сутринта! Беше твърде късно, за да я спре, но Алехандра искаше той да ѝ се обади и да ѝ каже да се върне.

— Не мисля, че ще ме послуша, Алехандра.

— Тебе ще послуша, Антоан.

Като чу тези думи, той изведнъж си представи положението, в което Рафаела го бе сварила преди два дни, и се почувства много признателен, че тя не бе казала на майка си. Сега той само поклати глава.

— Не, няма да ме послуша, Алехандра. Вече не.

XXXV

Самолетът кацна на международното летище в Сан Франсиско в три часа следобед в ясен декемврийски ден. Слънцето блестеше, въздухът бе топъл, вятърът — прохладен. Рафаела пое дълбоко дъх и се зачуди как бе оцеляла без този свеж въздух. Сърцето ѝ се отпусна просто защото бе тук. Мина с багажа си през митницата сама и се почувства силна, свободна и независима, като тръгна след носача, и си повика такси. Този път не я чакаше лимузината, не бе излязла от самолета през специален изход. Не бе поискала да я придружат през митницата. Беше минала като всички други ѝ се почувства добре. Омръзнало ѝ бе да бъде скривана и закриляна. Знаеше, че е време сама да се грижи за себе си. Бе се обадила предварително на прислугата на Джон Хенри, за да каже, че пристига, но в къщата сега имаше малко хора. Останалите бяха освободени от баща ѝ, някои бяха пенсионирани, на други бяха дадени малки суми, оставени им от Джон Хенри, но всички бяха напуснали със съжаление, че са присъствали на края на една ера. Всички смятаха, че Рафаела никога няма да се върне, и малцината останали научиха с изненада, че тя пристига.

Когато таксито спря пред къщата и тя натисна звънеца, посрещнаха я топло и с приятелски усмивки. Всички се радваха, че я виждат, че в къщата ще има някой, освен тях самите, макар да подозираха, че идването ѝ е знак за нови промени. Вечерта ѝ приготвиха хубаво ядене — пълнена пуйка с картофи и аспержи и чудесен ябълков пай. В кухнята всички коментираха колко болезнено слаба и нещастна изглежда тя, колко уморена и че никога не са виждали толкова тъжни очи. Тя изглеждаше по-добре, отколкото в Санта Еухения през последната година, но никой от тях не можеше да знае това.

За да им достави удоволствие, тя вечеря в столовата и после обиколи бавно къщата. Изглеждаше ѝ някак тъжна, празна и необичана, реликва от друга ера, и като я оглеждаше, тя се убеди, че трябва да я продаде. Ако останеше в Сан Франсиско, в което съвсем не

бе сигурна, нямаше да има нужда от такава къща. Като се разхождаше из горните етажи, усети, че тази къща винаги ще я потиска. Би ѝ напомняла за Джон Хенри, смален, какъвто бе през последните си години.

Мисълта да остане в Сан Франсиско бе съблазнителна, но ако останеше, щеше да има нужда от много по-малка къща... като къщата на Алекс на Вайехо... Макар че бе твърдо решила да не си позволява това, мислите ѝ отново се върнаха към него. Невъзможно бе да влезе в спалнята си, без да си спомни колко нощи бе чакала тук с нетърпение да иде при него. Спомни си го и сега, като се оглеждаше наоколо и се питаше как ли е той, какво ли се бе случило и променило ли се е нещо в живота му през последната година. Аманда и Шарлот не ѝ се бяха обадили вече и предполагаше, че няма и да се обадят. Нито пък тя смяташе да ги търси... тях... или Алекс... Нямаше намерение да му позвъни, за да му каже, че се е върнала. Бе дошла, за да се върне към спомените си за Джон Хенри, да ликвидира с къщата, да опакова неговите вещи, да се върне към себе си. Тя вече не мислеше за себе си като за убийца, но ако трябваше да живее и по-нататък с това, което се бе случило, трябваше да си го изясни, където се бе случило, да го прецени трезво, преди да продължи по пътя си — да остане в Сан Франсиско или да се върне в Испания. Вече нямаше такова значение къде ще живее. Но отношението ѝ към случилото се щеше да определи целия ѝ по-нататъшен живот. Знаеше това много добре и обикаляше неспокойно стая подир стая, като се мъчеше да не мисли за Алекс, да не остави мислите си да се реят, дори да не си позволи да се чувства отново виновна за начина, по който бе умрял Джон Хенри.

Беше почти полунощ, когато най-после се осмели да влезе в неговата спалня. Стоя изправена дълго, оглеждаше се наоколо, спомняше си часовете, прекарани с него, когато му четеше, говореше, слушаше или вечеряха на подноси. После кой знак как, си спомни за стиховете, които той толкова обичаше, и сякаш отдавна се бе канила да направи това, отиде бавно до библиотеката и започна да преглежда книгите. Намери тънкото томче на най-долния рафт, където някой го бе оставил. Дълго време той го бе държал на нощното шкафче до леглото си. Сега си спомни, че го бе видяла там следната сутрин... в нощта след... Запита се дали го е чел, преди да умре. Беше странно, романтично хрумване, което едва ли имаше нещо общо с истината. Тя

отново се почувствува близо до него, седна до леглото с тънкото томче в ръка и си припомни първия път, когато го бяха чели заедно, през медения им месец в Южна Франция. Това томче си бе купил като съвсем млад. Сега, с нежна усмивка, тя започна да го прелиства и изведнъж спря на познат пасаж, където бе поставен един син лист. Когато книгата се отвори на това място, сърцето ѝ се преобърна, защото върху листа забеляза треперливия почерк на Джон Хенри от последните години. Сякаш бе оставил нещо за нея, някакво послание, няколко последни думи. А като започна да чете, разбра, че бе направил тъкмо това, погледна края на писмото му и очите ѝ се напълниха със сълзи.

Прочете думите отново и сълзите, замъглили погледа ѝ, потекоха по страните ѝ.

„Моя скъпа Рафаела,

Вечерта е безкрайна в завършека на един безкраен живот. Богат живот. Ти го направи още по-богат. Какъв безценен дар бе ти, скъпа моя. Съвършен, превъзходен диамант. Ти никога не престана да ме изпълваш с благоговение, да ми носиш удоволствие, да ми даваш радост. Сега мога само да те помоля да ми простиш. Мисля за това отдавна. Исках отдавна да бъда свободен. Сега си отивам без твое разрешение, но, надявам се, с твоята благословия. Прости ми, моя скъпа. Оставям те с цялата си любов. Не мисли, че съм си отишъл, а че съм свободен.

От все сърце:

Джон Хенри“

Тя прочете думите отново и отново. „Не мисли, че съм си отишъл, а че съм свободен.“ Все пак бе ѝ оставил писмо. Вълнението ѝ бе толкова силно, че не можеше да помръдне. Молеше я да му прости. Колко абсурдно бе всичко. И колко бе грешила тя. Не си бе отишъл, а бе свободен. Така мислеше тя за него сега и го благославяше, както я бе молил преди една година. А благословията се върна и върху нея. Защото изведнъж, за първи път от една година, Рафаела също се усети свободна. Тръгна бавно из къщата с чувството, че и двамата са

свободни. Тя и Джон Хенри. Беше си отишъл, както — толкова силно искаше. Бе си избрал своя пътека. Сега и тя бе свободна да направи същото. Беше свободна да напусне... да си иде... Бе намерила себе си отново. Изведнъж ѝ се прииска да се обади на Алекс, да му каже за писмото, но знаеше, че не може да го направи. Неопикуема жестокост би било да навлезе пак в живота му след толкова време. Но много искаше да му каже. Те не бяха убили Джон Хенри все пак. Той просто си бе отишъл.

Като се връщаше към своята спалня в три часа сутринта, тя мислеше за двамата мъже нежно, с обич, защото обичаше и двамата по-силно от преди. Всички бяха свободни сега... и тримата. Най-после.

На другата сутрин извика представител на агенцията за недвижима собственост да запише къщата за продан, обади се на няколко музея, на библиотеките в Калифорнийския университет и в Станфордския, позвъни в компанията за преместване и демонтаж, за да ѝ пратят няколко работници, кашони и ленти за облепване. Дошло бе време да си отива. Бе взела вече решение. Не знаеше къде точно ще отиде, нито какво ще прави, бе време обаче да напусне къщата, принадлежала на Джон Хенри, но не и на нея. Може да бе настъпил часът дори да се върне в Европа, но в това още не бе сигурна. Писмото на Джон Хенри ѝ бе опростило „греха“. Сгъна го внимателно и го прибра в чантата си. Искаше да го остави в банката заедно с важните си документи. Това бе най-важният къс хартия, който бе притежавала.

До края на седмицата бе направила даренията си на музеите, а двата университета, на които се бе обадила, си разделиха книгите. Тя запази само няколко, които бяха чели с Джон Хенри, и разбира се, томчето със стихове, в което бе оставил последното си писмо до нея в нощта на смъртта си. Баща ѝ вече се бе обадил по телефона и тя му каза за писмото. Последва дълго мълчание и когато заговори пак, за да ѝ се извини за всичко, което ѝ бе казал, гласът му звучеше дрезгав. Тя го увери, че не таи лоши чувства към него, но когато разговорът свърши, всеки от тях се питаше как може да се върне една изминала година, как може да се вземат обратно думи, които са незаличими, как се слага балсам върху незарастващи рани. Джон Хенри бе облекчил

страданието на Рафаела, той ѝ бе направил най-хубавия подарък — истината.

За Рафаела всичко приличаше на сън, докато тя и прислугата опаковаха последните кашони. Това им бе отнело почти две седмици и след няколко дни, по Коледа, Рафаела смяташе да се върне в Испания. Наистина нямаше причина да остава тук. Къщата бе вече почти продадена на една жена, която бе просто влюбена в нея, но съпругът ѝ се нуждаеше от още малко време, за да се споразумеят за последната цена. Всички мебели щяха да бъдат продадени на търг, с изключение на няколко дребни предмети, които Рафаела изпращаше на майка си в Испания. Действително нямаше какво повече да прави тук и след няколко дни Рафаела щеше да се премести в хотел за последните нощи, преди окончателно да напусне Сан Франсиско. Бяха останали само спомените, които се носеха из къщата като призраци. Спомени за вечери в столовата с Джон Хенри, когато Рафаела носеше копринени рокли и перли... за часове, прекарани пред камината... за първия път, когато бе видяла къщата. Трябваше да опакова и спомените и да ги вземе със себе си, казваше си тя, когато привършваха с прибирането, точно една седмица преди Коледа, в шест часа. Навън бе вече тъмно, а готвачката ѝ бе приготвила вечеря от яйца и бекон, както бе поискала. Тя се протегна и въздъхна, оглеждайки къщата на Джон Хенри, и седна на пода, обути с панталони в цвят каки. Всичко бе готово, за да бъде отнесено от преносвачите до мястото за търгове и до параходната компания, която пък щеше да превози до Испания малкото вещи, които искаше да запази. Докато дояждаше яйцата с бекон, мислите ѝ отново се понесоха към Алекс и към деня, в който се бяха срещнали наново на брега, точно преди една година. Чудеше се дали би го срещнала пак, ако иде и сега на същото място, но се усмихна на това невероятно хрумване. И тази мечта бе свършила вече.

Като привърши с яденето, отнесе чиниите си в кухнята. Последните прислужници щяха да напуснат след няколко дни и тя намираще странно удоволствие в това да се грижи сама за себе си в оголената къща. Сега нямаше книги за четене, писма за писане, нито телевизия за гледане. Помисли си — за първи път, — че би могла да иде на кино, но реши, че е по-добре да се поразходи и след това да си легне. Все още имаше някои дребни неща за вършене сутринта, а

трябваше да мине и край авиокомпанията, за да вземе билета си за обратния полет до Испания.

Като хвърляше от време на време поглед към пейзажа, тя се разхождаше бавно по Бродуей, гледаше тежките красиви къщи и знаеше, че няма да ѝ е мъчно за тях, като замине. Къщата, която щеше да ѝ липсва много, бе по-малка и по-скромна, боядисана в кремаво, с бял перваз и с ярки цветя напролет в градината отпред. И сякаш краката ѝ знаеха какво мисли, тя откри, че върви точно в тази посока, докато зави на ъгъла и разбра, че е само на една пресечка от нея. Не че имаше желание да я види, но почувства, че иска да иде нататък, да усети още веднъж любовта, която бе познала там. Бе се сбогувала най-сетне с къщата, в която бе живяла с Джон Хенри, а сега като че ли трябваше да се сбогува и с къщата на Алекс. Може би тогава щеше да бъде свободна да си намери нов дом, този път свой, а може би някой ден и мъж, когото да обича, както бе обичала Алекс, а преди това и Джон Хенри.

Чувстваше се почти невидима, като продължаваше да върви, притегляна от някаква мощна сила, която сама не можеше да си обясни. Като че ли бе чакала цяла седмица, за да дойде тук, да я види пак, да си признае какво бе означавала за нея и да каже „сбогом“ не на хората, а на мястото. Къщата бе тъмна. Когато стигна до нея, тя разбра, че вътре няма никой. Помисли си, че той дори може да е заминал за Ню Йорк, а после си припомни, че Манди вече беше в колежа. Тя може би си бе отишла вкъщи за коледната ваканция, при Кей, или бе отново в Хавай с Шарлот. Всички тези хора изведнъж ѝ се сториха много далечни. Тя стоя там дълго, гледаше прозорците, припомняше си, чувстваше какво бе преживяла там и желаше доброто на Алекс, където и да беше той. Но унесена така, не бе видяла, че вратата на гаража се отвори и черното порше спря на ъгъла, а чернокосият мъж зад волана се взираше в нея. Бе почти сигурен, че това е Рафаела, — застанала срещу къщата, от другата страна на улицата, загледана в прозорците, но той знаеше, че това е невъзможно, че бе само илюзия, мечта. Жената, която стоеше там и гледаше замечтано, изглеждаше по-висока и много по-слаба, носеше стари панталони в цвят каки и плътен бял пуловер, а косата ѝ бе завита на кок, който му бе познат. Силуетът много напомняше за Рафаела, а също и нещо в израза ѝ, доколкото можеше да види от разстояние, но той знаеше, че Рафаела е в Испания

и според майка му почти се бе отказала от живота. Той бе загубил всякаква надежда да се свърже с нея. Не бе отговорила на писмата му, а по думите на майка му състоянието ѝ бе безнадеждно. Откъснала се била от всичко, което някога я интересуваше, престанала да мечтае, да действа, да чувства. Той бе като убит цяла година, но сега се бе примирил с реалността. Също както някога бе разбрал, че не бива да се измъчва за Рейчъл, сега бе разбрал, че не може да се държи повече за Рафаела. А и тя не искаше той да продължава да се терзае. В това поне се бе убедил и неохотно, след една година тъгуване, се бе отказал. Но винаги щеше да помни... винаги. Никога не бе обичал жена, както бе обичал нея.

И тъй като реши, че жената пред къщата не е Рафаела, той включи колата пак на скорост и я вкара в гаража. От другата страна на улицата момчето, което така страстно обичаше черното порше, бе излязло навън и гледаше колата, както винаги, с благоговение. Той и Алекс бяха вече приятели. Един ден Алекс дори го бе повозил из квартала. Но не момчето привлече вниманието на Алекс сега, а лицето на жената, което той зърна в огледалото за обратно виждане. Беше тя... тя. Излезе от ниското порше с голяма бързина, макар че дългите крака му пречеха, и се промуши стремглаво под автоматичната врата точно преди да се затвори. Застана почти неподвижен, загледан само в нея, а тя стоеше отгътък улицата, разтреперана, загледана в него. Лицето ѝ бе много по-слабо, очите — по-големи, раменете ѝ изглеждаха малко отпуснати в дрехите, които бе облякла за опаковането на кашоните, изглеждаше уморена. Но това бе Рафаела, жената, за която бе мечтал толкова дълго, и най-после бе разбрал, че никога вече няма да я види. Изведнъж тя се бе появила и го наблюдаваше, а той не бе съвсем сигурен дали се смее, или плаче. На устните ѝ имаше малка усмивка, но в уличната светлина се виждаше блясъкът на една сълза, която потече бавно по бузата ѝ.

Алекс не каза нищо и продължаваше да стои там, а тя запристъпва към него бавно, внимателно, сякаш минаваше през поток, който тече между тях. Сълзи се спускаха по страните ѝ, но усмивката ѝ стана по-широка и в този миг той също се усмихна. Не бе сигурен защо е тук, дали е дошла да го види, или просто да постои, да си спомни, да помечтае. Но сега, след като я бе видял, нямаше да я остави да го напусне. Не и този път, не отново. Изведнъж той прескочи

последните стъпки помежду им и я грабна в ръцете си. Устните му се долепиха до нейните. Чувстваше как бие сърцето му, а после усети да бие и нейното, като я притисна по-силно до себе си и я целуна пак. Стояха и се целуваха по средата на улицата, но край тях нямаше коли. Имаше само едно малко момче, което бе излязло да види черното порше, а вместо това ги гледаше да се целуват. Но него го вълнуваше поршето, а не двамата възрастни, които се бяха прилепили един към друг в средата на Вайехо и се засмяха тихо, когато мъжът изтри сълзите от очите на жената. Застанали там, те се целунаха за последен път, после бавно, ръка за ръка, влязоха в градината и изчезнаха в къщата. А момчето вдигна рамене, погледна още веднъж към гаража, в който се прибираше колата на неговите мечти, и се прибра у дома.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.